

5

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΓΙΑΣΟΦΑΝΕΩΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Γεν. αριθ. 160
Κατηγορία Γ'
Πολ. αριθ. 2

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Π.Ε.Κ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Αριθμ. 17/3360

18

ΑΙ

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑΙ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

205

ΥΠΟ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΕΩΡ. ΖΑΪΡΗ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ

ΕΝ ΤΩ ΜΟΝΟΤΑΞΙΩ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΩ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΙ ΕΝ ΤΩ ΣΧΟΛΕΙΩ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ (ΤΜΗΜΑΤΙ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΑΕΙΩΜΑΤΙΚΩΝ)

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΙΔΑΓ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Λοιθ
20, 105

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ·

ΤΥΠΟΙΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΣΤ. Χ. ΧΡΙΣΤΟΥ

ΓΩΝΙΑ ΓΑΜΒΕΤΑ & ΓΛΑΔΣΤΩΝΟΣ 12

1927

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ
ΤΗ ΜΑΚΑΡΙΑΙ ΜΝΗΜΗΙ
ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΜΟΙ ΠΑΤΡΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Μ. ΖΑΪΡΗ

Πᾶν ἀντίτυπον, μὴ φέρον τὴν ὑπογραφήν μου, κα-
ταδιώκεται ὡς κλεψίτυπον.

Handwritten signature

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ἀριθ. αἰ. 118
Κατηγορ. 6.7.16.71.μ.α.ν.α.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τοῦ παρόντος βιβλίου ΣΚΟΠΟΣ εἶναι νὰ παράσχη κυρίως εἰς τὸν διδάσκοντα τὸ μάθημα τῆς Γυμναστικῆς ἐν τῇ Δημοτικῇ καὶ τῇ Μέσῃ Ἐκπαιδεύσει πληθὺν παι-
διῶν καταλληλοτάτων πρὸς ἐπίτευξιν τῶν παιδαγωγικῶν
καὶ γυμναστικῶν ἀποτελεσμάτων, τὰ ὅποια αἱ παιδιαὶ
ἐπιδιώκουν.

Διὰ τοῦτο ἐν τῇ συλλογῇ ταύτῃ θ' ἀνεύρη ὁ ἀναγνώ-
στης κυρίως παιδιὰς, ΔΙΔΑΚΤΙΚΑΣ· τουτέστι παιδιὰς,
αἱ ὅποια διεγείρουν τὸ διαφέρον πάντων καὶ θέτουσιν
εἰς κίνησιν ζοηρὰν πάντας τοὺς γυμναζομένους. Αἱ παι-
διαὶ αὗται προσέτι εἶναι βραχείας διαρκείας, ὥστε ἐντὸς
20—25 πρώτων λεπτῶν τῆς ὥρας νὰ δύναται ὁ γυμνα-
στής νὰ παρεμβάλλῃ ἐκάστοτε εἰς τὸ μάθημα τῆς γυμνα-
στικῆς δύο τοῦλάχιστον ἢ καὶ περισσοτέρας ἐκ τούτων.

Παρὰ ταύτας παρέχομεν καὶ παιδιὰς, ἐκάστη τῶν
ὁποίων ἀπαιτεῖ χρονικὸν διάστημα περίπου 40 πρώτων
λεπτῶν τῆς ὥρας, καὶ ἄλλας, ἐκάστη τῶν ὁποίων δὲν
ἀπαιτεῖ μὲν πολὺ χρονικὸν διάστημα, ἀλλὰ δὲν δύναται
νὰ προσαρμοσθῇ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν μιᾶς
τάξεως. Αἱ τοιαῦται παιδιαὶ δύνανται νὰ χρησιμοποιῶν-
ται κυρίως εἰς ἐκδρομὰς, ἢ καὶ ἐν τῷ Σχολεῖῳ εἰς ὥρας
ἐκτὸς τοῦ μαθήματος τῆς Γυμναστικῆς· ταύτας σημειοῦ-
μεν δι' ἐνὸς ἀστερίσκου πρὸς διάκρισιν.

Ἡ ΚΑΤΑΤΑΞΙΣ τῶν παιδιῶν ἐν τῷ παρόντι βι-
βλίῳ ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐξελίξεως τῶν διαφερόντων
τῶν παιδῶν πρὸς τὰς παιδιὰς, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ
εἰσαγωγῇ ἐκτιθέμενα.

Ἐπισυνάπτομεν ἐν τέλει ΠΙΝΑΚΑ τῶν ἐν τῷ βι-

βλῖφ τούτω παιδιῶν, ἐμφαίνοντα διὰ ποίας περίπου παιδιᾶς ὁ παῖς δεικνύει διαφέρον ἐν ἐκάστη ἡλικίᾳ αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ 6^{ου} μέχρι τοῦ 16^{ου}—17^{ου} ἔτους.

Ἐπειδὴ δὲ ἐκάστη ἡλικία ἀντιστοιχεῖ εἰς μίαν τάξιν, εἰς τὴν ὁποίαν φοιτᾷ ὁ παῖς ἐν τῷ Σχολείῳ, διὰ τοῦτο ἐν τῷ αὐτῷ πίνακι καθορίζεται ἐπίσης, ποίας περίπου παιδιᾶς πρέπει νὰ διδάσκεται ὁ παῖς ἐν ἐκάστη τάξει κατὰ τὴν ἐν τῷ Σχολείῳ φοίτησίν του.

Ἐν Ἀθήναις 1927.

Νικόλαος Γεωρ. Ζαῖρης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Α΄.

ΩΦΕΛΕΙΑΙ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Αἱ παιδιαὶ διὰ τε τοὺς παῖδας καὶ τοὺς ἐφήβους ἔχουν σπουδαίαν σημασίαν καὶ ὡς πρὸς τὸ ἄτομον καὶ ὡς πρὸς τὸ σύνολον, διότι αὐταὶ ἐξασφαλίζουν εἰς τοὺς παῖδας καὶ τοὺς ἐφήβους τὴν ἀνάπτυξιν καὶ διατήρησιν τῆς φυσικῆς, πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς των ζωτικότητος.

Αἱ παιδιαὶ ἔχουν θετικὴν παιδαγωγικὴν ἐπιβρῶσιν ὑψίστης σπουδαιότητος, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ ἀκριβῶς, ἐὰν δὲν ἤθελε παρατηρήσει τὰ ἀποτελέσματα των ἐν τῇ ἐφαρμογῇ. Παιδιά π.χ. τὰ ὁποῖα ἦσαν καθυστερημένα, ληθαργικά, τὰ ὁποῖα παρετήρουν πολὺ ὀλίγον ἀπὸ ὅ,τι συνέβαινε πέραξ αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ἐστεροῦντο ἐντελῶς θάρρους καὶ ἀντέδρων μάλιστα εἰς τὸ νὰ δεχθῶσιν οἰανδήποτε ἐνθάρρυνσιν ἐξωτερικὴν, ἐν ἐνὶ λόγῳ βραδέα εἰς τὸ νὰ ἀκούωσι, νὰ βλέπωσι, νὰ ἀντιλαμβάνωνται, νὰ σκέπτονται καὶ νὰ ἐνεργῶσιν, ἐν τούτοις παιδία τοιοῦτου εἴδους μετεμορφώθησαν ἐντελῶς διὰ τῆς δεξιᾶς χρήσεως τῶν παιδιῶν, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν ἀμέσως κατωτέρω ἐκτεθειμένων.

Α΄ Η ΔΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΙΣΘΗΣΕΩΝ

Αἱ διὰ τῶν αἰσθήσεων ἀντιλήψεις καθίστανται διὰ τῶν γυμναστικῶν παιδιῶν ταχύτεραι :

Παίκτης τις καταλήγει νὰ βλέπῃ ταχύτερον, ὅταν βλέπῃ ὅτι ἡ σφαῖρα ἔρχεται πρὸς αὐτόν, ὅτι εἶναι κίνδυνος νὰ κτυπηθῇ μὲ τὴν σφαῖραν, ὅτι εἶναι ἡ σειρὰ του.

Ἀκούει τὰ βήματα τοῦ ὀπισθεν αὐτοῦ συμπαίκτη του ἢ ἀκούει νὰ φωνάζουν τὸ ὄνομά του ἢ τὸν ἀριθμὸν του.

Αἰσθάνεται ἐπὶ τῶν ὤμων του ἐλαφρὸν κτύπημα τοῦ συντρόφου του.

Δι' ἀναριθμήτων ἄλλων μέσων προκαλεῖται ὁ παῖς ἐν ταῖς παι-
διαῖς νὰ ἀντιληφθῆ ταχέως καὶ ὀρθῶς καὶ νὰ ἀπαντήσῃ διὰ τῶν
ἐνεργειῶν του καταλλήλως εἰς ὅ,τι συμβαίνει περὶ αὐτόν.

Τὸ δυσκίνητον καὶ ἀδέξιον σώμα του καθίσταται εὐκίνητον καὶ
δεξιόν. Τὸ παιδίον τὸ ὁποῖον πίπτει κάτω, τὸ ὁποῖον σκοντάπτει
σήμερον, δὲν πίπτει πλέον τὴν ἐπομένην ἑβδομάδα. Τρέχει ταχύ-
τερον, μὲ μεγαλυτέραν χάριν, λοξοδρομεῖ, ξεφεύγει μὲ μεγαλυτέ-
ραν εὐκίνησιαν, γενικῶς παίζει μὲ περισσοτέραν ἐμπειρίαν. Ἐν-
τεῦθεν καταφαίνεται πόσον διευκολύνεται ἡ νευρομυϊκὴ ἀνάπτυξις
τοῦ παιδὸς διὰ τῶν παιδιῶν.

Β' Η ΔΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ

Πολλοὶ παῖδες, εἴτε λόγῳ τῶν κατ' οἶκον περιωρισμένων συν-
θηκῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας ζῶσιν, εἴτε λόγῳ τῆς ἀτομικῆς των ἰδιοσυγ-
κρασίας δὲν κατέχουν τὴν δύναμιν νὰ συνεργασθῶσι προθύμως καὶ
εὐχαρίστως μετ' ἄλλων συναδέλφων των. Πολλοὶ τῶν πρεσβυτέρων
των στεροῦνται αὐτῆς τῆς εὐκολίας ὡσαύτως. Ἐγνωρίσαμεν πολλὰς
περιπτώσεις ἀντικοινωνικὰς. Ἐγνωρίσαμεν δηλαδὴ παιδας ἀποστρε-
φομένους τοὺς ὁμοίους των, οἱ ὁποῖοι ἐν τούτοις κατέληξαν νὰ ἀγα-
πήσουν αὐτοὺς καὶ νὰ ἀνταγαπηθοῦν ὑπ' αὐτῶν, διὰ τῆς ἐπιδρά-
σεως τῶν παιδιῶν. Ὁ δειλός, ὁ συνεσταλμένος παῖς, μανθάνει νὰ
λαμβάνῃ τὴν σειράν του μετὰ τῶν λοιπῶν. Ὁ τολμηρός, ὁ
ἐγωϊστῆς παῖς, μανθάνει ὅτι δὲν τοῦ εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ
ἔχη αὐτὸς μονοπώλιον ὅλας τὰς εὐκαιρίας. Ὁ παῖς, ὁ ὁποῖος εἶχε
ταπεινὴν ἰδέαν διὰ τὸν ἑαυτόν του, κερδίζει αὐτοσεβασμὸν καὶ τὸν
σεβασμὸν τῶν συντρόφων του δι' ἰδιαιτέραν τινὰ ἐπιτηδεϊότητα, ἢ
ὁποία καθιστᾷ αὐτὸν ἐπιθυμητὸν σύντροφον ἢ οὐχὶ εὐκαταφρόνη-
τον ἀντίπαλον. Μανθάνει νὰ φέρῃ τὴν ἡτταν ἄνευ ἀποθαρήσεων
καὶ τὴν νίκην ἄνευ υπερμέτρου ἐπάρσεως. Διὰ τούτων καὶ ἄλλων
πολλῶν μέσων δύνανται αἱ ὑπνώττους δυνάμεις τοῦ παιδὸς πρὸς
ἀνάπτυξιν τῆς κοινωνικῆς συνεργασίας νὰ ἐγερθῶσι· καὶ τέλος νὰ
φθάσουν εἰς ὕψιστον σημεῖον ἀναπτύξεως διὰ τῶν ὀμαδικῶν
παιδιῶν, ὅπου τὸ ἐγὼ ἐκάστου ἀτόμου ὑποτάσσεται εἰς τὰ συμ-
φέροντα τῆς ομάδος του καὶ ὅπου ἡ συνεργασία ἀποκλειστι-
κῶς καὶ μόνῃ αὐτῇ εἶναι ἡ ζωὴ τῆς παιδιας. Ἐν ταῖς παιδιαῖς
συνηθίζει ὁ παῖς νὰ σέβεται τοὺς νόμους τοὺς τιθεμένους ὑπὸ τῶν

ὀμηλικῶν ἢ τοῦ διδασκάλου του καὶ ἐπομένως προπαρασκευάζεται
ἀσφαλῶς νὰ σέβεται ἐν τῇ κατόπιν βίῳ τοὺς τε ἠθικοὺς καὶ πολι-
τικοὺς νόμους.

Ἡ συμβολὴ ἄρα τῶν γυμναστικῶν παιδιῶν εἰς τὴν ἐξύψωσιν
τοῦ ἀτόμου καὶ τοῦ συνόλου εἶναι προφανής.

Γ' Η ΔΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΞΑΣΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙΘΥΜΕΙΝ
ΠΑΝΤΟΤΕ ΤΟ ΟΡΘΟΝ

Σπουδαιότατον πάντων ἀποτελεσμα, ἐξ ὧσιν ὁ καλὸς διδάσκα-
λος ἐν τῇ διὰ τῶν γυμναστικῶν παιδιῶν παιδαγωγίῃ τῶν τροφί-
μων του ἐπιτυγχάνει, εἶναι ἡ μόρφωσις τῆς βουλήσεως.

ΙΣΧΥΡΑ ΒΟΥΛΗΣΙΣ, ὡς διδάσκει ἡ ψυχολογία, εἶναι ἡ ἀπό-
χρωσις ἐκεῖνῃ τῆς ψυχικῆς ἐνεργείας, (α) καθ' ἣν ἡ ψυχὴ τείνει
ἐνσυνειδήτως νὰ ὑπερνικήσῃ παρουσιαζόμενόν τι ἐμπόδιον πρὸς ἐπι-
τυχίαν σκοποῦ τινος ὀρισμένου.

Ἡ τάσις δὲ αὕτη τῆς ψυχῆς συχνάκις ἐπαναλαμβανομένη ἀπο-
βαίνει ἕξις.

Τοῦναντίον ΑΒΟΥΛΙΑ εἶναι ἐλάχιστος βαθμὸς τῆς αὐτῆς ψυχι-
κῆς τάσεως πρὸς τὸ ἀποφασίζειν καὶ ἐνεργεῖν, τούτεστι δις ταγ-
μὸς εἰς μέγιστον βαθμόν.

Ὁ διὰ τῶν παιδιῶν παιδαγωγῶν τοὺς παιδας προβάλλει ἐκά-
στοτε διὰ τῆς παιδιας εἰς αὐτοὺς ἐν πρόβλημα μὲ καθωρισμένον
καὶ ἀκριβῆ σκοπὸν. Θέτει εἰς ὑπερτάτην λειτουργίαν τὸ ἐνστικτον
τῆς ἀμίλλης καὶ τοῦ ἐπαίνου ἐκ μέρους τῶν ἄλλων. Ὁ προβληθεὶς
σκοπὸς ὧν συνειδητὸς θεωρεῖται ἔργον καὶ δὴ ἔργον εὐχάριστον
καὶ ἐπομένως πρὸς περάτωσιν τοῦ σκοποῦ τούτου ἕκαστος παίκτης
θὰ καταβάλλῃ τόλμην, ριψοκινδυνεύματα, διότι ἕκαστος τούτων
ἔκαμε τὴν ἀπόφασίν του «θέλει νὰ συλλάβῃ τὸν ἀντίπαλόν του, νὰ
κερδίσῃ ἐν τέρμα ἢ ἐν παιγνίδιον» καὶ θὰ καταβάλλῃ προσπάθειαν
καὶ ἐπιμονὴν νὰ ὑπερνικήσῃ ὅλα τὰ ἐμπόδια, ὅσα πρὸς τὸν σκο-
πὸν τοῦτον ἀντιδρῶσιν.

Ἄρα ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ἢ βούλησις ἐκάστου τῶν παικτῶν
ἰσχυροποιεῖται.

(α) Εἶναι εὐνόητον, ὅτι ἡ ἐνέργεια αὕτη τῆς ψυχῆς (τοῦ πνεύματος)
εἶναι συνολικὴ ἐνέργεια τῆς ψυχῆς, καθ' ὅσον ἡ ψυχὴ εἶναι ἀπλή.

Ἄλλα πιθανῶς ἢ διὰ τῶν παιδιῶν πολυτιμοτάτη ἔλων ὠφέλεια εἶναι ὁ ἔθισμός τοῦ παιδὸς εἰς τὴν αὐτοκυριαρχίαν, ἢ ὁποία ἐγκνεται ἐν τῇ ἱκανότητι τοῦ παιδὸς εἰς τὸ νὰ ἐλέγῃ καὶ χαλιναγωγῇ τὸν ἑαυτὸν του. (α) Τοῦτο εἶναι ὁ ὑψιστος βαθμὸς τῆς μορφώσεως.

Τὸ μικρὸν παιδίον, τὸ ὁποῖον διὰ πρώτην φοράν εἰσέρχεται εἰς τὸ Δημοτικὸν σχολεῖον, κατέχει ἐλάχιστον μέρος τῆς δυνάμεως ταύτης. Τοῦτο βλέπει τι, τὸ ὁποῖον τοῦ ἀρέσκει, ἐπιθυμεῖ νὰ τὸ κατέχῃ καὶ δοκιμάζει νὰ τὸ λάβῃ. Ἔχει ἀνάγκη νὰ πράξῃ τι, τὸ πράττει. Ἐνεργεῖ ἐξ ἐνστίκτου, χωρὶς νὰ κατέχῃ τὴν δύναμιν νὰ χαλιναγωγῇ ἑαυτό.

Οὐδεμία ἐνέργεια δύναται ἀποτελεσματικῶς καὶ φυσικῶς νὰ ἀναπτύξῃ τὴν δύναμιν τῆς αὐτοκυριαρχίας, ὅπως αἱ παιδιαί.

Ἐν ταῖς παιδιαῖς τῶν πολὺ μικρῶν παιδιῶν ὑπάρχουν πολὺ ὀλίγοι περιορισμοί, ἐὰν ὑπάρχουν τινές. Ἄλλ' εἰς μᾶλλον ἡλικιωμένους παιδας ἀναφαίνονται πολὺ περισσότεροι κανόνες καὶ κανονισμοί, ἀπαιτοῦντες μεγαλύτερον αὐτοέλεγχον, ὅπως π. χ. ὅταν παίζῃ τις, χωρὶς νὰ εἶναι ἡ σειρά του, ὅταν εἰς ἕνα ἀγῶνα ἐκκινήσῃ ἀπὸ τὴν γραμμὴν, χωρὶς νὰ δοθῇ τὸ σχετικὸν σημεῖον τῆς ἐκκινήσεως. Τέλος δὲ κατὰ τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν παρουσιάζονται παιδιαὶ μὲ ὑπερτάτην ὀργάνωσιν, καὶ περιεχόμενον ὑψηλότερον, μὲ προδιαγεγραμμένους τρόπους τοῦ παίζειν, φιλοτέχνως ἐπεξεργασμένους, καὶ μὲ περιορισμούς καὶ λάθη λεπτομερειακά.

Κατὰ τὴν περίοδον τῆς διαπαιδαγωγήσεως τοῦ παιδὸς ἢ τοῦ κορασίου μόνον διὰ τῆς χρήσεως τῶν βαθμηδὸν καθ' ἡλικίαν προαγομένων παιδιῶν δημιουργεῖται πραγματικὴ εὐκαιρία, ὅπως οἱ παῖδες ἀποκτήσουν τὴν δύναμιν τοῦ αὐτοελέγχου καὶ ἐπαρκῶς εἰς τούτον ἀσκηθοῦν.

Ἀληθῶς μόνον διὰ τῶν παιδιῶν δημιουργεῖται πραγματικὴ ζωὴ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ παῖς ἀσκεῖται νὰ ἀντέχῃ εἰς τὸν συγκινητικὸν ἐρε-

(α) «Τί δ' ἔρρεξα, πῆ παρέθην, τί δέ μοι δέον οὐκ ἔτελέσθη» ἦσαν τὰ χρυσᾶ ἔπη τῶν Πυθαγορείων.

Περὶ δὲ τοῦ Σωκράτους λέγεται, ὅτι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἤλεγχε καὶ ἐπανώρθου ἑαυτόν.

θισμὸν ἐνὸς ἐντόνου παιγνιδίου, ἢ ἐνὸς ἐγγυὸς ἀγῶνος, νὰ παρατηρῇ κανόνας καὶ κανονισμούς, καὶ νὰ συμμορφώνεται πρὸς αὐτούς, νὰ ἐκλέγῃ ὑπὸ τριαύτας ἢ τριαύτας συνθήκας τὸ καταλληλότερον μέσον καὶ νὰ ἐνεργῇ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς. Εὐνόητον εἶναι, ὅτι τοῦτο ἔχει μεγάλην ἀξίαν παρὰ τὴν γνῶσιν τοῦ ὀρθοῦ ἢ μὴ ὀρθοῦ. Διότι εἶναι ἀνάγκη μετὰ τῆς γνώσεως νὰ ἔχῃ ἐπίσης ἀνεπτυγμένην τὴν δύναμιν καὶ τὸ ἔθος τῆς ἐνεργείας, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὸ κατ' ἐξοχὴν γνῶρισμα τοῦ χαρακτήρος.

Δ' ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΟΥ ΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΠΑΙΔΙΑΣ

Τὰ φυσικὰ διαφέροντα ἐνὸς κανονικοῦ παιδίου ὁδηγοῦσιν αὐτὸ εἰς τὸ νὰ φροντίξῃ περὶ παιδιῶν διαφόρων τύπων κατὰ τὰς διαφόρους περιόδους τῆς ἀνκπύξεώς του· ἐν ἄλλαις λέξεσιν αὐταὶ αἱ ἰδιαιότητις καὶ του δυνάμεις ἐν τῇ φυσικῇ τῶν ἐξελίξει ζητοῦσι μόναι τὰ στοιχεῖα ἐν τῇ παίζῃ, τὰ ὁποῖα θὰ συμπράξουν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ.

Ἄλλ' ἢ μελέτη τῶν παιδιῶν ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τῶν διαφερόντων τοῦ παιδὸς ἀναγκάζει τὸν μελετητὴν νὰ κατατάξῃ αὐτάς κατὰ συγκροτήματα παιδιῶν ἔχοντα ἰδιάζοντα χαρακτήρα κατὰ τὰς διαφόρους περιόδους τῆς ἡλικίας.

Ὅτω τὰ μικρὰ παιδία τῶν ἔξ μέχρις ὀκτώ (6-8) ἐτῶν εὐρίσκουν μεγάλην ἀπόλαυσιν εἰς τὰς παιδιας ἐκεῖνας, ἐν ταῖς ὁποῖαις ὑπάρχει διλογία· ὅπως «ἀναψέ μου τὸ κεράκι, ἔς τὴν πάρα κάτω γειτονιά» καὶ εἰς πολλὰς τῶν παιδιῶν μετ' ἄσματος. Ἐπίσης εἰς τὰς παιδιας ἐκεῖνας, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνουν προσωποποίησιν, καὶ προκαλοῦν τὴν φαντασίαν καὶ τὴν δραματοποίησιν π. χ. ὁ λύκος καὶ τὰρνί, ὁ λαγὸς καὶ ὁ σκύλος κλ. Ἡ εἰς παιδιας ἀπλοῦ κυνηγητοῦ (εἰς κυνηγεῖ ἕνα ἄλλον) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ὁμαδικὸν κυνηγι. Αἱ παιδιαὶ τῶν εἶναι βραχείας διαρκείας, ὀλίγαι, καὶ ἀπαιτοῦν ὀλίγην δύναμιν προσοχῆς καὶ φυσικῆς καρτερίας. Ἀπαιτοῦν μικρὰν ἐπιτηδειότητα καὶ ἔχουν πολὺ ὀλίγους κανόνας ἢ καὶ οὐδένα, ἐκτὸς τῆς ἀπλῆς ἀπαιτήσεως νὰ κρατοῦν τὴν σειράν των. Ἐν συντομίᾳ, αἱ παιδιαὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν ταύτην τῶν παιδιῶν εἶναι προσηρμοσμένοι πρὸς τὰς μὴ ἀνεπτυγμένας δυνάμεις των μὲ τοῦτο μόνον τὸ χαρακτηριστικόν, ὅτι κατὰ τὸ πλεῖστον μετέχει ἢ φαντασία.

Δύο ἢ τρία ἔτη βραδύτερον (8-11) αἱ παιδιαὶ αὐταὶ τῆς προη-

γουμένης ηλικίας φαίνονται νηπιώδεις εις τους αυτούς παίδας και χάνουν το ενδιαφέρον των δι' αυτάς. Είναι προφανές, ότι το ενδιαφέρον των παιδων τούτων προς τὰς παιδιάς ἐξελιχθη προσδευτικώς: Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην παρουσιάζεται ἡ πρώτη ἀπλή ἀρχὴ τοῦ καθ' ὁμάδας παίξαι, ὑπαισέρχεται ἡ ἀμιλλα καὶ οἱ παῖδες συγκροτοῦν σπείρας ἀνταγωνιζομένας. Ἡ διάρκεια καὶ ἡ ἔντασις τοῦ δρόμου εἶναι μεγαλυτέρα, διότι ἡ νευρομυϊκὴ ἐπιτηδειότης αὐξάνει. Οἱ παῖδες τῆς περιόδου ταύτης ἀσκοῦν τὸ θάρρος των κατὰ πολλοὺς τρόπους ἐν ταῖς παιδιαῖς. Γενικῶς ἡ περίοδος αὕτη εἶναι ἢ μᾶλλον δρωσα περίοδος τῆς παιδικῆς ηλικίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ περισσότεραι παιδιαὶ παίζονται ἢ ἐν ἄλλῃ ηλικίᾳ.

Ὅταν οἱ παῖδες εἶναι περίπου ἕνδεκα ἢ δώδεκα ἐτῶν, (11-13), τινὰ τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς προηγουμένης περιόδου παρακμάζουν καὶ ἄλλα καταλαμβάνουν τὴν θέσιν των. Ἀγῶνες καὶ ἄλλοι ἀνταγωνιστικοὶ τύποι δρόμου γίνονται ἐντατικώτεροι. Ἡ δὲ ὄρμη αὕτη τῶν παιδων τῆς ηλικίας ταύτης εἰς τὸ νὰ παίζου ἐντατικὰ παιγνίδια παρουσιάζεται καταλλήλως εἰς πολὺ κρίσιμον ἐποχὴν, ὅπως θεραπείση ἀνάγκη τοῦ ὀργανισμοῦ σημαντικωτάτην, τὴν ἐξῆς:

Κατὰ τὰς προηγουμένας περιόδους τῆς παιδικῆς ηλικίας ἡ καρδιά εἶναι σχετικῶς μικρά, ἡ ἀορτὴ εὐρεῖα καὶ ἐπομένως ἡ ἐργασία τῆς καρδίας εὐκολοῦς ἀπὸ τοῦ χρόνου ὅμως τούτου βαθμηδόν, ἀρχίζει τὸ ἔργον τῆς καρδίας νὰ γίνεται δύσκολον. Διότι, ἐνῶ τὸ μέγεθος τῆς καρδίας αὐξάνει, ἡ εὐρύτης τῶν ἀρτηριῶν μένει στάσιμος: ὡς ἐκ τούτου δὲ ἀρχίζει νὰ αὐξάνεται ἡ πίεσις τοῦ αἵματος, καὶ νὰ καθίσταται ἡ ἐργασία τῆς καρδίας δυσκολωτέρα. Εὐτυχῶς ὅμως ἡ φύσις τῶν παιδων κατὰ τὴν κρίσιμον ταύτην περίοδον (11-13 ἐτῶν) διὰ τῆς ἀνάγκης τὴν ὁποίαν αἰσθάνονται ἐνδομύχως πρὸς ἐπίδοσιν εἰς ἐντόνους παιδιάς, δρόμους, καὶ ἄλλα, ἀσυνειδήτως διευκολύνουν τὸ ἔργον τῆς καρδίας, διότι παράγουν μηχανικὰ αἰτία, τὰ ὁποῖα συντελοῦν εἰς τὸ νὰ καθίσταται εὐκολωτέρα ἡ ῥοὴ τοῦ αἵματος ἐντὸς τῶν αἰμοφόρων ἀγγείων, καὶ τὸ ἔργον τῆς καρδίας συνεπὼς εὐκολώτερον.

Ἐν τῇ προηγουμένῃ περιόδῳ, ὡς εἶδομεν, παρουσιάσθη ἀπλή τις ἀρχὴ πρὸς ὀργάνωσιν εἰς ὁμάδας ἐχούσας σκοπὸν τὸ παίζειν. Ἡδὴ κατὰ τὴν παρούσαν περίοδον ἡ ὀργάνωσις αὐτοῦ τοῦ εἶδους

ἀποκτᾷ ἐνδιαφέρον περισσότερον. Ἡ συνεργασία ἀναπτύσσεται ὁμοίως καὶ οἱ παῖδες ἐπομένως ὀργανοῦνται κατὰ τρόπον τέλειον εἰς ὁμάδας. Ἐκαστον μέλος τῆς ὁμάδος ἀναλαμβάνει ὀρισμένον ἐν τῇ παιδιᾷ ὑπόγρημα, εἰς τὸ ὁποῖον διακρίνεται, καὶ ὅλοι μαζὺ ἐργάζονται δι' ἓνα ὀρισμένον σκοπὸν, διὰ τὴν ΝΙΚΗΝ τῆς ὁμάδος των. Ἐπομένως ἕκαστος παίκτης φροντίζει οὐχὶ δι' ἑαυτὸν, ἀλλὰ διὰ τὴν ὁμάδα, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ μέλος. Παίκτης, ὁ ὁποῖος π.χ. ἵνα κερδίσῃ δι' ἑαυτὸν δόξαν, ρίπτει τὴν σφαῖραν ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ στεφάνι (basket), οὐχὶ δὲ εἰς τὸν ἀφέτην (thrower), ὡς ὄφειλε, καὶ τοιοῦτοτρόπως θέτει τὴν ὁμάδα του εἰς κίνδυνον νὰ χάσῃ τὸ παιγνίδι (game), ὁ παίκτης οὗτος θεωρεῖται ὑπὸ τῶν συντρόφων του ὅτι δὲν ἔχει ὁμαδικὸν πνεῦμα.

Τὸ τοιοῦτον δὲ ἐνδιαφέρον τῆς ηλικίας ταύτης ἐξακολουθεῖ καὶ κατὰ τὴν ἐπομένην περίοδον τῶν 13-16 ἐτῶν, καὶ φθάνει εἰς μέγιστον σημεῖον ἀναπτύξεως.

Ε' ΣΧΕΣΙΣ ΜΕΤΑΞΕΥ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ἀνωτέρω εἶδομεν τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῶν παιδιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐνδιαφέρουν τὸν παῖδα καὶ βοηθοῦν τὴν φυσικὴν του ἀνάπτυξιν κατὰ τὰς διαφόρους περιόδους αὐτῆς. Πάντα ταῦτα βασίζονται ἐπὶ τῆς φυσικῆς ἐξελίξεως τῶν σωματικῶν καὶ ψυχικῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι ἐνυπάρχουν ὡς ὑποτυπώδεις μόνον ἐν τῇ φύσει τοῦ παιδός.

Ἀκριβῆς συσχετίσις τῶν περὶ τῆς φυσικῆς ἐξελίξεως τοῦ παιδός γνώσεών μας πρὸς τὰς φυσικὰς αὐτοῦ ὁρμὰς καὶ ἐλατήρια πρὸς τὸ παίζειν ἀναγκάζει ἡμᾶς νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι πᾶσαι αἱ ὑπὸ τοῦ παιδός καταβαλλόμεναι παικτικαὶ ἐνεργητικότητες εἶναι ἐκφράσεις τῶν μεγάλων βασικῶν ἐνστίκτων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν μέρος τῶν ἰσχυροτάτων νημάτων τοῦ στημονιοῦ καὶ τοῦ ὑφαιδιοῦ, διὰ τῶν ὁποίων ὁ διδάσκαλος ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς οἰκογενείας θὰ ὑφάνῃ τὸν χαρακτῆρα τοῦ παιδός.

Εἶναι ἄρα εὐνόητον, ὅτι ὁ γυμναστὴς ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ καλῶς: α') ποῖα τῶν βασικῶν τούτων ἐνστίκτων θὰ αὐξήσῃ καὶ ἐνισχύσῃ διὰ τῆς παρουσιαζομένης εὐκαιρίας τῆς ἐφαρμογῆς τῶν παιδιῶν, β') κατὰ ποῖον τρόπον θὰ ἐπιτύχῃ τοῦτο διὰ τῶν παιδιῶν γ') ποῖα ἐκ τῶν ἐνστίκτων διὰ τῶν παιδιῶν θὰ μεταστρέψῃ καὶ με-

ταφέρη εἰς ἠθικὸν καὶ πνευματικὸν ἐπίπεδον, καὶ δ') πῶς διὰ τῶν παιδιῶν θὰ κατορθώσῃ τοῦτο.

ΣΤ' Η ΚΑΘ' ΗΛΙΚΙΑΝ ΚΑΤΑΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ἡ καθ' ἡλικίαν κατάταξις τῶν παιδιῶν δὲν πρέπει νὰ ἐκληφθῇ ἀπολύτως ὠρισμένη· παιδιὰ τις δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ προδιαγραφῇ δι' ὠρισμένην ἀποκλειστικῶς ἡλικίαν, ὡς ἤθελεν ὁ ἰατρὸς προδιαγράψῃ τὴν πορείαν τῆς θεραπείας διὰ νόσον τινά, τὴν ὁποίαν διέγνωσεν. Ἐν τῇ ζωῇ τοῦ παιδὸς οὐδὲν ὑπάρχει τόσον ἐλαστικόν, ὅσον τὰ διαφέροντά του πρὸς τὰς παιδιάς. Παιῖδες καὶ ἔφηβοι δύνανται ἐξ ἴσου νὰ εὗρουν μεγίστην εὐχαρίστησιν καὶ διαφέρον ἐν τῇ αὐτῇ παιδιᾷ· π. χ. ἡ σκυταλοδρομία, ἡ ὁποία εἶναι παιδιὰ διὰ τοὺς ἐφήβους καὶ ἐνηλίκους, εἶδομεν νὰ παίζεται μὲ διαφέρον καὶ ἰκανότητα ἀπὸ τάξιν παιδιῶν ἡλικίας δέκα ἐτῶν καὶ ἄλλαι ὁμοίως· ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο πρέπει νὰ ἐκληφθῇ καὶ ἡ κατάταξις τῶν παιδιῶν ἐν τῷ ἐπισυναπτομένῳ τῷ παρόντι βιβλίῳ πῖνακι διὰ τὰ σχολεῖα τῆς Δημοτικῆς καὶ Μέσης Ἐκπαιδύσεως.

Ζ' ΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΒΙΟΝ

Πάντα τὰ ἐν τῷ ΣΧΟΛΕΙῳ διδασκόμενα μαθήματα, κατὰ διάφορον ἐννοεῖται συντελεστὴν ἕκαστον, ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τῆς κοπώσεως τῶν μαθητῶν. Ἐὰν δὲ ἤθελέ τις ἐπὶ μίαν καὶ μόνον ἡμέραν παρακολουθήσει ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς παραδόσεως τὰς ἐνδείξεις τῆς φυσικῆς καὶ διανοητικῆς κοπώσεως, θὰ ἐπιθετο περὶ τούτου. Θα παρητήρῃ δηλαδὴ, ὅτι ἡ ἐργασία αὕτη τῶν μαθημάτων ἐν τῷ συνόλῳ παράγει μίαν τρομερὰν νευρικὴν ὑπερέντασιν καὶ πνευματικὴν κόπωσιν. Τὰ δ' αἷτια τὰ συντελοῦντα εἰς ταύτην εἶναι: α') Ἡ ἔντασις τῶν πνευματικῶν δυνάμεων, τὴν ὁποίαν οἱ μαθηταὶ καταβάλλουν, ὅπως συγκεντρῶσιν τὴν προσοχὴν των εἰς τὴν παράδοσιν τοῦ διδασκάλου. β') Ἡ ἀναχαίτισις τῆς ὀρμῆς πρὸς κίνησιν. γ') Ἡ παρακώλυσις πάσης ἐπιθυμίας τῶν μαθητῶν, ὅπως μεταχειρισθῶν τὴν φωνὴν των, καὶ δ') ἡ παρακώλυσις πάσης ἐκδηλώσεως τοῦ κοινωνικοῦ των ἐνστίκτου.

Ἄλλ' ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον θὰ ἔκαμνεν ἔτι μᾶλλον λυπηρὰν ἐντύπωσιν εἶναι τὸ ἐξῆς: Λόγῳ τῆς κακῆς στάσεως τῶν μαθητῶν, τὴν ὁποίαν λαμβάνουν ἐπὶ τῶν θρανίων, οἱ ὦμοι αὐτῶν στρέφονται πρὸς

τὰ ἐμπρός, ἡ σπονδυλικὴ των στήλη κυρτοῦται καὶ ἐπομένως τὸ στήθος πιεζόμενον οὕτω στενοῦται. Ἀποτέλεσμα δὲ τῆς πίεσεως ταύτης εἶναι, ὅτι οἱ πνεύμονες, ἡ καρδία, καὶ τὰ πεπτικὰ ὄργανα συσσωρεύονται τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, τοιοῦτοτρόπως δὲ ἡ εἰδικὴ λειτουργία ἐνὸς ἑκάστου ἐξ αὐτῶν παρακωλύεται καὶ προκαλεῖται παθολογικὴ συμφορήσις.

Ὁφείλομεν ἄρα α') Νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν διόρθωσιν τῆς στάσεως τοῦ μαθητοῦ, τὴν εὗρυσιν τοῦ στήθους του, τουτέστι τὴν ἐπιμήκυσιν τῶν ἐσωτερικῶν διαμέτρων τοῦ θώρακος, τὴν διέγερσιν τῆς πιεσθείσης ἀναπνοῆς καὶ κυκλοφορίας. Ἐπιτυγχάνομεν δὲ τοῦτο ἀσφαλῶς, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἀσκήσεων ἐκ τοῦ Σουηδικοῦ συστήματος συντεθειμένων κατὰ τρόπον ἐπιστημονικόν, ἧτοι κατὰ θαυματολογικὴν τάξιν καὶ φυσιολογικὴν σειρὰν. β') Ὁφείλομεν νὰ θεραπεύσωμεν τὴν νευρικὴν ὑπερέντασιν καὶ πνευματικὴν κόπωσιν τῶν μαθητῶν· τοῦτο ἐπιτυγχάνομεν διὰ τῶν ζωηρῶν παιδιῶν ἐν καθαρῷ ἀέρι. «Διότι ἐκτὸς τῆς ἐπὶ τῆς ἀναπνοῆς, τῆς πέψεως καὶ τῆς κυκλοφορίας εὐνοϊκῆς ἐπιδράσεως, αἱ παιδιὰ αὐταὶ ἔχουσι καὶ ἄλλην ὑγιεινὴν σημασίαν, καθόσον προσδίδουσιν ἐν μεγάλῳ βαθμῷ εἰς τὸν παιδικὸν χαρακτήρα τὸ αἶσθημα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἐλευθερίας, δι' ὧν μεγάλως ἐνισχύεται τὸ νευρικόν του σύστημα. Ὡς ἐκ τούτου δὲ αἱ παιδιὰ δέον τὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀληθῆς ἀναψυχὴ τοῦ ἐκ τῆς πνευματικῆς ἐργασίας καὶ τῆς πίεσεως τοῦ σχολείου καταπεπονημένου νευρικοῦ συστήματος». (Νύξεις τινὲς πρὸς βελτίωσιν τῆς Σχολ. Ὑγιεινῆς Κ. Σάββα 1904).

Συμπέρασμα: Ἡ λελογισμένη ἐφαρμογὴ τῶν γυμναστικῶν ἀσκήσεων ἐκ τοῦ Σουηδικοῦ Συστήματος ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῶν ζωηρῶν παιδιῶν ὠφελεῖ ἐμμέσως τὰ λοιπὰ μαθήματα. Εἰς τὴν Γυμναστικὴν ἄρα ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τὰ λοιπὰ μαθήματα ὀφείλουν νὰ δώσωσιν τὴν ἐμπρέπουσαν Αὐτῇ θέσιν, διότι αὕτη εἶναι ἡ ἀπαίτησις τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης.

Β'

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Α' Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

Ὁ Διδάσκαλος τῶν παιδιῶν ἀνάγκη νὰ εἶναι συμπαθῆς φυσιογνωμία. Νὰ ἔχη γνῶσιν τελείαν τοῦ χαρακτῆρος ἐκάστου τῶν μαθητῶν του. Νὰ γινώσκῃ τί παρατηρεῖται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν παιδίων κατὰ τὰς διαφόρους περιόδους τῆς ἡλικίας των, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ κεφαλαίῳ ἐξετέθη, ἐν συντόμῳ δὲ νὰ εἶναι ὁ σοφὸς δὲ δὴγὸς καὶ ὁ φίλος.

Ὁ καλὸς διδάσκαλος οὐδέποτε ἤθελε διστάσει διὰ λόγους προσωπικῆς δῆθεν ἀξιοπρεπείας νὰ μετάρχη τοῦ παιγνιδίου τῶν παιδίων. Τίποτε δὲν δύναται ταχύτερον νὰ προκαλέσῃ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν στοργὴν ἐνὸς παιδίου πρὸς τὸν διδάσκαλον, εἰμὴ μία τοιαύτη συμμετοχὴ.

Β' ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΑΣ

Ἡ καλλιτέρα μέθοδος τῆς διδασκαλίας μιᾶς παιδιᾶς εἶναι νὰ γίνῃ προηγουμένως ἐξηγήσις ταύτης, πρὶν οἱ μαθηταὶ λάβουν τὰς θέσεις των εἰς τὸ παιγνίδι. Δὲν πρέπει ὁ διδάσκαλος νὰ δοκιμάζῃ νὰ διδάσκῃ καὶ ταυτοχρόνως νὰ παίζεται ἡ παιδιά. Ἡ μόνη ἐξαίρεσις εἰς τὸν κανόνα τοῦτον εἶναι, ὅταν ἡ τάξις τῶν μαθητῶν εἶναι πολυἀριθμὸς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ διδάσκαλος δύναται μὲν νὰ ἀρχίσῃ τὴν παιδιάν, ἵνα προκαλέσῃ τὸ διαφέρον τῶν μαθητῶν, ἀλλ' ἔπειτα ὀφείλει νὰ σταματήσῃ, διὰ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν αὐτῆς.

Γ' ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΑΙΓΝΙΔΙΟΥ ΕἰΣ ΜΕΓΑΝ ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΑΙΚΤΩΝ

Ὁ δεξιὸς διδάσκαλος ὀφείλει νὰ εὕρῃ τοὺς καταλλήλους τρόπους νὰ προσαρμόζῃ τὰς παιδιὰς εἰς μέγαν ἀριθμὸν παικτῶν. Ὅπως π. χ. εἰς πολλὰς σφαιριστικὰς παιδιὰς πρέπει νὰ εὕρῃ τρόπους, ὥστε

νὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν περισσότεραι τῆς μιᾶς σφαιραι, ἐπίσης εἰς τὰ ἀρπαστὰ καὶ εἰς ἄλλας.

Δ' ΕΚΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ἡ ἐκλογή τῶν παιδιῶν, αἱ ὁποῖαι πρόκειται νὰ παιχθῶσι, πρέπει νὰ ἀφεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν μαθητῶν. Ὁ διδάσκαλος εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δύναται νὰ κάμῃ μόνον ἀπλοῦν ὑπαινιγμὸν, ὄχι νὰ διατάξῃ.

Ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ εἶναι προητομασμένος νὰ κάμῃ τοιούτους ὑπαινιγμοὺς διὰ νέας παιδιὰς ἢ δι' ἄλλην τινὰ ἐνασχόλησιν, ὅταν βλέπῃ ὅτι τὸ διαφέρον τῶν μαθητῶν μειοῦται διὰ παιδιάν, ἢ ὁποῖα ἐπαίχθη.

Ε' ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ

Ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ εἶναι ἐφωδιασμένος μὲ μιάν συρίκτραν. Αὕτη προφυλάττει τὰ φωνητικὰ ὄργανα ἀπὸ ἀσκόπου κοπώσεως. Πρέπει νὰ κατανοηθῇ ὑπὸ τῶν μαθητῶν, ὅτι μόλις ἀκουσθῇ τὸ σύριγμα τοῦ διδασκάλου, πρέπει ἀμέσως νὰ καταστῇ ἡσυχία καὶ ἡ παιδιά νὰ παύσῃ. Ἡ μάλιστα φαιδρὰ παιδιὰ πάντοτε συμβαδίζει μὲ τὴν ἀρίστην πειθαρχίαν. Παιδιά καὶ ἔφηβοι, ἐν ταῖς παιδίαῖς ἐπιθυμοῦν τὸ κράτος καὶ τὴν κρίσιν τοῦ διδασκάλου. Δύναμαι νὰ τὸ βεβαιώσω, ὅτι εἰς τὴν διατήρησιν τῆς πειθαρχίας ἐν τοῖς σχολείοις, ἐν οἷς ἐπὶ δεκαεξαετίαν ὑπηρέτησα ὡς γυμναστής, μέγιστον βοήθημα ἔσχον τὴν διδασκαλίαν τῶν παιδιῶν, διὰ τοὺς ἐξῆς δὲ δύο λόγους:

α) Διὰ τῶν παιδιῶν παρέχεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἰκανοποιηθῶσιν αἱ φυσικαὶ ὀρμαι τοῦ παιδός, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διδασκαλίας τῶν ἐπιστημονικῶν μαθημάτων ἐπιέζοντο· ἐπομένως, ἀφοῦ ἡ ἀνάγκη του αὕτη ἰκανοποιηθῇ διὰ τῆς παιδιᾶς, φυσικὸν εἶναι ἔπειτα νὰ πειθαρχῇ. Ἄρα αὕτη καθ' ἑαυτὴν ἡ παιδιά χρησιμεύει ὡς ἀσκήσις πειθαρχίας ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην.

β) Ἡ παιδιά παρέχεται ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ὡς γέρας εἰς τὴν πειθαρχοῦσαν τάξιν· εἶναι δὲ τοῦτο ἀπὸ τὰ ἰσχυρότατα ἐλατήρια τῆς πειθαρχίας.

ΣΤ' Ἡ ΔΕΙΜΙΑ, Ἡ ΦΙΛΟΝΙΚΙΑ, Ἡ ΕΤΟΙΜΟΤΗΣ, Ἡ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΙΚΟΤΗΣ, Ἡ ΦΥΣΙΚΗ ΣΚΛΗΡΑΓΩΓΙΑ, Ἡ ΣΤΡΩΤΙΚΟΤΗΣ

Ἐνθαῤῥύνατε τοὺς δειλοὺς μαθητάς, ὥστε νὰ τολμῶσι καὶ νὰ

ριφοκινδυνεύουν. Ουδενμία τάξις παικτῶν ἔχει ἀνάγκην περισσοτέρας συμπαθοῦς ἀντιλήψεως καὶ βοηθείας ἐκ μέρους τοῦ διδασκάλου, ὅσον ἢ τῶν δειλῶν. Τοιαῦτα παιδιά συχνάκις στενοχωροῦνται πολὺ διὰ τὴν ἀτολίμειαν των.

Εἶναι σκόπιμον ὁ γυμναστής νὰ πράξῃ, ὥστε νὰ μετάσχουν ταῦτα πρώτων παιδιᾶς τινος, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἢ δειλία των δὲν καθίσταται κατάφωρος, ἐν τῇ ὁποίᾳ π. χ. οὗτοι πράττουν ὅ,τι καὶ οἱ ἄλλοι, καθὼς ἐν τῇ παιδιᾷ «ὁ κύκλος ἔς τὸν ἄερα» κ. λ.

Τοιαῦτα παιδιά πρέπει νὰ ἐνθαφρύνωνται ὑπὸ τοῦ διδασκάλου διὰ τοῦ ἐπαίνου τῶν ἐπιτυχῶν προσπαθειῶν των· ἐπίσης εἰδική τις φροντίς πρέπει ὑπὸ τούτου νὰ ληφθῇ δι' αὐτά, ὅπως μὴ προκαλοῦν τὴν προσοχὴν τῶν συντρόφων των εἰς τὰς ἀποτυχίας αὐτῶν.

Προσέχετε τὰ ἐγωῖστικά παιδιά ἢ τὰ ἱκανώτατα νὰ μὴ ἔχουν τὴν μερίδα τοῦ λέοντος ἐν τῇ παιδιᾷ. Αἱ εὐκαιρίαι πρέπει νὰ εἶναι ἐξ ἴσου κατανεμημέναι.

Συχνάκις παρουσιάζεται ἡ ἀνάγκη εἰς τὸν γυμναστὴν νὰ διακρίνῃ ἐν ταῖς παιδιᾶς ἂν πρόκειται περὶ ἐγωῖστικῆς προσπάθειας πρὸς ἐπιβολὴν ἢ περὶ φιλονικίας τοῦ παιδός. Ἀμφότεραι εἶναι φυσικαὶ τάσεις ἔχουσαι σχέσιν πρὸς τὸ ἐνστικτον τῆς χειροπραξίας (σωματικῆς ἀεικινήσιας) καὶ τοῦ κυνηγίου.

Ἐκ τούτων ἢ μὲν ἐγωῖστικὴ προσπάθεια πρὸς ἐπιβολὴν εἶναι φάσις τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἀτομικότητος τοῦ παιδός προξενούσα πειράγματα καὶ ἀντεγλήσεις τῶν συμπαικτῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔχουσα ἀνάγκην ὁδηγίας ἐκ μέρους τοῦ διδασκάλου.

Ἡ δὲ φιλονικία εἶναι καθαρῶς ἀντικοινωνικὸν ἐνστικτον, ἐν τῇ ὁποίᾳ εἶναι δύσκολον νὰ διακρίνῃ τις ἐν καλὸν στοιχεῖον. Ἐνεκα τούτου ὁ διδάσκαλος ὀφείλει ἀπερισπάστως νὰ ἔχῃ ἐστραμμένην τὴν προσοχὴν αὐτοῦ πρὸς τὴν φυσικὴν ταύτην ὁρμὴν τῶν μαθητῶν, ὅπως μὴ ἐπικρατήσῃ αὕτη ἐν τῇ χαρακτηρί τοῦ παιδός. Διότι τότε κατὰ τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν θὰ γίνῃ πρόξενος πολλῆς δυστυχίας. Μήπως εἰς τὸ ἐνστικτον τῆς φιλονικίας δὲν ἔχουν τὴν ῥίζαν των ἐν τῇ πολιτείᾳ ἢ σκαιότητι τῶν ἰσχυροτέρων πρὸς τοὺς ἀσθενεστέρους καὶ ἢ κατάχρησις τῆς δυνάμεως τῶν ἀρχόντων κατὰ τῶν ἀρχομένων; Μήπως ἐπίσης εἰς τὸ ἐνστικτον τοῦτο τῆς φιλονικίας δὲν ἔχει τὰς ῥίζας τῆς ἢ χαιρεκακίας, ἢ ὁποία ὡς ἰσοδόλος ἔχιδνα ὑπὸ τὰ ὄμματα τῆς κοινωνίας καθ' ἑκάστην καταφέρει τὰ

ἀπαίσια δῆγματά της κατὰ τῆς τιμότητος καὶ τῆς ἀρετῆς, τείνουσα οὕτω νὰ ἐξολοθρεύσῃ κάθε στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον ἀπέμεινεν ἄσπιλον ἐν μέσῳ τηλικαύτης διαφθορᾶς;

Ὅθεν ἔχει καθήκον ἱερὸν ὁ ἀληθὴς γυμναστής τὸ ἐνστικτον τοῦτο τῆς φιλονικίας νὰ μεταβάλῃ καὶ μεταστρέψῃ. Ἀσφαλῶς δὲ δύναται νὰ τὸ ἐπιτύχῃ διὰ τῆς δεξιᾶς χρήσεως τῶν παιδιῶν· ἦτοι διὰ τῆς προσπάθειας του ἐν ταύταις, ὅπως τὰ μέλη τῆς ὁμάδος ἀπὸ ἀτομίστικὰ μεταβάλῃ εἰς κοινωνικὰ καὶ φιλάλληλα.

Ἐπιμείντε πολὺ εἰς τοῦτο, δηλ. εἰς τὸ νὰ καταστήσετε τὸν μαθητὴν ἱκανὸν νὰ παίξῃ ταχέως, ὅταν εἶναι ἢ σειρά του. Διότι οὕτως ἀξίζετε τὴν ἐτοιμότητα.

Μὴ μεταχειρίζεσθε τὰ παιδιά, ὡς νὰ ἦσαν κατεσκευασμένα ἐξ ὑάλου· καὶ μὴ φοβήσθε νὰ βλέπετε αὐτὰ νὰ πίπτουν. Τὸ παιδίον ἢ τὸ κοράσιον, πρέπει νὰ εἶναι ἱκανὸν νὰ ὑποφέρῃ ὀλίγας πτώσεις, κτυπήματα καὶ μώλωπας. Ἡ πτώσις του ἄλλως θὰ εἶναι φυσικὴ διδασκαλία, ὅτι πρέπει νὰ προσέχῃ νὰ μὴ πίπτῃ. Πλὴν τούτου ἢ φυσικὴ σκληραγωγία εἶναι ἐν τῶν ἀρίστων ἀποτελεσμάτων τῶν προερχομένων ἐκ τῶν παιδιῶν.

Μὴ παραχαϊδεύετε ἐν παιδίον, τὸ ὁποῖον ἔπαθε κάτι. Καλλιεργεῖτε τὴν στωϊκότητα. Ἐὰν εἶναι μικρὸν τὸ πάθημα, ἔχετε καθήκον νὰ προχωρήσετε εἰς τὸ παιγνίδι καὶ τὸ παιδίον παίζειν ταχέως θὰ λησμονήσῃ αὐτό. Ἐὰν ὅμως τὸ πάθημα ἀπαιτῇ περιποίησιν οἰανδήποτε, ἀπομακρύνετε τὸ παιδίον ἀμέσως ἀπὸ τοῦ τόπου τῶν ἀσκήσεων καὶ δώσατε τὰς πρώτας βοηθείας, μέχρις οὗ τύχῃ τῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως.

Ζ' ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΟΜΑΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Τὸ καθ' ὁμάδας παίζειν εἶναι μία τῶν ὑψίστων μορφῶν τῶν παιδιῶν. Ὁ γυμναστής τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ῥοπῆς τῶν παιδῶν πρὸς τὸ παίζειν καθ' ὁμάδας θὰ παρατηρήσῃ φανεράν ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν νὰ παίζωσι κατὰ ἀντίμαχα συγκροτήματα ἐκδηλουμένην ἀπὸ τοῦ 10 πρὸς τὸ 12 ἔτος τῆς ἡλικίας των. Ἡ τάσις αὕτη πρέπει νὰ καλλιεργηθῇ καὶ ἀναπτυχθῇ διὰ παιδιῶν ὁμαδικοῦ τύπου ἀκριβέστερον ὁργανωμένων.

Ἡ μεγίστη ἀξία τῶν ὁμαδικῶν παιδιῶν ἐγκεῖται ἐν τῇ συνεργασίᾳ τῶν παικτῶν χάριν ἐνὸς κοινοῦ σκοποῦ. Σκέψις καὶ προσπά-

θεια τῶν ἀποτελούντων τὴν ομάδα παικτῶν εἶναι πῶς νὰ πράξῃ ἕκαστος τὸ ἄριστον διὰ τὴν ομάδα του μᾶλλον παρὰ νὰ μεταχειρισθῇ τὴν ἐπιτηδειότητά του δι' ἀτομικὴν δόξαν.

Η' ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΑΝΟΝΩΝ

Ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ δυσκολία τῶν κανόνων καὶ τῶν κανονισμῶν, οἱ ὅποιοι διέπουν παιδιὰν τινα προχωροῦν αὐξανόμενα σταθερῶς καθ' ὅσον οἱ παῖδες αὐξάνουν εἰς ἡλικίαν. Αἱ παιδιὰ διὰ πολὺ μικρὰ παιδιὰ δὲν ἔχουν κανόνας. Ταῦτα περιορίζονται ἀπλῶς νὰ ἀκολουθοῦν τὴν σειρὰν των. Βραδύτερον προσφέρονται αἱ παιδιὰ ἐκεῖναι, κατὰ τὰς ὁποίας τὸ παιδίον ἔχει τὴν σειρὰν του μόνον, ὅταν δοθῇ τὸ οἰκτεῖον σύνθημα, καὶ εἶναι βεβαίως λάθος νὰ ξεκινήσῃ πρὸ τοῦ συνθήματος. Πολλοὶ ἄλλοι τύποι κανόνων παρουσιάζονται, ἐνῶ προχωροῦν αἱ παιδιὰ. Καὶ φθάνουν εἰς τὸν ὑψιστον βαθμὸν τῆς αὐξήσεώς των εἰς τὰς σφαιριστικὰς παιδιὰς, ἐνθα ἐν τῇ μέσῳ τῆς διεγέρσεως, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται εἰς παίκτης παίζων ἐν μιᾷ τῶν τοιούτων παιδιῶν, ὀφείλει ὁ παίκτης οὗτος νὰ ἐξασκῇ τὴν ἐτοιμότητά του καὶ νὰ τὴν ἐναρμονίζῃ πρὸς τὸν τρόπον τοῦ παίζειν ἐπὶ τῆς σφαίρας.

Ὁ διδάσκαλος τῆς γυμναστικῆς ὀφείλει νὰ κατανοήσῃ καλῶς, ὅτι ἡ ἐνδόμυχος βουλευτικὴ τοῦ μαθητοῦ δύναμις, ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ θέλῃ νὰ παρατηρῇ τοὺς κανόνας, παρουσιάζεται ἐν τῇ ἀναπτύξει τοῦ παιδὸς βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον, οὐχὶ ἀποτόμως, καὶ πολὺ ἀργά· καὶ ὅτι ἡ ἐξάσκησίς της διὰ τῶν κανόνων τῶν παιδιῶν εἶναι ἐν τῶν σπουδαιωτάτων παιδαγωγικῶν μέσων.

Ἐνεκα τούτου ἀκριβῶς οἱ μαθηταὶ οὐδόλως ἐπιθυμοῦν νὰ μετᾶσχουν εἰς παιδιὰν τινα, ἡ ὁποία εἶναι πολὺ ἀνωτέρα τῶν δυνάμεων των ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην.

Ὁ διδάσκαλος ὀφείλει νὰ ἐξαγγέλλῃ ἕνα κανόνα τότε μόνον, ὅταν εἶναι βέβαιος, ὅτι οἱ παῖκται εἶναι ἱκανοὶ νὰ κατανοήσωσι τοῦτον. Ὅταν ἔχετε ἐξαγγεῖλει ἕνα κανόνα, ὅποιονδήποτε, θέσατέ τον ἐν ἰσχύϊ καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν. Τὸ νὰ συγχωρῆτε τὴν ἀθέτησιν ἑνὸς κανόνος ἢ λεπτομερείας τινός, εἶναι ἰσοδύναμον μὲ ἐν ψεῦδος, τὸ ὅποιον ἐμβάλλετε εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδός. Εἶναι ἀσθενοῦς βουλήσεως ὁ διδάσκαλος ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος δὲν κρατεῖ ἰσχυροῦς τοὺς κανόνας τῆς παιδιᾶς.

Οἱ παῖκται θὰ σεβασθῶσι περισσότερο ἕνα διδάσκαλον ἀκριβῆ τρητητῆν τῶν πειθαρχικῶν κανόνων, ἢ ἕνα ἀσθενοῦς βουλήσεως.

Πᾶς παίκτης, ὁ ὅποιος ἀθετεῖ κανόνα τινά, ὀφείλει νὰ ὑποστῇ πλήρη τὴν τιμωρίαν. Μόνον διὰ τοιούτων μέσων εἶναι δυνατόν νὰ ἀσκηθῇ ἡ βούλησις νὰ ἀποφεύγῃ ὁμοίας ἀθετήσεις εἰς τὸ μέλλον.

Συχνάκις οἱ παῖκται δεικνύουν μὴ ἀνεπτυγμένην δύναμιν βουλήσεως· τότε ὁ διδάσκαλος ὀφείλει νὰ εἶναι ἱκανὸς νὰ διακρίνῃ μεταξὺ τῆς ταπεινῆς πονηρίας, ἢ ὁποία ἐπιθυμεῖ ἀπρεπῶς καὶ ἀνάνδρως νὰ κερδίσῃ, καὶ τῆς ἐλλείψεως βουλευτικῆς δυνάμεως. Ἀμφότεραι αἱ αἰτίαι αὗται οἰασθήποτε παραβάσεως τῶν κανόνων τῆς παιδιᾶς, ἀνάγκη νὰ ἔχουν ὡς ἐπακολούθημα τὴν πλήρη τιμωρίαν τῶν παραβατῶν.

Ε' Η ΔΙΑ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

Διδάσχετε κατὰ τὰς παιδιὰς τοὺς παῖδας νὰ προσπαθῶσι δι' ὅλων αὐτῶν τῶν δυνάμεων ΝΑ ΝΙΚΩΣΙ ΠΑΝΤΟΤΕ. Τοῦτ' αὐτὸ ὁ γέρον Πηλεὺς κατὰ τὸν ποιητὴν «ἐπέτελλεν Ἀχιλλεῖ» :

« αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων »

(Ἰλιάδ. Α, 784).

Τὴν ἱερωτέραν λοιπὸν ταύτην τῶν παραδόσεων, ἃς ἐδιδάχθητε ὑπὸ τῶν θαυμαστῶν προγόνων μας, « κρατεῖτε ». Ἀλλὰ συγχρόνως καλλιεργεῖτε τὸ συναίσθημα τῆς ΤΙΜΗΣ.

Ἔχετε καθήκον ἐμπράκτως νὰ καταστήσετε τοὺς παῖδας ἱκανοὺς, ὥστε νὰ ἐνοστερισθῶσι τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ΝΙΚΗ τὴν ὁποίαν ἤθελον κερδίσει οὐχὶ διὰ τῆς ἰδικῆς των ἀξίας ἢ τῆς ἀξίας τῆς ομάδος των, ἀλλὰ διὰ δολίων μέσων, ἢ ΝΙΚΗ αὕτη εἶναι ἀἴσιχος. Καὶ τούναντίον, ὅτι τὸ νὰ ἀγωνισθῇ ὁ παίκτης τιμῶς, ἔστω καὶ ἐὰν ὁ τίμιος οὗτος ἀγὼν του καταλήξῃ εἰς ΗΤΤΑΝ, ἢ ΗΤΤΑ αὕτη εἶναι ἀξία πολλῆς τιμῆς.

Κατὰ τὰς παιδιὰς, καὶ ἴσως μόνον κατ' αὐτάς, θὰ εὑρετε τὴν εὐκαιρίαν νὰ διδάξετε τοὺς παῖδας καὶ ἐπαρκῶς διὰ τῆς συχνῆς ἐπαναλήψεως νὰ ἐνισχύσετε καὶ τὴν ΓΝΩΣΙΝ, ὅτι τὸ νὰ κερδίσῃ τις τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν ἄλλων διὰ τὴν τιμιότητά του, εἶναι κάλλιστον ἀπόκτημα.

Διὰ τοῦτο, τοὺς κανόνας τῶν ἐν τῇ παρόντι βιβλίῳ παιδιῶν συνετάξαμεν οὕτως, ὥστε ἡ ΝΙΚΗ νὰ ἀποδίδεται ἐκάστοτε εἰς τὴν ομάδα ἐκείνην ἢ ὁποία ἀναμφισβητήτως παίζει τιμῶς.

Γ.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ

Α' ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

ΦΑΛΛΑΓΕ ΚΑΤΑ ΜΑΘΗΤΗΝ: Ἀποτελεῖται ἐκ μαθητῶν, διατεθειμένων τοῦ ἐνὸς ὀπισθεν τοῦ ἄλλου.

Ἐκαστος μαθητῆς πρὸς λήψιν τῆς κανονικῆς ἀποστάσεως τείνει τὸν ἀριστερόν του βραχίονα κατ' εὐθείαν πρὸς τὰ ἔμπρῳς, οὕτως ὥστε τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων τῆς χειρὸς αὐτοῦ νὰ ἐγγίξουν τὴν ὠμοπλάτην τοῦ προηγουμένου του, καὶ φροντίζει νὰ καλύπτεται ἀκριβῶς ὑπ' αὐτοῦ.

ΦΑΛΛΑΓΕ ΚΑΤΑ ΔΥΑΔΑΣ ἢ ΤΡΙΑΔΑΣ: Ἀποτελεῖται ἐκ δύο, ἢ τριῶν φάλαγγων κατὰ μαθητὴν συμπαταταγμένων.

ΖΥΓΟΣ: Ἀποτελεῖται ἐκ μαθητῶν παρατασσομένων τοῦ ἐνὸς πλησίον τοῦ ἄλλου.

Ὅπως οἱ μαθηταὶ σχηματίζουν ΖΥΓΟΝ ὁ γυμναστῆς παραγγέλλει «κατ' ἀγκῶνα ζυγεῖτε ἐπὶ δέ-ξιᾶ! (ἢ ἐπὶ τὸ μέσον)» ἢ παραγγέλλει «δι' ἐκτάσεως τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος ζυγεῖτε ἐπὶ δέ-ξιᾶ! (ἢ ἐπὶ τὸ μέσον).»

ΣΤΟΙΧΟΣ: Καλεῖται τμήμα δύο, τριῶν, κλπ. μαθητῶν εὐρισκομένων τοῦ ἐνὸς ὀπισθεν τοῦ ἄλλου, καὶ ὅταν οὗτοι εὐρίσκωνται ἐν παρατάξει ἐπὶ δύο, τριῶν κλπ. ζυγῶν.

Οἱ μαθηταὶ οἱ ἀποτελοῦντες τὸν αὐτὸν στοιχὸν καλοῦνται ΟΜΟΣΤΟΙΧΟΙ.

ΑΠΟΣΤΑΣΙΣ: Καλεῖται ἡ ἔκτασις, ἡ ὁποία χωρίζει δύο μαθητὰς ἢ δύο τμήματα τοποθετημένα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ βάθους.

ΔΙΑΣΤΗΜΑ: Καλεῖται ἡ ἔκτασις ἢ χωρίζουσα δύο μαθητὰς εὐρισκομένους εἰς τὸν αὐτὸν ζυγὸν ἢ δύο γειτονικὰς μονάδας τεταγμένας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ μετώπου.

ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΤΑ ΜΑΘΗΤΗΝ ΕἰΣ ΠΑΡΑΤΑΞΙΝ: Ἡ γυμναζομένη τάξις πρέπει νὰ εἶναι διηρημένη εἰς τρεῖς ομάδας. Ὅταν ἐκάστη τῶν ὁμάδων τούτων εἶναι παραταταγμένη εἰς «φά-

λαγγα κατὰ μαθητὴν» πᾶσαι δὲ εὐρίσκωνται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὕψους μὲ διαστήματα τεσσάρων βηματίων, τότε τὸν σχηματισμὸν τοῦτον τῆς τάξεως καλοῦμεν «ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΤΑ ΜΑΘΗΤΗΝ ΕἰΣ ΠΑΡΑΤΑΞΙΝ».

ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΗ ΠΑΡΑΤΑΞΙΣ ΕἰΣ ΔΥΟ ΖΥΓΩΝ καλεῖται, ὅταν ὅλη ἡ τάξις ἀποτελεῖ δύο ζυγούς.

Ἐκ ταύτης δὲ ἂν δώσωμεν τὸ παράγγελμα «κλίνατε ἐπὶ δεξιᾶ (ἀριστερά)», τότε ἔχομεν τὴν «φάλαγγα κατὰ δυάδας».

ΠΑΡΑΤΑΞΙΣ ΕἰΣ ΤΡΙΩΝ ΖΥΓΩΝ καλεῖται ὅταν ἐκάστη ὁμάς εἶναι παραταταγμένη ἐφ' ἐνὸς ζυγοῦ καὶ ὀπισθεν τῆς ἄλλης ἀκριβῶς μὲ ἀπόστασιν ἢ μία ἀπὸ τῆς ἄλλης ἐνὸς μέτρου.

ΚΛΙΣΙΣ ἐν στάσει: ὁ μαθητῆς στρέφεται κατὰ τέταρτον κύκλου ἐπὶ δεξιᾶ (ἀριστερά) στηριζόμενος ἐπὶ τῆς πτέρνης τοῦ δεξιοῦ (ἀριστεροῦ) ποδός, ἀνυψῶν ὀλίγον τὸ ἄκρον τούτου καὶ ἐπὶ τῶν δακτύλων τοῦ ἀριστεροῦ (δεξιοῦ). Ἀκολούθως φέρει τὸν ἀριστερόν (δεξιόν) πόδα πλησίον τοῦ δεξιοῦ (ἀριστεροῦ) μετὰ ζωηρότητος καὶ ἀναλαμβάνει τὴν κεκανονισμένην στάσιν τῆς προσοχῆς. Ἐκτελεῖται δὲ διὰ τοῦ παραγγέλματος: «κλίνατε ἐπὶ δέ-ξιᾶ (ἐπ' ἀρί-στερά)!»

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ἐν στάσει: Ὁ μαθητῆς στρέφεται κατὰ ἡμίσει κύκλου ἐπὶ δεξιᾶ στηριζόμενος ἐπὶ τῆς πτέρνης τοῦ δεξιοῦ ποδός, ἀνυψῶν ὀλίγον τὸ ἄκρον τούτου καὶ ἐπὶ τῶν δακτύλων τοῦ ἀριστεροῦ ποδός, καὶ ἀκολούθως φέρει τὸν ἀριστερόν πόδα μετὰ ζωηρότητος πλησίον τοῦ δεξιοῦ εἰς τὴν κεκανονισμένην στάσιν τῆς προσοχῆς.

Ἐκτελεῖται δὲ αὕτη διὰ τοῦ παραγγέλματος «Μετὰ-βόλη!»

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΛΤ. — Ἐνῶ ἡ τάξις βηματίζει, ὁ γυμναστῆς ἐκφωνεῖ τὸ προειδοποιητικὸν «Μέταβόλη!» καὶ μετὰ τρία περίπου βήματα, καθ' ἣν στιγμήν ὁ μαθητῆς πατεῖ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸν δεξιὸν πόδα, τότε ὁ γυμναστῆς ἐκφωνεῖ τὸ ἐκτελεστικὸν «Ἄλτ!» Ὁ μαθητῆς ἀμέσως πατεῖ τὸν ἀριστερόν πόδα εἰς τὴν ἀπόστασίν του, στρέφει ἐπὶ τοῦ ποδός τούτου πρὸς τὰ ὀπίσω, δεξιᾶ ἐννοεῖται, καὶ φέρει τὸν δεξιὸν πόδα πλησίον τοῦ ἀριστεροῦ εἰς στάσιν προσοχῆς.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΑΡΣ. — Ἐνῶ ἡ τάξις βηματίζει, ὁ γυμναστῆς ἐκφωνεῖ τὸ προειδοποιητικὸν «Μεταβόλη!» καὶ μετὰ τρία περίπου βήματα, καθ' ἣν στιγμήν ὁ μαθητῆς πατεῖ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸν δεξιὸν πόδα, τότε ὁ γυμναστῆς ἐκφωνεῖ τὸ ἐκτελεστικὸν «Μάρς!» Ὁ

μαθητής ἀμέσως πατεῖ τὸν ἀριστερόν πόδα εἰς τὴν κεκανονισμένην ἀπόστασίν του, στρέφει ἐπὶ τοῦ ποδὸς τούτου πρὸς τὰ ὀπίσω (δεξιὰ ἐννοεῖται) καὶ φέρει τὸν δεξιὸν πόδα πλησίον τοῦ ἀριστεροῦ, προχωρεῖ δὲ ἀμέσως ἄνευ διακοπῆς τινος διὰ τοῦ τελευταίου τούτου (ἀριστεροῦ) πρὸς τὴν νέαν κατεύθυνσιν.

ΚΛΙΝΑΤΕ ΕΠΙ ΔΕΞΙΑ ΜΑΡΣ. — Ἐνῶ ὁ μαθητής βηματίζει, ὁ γυμναστής ἐκφωνεῖ τὸ προειδοποιητικὸν «κλίνατε ἐπὶ δεξιὰ!» καὶ μετὰ τρία περίπου βήματα, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ μαθητής πατεῖ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸν δεξιὸν πόδα, τότε ὁ γυμναστής ἐκφωνεῖ τὸ ἐκτελεστικὸν «Μάρς!» Ὁ μαθητής ἀμέσως πατεῖ τὸν ἀριστερόν πόδα εἰς τὴν ἀπόστασίν του τὴν κεκανονισμένην, στρέφει τὸ σῶμα πρὸς τὰ δεξιὰ κατὰ τέταρτον κύκλου καὶ ὁ μαθητής προχωρεῖ διὰ τοῦ δεξιοῦ πρὸς τὴν νέαν κατεύθυνσιν, τηρῶν τὸν ῥυθμὸν τοῦ βηματισμοῦ.

ΚΛΙΝΑΤΕ ΕΠ' ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΜΑΡΣ. — Ἡ ἄσκησις αὕτη ἐκτελεῖται ἀκριβῶς ὅπως καὶ ἡ προηγουμένη· δηλαδὴ τὸ ἐκτελεστικὸν δίδεται ὅταν ὁ μαθητής πατῆ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸν δεξιὸν πόδα, ὁ ἀριστερὸς πατεῖ τότε ἔμπρὸς εἰς τὴν κεκανονισμένην ἀπόστασίν του, τὸ σῶμα στρέφει κατὰ τέταρτον κύκλου πρὸς τὴν νέαν κατεύθυνσίν του καὶ ὁ μαθητής προχωρεῖ διὰ τοῦ δεξιοῦ κατ' αὐτήν, τηρῶν τὸν ῥυθμὸν τοῦ βηματισμοῦ.

ΚΛΙΝΑΤΕ ΕΠΙ ΔΕΞΙΑ (ἢ ΕΠ' ΑΡΙΣΤΕΡΑ) ΑΛΤ. — Τὸ παράγγελμα τοῦτο δίδεται, ὅταν ὁ μαθητής βηματίζῃ· τὸ ἐκτελεστικὸν «ἄλτ!» δίδεται ὑπὸ τοῦ γυμναστοῦ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδός· δηλ. ὅταν ὁ μαθητής πατῆ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸν δεξιὸν πόδα, τότε ὁ μαθητής πατεῖ τὸν ἀριστερόν ἔμπρὸς εἰς τὴν κεκανονισμένην ἀπόστασιν, καὶ μετὰ ζωηρότητος φέρει τὴν πτέρναν τοῦ δεξιοῦ ποδὸς εἰς τὴν πτέρναν τοῦ ἀριστεροῦ, ἀναλαμβάνει τὴν κεκανονισμένην στάσιν τῆς προσοχῆς, καὶ ἀκολούθως, χωρὶς νὰ περιμένῃ νέον παράγγελμα, ἐκτελεῖ κλίσιν ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά).

Β' ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΥΚΛΟΥ

Ὅλοι οἱ παῖκται τῆς τάξεως παρατάσσονται εἰς «ἀνεπτυγμένην παράταξιν ἐπὶ δύο ζυγῶν.» Ὁ διδάσκαλος παραγγέλλει «εἰς κύκλον! — Μάρς!» Ἀμέσως ὁ πρῶτος ζυγὸς ἐκτελεῖ μεταβολήν, πάντες ἀνεξαιρέτως δίδουν τὰς χεῖρας πρὸς ἄλ-

λήλους, κρατοῦνται καλῶς ἕκαστος μὲ τοὺς δύο παραστάτας του ἀπὸ τῶν παλαμῶν, καὶ χωρὶς νὰ περιμένουν νέον παράγγελμα, ἀμφότεροι οἱ ζυγοὶ ὀπισθοχωροῦν· καὶ οὕτω σχηματίζουν κύκλον, συνδεομένων ἐν τῇ μεταξύ τῶν δύο ζυγῶν διὰ τῶν ἀκραίων αὐτῶν παικτῶν καταλλήλως.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. — Μεταχειριζόμενοι τὸν τρόπον τοῦτον πρῶτον κερδίσετε χρόνον, καὶ δεύτερον παρέχετε δι' αὐτοῦ τούτου μίαν προχειροτάτην παιδιάν, εἰς τὴν ὁποίαν πολλήν εὐχαρίστησιν εὐρίσκουν οἱ μαθηταί.

Γ' ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΥΟ ΣΥΓΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ

Πάντες οἱ μαθηταὶ τῆς τάξεως σχηματίζουν κύκλον, καθ' ὃν τρόπον ἐν τῇ ἀμέσως προηγουμένῃ παραγράφῳ ἐξετέθη.

Ἐπειτα ὁ γυμναστής παραγγέλλει «Ἀριθμήσατε κατ' αὐξοντα ἀριθμόν!» Μετὰ δὲ τὴν ἀρίθμησιν «οἱ ἄρτιοι ἀριθμοὶ ἐν βῆμα (ἢ δύο βήματα) ἔμπρὸς! — Μάρς!» Μετὰ ταῦτα πάλιν παραγγέλλει «οἱ ἄρτιοι ἀριθμοὶ ἐν βῆμα, μικρὸν καὶ πλάγιον, δεξιὰ! — Μάρς!» καὶ τοῦτο, διὰ νὰ ἔλθουν οἱ ἄρτιοι ἔμπροσθεν ἀκριβῶς τῶν περιττῶν καὶ σχηματίσουν στοίχους.

ΑΙ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑΙ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

1. Ο ΓΑΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΟΝΤΙΚΟΣ

10—30 ἢ καὶ περισσότεροι παίζονται.

Οἱ παίζονται σχηματίζουν κύκλον με τοὺς βραχίονας στηριζομένους ἐπὶ τῶν ὤμων ἀλλήλων, οὕτως ὥστε νὰ ὑπάρχη ἀπόστασις τις μεταξὺ των. Ὁ γυμναστὴς καλεῖ δύο παίκτας, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἰς παριστᾶ τὸν ποντικὸν καὶ ὁ ἄλλος τὸν γάτον.

Ὁ ποντικὸς ἴσταται εἰς ἓν διάστημα μεταξὺ δύο παικτῶν ἐπὶ τῆς περιφερείας ὑπὸ τοὺς βραχίονάς των. Ὁ γάτος ὡσαύτως εἰς ὁμοίαν θέσιν ἀπὸ τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ κύκλου. Μόλις σφυρίζῃ ὁ γυμναστὴς, ὁ ποντικὸς, χωρὶς νὰ ἀπομακρύνεται τοῦ κύκλου, τρέχει ἐμπρός, ὀπίσω, μεταξὺ τῶν παικτῶν τουτέστι κάμνει διαφόρους ἐλιγμούς, ἢ δρμᾶ διὰ μέσου τοῦ κύκλου εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος αὐτοῦ, ὅπου νομίζει ἑαυτὸν ἀσφαλῆ. Ὁ δὲ γάτος καταδιώκει τὸν ποντικὸν καὶ ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀκολουθῇ τὰ ἴχνη τοῦ ποντικοῦ ἀκριβῶς. Δηλ. ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ κύκλου ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ διέλθῃ ὁ ποντικὸς, ἀπὸ ἐκεῖνον τὸ μέρος πρέπει νὰ διέλθῃ καὶ ὁ γάτος. Ἐὰν ὁ ποντικὸς συλληφθῇ, τότε ἐπιστρέφει εἰς τὴν θέσιν του. Ὁ δὲ γάτος λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ποντικοῦ.

Ἐὰν ὅμως ὁ γυμναστὴς βλέπῃ ὅτι ὁ γάτος καὶ ὁ ποντικὸς ἔτρεξαν ἀρκετά, τότε διατάσσει νὰ μεταθοῦν καὶ οἱ δύο εἰς τὰς ἀρχικὰς των θέσεις, καὶ καλεῖ δύο ἄλλους παίκτας νὰ ἐπαναλάβουν τὴν παιδιάν.

Ἐὰν οἱ παίζονται εἶναι πολλοί, ὁ γυμναστὴς ὀρίζει δύο ποντικούς καὶ δύο γάτους· ἢ χωρίζει τοὺς παίκτας εἰς δύο μέρη καὶ ἕκαστον μέρος παίζει χωριστά, ὅπως περιεγράφη, ὡς ἀνεξάρτητος ὁμάς.

2. Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Τ' ΑΡΝΙ

Δύο μαθηταὶ ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ γυμναστοῦ· ὁ εἰς παριστᾶ τὸν

λύκον καὶ ὁ ἕτερος τὸ ἄρνι. Οἱ λοιποὶ παίζονται σχηματίζουν κύκλον· κρατοῦνται ἀπὸ τὰς χεῖρας, καὶ ἔχουν μέτωπον πρὸς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου. Ὁ λύκος τοποθετεῖται ἐκτὸς τοῦ κύκλου, τὸ δὲ ἄρνι ἐντὸς αὐτοῦ.

ΕΝΑΡΕΙΣ: Μετὰ τὸ σφύριγμα τοῦ γυμναστοῦ ὁ λύκος καταδιώκει τὸ ἄρνι καὶ προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ αὐτό. Ὅταν κατορθώσῃ τοῦτο, τότε ὁ γυμναστὴς ἀντικαθιστᾶ αὐτοὺς δι' ἄλλων παικτῶν.

Οἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ κύκλου ἐμποδίζουν τὸν λύκον ὁ ὅποιος προσπαθεῖ νὰ διασπάσῃ τὰς χεῖράς των ἢ νὰ διέλθῃ κάτωθεν των χειρῶν των ἢ καὶ νὰ πηδήσῃ ὑπεράνω αὐτῶν, ὅπως εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ κύκλου καὶ συλλάβῃ τὸ ἄρνι. Τοῦναντίον οἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ παίζονται ἀφίουν ἐλευθέραν τὴν δίοδον εἰς τὸ ἄρνι. Ἐν τούτοις ἐνίοτε ἀφίουν ἐλευθέραν τὴν δίοδον καὶ εἰς τὸν λύκον, ἵνα προσδίδεται μεγαλυτέρα ζωηρότης εἰς τὴν παιδιάν.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.— Δύναται ὑπὸ τοῦ γυμναστοῦ νὰ ὀρισθῇ εἰς λύκος νὰ καταδιώκῃ δύο ἄρνια· ἢ δύο λύκοι, νὰ καταδιώκουν δύο ἄρνια. Ἐν ταιαύτῃ περιπτώσει εἴτε οἱ δύο λύκοι εἴτε τὰ δύο ἄρνια πρὸς εὐκολωτέραν διάκρισιν δένουν μανδήλιον εἰς τὸν βραχίονα.

3. Η ΦΩΛΕΑ

Οἱ παίζονται σχηματίζουν κύκλον. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κύκλου χαράσσεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κύκλος με ἀκτίνα 0,50 μ. περίπου, φωλεὰ καλούμενος. Ἐντὸς τῆς φωλεᾶς διασκορπίζονται τὰ αὐγά δηλ. λιθάρια ἢ βόλοι περὶ τὰ 20—24.

Ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «ἀριθμήσατε κατ' αὔξοντα ἀριθμόν!» Μετὰ δὲ τὴν ἀρίθμησιν «οἱ 1 καὶ 2 ἐν βῆμα ὀπίσω!-μάρες!» Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ πάλιν παραγγέλλει «κλίνατε ἐπὶ δεξιὰ καὶ ἐπ' ἀριστερά!» Ὁ 1 κλίνει ἐπὶ δεξιὰ καὶ ὁ 2 ἐπ' ἀριστερά καὶ ἀμφοτέροι ἀναμένουν νὰ δοθῇ τὸ παράγγελμα ἐκκινήσεως. Ἀκολούθως ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «ἔτοιμοι!-μάρες!» Ἀμέσως τότε τρέχει ἕκαστος καθ' ἀντίθετον διεύθυνσιν (φορὰν), διατρέχει ὀλόκληρον τὴν περιφέρειαν τοῦ κύκλου ὅπισθεν τῶν παικτῶν, ἐπανάρχεται εἰς τὸ σημεῖον ἐκ τοῦ ὁποῖου ἀνεχώρησεν, εἰσέρχεται εἰς τὸν κύκλον δι' αὐτοῦ, καὶ ἀμέσως διεύθυνεται κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν φωλεάν καὶ προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα

αὐτὰ (λιθάκια, βόλους). ΝΙΚΗΤΗΣ εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔχει συλλέξει τὰ περισσότερα.

4. ΑΝΑΨΕ ΜΟΥ ΤΟ ΚΕΡΑΚΙ *

8—30 ἢ καὶ περισσότεροι παίζονται.

Οἱ παίζονται ἐκ τῶν προτέρων ὀρίζουν τίς τοῦ κέρας τῶν δηλ. τὰ καταφύγια τῶν, δένδρα, λίθους κ. τ. τ., τὰ ὅποια πρέπει νὰ εἶναι τόσα, ὅσα καὶ οἱ παίζονται πλὴν ἑνός. Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ παίζονται εἶναι 10, τότε ὀρίζουν 9 καταφύγια ἀπέχοντα ὄχι πολὺ ἀπ' ἀλλήλων (5 μ. περίπου).

ΠΑΙΔΙΑ. — Πάντες κρατοῦνται ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ σχηματίζουν κύκλον. Ἐνῶ δὲ εὐρίσκονται ἐν κύκλῳ, ἄδουν πάντες ὁμοῦ ἐν χορῇ «πίτουρα μία, πίτουρα δύο, πίτουρα τρεῖς, πίτουρα τέσσαρες κλ. μέχρι τοῦ πίτουρα δέκα. Μόλις ἀπαγγεῖλουν τὸ «πίτουρα δέκα», ἀφίνουν ὅλοι τὰς χεῖράς τῶν καὶ σπεύδουν νὰ καταλάβῃ ἕκαστος μίαν τούκα δηλ. ἐν καταφύγιον. Καὶ ἐπειδὴ τὰ καταφύγια εἶναι 9, οἱ δὲ παίζονται 10, βεβαίως ὁ εἷς θὰ μείνῃ ἔξω, δηλ. ἐκτὸς καταφυγίου.

Τότε ὁ ἐκτὸς καταφυγίου παίκτης πλησιάζει ἕνα οἰονδήποτε ἄλλον παίκτην καὶ τοῦ λέγει «ἄναψέ μου τὸ κεράκι» καὶ τοῦ δεικνύει τὸν δείκτην τοῦ ὄρθου, οἰοεὶ τὸ κεράκι, αὐτὸς δέ, δηλαδή ὁ ἐν τῷ καταφυγίῳ, ἀπαντᾷ «ἴ τὴ πάρα κάτω γειτονία» καὶ τοῦ νεύει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ἐπόμενον. Ἐνῶ δὲ ὁ ἐκτὸς καταφυγίου μεταβαίνει εἰς τὸν ἄλλον, τότε δύο ἢ τέσσαρες ἢ ἕξ ἢ καὶ περισσότεροι ταυτοχρόνως προσπαθοῦν νὰ ἀλλάξουν τὰς θέσεις τῶν. Ἀκριβῶς εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τῆς παιδιᾶς ὁ ἐκτὸς καταφυγίου προσπαθεῖ νὰ καταλάβῃ ἐν καταφύγιον ἐκ τῶν προσωρινῶς ἐγκαταλειφθέντων καὶ ἐὰν κατορθώσῃ τοῦτο, τότε ὁ παίκτης ὁ ὁποῖος μένει ἐκτὸς καταφυγίου, ἀρχίζει ἐκ νέου τὴν παιδιάν καθ' ὅμοιον τρόπον δηλ. «ἄναψέ μου τὸ κεράκι» ... κτλ. Ἐὰν ὅμως ὁ ἐκτὸς καταφυγίου δὲν κατάρθωσιν νὰ καταλάβῃ τὸ καταφύγιον ἄλλου τινός, τότε ἡ παιδιὰ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἕξ ἀρχῆς.

* Σημείωσις. — Ἡ παιδιὰ αὕτη ἐν τῇ νήσῳ Καλύμνῃ ὀνομάζεται ἔξω Καντουνῶ (καντοῦνι=γωνία). Τέσσαρα λ. χ. κοράσια καταλαμβάνουν τὰς τέσσαρας γωνίας μικρᾶς αὐλῆς καὶ πέμπτον κοράσιον δὲν κατέχει γωνίαν. Εἶναι ἡ ἔξω Καντουνῶ. Παίζουσι τὴν παιδιάν σχεδὸν ὅπως καὶ ἀνωτέρω.

5 ΤΑ ΜΕΣΑΝΥΚΤΑ

10—30 ἢ καὶ περισσότεροι παίζονται.

Ἡ παιδιὰ αὕτη παίζεται ἐντὸς χώρου ἐπιπέδου, σχήματος ὀρθογωνίου μήκους 50 μέτρων περίπου, καὶ πλάτους 25 μέτρων. Ἐπὶ τῆς ἐτέρας τῶν μικρῶν πλευρῶν τοῦ ὀρθογωνίου καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἀκριβῶς αὐτῆς χαράσσεται τετράγωνον κανονικόν, τοῦ ὁποῖου ἐκάστη πλευρὰ εἶναι μήκους ἑνὸς μέτρου· εἶναι ἡ φωλεὰ τῆς ἀλώπεκος. Ἀπέναντι δὲ ἀκριβῶς αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἄλλης μικρᾶς πλευρᾶς καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς χαράσσεται ὀρθογώνιον τετράπλευρον, τοῦ ὁποῖου αἱ διαστάσεις ποικίλλουν ἀναλόγως πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν παικτῶν. Τοῦτο εἶναι ὁ ὄρνιθῶν.

Ἡ ἀλώπηξ ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν φωλεάν τῆς καὶ περιπατεῖ ἀμεριμνος τάχα πλησίον αὐτῆς. Οἱ παριστῶντες τὰς ὄρνιθας ἐξέρχονται καὶ αὐτοὶ, πλησιάζουν, ὅσον τολμᾷ ἕκαστος, καὶ ἐρωτοῦν αὐτὴν: «Ἄλεπού, Ἄλεπού, τί ὥρα εἶναι;» Αὕτη δὲ ἀπαντᾷ π. χ. «ἡ ὥρα εἶναι τρεῖς ἢ τέσσαρες, ἢ πέντε κ. λ.» κατὰ βούλησιν. Ἐν τῷ αὐτῇ περιπτώσει αἱ ὄρνιθες εἶναι ἀσφαλεῖς.

Αἱ ὄρνιθες πάλιν ἐπαναλαμβάνουν τὴν ἰδίαν ἐρώτησιν καὶ πάλιν ἡ ἀλώπηξ ἀπαντᾷ μίαν ὥραν κατὰ βούλησιν αἱ ὄρνιθες καὶ τότε εἶναι ἀσφαλεῖς. Ἄς ὑποθέσωμεν τώρα ὅτι εἰς τρίτην ἐρώτησιν τῶν παριστῶντων τὰς ὄρνιθας, ἡ ἀλώπηξ ἀποκρίνεται «εἶναι μεσάνυκτα!». Τότε αἱ ὄρνιθες δρομαίως σπεύδουν εἰς τὸν ὄρνιθῶνα, ἡ δὲ ἀλώπηξ καταδιώκει αὐτάς. Ὁ παίκτης, ὁ ὁποῖος ἤθελε συλληφθῆ, καταλαμβάνει τὴν θέσιν τῆς ἀλώπεκος καὶ ἡ ἀλώπηξ γίνεται ὄρνις, ἡ δὲ παιδιὰ συνεχίζεται ὁμοίως.

6. Η ΓΡΙΟΥΛΛΑ

Ὅμοια σχεδὸν πρὸς τὴν παιδιάν «τὰ μεσάνυκτα», εἶναι ἡ παρούσα Ἀγγλικὴ παιδιὰ:

Ἐν παιδίον παριστᾷ τὴν γριούλλα καὶ κάθηται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· ἕτερον παριστᾷ τὴν κότα, καὶ τὰ ὑπόλοιπα παιδιὰ παριστοῦν τὰ κοτόπουλλα.

Ἡ κότα καὶ τὰ κοτόπουλλα σχηματίζουν κύκλον περίξ τῆς γριούλλας καὶ χορεύουν. Μετὰ ταῦτα σχηματίζουν μίαν γραμμὴν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς γραμμῆς εἶναι ἡ κότα καὶ ἔπονται τὰ κοτόπουλλα.

Τὸ ἐν δηλαδὴ παιδίον εἶναι ὀπισθεν τοῦ ἄλλου καὶ κρατεῖ τὰ ἐν-
δύματα τοῦ προηγουμένου του.

Ἄκολούθως ἔπονται αἱ ἐξῆς ἐρωταποκρίσεις:

ΚΟΤΑ. Ποῦ βρῖσκεσαι γριούλλα;

ΓΡΙΟΥΛΛΑ. Βρῖσκομαι ἔς τὸ δάσος.

ΚΟΤΑ. Γιὰ ποῖο σκοπὸ;

ΓΡΙΟΥΛΛΑ. Γιὰ νὰ μαζώξω ξύλα.

ΚΟΤΑ. Τί νὰ τὰ κάμης;

ΓΡΙΟΥΛΛΑ. Νὰ ἀνάψω τὴ φωτιά μου.

ΚΟΤΑ. Τί νὰ τὴ κάμης;

ΓΡΙΟΥΛΛΑ. Νὰ βράσω νερό.

ΚΟΤΑ. Τί νὰ τὸ κάμης;

ΓΡΙΟΥΛΛΑ. Νὰ μαγειρέψω μερικὰ κοτόπουλλα.

ΚΟΤΑ. Ἀπὸ ποῦ θὰ τὰ πάρης;

Ἡ ΓΡΙΟΥΛΛΑ ἐξαφνικὰ χυμίζει κατ' ἐπάνω τους καὶ κραυ-
γάζει «ἀπ' ἐδῶ!» Ἡ κότα τότε καὶ τὰ κοτόπουλλα τρέχουν ὅσον
τὸ δυνατόν ταχύτερον πρὸς τὸ προορισθὲν καταφύγιόν των, ἐνῶ ἡ
γριούλλα προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ ἐν ἐξ αὐτῶν. Ὁ συλληφθεὶς γίνε-
ται γριούλλα καὶ τανάπαλιν.

7. Ο ΚΥΝΗΓΗΤΟΣ

Ἐντὸς ὄρισμένου χώρου διασκορπίζονται οἱ παίχται. Πρὸ τῆς
ἐνάρξεως τῆς παιδιᾶς ὁ γυμναστὴς καθιστᾷ γνωστὸν εἰς τοὺς παί-
χτας, ὅτι ἀπαγορεύεται εἰς αὐτοὺς νὰ ἐξέρχωνται τῶν ὀρισθέντων
ὀρίων τοῦ χώρου.

Εἰς ἐκ τῶν παικτῶν καλεῖται ὑπὸ τοῦ γυμναστοῦ νὰ χρησιμεύ-
σῃ ὡς κυνηγός. Ὁ ὀρισθεὶς ὡς κυνηγὸς προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ
ἓνα τῶν παικτῶν· θεωρεῖται δὲ συλληφθεὶς ὁ παίκτης, ἐὰν μόνον
κτυπηθῇ ἀπλῶς διὰ τῆς παλάμης εἰς οἰονδήποτε μέρος τοῦ σώμα-
τος πλὴν τῆς κεφαλῆς. Ἀμέσως ὁ κτυπηθεὶς μεταβάλλεται εἰς κυ-
νηγόν, ὁ ὁποῖος προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ ἓνα τῶν παικτῶν, ἐκτὸς
ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἀμέσως προηγουμένως τὸν συνέλαβεν.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.— Ἐνῶ εἰς παίκτης καταδιώκει ἕτερον, τρίτος τις
προσπαθεῖ νὰ διέλθῃ μεταξὺ τούτων «νὰ περάσῃ». Ἐστὼ δὲ
ὅτι ὁ τρίτος οὗτος παίκτης κατῶρθωσε καὶ διήλθε μεταξὺ τῶν δύο
πρώτων «ἐπέρασε» τότε ὁ πρῶτος, ὁ ὁποῖος κατεδίωκε τὸν δεύ-

τερον παίκτην, ἀφίνει τοῦτον ἐλεύθερον καταδιώξεως καὶ καταδιώ-
κει τὸν τρίτον, ὁ ὁποῖος ἐπέρασε· καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.— Ἡ ποικιλία αὕτη προσδίδει θαυμασίαν ζωηρό-
τητα εἰς τὴν παιδιάν.

8. Ο ΚΑΘΙΣΤΟΣ ΚΥΝΗΓΗΤΟΣ

Εἰς παίκτης ὀρίζεται ὡς κυνηγός, ὁ ὁποῖος καταδιώκει τοὺς
ἄλλους, προσπαθῶν νὰ κτυπήσῃ ἓνα ἐξ αὐτῶν. Ὁ κτυπηθεὶς γίνε-
ται κυνηγὸς ἀντὶ τοῦ πρώτου, ὁ ὁποῖος γίνεται κυνηγούμενος μετὰ
τῶν ἄλλων.

Πᾶς παίκτης δικαιούται νὰ καθίσῃ αἰφνιδίως κάτω, ἕπως
ἀποφύγῃ τὸ κτύπημα. Τὸ τοιοῦτον ὅμως ἔχει δικαίωμα νὰ τὸ πράξῃ
ὁ αὐτὸς παίκτης μόνον τρεῖς φορές. Μετὰ τὴν τρίτην φοράν μόνον
διὰ τῆς φυγῆς δύναται ν' ἀποφύγῃ τὸ κτύπημα, ὅχι δὲ καὶ διὰ τοῦ
καθίσματος. Ὅταν οἱ παίχται εἶναι πολλοί, δύνανται νὰ ὀρισθοῦν
δύο ἢ καὶ τρεῖς κυνηγοί.

9. ΜΑΥΡΟ ΚΙ' ΑΣΠΡΟ

10—100 παίχται.

Οἱ παίχται διαιροῦνται εἰς δύο ομάδας ἴσας τὸν ἀριθμόν. Ἐκα-
στος παίκτης τῆς μιᾶς μόνον ομάδος δένει λευκὸν μανδύλιον εἰς τὸν
ἀριστερὸν βραχίονα· σημειὸν ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν ομάδα τῶν λευ-
κῶν. Οἱ μὴ φέροντες ἐπομένως μανδύλιον ἀνήκουν εἰς τὴν ομάδα
τῶν μαύρων. Πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ παίχται καὶ τῶν δύο ομά-
δων ἴστανται ἀναμίξ, οἱ μαυροὶ μὲ τοὺς ἄσπρους ἀδιακρίτως καὶ
πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος τῆς αὐλῆς.

Ὁ διδάσκαλος εἶναι ἐφωδιασμένος μὲ ἓνα μικρὸν δίσκον δια-
μέτρου 5-10 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου ἔχοντα δύο ἐπιπέδους ἐπιφα-
νείας ἄσπρην καὶ μαύρην. Ὁ δίσκος οὗτος δένεται ἐξ ὀπῆς
τινος κατὰ τὸ ἄκρον μὲ ἐν νῆμα 40-50 ἑκατοστῶν.

Ἡ παιδιὰ ἀρχίζει ὡς ἐξῆς: Ὁ διδάσκαλος ἴσταται εἰς ἐν ση-
μεῖον τῆς αὐλῆς, οὕτως ὥστε νὰ ἔχῃ ὅλους τοὺς παίχτας ἔμπρο-
σθέν του. Καὶ ἀρχίζει νὰ περιστρέφῃ τὸν δίσκον κρατῶν τὸ ἕτερον
ἄκρον τοῦ νήματος. Ἀφοῦ δὲ ἡρεμήσῃ ὁ δίσκος, τότε βεβαίως θὰ
δείξῃ τὴν μίαν του ἐπιφάνειαν εἰς τοὺς παίχτας. Ἄς ὑποθέσωμεν
λοιπὸν ὅτι ὁ δίσκος δεικνύει τὴν ἄσπρην ἐπιφάνειαν· οἱ ἀπο-

τελούντες τότε τὴν ἄσπρην ομάδα προσπαθοῦν νὰ κτυπήσουν τοὺς ἀντιθέτους, ἐφ' ὅσον εἶναι ὄρθιοι. Ἐπομένως οἱ μαῦροι ἵνα ἀποφύγουν τὸ κτύπημα, ἀμέσως κάθηνται εἰς τὸ ἔδαφος.

ΚΑΝΩΝ: Ὁ κτυπηθεὶς τίθεται ἐκτὸς παιδιᾶς.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ομάδα ἐκείνη, ἡ ὁποία κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἤθελε θέσει πρώτη ἐκτὸς παιδιᾶς, ὅλους τοὺς ἀντιπάλους της.

10. ΑΡΠΑΣΤΟΝ ΕΝ ΚΥΚΛΩ

10—60 ἢ καὶ περισσότεροι παίζονται.

Πετόσφαιρα ἢ ποδόσφαιρα ἢ καλαθόσφαιρα.

Οἱ παίζονται σχηματίζουν κύκλον. Τὰ διαστήματα μεταξύ τῶν παικτῶν εἶναι 3-4 βημάτων. Ὁ διδάσκαλος καλεῖ ἓνα τῶν παικτῶν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου. Πλησίον τοῦ κεντρικοῦ παίχτου ἵσταται καὶ ὁ διδάσκαλος κρατῶν τὴν σφαῖραν.

Ὁ διδάσκαλος βάλλει τὴν σφαῖραν πρὸς ἓνα παίκτην τῆς περιφερείας. Ὁ παίκτης οὗτος, ἀφοῦ δεχθῇ τὴν σφαῖραν, βάλλει αὐτὴν εὐθὺς πρὸς ἓνα τῶν συντρόφων του καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Οἱ παίζονται ἐπομένως τῆς περιφερείας διαδιδάζουν μεταξύ των τὴν σφαῖραν (κάμνουν πάσες) μὲ ὅσον τὸ δυνατὸν μεγάλην ταχύτητα καὶ κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, ὥστε νὰ μὴ δυνηθῇ ὁ κεντρικὸς παίκτης νὰ τὴν φθάσῃ καὶ τὴν κτυπήσῃ.

Ὁ Κεντρικὸς παίκτης μόλις ἡ σφαῖρα τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ὑπὸ τοῦ διδασκάλου τρέχει ἀμέσως πρὸς αὐτὴν μὲ τὸν σκοπὸν νὰ τὴν κτυπήσῃ, ὅπου τὴν εὔρη, ἢ εἰς τὸν ἀέρα ἢ χαμαὶ ἐπὶ τοῦ ἔδαφους ἢ εἰς τὰς χεῖρας παίχτου τινός.

Ὅταν ἡ σφαῖρα κτυπηθῇ ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ, ὁ παίκτης, ὁ ὁποῖος εὐθύνεται διὰ τὸ κτύπημα τοῦτο, θεωρεῖται ἀποτυχὼν καὶ καταλαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ κεντρικοῦ. Ὁ δὲ τῶς κεντρικὸς καταλαμβάνει τὴν ἀρχικὴν του θέσιν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ κύκλου.

Ἀπαγορεύεται νὰ κτυπᾶ τις τὴν σφαῖραν μὲ τὰς χεῖρας ἢ τοὺς πόδας.

Ἡ σφαῖρα πρέπει μόνον νὰ ἀρπάζεταιται.

11. Ο ΣΚΥΛΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΥΝΕΛΙ

10—60 ἢ καὶ περισσότεροι παίζονται.

Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ παίζονται εἶναι 42. Ἐκ τούτων τοὺς 30

ὁ γυμναστὴς διαιρεῖ εἰς 10 τριάδας. Ἐκάστη τριάς σχηματίζει μικρὸν κύκλον· δηλαδὴ ἕκαστος τῶν τριῶν παικτῶν ἀκουμβᾷ τὰς χεῖρας του ἐπὶ τοῦ ὤμου τῶν δύο ἄλλων· ὁ κύκλος δὲ οὗτος παριστᾷ κοιλότητα τοῦ κορμοῦ δένδρου. Ὡστε οἱ 30 παίζονται παριστοῦν 30 κοιλότητας κορμῶν δένδρων. Οἱ 30 οὗτοι κορμοὶ ἢ τάσσονται σποραδικῶς ἢ τάσσονται κατ' ἴσα διαστήματα ἀπ' ἀλλήλων καὶ οὕτως ὥστε νὰ ἀποτελοῦν μεγάλον κύκλον. Ἐντὸς τῆς κοιλότητος ἐκάστου δένδρου τοποθετεῖται εἰς κόνικλος (ἓνα κουνέλι): ἄρα 10 κόνικλοι εὐρίσκονται ἐντὸς τῶν 10 κοιλοτήτων τῶν δένδρων. Περισεύουν ἤδη δύο παίζονται. Ἐκ τούτων ὁ εἰς παριστᾷ ἐπίσης κόνικλον, ὁ δὲ ἕτερος κύων.

Μὲ τὸ σφύριγμα τοῦ γυμναστοῦ· ὁ κύων καταδιώκει τὸν κόνικλον, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐκτὸς καταφυγίου δηλ. ἐκτὸς κοιλότητος δένδρου, ὁ κόνικλος τρέχει ἵνα ἀποφύγῃ τὴν σύλληψιν, ἀλλ' ὅταν παρατηρήσῃ ὅτι εὐρίσκεται ἐν κινδύνῳ εἰσέρχεται ἐντὸς κοιλότητος δένδρου τινός· ἤδη ἐντὸς τῆς κοιλότητος ταύτης εἶναι δύο κόνικλοι, ἐπειδὴ ὅμως τὸ τοιοῦτον δὲν ἐπιτρέπεται, ὁ ἕτερος κατ' ἀνάγκην φεύγει καὶ καταδιώκεται ὑπὸ τοῦ κυνὸς καὶ οὗτος κάμνει ὁμοίως· καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἄς ὑποθέσωμεν ὅμως ὅτι ὁ κύων συνέλαθε τὸν κόνικλον πρὶν οὗτος προφθάσῃ νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τῆς κοιλότητος δένδρου τινός· τότε οἱ ὅροι ἀντιστρέφουν δηλ. ὁ κόνικλος θὰ γίνῃ κύων καὶ τὰνάπαλιν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως ταύτην οἱ λοιποὶ κόνικλοι θὰ λάβουν θέσεις εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν δένδρων καὶ οἱ ἀντικαθιστάμενοι θὰ λάβουν τὰς θέσεις τῶν κόνικλων. Καὶ ἀφοῦ τακτοποιηθοῦν τοιοῦτοτρόπως, τότε καὶ μόνον ἐπαναλαμβάνεται ἡ παιδιὰ.

Ἐνῶ ὁ κύων καταδιώκει τὸν κόνικλον, οἱ λοιποὶ κόνικλοι ἀνταλλάσσουν τὰς θέσεις των ἀμοιβαίως· ἐν τιαύτῃ περιπτώσει ὁ κύων εἶναι δυνατὸν νὰ εὔρη κοιλότητά τινα κενήν· τότε ὁ κύων δύναται νὰ τὴν καταλάβῃ καὶ γίνεται ἀμέσως κόνικλος· ὁ δὲ κόνικλος, ὁ ὁποῖος τότε θὰ εὔρεθῇ ἐκτὸς κοιλότητος γίνεται κύων.

Ἡ παιδιὰ δύναται νὰ ἀποβῇ πολὺ ζωηρὰ ὡς ἐξῆς: Τὰ δένδρα σκορπίζονται ὅχι ἐν κύκλῳ, ἀλλὰ σποράδην καὶ οὕτω κύων καὶ κόνικλοι ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ λοξοδρομοῦν καὶ νὰ τρέχουν καθ' ἑλκας τὰς διευθύνσεις διασταυρούμενοι.

12. Η ΤΥΦΛΟΜΥΓΑ

10 — 30 ἢ καὶ περισσότεροι παίζεται.

Πάντες σχηματίζουν κύκλον· εἰς παίκτης προσκαλεῖται ὑπὸ τοῦ διδασκάλου νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου, καὶ τοῦ δένει τοὺς ὀφθαλμούς με καθαρὸν μανδύλιον· αὐτὸς εἶναι ἡ τυφλόμυγα. Οἱ λοιποὶ παίζεται κρατοῦνται ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ γυρίζουν γύρω γύρω μέχρις ὅτου ὁ τυφλὸς κτυπήσῃ τρεῖς φορές τὰς παλάμας του· ὁ κύκλος τότε σταματᾷ. Ὁ δὲ τυφλὸς δεικνύει με τὸν δείκτην του πρὸς τὴν περιφέρειαν τοῦ κύκλου. Ὁ παίκτης, ὁ ὁποῖος δακτυλοδεικτεῖται, ἀμέσως πρέπει νὰ βηματίσῃ πρὸς τὰ ἔμπρὸς ἐπὶ τῶν δακτύλων καὶ νὰ λοξοδρομῇ, ὥστε ἡ τυφλόμυγα νὰ καταβάλλῃ προσπάθειάν τινα νὰ ἀνακαλύψῃ εἰς ποῖον μέρος τοῦ κύκλου εὐρίσκειται, καὶ νὰ τὸν συλλάβῃ. Ὅταν ὁ τυφλὸς κατορθώσῃ καὶ συλλάβῃ τοῦτον, τότε ἀρχίζει νὰ τὸν ψηλαφᾷ καὶ προσπαθεῖ οὕτω διὰ τῆς ἀφῆς νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸν συλληφθέντα. Ἐν ἡ περιπτώσει ἀναγνωρίσῃ τοῦτον, τότε ὁ ἀναγνωρισθεὶς ἀντικαθιστᾷ τὸν τυφλόν. Γίνεται οὕτως τυφλόμυγα, ἄλλως παραμένει ὁ ἴδιος τυφλόμυγα καὶ συνεχίζεται ἡ παιδιὰ.

Ἐὰν ὁ δείκτης τοῦ τυφλοῦ δὲν ἐδείκνυε σαφῶς παίκτην τινά, ἀλλὰ ἐδείκνυεν εἰς τὸ κενὸν μεταξὺ δύο παικτῶν, τότε ἀρχίζει καὶ πάλιν ἡ παιδιὰ ἐξ ἀρχῆς, δηλ. ὁ κύκλος ἀρχίζει νὰ κινῆται καὶ πάλιν γύρω γύρω.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.— Ὅταν ὁ κύκλος σταματήσῃ μετὰ τὸ κτύπημα τῶν παλαμῶν τοῦ τυφλοῦ, τότε ὅλοι ἀρχίζουν νὰ πηδοῦν σιωπηλῶς ἔμπρὸς του. Ὁ δὲ τυφλὸς τείνων τὰς χεῖρας συλλαμβάνει ἕνα καὶ τὸν ἐρευνᾷ ὡς ἀνωτέρω. Δύναται ὁ ψηλαφώμενος παίκτης νὰ κάμπτῃ τὰ γόνατά του, ἵνα φαίνεται κοντύτερος ἢ νὰ ἐγείρεται ἐπὶ τῶν δακτύλων, ὅπως φαίνεται ὑψηλότερος καὶ μὴ ἀναγνωρισθῆ ὑπὸ τοῦ τυφλοῦ.

Σημείωσις.— Ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ μου πατρῷ: Καλύμω οἱ παῖδες λέγον «νὰ παῖξωμε τὴ τυφλομυῖα».

13. Ο ΤΥΦΛΟΣ ΜΕ ΤΟ ΡΑΒΔΙ

10 — 30 παίζεται.

Πάντες οἱ παίζεται σχηματίζουν κύκλον.

Εἰς παίκτης με δεδεμένους τοὺς ὀφθαλμούς ἴσταται ἐν τῷ κέν-

τρῷ τοῦ κύκλου κρατῶν ῥάβδον. Οἱ λοιποὶ παίζεται με τὸ σφύριγμα τοῦ διδασκάλου χορεύουν ἐν κύκλῳ, μέχρις ὅτου ὁ τυφλὸς κτυπήσῃ τὴν ῥάβδον του ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τρεῖς. Τότε πάντες σταματοῦν. Ὁ δὲ τυφλὸς διὰ τῆς ῥάβδου του δεικνύει παίκτην τινά. Ἀμέσως ὁ ὑποδειχθεὶς παίκτης προχωρεῖ πρὸς τὸν τυφλὸν καὶ πιάνει τὴν ῥάβδον ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον. Ἀκολούθως ὁ τυφλὸς διατάσσει «κάμε μου τὴ γάτα!» ἢ τὸν σκύλον, ἢ τὴν ἀγελάδα, ἢ τὸ πρόβατον κλπ. Ἐκ τῆς φωνῆς δὲ τούτου ὁ τυφλὸς προσπαθεῖ νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ. Καὶ ἐὰν μὲν ἐπιτύχῃ, τότε ὁ ἀναγνωρισθεὶς ἀντικαθιστᾷ τὸν τυφλόν, ἄλλως παραμένει ὁ ἴδιος καὶ ἡ παιδιὰ ἐπαναλαμβάνεται ἐξ ἀρχῆς.

Ὁ ἐρευνώμενος παίκτης δύναται νὰ παραμορφώσῃ τὴν φυσικὴν του φωνὴν κατὰ τὴν ἀπομίμησιν, ὅπως μὴ ἀναγνωρισθῆ.

Ὅταν οἱ παίζεται εἶναι πολλοί, δύναται νὰ τοποθετηθῶσιν ἐν τῷ κέντρῳ δύο τυφλοί.

14. Ο ΚΩΔΩΝΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΤΥΦΛΟΙ

10 — 16 παίζεται.

Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους χαράσσεται κύκλος ὀπωσδήποτε εὐρύχωρος.

Πάντες οἱ παίζεται δένουν τοὺς ὀφθαλμούς των με τὰ καθαρὰ μανδύλια των πλὴν ἑνός, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ κωδωνιστής. Οὗτος κρατεῖ ἕνα κώδωνα μικρόν, τὸν ὁποῖον δυνατόν νὰ κρεμάσῃ καὶ ἀπὸ τοῦ τραχήλου του.

Οἱ παίζεται φωνάζουν «κωδωνιστὴ κωδωνιστὴ ποῦ εἶσαι;»

Ὁ κωδωνιστής τότε κτυπᾷ τὸν κώδωνα. Οἱ λοιποὶ παίζεται ὀδηγοῦμενοι ὑπὸ τοῦ ἤχου τοῦ κώδωνος προσπαθοῦν νὰ συλλάβουν τὸν κωδωνιστήν. Ὁ κωδωνιστής τότε προσπαθεῖ ὄχι μόνον νὰ διαφύγῃ τὴν σύλληψιν, ἀλλὰ καὶ διὰ πολλῶν τεχνασμάτων προσπαθεῖ νὰ καθιστᾷ τὴν παιδιὰν διασκεδαστικὴν.

ΚΑΝΩΝ.— Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν κωδωνιστήν νὰ ἐξέλθῃ τοῦ κύκλου.

Ὁ κωδωνιστής εἶναι **ΝΙΚΗΤΗΣ** ἐὰν κατορθώσῃ νὰ μὴ συλληφθῆ ἐντὸς τῆς ὀρισθείσης προθεσμίας λ. χ. τῶν πέντε περίπου πρώτων λεπτῶν τῆς ὥρας.

Ἐὰν ὅμως ἤθελε συλληφθῆ, τότε ὁ συλλαβῶν τούτων γίνεται κωδωνιστής καὶ τάνάπαλιν.

15. Ο ΚΥΚΛΟΣ Ἐ ΤΟΝ ΛΕΡΑ

10—50 παίζεται.

Σχοινίον μήκους 4-5 μέτρων εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον αὐτοῦ προσδέεται σακκίδιον δερμάτινον πλήρες ἄμμου.

Ἄπαντες οἱ παίζεται σχηματίζουν κύκλον μὲ διαστήματα ἐνὸς βήματος ἀπ' ἀλλήλων. Ὁ γυμναστής ἴσταται ἐν τῇ μέσῃ αὐτῶν κρατῶν τὸ σχοινίον ἀπὸ τὸ ἐλεύθερον ἄκρον καὶ ἀναφωνεῖ «ἔτοιμοι!» Ἐὐθὺς δὲ γυμναστής περιστρέφεται περὶ τὸ σημεῖον τοῦ κέντρου τοῦ κύκλου, χωρὶς νὰ μετακινήται πρὸς τὴν περιφέρειαν. Ἐνῶν δὲ ὁ γυμναστής περιστρέφεται, ἀφίνει ἐλεύθερον μόνον τὸ ἄκρον τοῦ σχοινίου, εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι προσδεδεμένον τὸ σακκίδιον, καὶ τοῦτο δυνάμει τῆς φυγοκέντρου δυνάμεως διαγράφει κύκλον.

Ὁ διδάσκαλος τότε ὀλίγον κατ' ὀλίγον μεγεθύνει τὴν ἀκτίνα τοῦ κύκλου καὶ προσπαθεῖ διὰ τοῦ σακκιδίου νὰ κτυπήσῃ τὰς κνήμας τῶν παικτῶν.

Ἐπομένως οἱ παίζεται ἀναπηθοῦν, ὅσον τὸ δυνατὸν ὑψηλά, κάμπτοντες ἀμφοτέρως τὰς κνήμας πρὸς τοὺς μηρούς, ὥστε νὰ μὴ κτυπηθοῦν, καὶ διακόψουν τὸν δρόμον τοῦ σακκιδίου.

Ὁ παίκτης, ὁ ὁποῖος γίνεται ὑπαίτιος ἐκάστοτε νὰ διακοπῇ ὁ δρόμος τοῦ σακκιδίου, χάνει καὶ ἐξέρχεται τοῦ κύκλου ἀποσυρόμενος τῆς παιδιᾶς.

Ἡ παιδιὰ οὕτω συνεχίζεται, μέχρις οὗ οἱ ἡμίσεις τῶν παικτῶν ἀποσυρθοῦν.

Σημείωσις. — Συνιστῶμεν τὸ ἐξῆς: κατὰ τὴν παιδιὰν νὰ ὀρίξῃ ὁ γυμναστής ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι ὁ παίκτης ὁ ὁποῖος ἀποτυγχάνει: τρίς, θὰ ἀποσύρεται τῆς παιδιᾶς. Καὶ οὕτως, ἐπειδὴ εἶναι σπανιώτατον ὁ αὐτὸς παίκτης νὰ ἀποτύχῃ τρίς, οὐδεὶς ἀποσύρεται τῆς παιδιᾶς καὶ ἐπομένως οὐδεὶς μέχρι τέλους τῆς παιδιᾶς διακόπτει τὴν συμμετοχὴν του εἰς τὴν χάραν, ἢ ὁποῖα κατὰ τὸ παιγνίδιον τοῦτο δημιουργεῖται.

16. ΟΙ ΛΑΚΚΟΙ *

3—10 παίζεται.

Σφαῖρα μικρὰ ἢ λίθος.

Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κατασκευάζεται μία σειρά λάκκων μικρῶν,

ὥστε νὰ περιλαμβάνῃ ἕκαστος τούτων τὴν σφαῖραν. Οἱ λακκίσκοι οὗτοι κεῖνται ἐπ' εὐθείας γραμμῆς, ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου, καὶ εἰς ἀπόστασιν τριῶν ποδῶν ἀπ' ἀλλήλων. Εἶναι δὲ τόσοι, ὅσοι εἶναι καὶ οἱ παίζεται. Ὅλοι οἱ λάκκοι εἶναι ἠριθμημένοι συμφῶνως μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν παικτῶν.

Εἰς ἀπόστασιν δέκα ποδῶν περίπου ἀπὸ τοῦ πρώτου λάκκου, καὶ καθέτως ἐπὶ τῆς προεκτάσεως τῆς γραμμῆς τῶν λάκκων χάρσσεται εὐθεῖα γραμμὴ, ΓΡΑΜΜΗ ΒΟΛΗΣ καλουμένη. Ὅπισθεν δὲ ταύτης τάσσονται οἱ παίζεται οἱ ὁποῖοι θὰ ρίψουν.

ΠΑΙΔΙΑ: Πρῶτος ρίπτει τὴν σφαῖραν ὁ πρῶτος παίκτης (α) καὶ ἐὰν ἡ σφαῖρά του πέσῃ ἐντὸς τοῦ τρίτου π. χ. λάκκου, τότε αὐτὸς μὲν κερδίζει τρεῖς πόντους, ἔρχεται δὲ ἀμέσως κατόπιν ἢ σειρὰ τοῦ τρίτου παίκτη νὰ ρίψῃ. Ἐὰν ὅμως ἡ σφαῖρα τοῦ πρώτου δὲν ἔπεσεν ἐντὸς λάκκου τινός, τότε εἶναι ἡ σειρὰ τοῦ δευτέρου παίκτη νὰ παίξῃ.

Ἄς ὑποθέσωμεν, ὅτι συνέβη ἡ πρώτη περίπτωσις δηλ. ὅτι ἡ σφαῖρα τοῦ πρώτου ἔπεσεν ἐντὸς τοῦ τρίτου λάκκου: τότε ἔρχεται ὁ τρίτος παίκτης καὶ ρίπτει τὴν σφαῖραν, ἢ δὲ σφαῖρα ἔστω ὅτι ἔπεσεν εἰς τὸν πέμπτον λάκκον. Τότε ὁ μὲν τρίτος παίκτης κερδίζει πέντε πόντους, ἔρχεται δὲ ἀμέσως ἢ σειρὰ τοῦ πέμπτου παίκτη νὰ παίξῃ καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς.

ΝΙΚΗΤΗΣ εἶναι ὁ παίκτης ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος πρῶτος ἤθελε κερδίσει 25 π. χ. πόντους.

ΓΡΑΜΜΗ ΡΙΨΕΩΣ
 Π Π Π Π
 1 2 3 4
 Ο Ι Λ Α Κ Κ Ο Ι

(α) Διὰ κλήρου ὀρίζεται ἡ ἀριθμητικὴ τάξις βολῆς τῶν παικτῶν.

17. ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΥΝ ΘΕΣΙΝ

10 — 30 ἢ καὶ περισσότεροι παίζονται.

Οἱ παίζονται σχηματίζουν εὐρύχωρον κύκλον καὶ ἀριθμοῦν κατ' αὐξοῦντα ἀριθμόν· ὁ γυμναστής καλεῖ ἓνα ἐξ αὐτῶν καὶ τὸν τοποθετεῖ ἐν τῇ κέντρῳ τοῦ κύκλου.

Ὁ γυμναστής φωνάζει δυνατὰ δύο ἀριθμοὺς π.χ. «δέκα καὶ δεκαοκτώ!» Ἀμέσως οἱ παίζονται οἱ φέροντες τοὺς ἀριθμοὺς 10 καὶ 18 ὑποχρεοῦνται νὰ κάμουν ἀλλαγὴν τῶν θέσεων των δηλ. ὁ 10 νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ 18 καὶ τὰνάπαλιν. Ταυτοχρόνως δὲ ὁ κεντρικὸς παίκτης προσπαθεῖ νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν ἐνὸς ἐκ τῶν δύο. Ἐν ἐπιτυχίᾳ βεβαίως ὁ 10 ἢ ὁ 18 θὰ μείνῃ ἐκτὸς θέσεως καὶ ἐπομένως οὗτος γίνεται κεντρικὸς καὶ συνεχίζει τὴν παιδιάν, ὅπως καὶ ὁ προκάτοχός του· καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

18. Η ΠΡΟΣΟΧΗ ΚΥΚΛΟΥ

10 — 40 ἢ καὶ περισσότεροι παίζονται.

Πάντες σχηματίζουν κύκλον καὶ ἀριθμοῦνται κατ' αὐξοῦντα ἀριθμόν. Ἐκαστος ὀφείλει νὰ ἐνθυμῆται τὸν ἀριθμόν του. Ὁ γυμναστής δίδει τὸ παράγγελμα «ἀριστερὰ (δεξιὰ) ὀκτὼ δώδεκα!» Ἀμέσως οἱ ἔχοντες τοὺς ἀριθμοὺς 8 καὶ 12, χωρὶς νὰ περιμένουν νὰ ἀκούσουν ἄλλο παράγγελμα, τρέχουν μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὰ ἀριστερὰ (δεξιὰ), καὶ προσπαθεῖ ἕκαστος νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ταχύτερον τοῦ ἄλλου· ὁ κατορθώσας τοῦτο εἶναι νικητῆς. Μετὰ ταῦτα ὁ γυμναστής καλεῖ δύο ἄλλους· παραγγέλλει δηλαδὴ «δεξιὰ (ἀριστερὰ) ἐννέα, δεκαπέντε!» Οἱ ἔχοντες τοὺς ἀριθμοὺς 9 καὶ 15 τρέχουν μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὰ δεξιὰ πέραξ τοῦ κύκλου καὶ ἕκαστος προσπαθεῖ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἀρχικὴν τοῦ θέσιν ταχύτερον τοῦ ἐτέρου· καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

19. ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΝ

Μικρὰ ἐλαφρὰ σφαῖρα.

Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους σύρεται τετράγωνον. Ἐντὸς τοῦ τετραγώνου τούτου συναθροίζονται ὅλοι οἱ παίζονται. Ἐν τῇ μέσῳ δὲ τοῦ τετραγώνου χαράσσεται μικρὰ κυκλικὴ βᾶσις ἐντὸς τῆς ὁποίας ἵσταται εἷς, ὁ ὁποῖος κρατεῖ τὴν σφαῖραν.

Οὗτος ῥίπτει τὴν σφαῖραν ἐπάνω, εἰς τὸν ἀέρα, μόλις δὲ ἡ σφαῖρα ἀφεθῆ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ παίκτη, πάντες οἱ λοιποὶ παίζονται τρέχουν πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις ἀπομακρυνόμενοι ἀπὸ τοῦ ἀφέτου τῆς σφαίρας, ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο.

Ὁ ἀφέτης μένει ἀκίνητος καὶ ἀναμένει τὴν σφαῖραν τείνων τὰς χεῖρας, ἵνα συλλάβῃ αὐτὴν καταπίπτουσαν.

Μόλις συλλάβῃ αὐτὴν, ἀναφωνεῖ «Ἄλτ!»

Οἱ παίζονται μόλις ἀκούσουν τὸ «Ἄλτ» σταματοῦν.

Ὁ ἀφέτης τότε σκοπεύει πρὸς ἓνα καὶ ἐκσφενδονίζει κατ' αὐτοῦ τὴν σφαῖραν. Καὶ ἐὰν μὲν ἐπιτύχῃ, ἀνταλλάσσει τὴν θέσιν του μὲ τὸν κτυπηθέντα. Ἐὰν ὅμως ἀποτύχῃ, πάντες οἱ παίζονται ἐπιστρέφουν εἰς τὸ τετράγωνον· ὁ αὐτὸς δὲ παίκτης, ὁ ὁποῖος ἔβαλε προηγουμένως τὴν σφαῖραν ἐπάνω εἰς τὸ κενόν, ῥίπτει καὶ πάλιν αὐτὴν καθ' ὅμοιον τρόπον, σκοπεύει ἐπίσης, καὶ βάλλει τὴν σφαῖραν κατὰ τιος τῶν παικτῶν ἐκ δευτέρου. Ἐὰν τώρα κατὰ τὴν δευτέραν φοράν ἀποτύχῃ, καὶ δὲν δυνηθῆ νὰ κτυπήσῃ τὸν παίκτην, καθ' οὗ ἔβαλε, τότε αὐτός, ὁ δις ἀποτυχῶν, πρέπει νὰ περᾶσῃ ἀπὸ τὸ «στρατοδικεῖον».

Δηλαδὴ τοποθετεῖται εἰς ἀπόστασιν εἴκοσι ποδῶν ἀπὸ τοῦ τετραγώνου μὲ τὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς τοὺς παίκτας, οἱ ὁποῖοι ἔχουν συναθροισθῆ ἐντὸς αὐτοῦ.

Πάντες οἱ παίζονται τότε, κρατοῦντες ἀπὸ μίαν μικρὰν ἐλαφρὰν σφαῖραν (ἐλαστικὸν τοπάκι) ἕκαστος, βάλλουν ὅλοι ὁμοῦ διὰ μιᾶς, ὡς δι' ὁμοβροντίας, κατὰ τοῦ καταδικασθέντος· μόνον ἄπαξ.

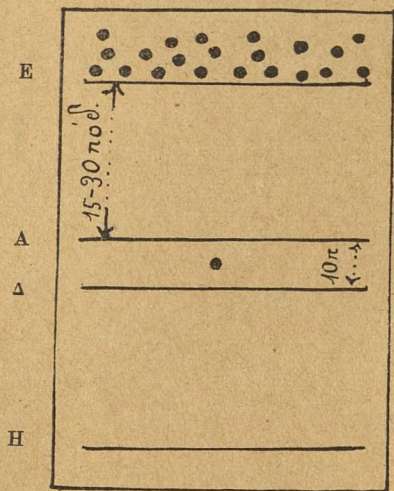
20. ΤΟ ΣΙΝΙΚΟΝ ΤΕΙΧΟΣ

10 — 60 παίζονται.

ΠΕΔΙΟΝ.—Ἐν τῇ μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ σχολείου καὶ καθέτως πρὸς τὰς μεγάλας αὐτῆς πλευρὰς χαράσσονται δύο παράλληλοι εὐθεῖαι ἀπέχουσαι ἀλλήλων δέκα πόδας. Αἱ εὐθεῖαι αὗται περιορίζουσι χῶρον παριστάνοντα τρόπον τινὰ τεῖχος, ἔστω τὸ ΑΒΓΔ. Ἐκατέρωθεν τούτου καὶ εἰς ἀπόστασιν δεκαπέντε ἕως τριάκοντα ποδῶν ἢ καὶ περισσοτέρων χαράσσονται δύο παράλληλοι πρὸς τὰς πρώτας εὐθεῖαι χρησιμεύουσαι ὡς καταφύγια τῶν ἐπιτιθεμένων κατὰ τοῦ τεύχους αἱ ΕΖ καὶ ἡ ΗΘ, τελικαὶ γραμμαὶ καλούμεναι.

ΠΑΙΔΙΑ.—Εἰς παίκτης καλεῖται ὑπὸ τοῦ διδασκάλου νὰ ὑπε-

ρασπίση τὸ τείχος καὶ τοποθετεῖται ἐντὸς αὐτοῦ, γίνεται ὑπερασπιστῆς τοῦ τείχους, πάντες δὲ οἱ λοιποὶ ἴστανται πέραν τῆς

ΤΟ ΣΙΝΙΚΟΝ ΤΕΙΧΟΣ

μιάς ἐκ τῶν δύο τελικῶν γραμμῶν, ἔστω τῆς ΕΖ. Διὰ σφυρίγματος τοῦ γυμναστοῦ πάντες τρέχουν μετὸν σκοπὸν νὰ διέλθωσι διὰ τοῦ τείχους καὶ νὰ φθάσωσι εἰς τὴν ἀπέναντι τελικὴν γραμμὴν τὴν ΗΘ.

Ὁ ὑπερασπιστῆς τοῦ τείχους κατὰ τὴν διέλευσιν τῶν παικτῶν προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερους κτυπῶν ἅπαξ διὰ τῆς παλάμης ἕκαστον τούτων.

ΚΑΝΟΝΕΣ :

α') Ὁ ὑπερασπιστῆς δὲν

ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβῇ τὰ ὅρια τοῦ τείχους καὶ νὰ συλλάβῃ τινὰ. Τοιαύτη σύλληψις εἶναι ἄκυρος.

β') Πᾶς παίκτης κανονικῶς συλλαμβανόμενος προστίθεται εἰς τὴν δύναμιν τῶν ὑπερασπιστῶν, ἤτοι γίνεται καὶ αὐτὸς ὑπερασπιστῆς.

γ') Πᾶς παίκτης ἐξερχόμενος τῶν ὁρίων τοῦ ΠΕΔΙΟΥ θεωρεῖται κανονικῶς συλληφθεὶς καὶ ἐπομένως προστίθεται εἰς τὴν δύναμιν τῶν ὑπερασπιστῶν.

δ') Ἡ παιδιὰ τελειώνει, ὅταν πάντες συλληφθοῦν πλὴν ἐνὸς ἢ δύο ἢ τριῶν. Οὗτοι δὲ εἶναι οἱ ΝΙΚΗΤΑΙ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.— Ἡ παιδιὰ αὕτη ὁμοιάζει πρὸς τὴν ἡμετέραν «οἱ χωροφύλακες». Κατὰ ταύτην οἱ ὑπερασπισταὶ (χωροφύλακες) εἶναι ἐλεύθεροι νὰ κινηθοῦν ἐντὸς τοῦ μεταξὺ τῶν δύο καταφυγίων χώρου καὶ νὰ συλλάβωσι τοὺς ἐφορμῶντας.

Θεωρεῖται συλληφθεὶς ὁ παίκτης, ὁ ὁποῖος τρίς κατὰ συνέχειαν κτυπηθῇ ὑπὸ τοῦ χωροφύλακος κατὰ τὴν αὐτὴν ἐφοδον.

21. ΠΑΝΩ ΜΗΛΟ

10—30 παίζεται ἢ καὶ περισσότεροι.

Μικρὰ σφαῖρα.

Οἱ μαθηταὶ σχηματίζουν κύκλον· ὁ γυμναστῆς καλεῖ ἓνα ἐξ αὐτῶν νὰ καταλάβῃ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου· εἰς τοῦτον δίδεται μία μικρὰ σφαῖρα καὶ ἡ παιδιὰ ἀρχίζει ὡς ἑξῆς:

Ὁ κεντρικὸς παίκτης ρίπτει τὴν σφαῖραν πρὸς τὰ ἄνω κατακρούφως εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ταυτοχρόνως φωνάζει τὸ ἐπίθετον ἐνὸς ἐκ τῶν συντρόφων του π. χ. «ὁ Β!» ἀμέσως ὁ Β τρέχει πρὸς τὸ κέντρον καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀρπάσῃ τὴν σφαῖραν εἴτε εἰς τὸ ἀέρα, πρὶν δηλαδὴ πέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, εἴτε καὶ ἀφοῦ πέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ κάμει μόνον ἓνα γκέλι (μὴν ἀναπήδησιν). Καὶ ἐὰν μὲν ὁ Β κατορθώσῃ τοῦτο, τότε ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὴν θέσιν του ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ κύκλου. Ἐὰν ὅμως δὲν κατορθώσῃ νὰ συλλάβῃ τὴν σφαῖραν, καθ' ὃν τρόπον περιεγράφη, τότε ἀλλάσσει θέσιν μετὸν κεντρικὸν παίκτην. Καὶ ἐξακολουθεῖ ὁμοίως ἡ παιδιὰ.

Σημείωσις.— Ἡ παιδιὰ αὕτη εἶναι ὁμοία σχεδὸν μετὸν ἀρχαίαν οὐρανίαν μετὸν διαφορὰν, ὅτι οἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ παίζεται ἐσπευδον πάντες ταυτοχρόνως καὶ προσεπάθουν νὰ συλλάβωσι τὴν σφαῖραν πρὶν πέσῃ χάμω· ἐκεῖνος δὲ, ὁ ὁποῖος ἤθελε συλλάβῃ τὴν σφαῖραν, ὤφειλεν ἐπίσης νὰ μὴ πατῇ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλ' ἐνῶ ἐπήδα καὶ εὕρισκετο ὀλόκληρος εἰς τὸν ἀέρα, τότε ὤφειλε νὰ συλλάβῃ τὴν σφαῖραν.

«οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο, πορφυρέην, τὴν σφιν Πόλυβος ποιήσε θαΐφρων, τὴν ἕτερος ρίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιδόντα ἰδνωθεὶς ὀπίσω, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψὸς ἀερεθεὶς ῥηϊδίως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὐδας ἰκέσθαι,

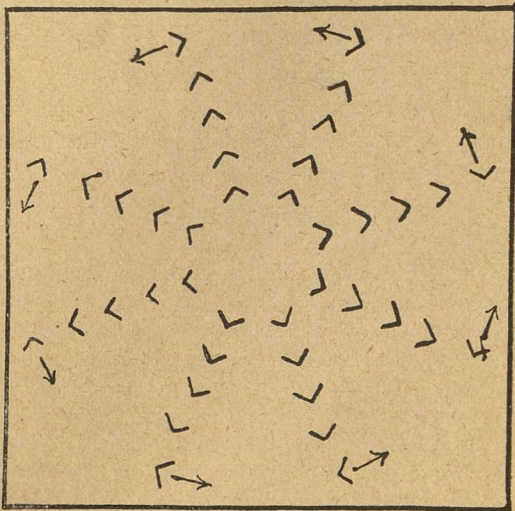
(Ὀδυσσεΐας Θ, στ 372-376.)

22. Ο ΤΡΟΧΟΣ

9—60 ἢ καὶ περισσότεροι παίζεται.

Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς πέντε ἢ περισσότερας ομάδας. Ἐκάστης ομάδος οἱ παῖκται παρατάσσονται ὁ εἰς ὀπισθεν τοῦ ἄλλου (ὡς κατ' ἀνδρά). Ὅλοι δὲ αἱ ομάδες τάσσονται οὕτως, ὥστε νὰ σχηματίζουν σχῆμα τροχοῦ, τοῦ ὁποίου τὰς ἀκτῖνας νὰ ἀποτελοῦν αὐταὶ αἱ γραμμαὶ τῶν ομάδων, ἔχουσαι μέτωπον πρὸς τὸν ἄξονα τοῦ τροχοῦ, ἤτοι πρὸς τὸ κέντρον αὐτοῦ.

Ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει οἱ ἐξωτερικοὶ παίχται «κλίνατε ἐπὶ δεξιά!». Τότε ὁ ἐξωτερικὸς παίκτης ἐκάστης ομάδος κλίνει ἐπὶ δεξιά. Μετὰ ταῦτα παραγγέλλει «ἔτοιμοι!» — «Μάρς!» Ἐυθὺς πάντες οἱ ἐξωτερικοὶ παίχται τρέχουν ἐν κύκλῳ. Δηλαδή ὁ ἐξωτερικὸς παίκτης ἐκάστης ομάδος τρέχει ἐξωθεν τῶν ομάδων καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πρώτην του θέσιν ἐκ τῆς ὁποίας ἐξεκίνησε. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐπιτυγχάνει νὰ ἔλθῃ πρῶτος εἰς τὴν θέσιν του, κερδίζει μίαν μονάδα ὑπὲρ τῆς ομάδος του. Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κυκλικῆς του διαδρομῆς ἕκαστος παίκτης κατὰ δια-

Ο ΤΡΟΧΟΣ

ταγὴν τοῦ γυμναστοῦ μεταβαίνει ἐπικεφαλῆς τῆς ομάδος του ἢτοι πλησίον τοῦ κέντρου τοῦ τροχοῦ, ὅλοι δὲ τότε οἱ παίχται ἐκτελοῦν ἐν βῆμα πρὸς τὰ ὀπίσω, ἵνα παραχωρήσουν χωρὸν διὰ τὴν θέσιν ταύτην τοῦ ἐπικεφαλῆς.

Ἦδη ἐξωτερικῶς ἐν ἐκάστη ὁμάδι δὲν εἶναι πλέον ὁ αὐτὸς παίκτης, ἀλλ' ὁ προτελευταῖος τῆς ομάδος. Διὰ τῶν αὐτῶν δὲ παραγγελμάτων τοῦ γυμναστοῦ, ὡς καὶ προηγουμένως, καὶ οὗτοι ἐκτελοῦν ὁμοίως τὴν κυκλικὴν διαδρομὴν, καὶ προσπαθεῖ ἕκαστος νὰ προφθάσῃ νὰ ἔλθῃ πρῶτος εἰς τὴν ἀρχικὴν του θέσιν, ἵνα προσθέσῃ

ἐπιτυχίαν (πόντον) εἰς τὴν ομάδα, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει. Οὕτω ἐξακολουθεῖ ἡ παιδιὰ, μέχρις ὅτου πάντες οἱ παίχται, ἕκαστος μὲ τὴν σειρὰν του, τρέξουν.

ΚΑΝΟΝΕΣ: Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν παίκτην, ὁ ὁποῖος τρέχει, νὰ ἀρπάξῃ παίκτην τινὰ ἐξωτερικόν, διὰ νὰ στηρίζεται καὶ βοηθῆται εἰς τὸν δρόμον του. Ὁ παίκτης οὗτος καὶ ἐὰν ἤθελεν ἐπιτύχει, νὰ ἔλθῃ πρῶτος εἰς τὴν θέσιν του, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτυχία του.

β') Παίκτης ὁ ὁποῖος, ἵνα συντομεύσῃ τὸν δρόμον του ἤθελε διασπάσει τὴν γραμμὴν ομάδος τινός, ὅπως τὸ ταχύτερον φθάσῃ εἰς τὴν θέσιν του, θεωρεῖται καταδολιευθεὶς τοὺς νόμους τῆς παιδιᾶς καὶ τιμωρεῖται ἀφαιρουμένης μιᾶς ἐπιτυχίας ἀπὸ τὸ σύνολον τῶν ἐπιτυχιῶν τῆς ομάδος του.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκεῖνη, ἡ ὁποία συγκεντρώνει τὰς περισσότερας μονάδας κατὰ τὸ τέλος τῆς παιδιᾶς.

23. ΤΟ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΟΝ

10 — 50 ἢ καὶ περισσότεροι παίχται.

Οἱ παίχται σχηματίζουν κύκλον μὲ μέτωπον πάντες πρὸς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου. Μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ γυμναστοῦ δίδεται τὸ παράγγελμα «ἀριθμήσατε ἀνὰ τέσσαρας ἢ πέντε ἢ ἕξι!» Μετὰ δὲ τὴν ἀρίθμησιν δίδεται τὸ παράγγελμα «οἱ ἔχοντες ἀριθμὸν 1 δύο βήματα ὀπίσω! — Μάρς!» Ἐπειτα, οἱ αὐτοὶ «κλίνατε ἐπ' ἀρί-στερά!» Ἀκολούθως παραγγέλλεται «ἔτοιμοι! — Μάρς!» Ἄμα τῇ ἐκφωνήσει τοῦ τελευταίου τούτου παραγγέλματος πάντες οἱ φέροντες ἀριθμὸν 1 τρέχουν περίξ τοῦ κύκλου πλησίον τῆς περιφερείας αὐτοῦ καὶ προσπαθεῖ ἕκαστος νὰ προφθάσῃ τὸν πρὸ αὐτοῦ δρομέα καὶ νὰ τὸν προσπεράσῃ.

Ἐστὼ ὅτι ὁ Α τρέχει ἔμπροσθεν τοῦ Β· ἐὰν ὁ Β κατορθώσῃ νὰ φθάσῃ τὸν Α καὶ νὰ τὸν προσπεράσῃ, τότε ὁ Α θεωρεῖται ἡττημένος καὶ ἐπομένως ὑποχρεοῦται νὰ εἰσέλθῃ ἀμέσως εἰς τὸν κύκλον διὰ νὰ μὴ εἶναι ἐμπόδιον εἰς τοὺς λοιποὺς δρομεῖς, καὶ ἐκεῖθεν νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἀρχικὴν του θέσιν ἐπὶ τῆς περιφερείας. Μὲ τὸ παράγγελμα δὲ τοῦ γυμναστοῦ «Ἄλτ!» παύουν νὰ τρέχουν οἱ

δρομείς καὶ ἕκαστος ἐπανερχεται εἰς τὴν ἀρχικὴν του θέσιν ἐπὶ τῆς περιφερείας.

Μετὰ ταῦτα ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «οἱ ἔχοντες ἀριθὸν 2, δύο βήματα ὀπίσω!—Μάρς!» Ἄμα τῷ ἐκτελεστικῷ ἐξέρχονται καὶ οὗτοι τοῦ κύκλου, καὶ διὰ τῶν οἰκείων παραγγελμάτων ἐκτελοῦν καὶ οὗτοι τὰ ὅμοια. Καὶ οὕτω συνεχίζεται ἡ παιδιὰ, μέχρις οὗ πάντες παίξουν καθ' ὅμοιον τρόπον.

Ἀπαγορεύεται νὰ κτυπήσῃ τις διὰ τῆς παλάμης τὸν παίκτην τὸν ὁποῖον ἤθελε προφθάσει.

ΠΟΙΚΙΛΙΑΙ. — α' Ἐνῶ οἱ παῖκται τρέχουν, ὁ γυμναστὴς σφουρίζει. Τότε οἱ ὄροι ἀντιστρέφουν· δηλαδή πάντες ἐκτελοῦν μεταβολὴν καὶ οἱ τῶς διωκόμενοι μεταβάλλονται εἰς διώκοντας, χωρὶς νὰ διακοπῇ ὁ δρόμος των, καὶ χωρὶς νὰ δοθῇ ἕτερον παράγγελμα.

β' Οἱ παῖκται πλὴν ἑνὸς σχηματίζουν κύκλον μὲ μέτωπον πάντες πρὸς τὸ κέντρον αὐτοῦ. Ἐκτὸς δὲ τοῦ κύκλου ἴσταται ὁ παίκτης ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει θέσιν ἐπὶ τῆς περιφερείας. Ἀκολουθῶς ἀρχίζει ἡ παιδιὰ ὡς ἐξῆς:

Ὁ ἐκτὸς τοῦ κύκλου παίκτης βηματίζει περίξ τοῦ κύκλου. Αἴφνης οὗτος κτυπᾷ παίκτην τινὰ καὶ τρέχει κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, καθ' ἣν ἐβηματίζε περίξ τοῦ κύκλου, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ προφθάσῃ νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ κτυπηθέντος παίκτη. Ἀντιθέτως ὁ κτυπηθεὶς παίκτης, μόλις κτυπηθῇ, ἀφίνει τὴν θέσιν του καὶ τρέχει περίξ τοῦ κύκλου κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν πρὸς τὸν κτυπήσαντα, καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν θέσιν του πάλιν, πρὶν προφθάσῃ ὁ κτυπήσας νὰ καταλάβῃ αὐτήν. Καὶ ἐὰν μὲν προφθάσῃ ὁ κτυπηθεὶς καὶ ἐπανεέλθῃ πάλιν εἰς τὴν θέσιν του, πρὶν αὕτη καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ κτυπήσαντος, τότε ὁ κτυπήσας χάνει, καὶ ἐπομένως μένει ὁ ἴδιος πάλιν ἐκτὸς τοῦ κύκλου καὶ ἐπαναλαμβάνει τὸ αὐτὸ εἰς ἄλλον παίκτην. Ἐὰν τοῦναντίον ὁ κτυπήσας κερδίσῃ, τότε ὁ μὲν κτυπήσας κατέχει ὀριστικῶς τὴν καταληφθεῖσαν θέσιν τοῦ κτυπηθέντος, ὁ δὲ κτυπηθεὶς ἔρχεται εἰς τὴν θέσιν τοῦ κτυπήσαντος καὶ ἡ παιδιὰ συνεχίζεται ὑπ' αὐτοῦ, ὡς καὶ ὑπὸ τοῦ προκατόχου του. Ἀπαγορεύεται μόνον νὰ κτυπήσῃ τὸν προκατόχον του.

24. ΒΑΣΙΣ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ

10—30 παῖκται ἢ καὶ περισσότεροι.

Μικρὰ σφαῖρα ἢ σφαῖρα ποδοσφαιρίσεως ἢ καλαθόσφαιρα.

Πάντες οἱ παῖκται πλὴν ἑνὸς σχηματίζουν κύκλον μὲ διαστάματα δύο βηματῶν ἀπ' ἀλλήλων. Ὁ περιττὸς παίκτης ἴσταται ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ κύκλου κρατῶν τὴν σφαῖραν.

Μὲ τὸ σφύριγμα τοῦ γυμναστοῦ ὁ κεντρικὸς παίκτης ρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς ἓνα τῶν παικτῶν τῆς περιφερείας, καὶ ἀμέσως τρέχει ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλον. Ὁ παίκτης τότε εἰς τὸν ὁποῖον ἐρρίφθη ἡ σφαῖρα εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τὴν συλλάβῃ, νὰ τοποθετήσῃ αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ κύκλου καὶ ἀμέσως νὰ κυνηγήσῃ αὐτόν, ὁ ὁποῖος τοῦ τὴν ἐρρίψε, μὲ τὸν ΣΚΟΠΟΝ νὰ προσπαθήσῃ νὰ τὸν κτυπήσῃ διὰ τῆς χειρὸς του.

ΣΚΟΠΟΣ δὲ τοῦ κεντρικοῦ παίκτη, ἦται τοῦ διωκομένου εἶναι, ἀφοῦ ρίψῃ τὴν σφαῖραν εἰς τινὰ τῶν παικτῶν τῆς περιφερείας, νὰ τρέξῃ ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλον, νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν εἰς αὐτόν καὶ νὰ ἐγγίσῃ τὴν ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ κύκλου τοποθετηθεῖσαν σφαῖραν, χωρὶς νὰ κτυπηθῇ ὑπὸ τοῦ διώκοντος. Καὶ ἐὰν μὲν κατορθώσῃ τοῦτο, τότε κερδίζει καὶ αὐτὸς μὲν καταλαμβάνει θέσιν ἐν τῇ περιφερείᾳ, ὁ δὲ διώκων γίνεται ἤδη κεντρικὸς παίκτης καὶ συνεχίζει τὴν παιδιὰν ὁμοίως. Ἐὰν τοῦναντίον δὲν κατορθώσῃ νὰ ἐγγίσῃ τὴν σφαῖραν, ἐν τῷ μεταξύ δὲ κτυπηθῇ ὑπὸ τοῦ διώκοντος, τότε ὁ διωκόμενος παραμένει καὶ πάλιν ὡς κεντρικὸς παίκτης.

25. Η ΟΠΙΣΘΟΧΩΡΗΣΙΣ

8—100 παῖκται.

ΠΕΔΙΟΝ.— Αὐλὴ μήκους 80 μέτρων περίπου. Καθέτως πρὸς τὰς μεγάλας πλευράς τῆς αὐλῆς χαράσσονται δύο παράλληλοι πρὸς ἀλλήλας εὐθεῖαι, ΤΕΛΙΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ καλούμεναι, ἀπέχουσαι ἀλλήλων 60 μ. περίπου ἢ καὶ ὀλιγώτερον.

ΟΜΑΔΕΣ.— Οἱ παῖκται διαιροῦνται ἐξ ἴσου εἰς δύο ομάδας καὶ συντάσσονται ἅπαντες εἰς ἀνεπτυγμένην παράταξιν ἐπὶ δύο ζυγῶν ἐν τῷ κέντρῳ τῆς αὐλῆς, οὕτως ὥστε τὸν πρῶτον ζυγὸν νὰ ἀποτελῇ ἡ μία ὁμάς, τὸν δὲ δεύτερον ζυγὸν ἡ ἄλλη ὁμάς. Διὰ κλήρου ὀρίζεται ποία ὁμάς θὰ τρέξῃ πρώτη. Ἐστω ὅτι πρώτη θὰ τρέξῃ ἡ ὁμάς τοῦ πρώτου ζυγοῦ.

ΕΝΑΡΞΙΣ.— Ὁ γυμναστὴς ὀδηγεῖ τὸν πρῶτον ζυγὸν ἐμπρὸς ἐπὶ τῆς ἀντιστοίχου ΤΕΛΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ, ὥστε οἱ δύο ζυγοὶ νὰ εἶναι παρατεταγμένοι κατ' ἀντιζυγίαν, δηλαδή ὁ εἰς ζυγὸς ἀπέναντι

του άλλου με αντίθετον μέτωπον. Ἐπειτα δίδει τὸ παράγγελμα «ἡ πρώτη ὁμάς ἐμπρός-μάρς!» ἐνῶ δὲ αὕτη βαδίζει ἐμπρός κατὰ μέτωπον (εἰς ἀνεπτυγμένην παράταξιν), ὁ γυμναστής σφυρίζει. Ἀμέσως οἱ βαδίζοντες παίζονται τῆς πρώτης ομάδος κάμνουν μεταβολὴν καὶ τρέχουν πρὸς τὴν ΤΕΛΙΚΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ καταδιωκόμενοι ὑπὸ τῶν παικτῶν τῆς δευτέρας ομάδος. Ὅσοι κτυπηθοῦν πρὶν φθάσουν εἰς τὴν ΤΕΛΙΚΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ τῆς ομάδος των, κρατοῦνται ὀπισθεν τῶν τελικῶν γραμμῶν καὶ μένουν ἐκτὸς τῆς παιδιᾶς. Ἀκολούθως ἔρχεται ἡ σειρά τῆς δευτέρας ομάδος. Ὁ γυμναστής συντάσσει τοὺς ἐναπομείναντας παίκτας τῆς πρώτης ομάδος ἐφ' ἐνὸς ζυγοῦ καὶ ὀπισθεν αὐτοῦ συντάσσει πάντας τοὺς παίκτας τῆς δευτέρας ομάδος καὶ ὁδηγεῖ αὐτοὺς ἐπὶ τῆς ἀντιστοίχου τελικῆς γραμμῆς τοῦ πεδίου, οὕτως ὥστε αἱ δύο ομάδες νὰ εἶναι παρατεταγμένοι κατ' ἀντιζυγίαν. Μετὰ ταῦτα δίδει τὸ παράγγελμα «ἡ δεύτερα ὁμάς ἐμπρός-μάρς!» καὶ ἡ παιδιὰ συνεχίζεται ὡς καὶ πρότερον.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς, ἣτις πρώτη ἤθελε συλλάβει τοὺς ἡμίσεις τῆς ἀντιπάλου ομάδος παίκτας.

26. Η ΟΣΤΡΑΚΙΝΑΑ (α)

10 — 100 παίζονται.

Ὅργανον· ἐν ἀντικείμενον (ἀμάδα) ἔχον δύο ἐπιπέδους ἐπιφανείας χρωματισμένας διὰ δύο διαφόρων χρωμάτων λ. χ. λευκοῦ καὶ μέλανος.

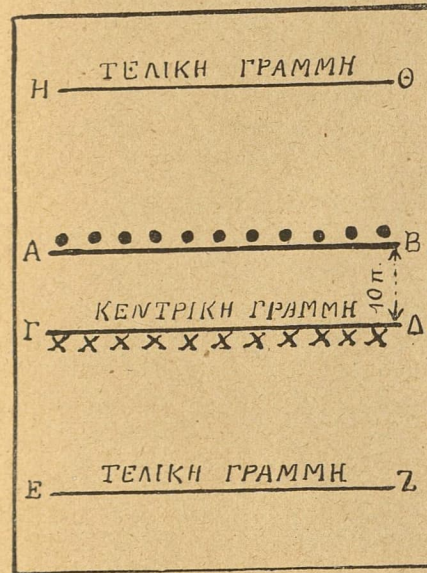
ΠΕΔΙΟΝ. — Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐν τῇ μέσῳ τῆς αὐλῆς χαράσσονται δύο παράλληλοι εὐθεῖαι, ΚΕΝΤΡΙΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ καλοῦμεναι, ἀπέχουσαι ἀλλήλων δέκα πόδας. Εἰς ἰκανὴν δὲ ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν εὐθειῶν τούτων χαράσσονται δύο εὐθεῖαι παράλληλοι πρὸς τὰς πρώτας, αἱ ΤΕΛΙΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ καλούμεναι, αἱ ὅποια χρησιμεύουν ὡς καταφύγια. Ἐκάστη τούτων χρησιμεύει ὡς καταφύ-

(α) Ἡ ἀρχαία περιγραφή τῆς παιδιᾶς ταύτης ἔχει ὡς ἑξῆς: «ὅταν γραμμὴν ἐλκύσαντες οἱ παῖδες ἐν μέσῳ καὶ διανεμηθέντες, ἑκατέρα ἢ μερὶς ἢ μὲν τὸ ἕξω τοῦ ὀστράκου πρὸς αὐτῆς εἶναι νομίζουσα, ἢ δὲ τὸ ἔνδον, ἀφέντος τινὸς κατὰ τῆς γραμμῆς τὸ ὀστρακον, ὁπότερον ἂν μέρος ὑπερφανῆ, οἱ μὲν ἐκεῖν προσήκοντες διώκουσιν, οἱ δ' ἄλλοι φεύγουσιν ὑποστραφέντες». . . (Πολυδ. IX 111).

γιον διὰ τὴν ὁμάδα ἐκείνην, πρὸς τὸ μέρος τῆς ὁποίας κεῖται.

ΟΜΑΔΕΣ. — Οἱ παίζονται διαιροῦνται εἰς δύο ομάδας ἴσας κατὰ τὸν ἀριθμὸν, καὶ παρατάσσονται κατ' ἀντιζυγίαν ἐπὶ τῶν κεντρικῶν εὐθειῶν γραμμῶν. Ἡ μία ὁμάς ἐκλέγει ἐν χρῶμα π. χ. τὸ λευκόν, ἢ δὲ ἄλλη τὸ μέλαν.

ΕΝΑΡΕΙΣ. — Ὁ γυμναστής ἴσταται μεταξὺ τῶν δύο παρατεταγμένων ομάδων κρατῶν τὸ φέρον τὰς δύο ὄψεις ἀντικείμενον.

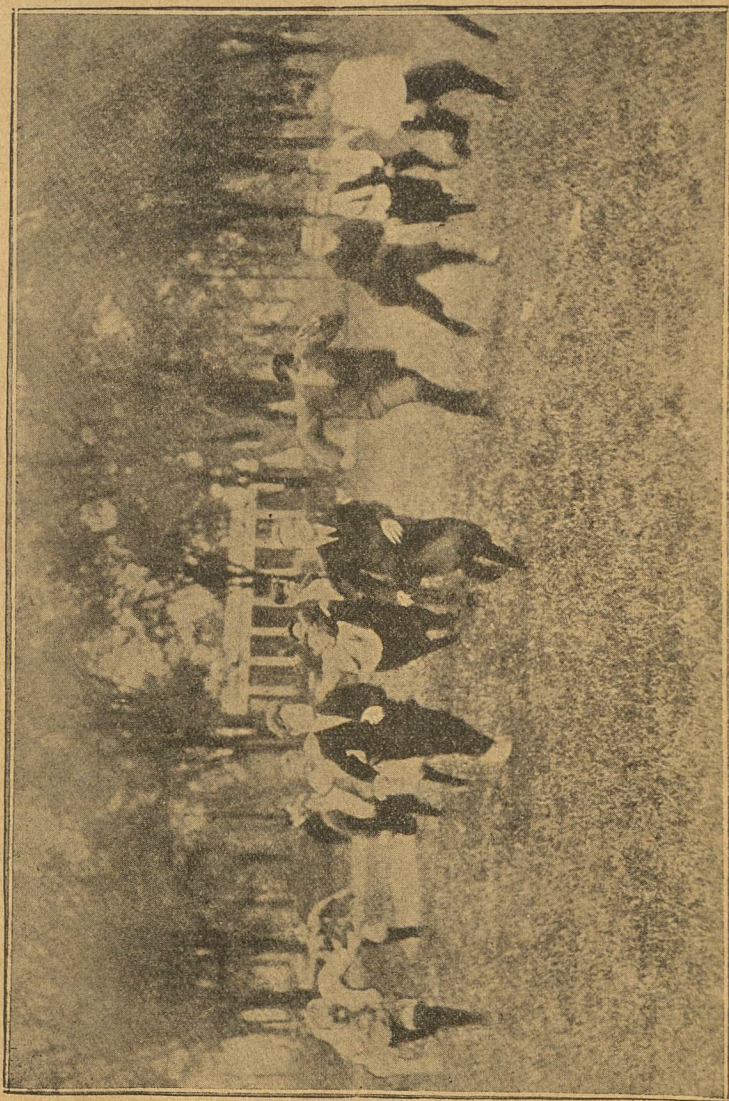

Η ΟΣΤΡΑΚΙΝΑΑ

ωμα νὰ συλλάβῃ μόνον ἓνα παίκτην τῆς ἐξοστρακισομένης ομάδος. Ἐστὼ λοιπὸν ὅτι κατὰ τὴν φορὰν ταύτην ἡ ἔχουσα τὸ ἄσπρο ὁμάς συνέλαβε πέντε παίκτας τῆς μαύρης. Τότε ἡ ἄσπρη ὁμάς ἔχει πέντε ἐπιτυχίας (πόντους). Ἡ παιδιὰ ἀκολούθως συνεχίζεται. Δηλ. αἱ ομάδες παρατάσσονται καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν κεντρικῶν γραμμῶν, ὅπως καὶ ἐν ἀρχῇ τῆς παιδιᾶς, χωρὶς νὰ ἀποκλεισθῶσι τῆς παιδιᾶς οἱ συλληφθέντες κατὰ τὴν προηγούμενην συμβολήν. Ἐπειτα καὶ πάλιν ὁ γυμναστής ρίπτει ἐπάνω τὸ ἀντικείμενον κ. λ.

Ἀπαγορεύεται παίκτης νὰ συλλάβῃ δις τὸν αὐτὸν ἀντίπαλον, ἢ συνεχῶς ἢ καὶ ἐκ διαλειμμάτων διαρκούντος τοῦ ἀγῶνος.

Τὸ ἀντικείμενον δὲ τοῦτο ρίπτει ὑψηλὰ ἐπάνω εἰς τὸν ἀέρα. Ἐστὼ δὲ ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἤρεμει μετὰ τὴν μαύρην ὄψιν πρὸς τὰ ἄνω. Τότε ἡ ἔχουσα τὸ μαῦρο ὁμάς ἐξοστρακίζεται. Δηλ. κάμνει μεταβολὴν καὶ τρέχει πρὸς τὸ καταφύγιόν της. Ἡ δὲ ὁμάς ἡ ἔχουσα τὸ ἄσπρο καταδιώκει αὐτὴν μέχρι τοῦ καταφυγίου της προσπαθοῦσα νὰ συλλάβῃ, ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρους παίκτας. Ἐκαστος παίκτης ἔχει δικαίωμα νὰ συλλάβῃ μόνον ἓνα παίκτην τῆς ἐξοστρακισομένης ομάδος.

ΠΑΙΖΟΥΝ ΜΕ ΠΟΛΛΗΝ ΧΑΡΑΝ Ἡ ΤΗΝ «ΟΥΤΡΑΚΙΝΔΑ»

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη κερδίζει 21 ἐπιτυχίας (πόντους).

Σημείωσις α', Ἡ παιδιὰ αὐτὴ παίζεται μὲ τὴν ἐξῆς ποικιλίαν: Οἱ ἐκάστοτε συλλαμβανόμενοι ἐξέρχονται τῆς παιδιᾶς. Ἡ δὲ ὁμάς, ἥτις πρώτη ἤθελε συλλάβει τοὺς ἡμίσεις τῆς ἀντιπάλου εἶναι ἡ ΝΙΚΗΤΡΙΑ. Τὴν ποικιλίαν ὁμοῦς ταύτην δὲν συνιστῶμεν. Διότι ἀφαιροῦμεν τοιουτοτρόπως ἀπὸ πολλοὺς παίκτας τὴν εὐκαιρίαν νὰ χαροῦν ἀκόμη περισσότερον παίζοντες, συνάμα δὲ καὶ νὰ ἀσκηθοῦν ἀκόμη περισσότερον τρέχοντες.

27. Η ΑΡΧΑΙΑ ΣΧΟΙΝΟΦΙΛΙΝΔΑ (α)

Οἱ παίκται σχηματίζουν κύκλον καὶ κάθηνται σταυροπόδι. Μόνον εἰς παίκτης μένει ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλον κρατῶν μανδῆλιον, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου δένεται κόμβος. Ὁ ἐκτός τοῦ κύκλου κρατεῖ τὸ μανδῆλιον καὶ τρέχει γύρω γύρω εἰς τὸν κύκλον προσπαθῶν νὰ τοποθετήσῃ αὐτὸ ὀπισθεν ἑνὸς παίκτου, χωρὶς ὁ τελευταῖος οὗτος νὰ τὸν ἀντιληφθῇ. Διὰ τοῦτο: α) Οὐδεὶς τῶν καθισμένων παικτῶν ἐπιτρέπεται νὰ στρέψῃ ὀπίσω τὴν κεφαλὴν του, ὅταν ὁ ἐκτός τοῦ κύκλου παίκτης τρέχει ὀπισθεν αὐτῶν, καὶ β) ὁ ἐξωτερικὸς παίκτης, ἵνα μὴ γίνεταί ἀντιληπτὸς ποῦ ἀφίνει τὸ μανδῆλιον, πρέπει νὰ καταφεύγῃ εἰς διάφορα τεχνάσματα π. χ. νὰ βαδίζῃ μὲ σταθερὸν βῆμα, μὴ διακεκομμένον, διὰ νὰ μὴ δίδῃ ὑπονοίας ποῦ ἀφῆκε τὸ μανδῆλιον κ.τ.τ.

Εὐθὺς δὲ ὡς παίκτης τις ἀντιληφθῇ, ὅτι τὸ μανδῆλι ἔχει πέσει ὀπισθεν του, ἀμέσως ἐγείρεται, λαμβάνει τάχιστα τὸ μανδῆλι καὶ καταδιώκει ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος τὸ ἀφῆσε νὰ πέσῃ ὀπισθεν του καὶ προσπαθεῖ νὰ τὸν προφθάσῃ καὶ ὅταν τὸν προφθάσῃ νὰ τὸν κτυπᾷ μὲ τὸ μανδῆλι, μέχρις ὅτου φθάσῃ εἰς τὴν κενὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν ἀφῆσεν αὐτός, ὁ ὁποῖος ἠγέρθη. Ἀφοῦ δὲ ὁ τέως ἐξωτερικὸς παίκτης καθίσῃ εἰς τὴν κενὴν θέσιν, τότε ἀναλαμβάνει τὰ καθήκοντα τοῦ ἐξωτερικοῦ ὁ ἄλλος.

Ἐὰν ὁμοῦς δὲν τὸ ἀντιληφθῇ, τότε ὁ ἐξωτερικὸς παίκτης τρέχει πέραξ τοῦ κύκλου καὶ ὅταν φθάσῃ μέχρι τοῦ παίκτου, ὀπισθεν

(α) Ἡ ἀρχαία περιγραφή τῆς παιδιᾶς ταύτης ἔχει ὡς ἐξῆς: «εἰς δὲ σχοῖνιον ἔχων λαθῶν παρ' αὐτῷ τίθηται κἂν μὲν ἀγνοήσῃ ἐκεῖνος παρ' ᾧ κεῖται, περιθέων περὶ τὸν κύκλον τύπεται, εἰ δὲ μάθοι περιελαύνει τὸν θέντα τύπων»

(Πολυδ., IX 115).

τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται τὸ μανδῆλι, λαμβάνει αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους καὶ ἀρχίζει νὰ τὸν κτυπᾷ μὲ αὐτό. Ἀμέσως ὁ κτυπώμενος ἐγείρεται, τρέχει καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν θέσιν του τὸ ταχύτερον καὶ πάλιν, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὰ περαιτέρω κτυπήματα. Ἡ παιδιὰ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐπαναλαμβάνεται μὲ τὸν ἴδιον παίκτην ἔξωθεν τοῦ κύκλου.

Οἱ παῖκται οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ κύκλου δὲν κρατοῦνται ἀπὸ τὰς χεῖρας, διὰ νὰ εἶναι ἐλευθέρᾳ ἢ διὰ τοῦ κύκλου διέλευσις καὶ διὰ τοὺς δύο παίκτας. Πλὴν τούτου διὰ τῶν χειρῶν των, χωρὶς νὰ στρέφουν ὀπίσω, δικαιοῦνται νὰ ψάχνουν τὸ ὀπισθὲν των ἔδαφος πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ μανδηγίου.

Ἐὰν παίκτης τις ἐκ τῶν καθισμένων στρέψῃ ὀπίσω τὴν κεφαλὴν του, διὰ νὰ ἀνακαλύψῃ τὸ μανδῆλι, τότε ὁ κρατῶν τὸ μανδῆλι δικαιούται νὰ τὸν κτυπᾷ μὲ αὐτό, θεωρεῖται δὲ ὁ στρέψας τὴν κεφαλὴν ὡς παραβάς τὸν κανόνα.

28. Η ΝΕΩΤΕΡΑ ΣΧΟΙΝΟΦΙΛΙΝΔΑ

Ὅργανα: Ἐν μανδῆλιον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου δένεται κόμβος.

Οἱ παῖκται σχηματίζουν δύο κύκλους συγκεντρικούς· ὁ εἰς ἐπομένως κύκλος εὐρίσκεται ἐντὸς τοῦ ἄλλου Πάντες οἱ παῖκται καὶ τῶν δύο κύκλων ἔχουν μέτωπον ἐστραμμένον πρὸς τὸ κοινὸν κέντρον τῶν κύκλων. Ἐκαστος δὲ παίκτης τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου ἔχει ἔμπροσθέν του ἓνα παίκτην τοῦ ἐσωτερικοῦ κύκλου, στοιχεῖται μετ' αὐτοῦ μὲ ἀπόλυτον ἀκρίβειαν, καὶ ἀπέχει δύο βήματα ἀπ' αὐτοῦ.

Ὅλοι οἱ παῖκται τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου ἔχουν τὰς χεῖρας συνδεδεμένας ὀπισθεν καὶ τοποθετημένας ἐπὶ τῶν νώτων Ἰστανται δὲ τοιουτοτρόπως οὗτοι εἰς θέσιν ἀναμονῆς.

Ὁ γυμναστὴς κρατῶν τὸ μανδῆλιον, τρέχει περίξ τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου, καὶ τοποθετεῖ ἐντὸς τῶν χειρῶν ἑνὸς παίκτη τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου τὸ μανδῆλιον.

Τότε οὗτος ἀρχίζει νὰ κτυπᾷ μὲ τὸν κόμβον τοῦ μανδηγίου τὸν ἔμπροσθέν του ἰστάμενον παίκτην τοῦ ἐσωτερικοῦ κύκλου ἐπὶ τῶν νώτων. Ὁ οὗτω κτυπώμενος τρέχει καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀποφύγῃ τὰ κτυπήματα, διαγράφων διαφόρους ἐλιγμοὺς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν κύκλων.

Ἐνῷ τρέχουν, δύναται ὁ καταδιωκόμενος νὰ σταθῇ ἔμπροσθεν ἑνὸς παίκτη μόνον τοῦ ἐσωτερικοῦ κύκλου· τότε ὁ ὁμόστοιχος αὐτοῦ παίκτης τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου ἀμέσως καθίσταται καταδιωκόμενος· καὶ ἐπομένως ὁ καταδιώκων ὑποχρεωτικῶς ἀφίνει τὸν προηγούμενον ἐλεύθερον καὶ καταδιώκει τὸν ἄλλον.

Εἶναι δυνατόν, ὁ καταδιώκων παίκτης νὰ τοποθετήσῃ τὸ μανδῆλιον ἐντὸς τῶν χειρῶν ἑνὸς τῶν παικτῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου, οἱ ὅποιοι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔχουν συνδεδεμένας τὰς χεῖρας ὀπισθὲν των, τότε ὁ τελευταῖος οὗτος λαμβάνει τὸ μανδῆλιον καὶ κτυπᾷ τὸν ἔμπροσθέν του ἰστάμενον, ὁ ὁποῖος γίνεται καταδιωκόμενος. Οἱ δὲ προηγούμενοι δύο ἐπανερχονται εἰς τὰς θέσεις των.

Ἀπαγορεύεται ὁ καταδιώκων παίκτης νὰ κτυπᾷ τὸν καταδιωκόμενον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.

Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν καταδιωκόμενον νὰ ἀπομακρύνεται τῶν κύκλων.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.— Τὸν τρόπον διὰ τῆς ὁποίας ταχύτερον οἱ παῖκται λαμβάνουν τὸν ὡς ἀνωτέρω ἐκτεθέντα σχηματισμὸν ἴδε ἐν τῇ εἰσαγωγῇ σελίς 25.

29. ΤΡΕΧΕΙ Ο ΤΡΙΤΟΣ

15—60 παῖκται ἢ καὶ περισσότεροι.

Οἱ παῖκται σχηματίζουν δύο κύκλους ἔχοντας τὸ αὐτὸ κέντρον μὲ μέτωπον πρὸς τὸ κέντρον· ἕκαστος δὲ παίκτης τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου ἔχει ἔμπροσθέν του ἓνα παίκτην τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἀποτελεῖ μετ' αὐτοῦ στοίχον. Ἡ ἀπόστασις μεταξύ τῶν ὁμοστοίχων εἶναι δύο βήματα.

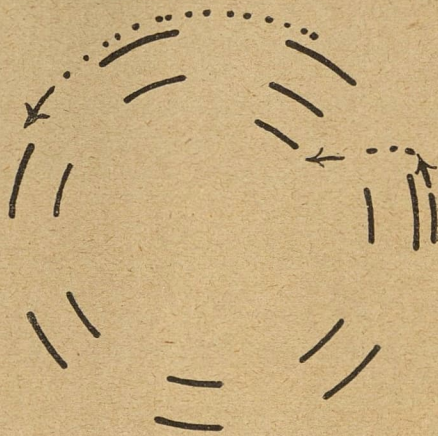
Δύο παῖκται τοῦ αὐτοῦ στοίχου καλοῦνται ὑπὸ τοῦ γυμναστοῦ καὶ ἐξέρχονται τοῦ κύκλου. Ὁ εἰς εἶναι διώκων καὶ ὁ ἕτερος διωκόμενος.

Μὲ τὸ σφύριγμα τοῦ γυμναστοῦ ἀρχίζει ἢ παιδιὰ:

Ὁ διώκων καταδιώκει τὸν διωκόμενον· οὗτος δὲ διὰ νὰ σωθῇ κάμνει διαφόρους ἐλιγμοὺς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ κύκλου, χωρὶς νὰ ἀπομακρύνεται αὐτῶν.

Ἐνῷ τρέχουν, ὁ καταδιωκόμενος, διὰ νὰ σωθῇ, ἴσταται ἔμπροσθεν ἑνὸς παίκτη τοῦ ἐσωτερικοῦ μόνον κύκλου· τοιουτοτρόπως ἐπὶ

τῆς αὐτῆς ἀκτίνος τῶν κύκλων, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ στοίχου, εὐρίσκονται τρεῖς παίκται (πρῶτος εἶναι ὁ διωκόμενος, δεύτερος ὁ παίκτης τοῦ ἐσωτερικοῦ, τρίτος ὁ παίκτης τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου). Τοῦτου γενομένου ὁ μὲν τρίτος παίκτης, δηλαδή ὁ τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου γίνεται παραχρῆμα διωκόμενος, οἱ δὲ ὑπολειπόμενοι δύο ὑποχω-

ΤΡΕΧΕΙ Ο ΤΡΙΤΟΣ

ροῦν, ὥστε νὰ καταλάβωσι θέσεις ἐν ταῖς περιφερείαις. Ἐπομένως ὁ καταδιώκων ἀφίνει τὸν προηγούμενον καὶ καταδιώκει τὸν τελευταῖον.

Ἐστω τώρα ὅτι ὁ καταδιώκων φθάνει τὸν καταδιωκόμενον καὶ ἐγγίζει τοῦτον διὰ τῆς παλάμης του· τότε ἀντιστρέφουν οἱ ὄροι. Δηλαδή ὁ καταδιώκων γίνεται καταδιωκόμενος καὶ τὰνάπαλιν.

30. ΤΡΕΧΕΙ Ο ΟΠΙΣΘΕΝ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΟΥ

Ἡ παιδιὰ αὕτη εἶναι ποικιλία τῆς προηγουμένης.

Οἱ παίκται σχηματίζουν δύο κύκλους ἔχοντας τὸ αὐτὸ κέντρον μὲ μέτωπον πρὸς τὸ κέντρον· ἕκαστος παίκτης τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου ἔχει ἔμπροσθέν του ἓνα παίκτην τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἀποτελεῖ μετ' αὐτοῦ στοίχον. Ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τῶν ὁμοστοίχων εἶναι δύο θήματα.

Ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «ὁ ἐσωτερικὸς κύκλος μετὰ-βολή!» Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἱ παίκται ἀμφοτέρων τῶν κύκλων εἶναι ἀντιμέτωποι ἀλλήλων (ὡς κατ' ἀντιζυγίαν).

Δύο παίκται τοῦ αὐτοῦ στοίχου καλοῦνται ὑπὸ τοῦ γυμναστοῦ καὶ ἐξέρχονται τοῦ κύκλου. Ὁ εἰς εἶναι καταδιώκων καὶ ὁ ἕτερος καταδιωκόμενος. Μετὰ τὸ σφύριγμα τοῦ γυμναστοῦ ἀρχίζει ἡ παιδιὰ:

Ἄρχεται ἡ καταδίωξις. Ὁ καταδιωκόμενος διὰ νὰ σωθῆ κάμνει διαφόρους ἐλιγμούς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν κύκλων χωρὶς νὰ ἀπομακρύνεται αὐτῶν.

Ἐνῶ τρέχουν, ὁ καταδιωκόμενος διὰ νὰ σωθῆ ἵσταται ἔμπροσθεν ἐνὸς παίκτου τοῦ ἐσωτερικοῦ κύκλου ἢ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἔστω δὲ τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Ἦδη ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀκτίνος τῶν κύκλων ἔχομεν τρεῖς παίκτας, τοὺς δύο τῶν κύκλων καὶ τὸν ἐν τῇ μέσῳ αὐτῶν παρεμβληθέντα καταδιωκόμενον ὡς τρίτον. Ὅπισθεν δὲ τοῦ ΜΕΣΑΙΟΥ εἶναι ὁ παίκτης τοῦ ἐσωτερικοῦ. Ἦδη ὁ τελευταῖος οὗτος γίνεται καταδιωκόμενος. Ἐπομένως ὁ καταδιώκων ἀφίνει τὸν προηγούμενον καὶ καταδιώκει τὸν τελευταῖον.

Ἐστω τώρα ὅτι ὁ καταδιώκων φθάνει τὸν καταδιωκόμενον καὶ ἐγγίζει τοῦτον διὰ τῆς παλάμης του· τότε ἀντιστρέφουν οἱ ὄροι. Δηλαδή ὁ καταδιώκων γίνεται καταδιωκόμενος καὶ τὰνάπαλιν.

Ὅταν ὁ καταδιωκόμενος διὰ νὰ σωθῆ σταθῆ μεταξὺ δύο ἀντιμέτωπων παικτῶν ἔχων ὀπισθὲν του τὸν παίκτην τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου, τότε ὡς εἶναι ἐπόμενον ὁ παίκτης τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου γίνεται καταδιωκόμενος, διότι εὐρίσκεται ΟΠΙΣΘΕΝ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΟΥ.

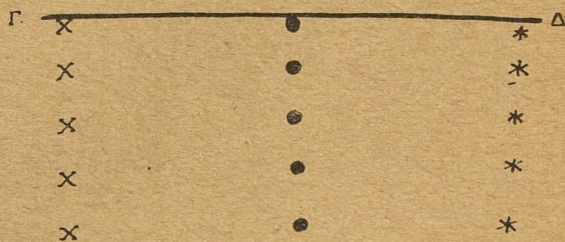
31. ΣΚΥΤΑΛΟΔΡΟΜΙΑ

8—80 ἢ καὶ περισσότεροι παίκται.

Πάντες οἱ παίκται διαιροῦνται εἰς ἴσας ομάδας καὶ παρατάσσονται αὐταὶ μὲ σχηματισμὸν «ὁμάδες κατὰ μαθητὴν εἰς παράταξιν» (α) μὲ διάστημα ἢ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην τοῦλάχιστον τεσσάρων βημάτων.

α) Κατὰ τὸ «ἐνωμοταί κατ' ἀνδρα εἰς παράταξιν» δηλαδή ὁ εἰς νὰ εἶναι ἀκριβῶς ὀπίσω ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ νὰ ἀπέχη ἀπὸ τὸν προηγούμενον του τόσον, ὅσον εἶναι τὸ μήκος τοῦ βραχίονός του· τοῦτο δὲ καλεῖται ἀπόστασις.

Ἐὰς ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ παῖκται εἶναι διηρημένοι εἰς τρεῖς ομάδας, ἐκάστη δὲ τῶν ομάδων ὅτι ἀποτελεῖται ἀπὸ δέκα παικτας· τότε ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «οἱ πρῶτοι πέντε τῶν ομάδων ἐμπρός-μάρς!» Ἀφοῦ ἀπομακρυνθοῦν περὶ τὰ 50-75 μ. ἀναλόγως τῆς ἡλικίας τῶν παικτῶν, τότε παραγγέλλει «μεταβολὴ-ἄλτ!» Ταιουτοτρόπως μετὰ τὸ παράγγελμα τοῦτο ἐκάστη ομάς ἐμφανίζεται διηρημένη εἰς δύο, καὶ τῆς ὁποίας οἱ ἡμί-

Η ΣΚΥΤΑΛΟΔΡΟΜΙΑ

σεις εἶναι συντεταγμένοι καθ' ὅμοιον μὲν τρόπον μὲ τοὺς μὴ κινηθέντας, ἀλλὰ μὲ ἀντίθετον μέτωπον. Ἐμπροσθεν ἐκατέρου τμήματος χαρασσεται μία ὀριζοντία εὐθεῖα ἢ ΑΒ καὶ ἢ ΓΔ. Ἐπὶ τῶν εὐθειῶν τούτων πατοῦν οἱ πρῶτοι καὶ τούτων καὶ ἐκείνων.

Ἐνῶ δὲ πάντες οἱ παῖκται εἶναι οὕτω διηρημένοι καθ' ομάδας καὶ ἡραιωμένοι, καὶ οἱ ἡμίσεις ἐκάστης ομάδος ἀπέναντι τῶν ἐτέρων ἡμισέων τῆς ομάδος τῶν, δίδεται εἰς ἕκαστον πρῶτον παίκτην

τῆς μιᾶς ἐκ τῶν δύο παρατάξεων μία σκυτάλη (μικρὰ βάρδος ἐκ ξύλου).

Ὁ γυμναστὴς ἀκολούθως παραγγέλλει «εἰς τὰς θέσεις σας!» διὰ τοῦ παραγγέλματος τούτου πάντες οἱ κρατοῦντες τὰς σκυτάλας παῖκται λαμβάνουν τὰς θέσεις τῶν καὶ εἶναι ἔτοιμοι πρὸς ἐκκίνησιν· ἔπειτα ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «ἔτοιμοι!-μάρς!», μόλις δὲ ἐκφωνηθῇ τὸ «μάρς!» τότε οὗτοι τρέχουν καὶ ἕκαστος προσπαθεῖ νὰ φέρῃ τὴν σκυτάλην εἰς τὸν ἀπέναντι πρῶτον σύντροφόν του, ὁ ὁποῖος ἔχων τὴν δεξιὰν προτεταμένην πατεῖ ἐπὶ τῆς γραμμῆς καὶ ἀναμένει ἐναγωνίως νὰ τὴν λάβῃ· μόλις δὲ λάβῃ αὐτήν, τότε χωρὶς νὰ ἀναμένη νέον παράγγελμα τρέχει νὰ τὴν παραδώσῃ εἰς τὸν δεῦτερον ἀπέναντι σύντροφόν του, ὁ ὁποῖος ἤδη ἔλαβε θέσιν ἐπὶ τῆς γραμμῆς του (μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πρώτου) καὶ ἀναμένει μὲ προτεταμένην τὴν δεξιὰν χεῖρα, ἔτοιμος νὰ λάβῃ ταύτην (τὴν σκυτάλην). Οὗτος δέ, μόλις λάβῃ αὐτήν, πράττει ὁμοίως, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς μέχρι τοῦ τελευταίου.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ομάς ἐκεῖνη, τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος παίκτης, μὴ ἔχων πλέον ἀπέναντί του ἕτερον σύντροφόν του εἰς τὸν ὁποῖον νὰ παραδώσῃ τὴν σκυτάλην, ἤθελε φέροι πρῶτος ταύτην εἰς τὴν ἀπέναντί του γραμμὴν. Τοῦτο δὲ συμβαίνει εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ κανόνες τῆς παιδιᾶς ἐτηρήθησαν ὑπὸ πασῶν τῶν ομάδων. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ομάς ἐκεῖνη, ἢ ὁποία περιέπεσεν εἰς ὀλιγώτερα λάθη.

Λάθος εἶναι πᾶσα παράβασις τῶν ἀκολούθων κανόνων τῆς παιδιᾶς.

ΚΑΝΟΝΕΣ: 1.) Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐγκαταλείψῃ τις τὴν γραμμὴν ἐκκινήσεως καὶ νὰ προχωρήσῃ ἐμπρός, ἵνα παραλάβῃ τὴν σκυτάλην ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ δρομέως συντρόφου του.

2.) Ὁ παίκτης θεωρεῖται ὅτι ἐγκαταλείπει τὴν γραμμὴν, ὅταν πατῇ, ἔστω καὶ διὰ τοῦ ἐνός του μόνον ποδός, ἔξω ἀπὸ τὴν γραμμὴν, χωρὶς οὗτος νὰ ἐγγίξῃ αὐτήν.

3.) Ἀπαγορεύεται δύο παῖκται τῆς αὐτῆς ομάδος νὰ ἀλλάξουν θέσεις.

4.) Ἀπαγορεύεται εἰς παίκτης νὰ τρέξῃ δις, δηλ. νὰ τρέξῃ ἀντὶ τοῦ συντρόφου του· τὸ τοιοῦτον χαρακτηρίζεται ὡς δόλος.

Δι' ἐκάστην παράβασιν τῶν τριῶν πρώτων κανόνων σημειοῦται

ἐν λάθος ἐν τῇ οἰκείᾳ στήλῃ τῶν λαθῶν κατὰ τῆς ομάδος, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ὁ παραβάτης.

Διὰ παράδοσιν δὲ τοῦ τελευταίου κανόνος ἀποκλείεται παντελῶς τῆς παιδιᾶς δλόκληρος ἢ ὁμᾶς τοῦ παραβάτου.

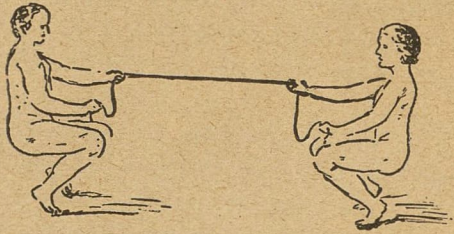
Πίναξ Βαθμολογίας.

Ὅμαδες	Τάξεις ἀφίξεως	Λάθη	Τάξεις Νίκης
A	2α	3	3η
B	1η	4	—
Γ	4η	2	2α
Δ	3η	1	1η

Κατὰ τὸν ἄνω πίνακα νικήτρια εἶναι ἡ ὁμᾶς Δ, διότι περιέπεσεν εἰς ὀλιγώτερα λάθη ἢ αἱ λοιπαί.

32. ΔΙΕΛΚΥΝΣΤΙΝΔΑ ΑΝΑ ΔΥΟ ΟΚΛΑΔΟΝ

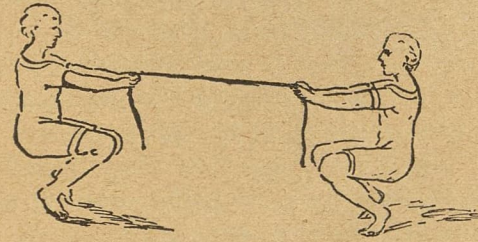
Δύο μαθηταὶ ἴστανται ἀντιμέτωποι. ἐκτελοῦν ἀκροστασίαν ἔπειτα ὀκλασιν. Εἰς τούτους δίδεται σχοινίον τὸ ὁποῖον κρατοῦν ὁ εἰς ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον καὶ ὁ ἕτερος ἀπὸ τὸ ἄλλο ἄκρον. Ἀκολούθως ὁ γυμναστής παραγγέλλει «ἔτοιμοι!» οἱ δύο οὗτοι μαθηταὶ τείνουν

α') ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΔΑ ΑΝΑ ΔΥΟ ΟΚΛΑΔΟΝ

τότε τὸ σχοινίον· ἔπειτα σφυρίζει μετὰ τὸ σφύριγμα δὲ τοῦ γυμναστοῦ οἱ μαθηταὶ ἀρχίζουσιν τὸν ἀγῶνα· δηλ. ἕκαστερος τραβᾷ τὸ σχοινὶ καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀναγκάσῃ τὸν ἀνταγωνιστὴν του νὰ γονατίσῃ ἢ νὰ καθίσῃ κατὰ γῆς. Ὅστις ἤθελε κατορθῶσει τοῦτο, εἶναι ΝΙΚΗΤΗΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.— α') Εἰς τάξιν πολλῶν μαθητῶν ἵνα παιχθῇ ἡ ὠραία αὕτη παιδιὰ, ἀνάγκη ὁ γυμναστής νὰ ἐφοδιασθῇ μετὰ πολλὰ

β') ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΔΑ ΑΝΑ ΔΥΟ ΟΚΛΑΔΟΝ

μικρὰ τοιαῦτα σχοινία δι' οἰκονομίαν χρόνου.

β') Κατ' ἀρχὰς τραβοῦν μόνον διὰ τῆς ἀριστερᾶς μετὰ ταῦτα μόνον διὰ τῆς δεξιᾶς, καὶ τελευταῖον δι' ἀμφοτέρων.

33. ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΙΣ ΕΝ ΚΥΚΛῳ, ΜΕΤΑ ΤΡΙΠΟΔΟΣ

Οἱ παίχται σχηματίζουσι κύκλον. Ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ κύκλου τοποθετεῖται τρίπους ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν μικρῶν κοντῶν μεγίστου μήκους 1 μέτρου.

Εἰς τῶν παικτῶν ὀρίζεται ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ κύκλου ὡς φρουρὸς τοῦ τρίποδος.

ΣΚΟΠΟΣ.— Κατὰ τὴν παιδιάν ταύτην οἱ μὲν παίχται τῆς περιφερείας προσπαθοῦν νὰ ἀνατρέψωσι τὸν τρίποδα διευθύνοντες διὰ λακτίσματος τὴν σφαῖραν κατὰ τοῦ τρίποδος· ὁ δὲ φρουρὸς προσπαθεῖ νὰ ἐμποδίσῃ τοῦτο λακτίζων τὴν σφαῖραν πρὸς αὐτούς.

ΚΑΝΟΝΕΣ: Ἐκείνος ὁ ὁποῖος κατορθῶσῃ νὰ ἀνατρέψῃ τὸν τρίποδα γίνεται φρουρὸς.

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς παίχτας τῆς περιφερείας νὰ ἀφίνωσι τὸ κράτημα τῶν χειρῶν καὶ νὰ χρησιμοποιῶσι τὰς χεῖρας κτυπῶντες δι' αὐτῶν τὴν σφαῖραν.

Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν φρουρὸν νὰ χρησιμοποιῇ τὰς χεῖράς του πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς σφαίρας.

34. ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΙΣ ΕΝ ΚΥΚΛΩ

Ποδόσφαιρα.

Οἱ παῖκται παρατάσσονται εἰς «ἀνεπτυγμένην» παράταξιν ἐπὶ δύο ζυγῶν». Ὁ διδάσκαλος παραγγέλλει «εἰς κύκλον!» - Μάρς. Ἀμέσως ὁ πρῶτος ζυγὸς ἐκτελεῖ μετοβολήν, πάντες ἀνεξαίρετως δίδουν τὰς χεῖρας πρὸς ἀλλήλους, κρατοῦνται καλῶς, ἕκαστος μὲ τοὺς δύο του παραστάτας καὶ χωρὶς νὰ περιμένωσι νέον παράγγελλμα, ἀμφοτέρωι οἱ ζυγοὶ ὀπισθοχωροῦν καὶ οὕτω σχηματίζουσι κύκλον.

Ὁ διδάσκαλος τότε καλεῖ ἓνα μαθητὴν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου, καὶ δίδει εἰς αὐτὸν τὴν σφαῖραν.

Ὁ μαθητὴς διὰ λακτίσματος προσπαθεῖ νὰ ἐκσφενδονίσῃ τὴν σφαῖραν ἐκτὸς τοῦ κύκλου.

ΚΑΝΟΝΕΣ: Θεωρεῖται ὅτι ὁ κεντρικὸς παίκτης ἐξέβαλε τὴν σφαῖραν τοῦ κύκλου, ἐὰν αὕτη διήλθε κάτωθεν τῶν σκελῶν, ἢ τῶν χειρῶν τῶν παικτῶν τῆς περιφερείας.

Παίκτης δεξιὰ ἢ ὑπὸ τὰ σκέλη τοῦ ὁποίου διήλθεν ἡ σφαῖρα γίνεται κεντρικὸς ἀναλαμβάνων τὰ καθήκοντα αὐτοῦ. Ὁ δὲ τῶς κεντρικὸς ἀναλαμβάνει τὴν θέσιν του ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ κύκλου.

Ἡ σφαῖρα δὲν θεωρεῖται ὅτι ἐξεβλήθη, ἐὰν αὕτη ἐξήλθεν ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν ἢ τῶν χειρῶν τῶν παικτῶν τῆς περιφερείας.

Παίκτης περιφερείας, ὁ ὁποῖος ἀφίνει τὸ κράτημα τῶν χειρῶν καὶ ἀποκρούει τὴν σφαῖραν διὰ τῆς ἐλευθέρως χειρὸς του, θεωρεῖται ἀποτυχῶν καὶ ἐπομένως γίνεται κεντρικὸς.

Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς παίκτας νὰ προχωρῶσι βήματά τινα ἐμπρός, χωρὶς νὰ ἀφίνωσι τὸ κράτημα τῶν χειρῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ λακτίσωσι τὴν σφαῖραν, καὶ πάλιν ὅμως ὀφείλουσιν οὗτοι νὰ ὀπισθοχωρήσωσιν ἀμέσως ἀποκαθιστῶντες οὕτω τὸν κύκλον.

35. Η ΠΡΟΣΟΧΗ

8—80 παῖκται.

Οἱ παῖκται διαιροῦνται ἐξ ἴσου εἰς δύο ἢ τρεῖς ἢ καὶ περισσότερας ομάδας ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παικτῶν. Αἱ ομάδες παρατάσσονται εἰς σχηματισμὸν «ὀμάδες κατὰ μαθητὴν εἰς παράταξιν» εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος πάσαι, μὲ διαστήματα τεσσάρων βηματίων ἀπ' ἀλλήλων. Πρὸ ἐκάστης ομάδος καὶ εἰς ἀπόστασιν 15

— 20 βηματίων ἀπ' αὐτῆς τίθεται ἀντικείμενόν τι, τέρμα καλούμενον. Οἱ παῖκται ἐκάστης ομάδος χωριστὰ ἀριθμοῦνται κατ' αὐξοῦντα ἀριθμὸν. Ἐκαστος δὲ τούτων πρέπει νὰ ἐνθυμῆται τὸν ἀριθμὸν του. Ἐπειτα ἀρχίζει ἡ παιδιὰ ὡς ἐξῆς:

Ὁ γυμναστὴς ἐκφωνεῖ ἀριθμὸν τινα π.χ. «τρία» ἀμέσως οἱ ἔχοντες τὸν ἀριθμὸν 3 ὄλων τῶν ομάδων τρέχουν ἐμπρὸς πρὸς τὰ τέρματά των, στρέφουσι περίξ αὐτῶν καὶ ἐπανερχοῦνται εἰς τὰς θέσεις των.

Ὁ παίκτης, ὁ ὁποῖος πρῶτος ἐπανερχεται εἰς τὴν θέσιν του, κερδίζει ἓνα πόντον ὑπὲρ τῆς ομάδος του. Μετὰ ταῦτα ὁ γυμναστὴς φωνάζει λ.χ. «πέντε». Πάντες οἱ παῖκται οἱ φέροντες τὸν ἀριθμὸν 5 τρέχουσι ὁμοίως, καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς, μέχρις οὗ ὄλοι οἱ παῖκται τρέξουσι.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὀμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία θὰ συγκεντρώσῃ τὰς περισσότερας ἐπιτυχίας (πόντους).

36. ΑΠΛΗ ΣΦΑΙΡΙΣΙΣ ΕΝ ΚΥΚΛΩ

Μικρὰ σφαῖρα ἀντισφαιρίσεως (lawn tennis) ἢ ποδόσφαιρα ἢ καλαθόσφαιρα κ.τ.λ.

Οἱ παῖκται σχηματίζουσι κύκλον μὲ 3-5 ποδῶν διαστήματα. Ἡ παιδιὰ συνίσταται εἰς τὸ νὰ ῥίπτεται ἡ σφαῖρα ταχέως ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸν ἄλλον παίκτην ἐν ὀρισμένῃ τάξει. Δηλ. ὁ 1 ῥίπτει τὴν σφαῖραν πρὸς τὰ ἀριστερὰ εἰς τὸν 2, ὁ 2 εἰς τὸν 3, ὁ 3 εἰς τὸν 4 καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς, μέχρις οὗ ἡ σφαῖρα φθάσῃ πάλιν εἰς τὸν 1. Τότε ὁ 1 ῥίπτει τὴν σφαῖραν πρὸς τὰ δεξιὰ εἰς τὸν τελευταῖον, ὁ τελευταῖος εἰς τὸν προτελευταῖον καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς μέχρις οὗ ἡ σφαῖρα φθάσῃ πάλιν εἰς τὸν 1. Τότε ὁ 1 ῥίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν 3, ὁ 3 εἰς τὸν 5, ὁ 5 εἰς τὸν 7 καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς μέχρις οὗ ἡ σφαῖρα φθάσῃ καὶ πάλιν εἰς τὸν 1. Τότε ὁ 1 ῥίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν προτελευταῖον ἤτοι εἰς τὸν 29, ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι οἱ παῖκται εἶναι 30, ὁ 29 εἰς τὸν 27, ὁ 27 εἰς τὸν 25 καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς.

Ἐκαστος παίκτης ὀφείλει νὰ προσέχη νὰ συλλαμβάνῃ τὴν σφαῖραν, ὅταν ῥίπτεται εἰς αὐτόν.

20 — 60 παίκται.

Δύο Μικράι σφαίραι ἀντισφαιρίσεως ἢ ποδόσφαιραι ἢ καλαθόσφαιραι κ.τ.τ.

Οἱ παίκται σχηματίζουν κύκλον, ἀφίνουν νὰ πέσουν αἱ χεῖρες των καὶ βαδίζουν πρὸς τὰ ὀπίσω, ὥστε τὸ μεταξὺ αὐτῶν διάστημα νὰ εἶναι 3-5 βημάτων. Ἀριθμοὺν ἀνὰ δύο. Ὁ πρῶτος παίκτης ὁ φέρων τὸν ἀριθμὸν ΕΝ εἶναι ἀρχηγὸς τῶν ἐχόντων τὸν ἀριθμὸν ΕΝ, καὶ ὁ πρῶτος παίκτης ὁ φέρων τὸν ἀριθμὸν ΔΥΟ εἶναι ἀρχηγὸς τῶν ἐχόντων τὸν ἀριθμὸν ΔΥΟ. Ἡ παιδιὰ συνίσταται, εἰς τὸ νὰ ῥίπτεται ἡ σφαῖρα πέραξ τοῦ κύκλου, οὕτως ὥστε ἡ σφαῖρα τὴν ὁποῖαν ἔθεσεν εἰς κίνησιν ὁ ἀριθμὸς ΕΝ νὰ διαδιβάξεται μόνον εἰς τοὺς ἔχοντας ἀριθμὸν ΕΝ, καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ΔΥΟ τεθεῖσα εἰς κίνησιν νὰ διαδιβάξεται μόνον εἰς τοὺς ἔχοντας ἀριθμὸν ΔΥΟ.

Ὁ ἀρχηγὸς ἐκάστης ομάδος, ὡσάκις ἡ σφαῖρα φθάνει εἰς τὰς χεῖράς του, ὑποχρεοῦται νὰ ἀναφωνῇ τὸν ἀριθμὸν τὸν δηλοῦντα ποσάκις ἡ σφαῖρα διέγραψε τὴν περιφέρειαν ὀλόκληρον. Παραδείγμα-τος χάριν «ΕΝ!» διὰ τὴν πρώτην φοράν, «Δύο!» διὰ τὴν δευτέραν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Παίκτης, ὁ ὁποῖος ἀφίνει τὴν σφαῖραν νὰ πέσῃ, πρέπει νὰ τὴν λαμβάνῃ καὶ πάλιν καὶ νὰ τὴν θέτῃ εἰς ἐνέργειαν κανονικῶς.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ομάς ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη συμπληρώνει τὸν κύκλον πεντάκις.

Σημειώσεις. — Ἡ παιδιὰ δύναται νὰ ποικιλθῇ διὰ χρησιμοποίησεως διαφόρων μεθόδων ῥίψεως καὶ συλλήψεως, ὅπως π.χ. ὅταν σύλληψις γίνεται διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός, τῆς ἀριστερᾶς (ἐὰν ἡ σφαῖρα εἶνε μικρὰ ὡς τοῦ tennis).

38. ΕΦΕΤΙΝΔΑ (ἢ ΦΕΝΝΙΣ) (α)

Μικρὰ σφαῖρα ἀντισφαιρίσεως ἢ ποδόσφαιρα ἢ καλαθόσφαιρα.

«σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασιλεια·

ἀμφιπόλου μὲν ἄμαρτε, θαθεῖθ' ἔμβαλε δὴν».

(Ὁδυσσεύς Ζ, 115)

(α) «Ἡ κατὰ σφαῖραν αὕτη παιδιὰ, ἡ λεγομένη ἐφετινδα ἐστὶ τοιαύτη δὲ λέγεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὅταν ἄλλῃ προσδεξάντες τὴν σφαῖραν, ἄλλῃ ἐφῶσιν. Ἡ δ' αὕτη καὶ φεννίς ἐλέγετο... ὀπηνίκα ἐτέρῳ προσδεκνύντες, εἶτα ἄλλῃ ἀφίᾳσι τὴν σφαῖραν, ὡσπερ φενακίζοντες».

(Εὐστάθ. Παρεκβ. Ὁδυσσ. Ζ, 115)

Οἱ παίκται σχηματίζουν κύκλον μὲ 3—5 ποδῶν διαστήματα μεταξὺ αὐτῶν. Ἡ παιδιὰ συνίσταται εἰς τὸ νὰ ῥίπτεται ἡ σφαῖρα ταχέως ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸν ἄλλον παίκτην, ἀλλ' οὐχὶ ἐν ὠρι-σμένη τάξει.

Πᾶς θάλλων πρὸς ἄλλον τὴν σφαῖραν ἔχει σκοπὸν νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἀποτύχῃ· δηλαδή νὰ μὴ συλληφθῇ ἡ σφαῖρα ὑπ' ἐκείνου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐνῶ φαίνεται ὅτι σκοπεῖ νὰ ῥίψῃ τὴν σφαῖραν πρὸς τὸν Α παίκτην, αἰφνιδίως βάλλει τὴν σφαῖραν πρὸς ἄλλην διεύθυνσιν π.χ. πρὸς τὸν Β ἢ πρὸς ἄλλον τινὰ παίκτην.

Πᾶς παίκτης μὴ κατορθώνων νὰ συλλάβῃ τὴν σφαῖραν, ὅταν αὕτη ἐρρίφθῃ πρὸς αὐτόν, θεωρεῖται ἀποτυχὼν καὶ κἀθηται ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ κύκλου τιθέμενος ἐκτὸς παιδιᾶς.

Ἡ παιδιὰ τελειώνει, ὅταν οἱ ἡμίσεις ἀποτύχουν.

39. ΣΦΑΙΡΙΣΙΣ ΕΝ ΚΥΚΛΩ ΔΙΑΣΤΑΔΟΝ

10 — 30 ἢ περισσότεροι παίκται.

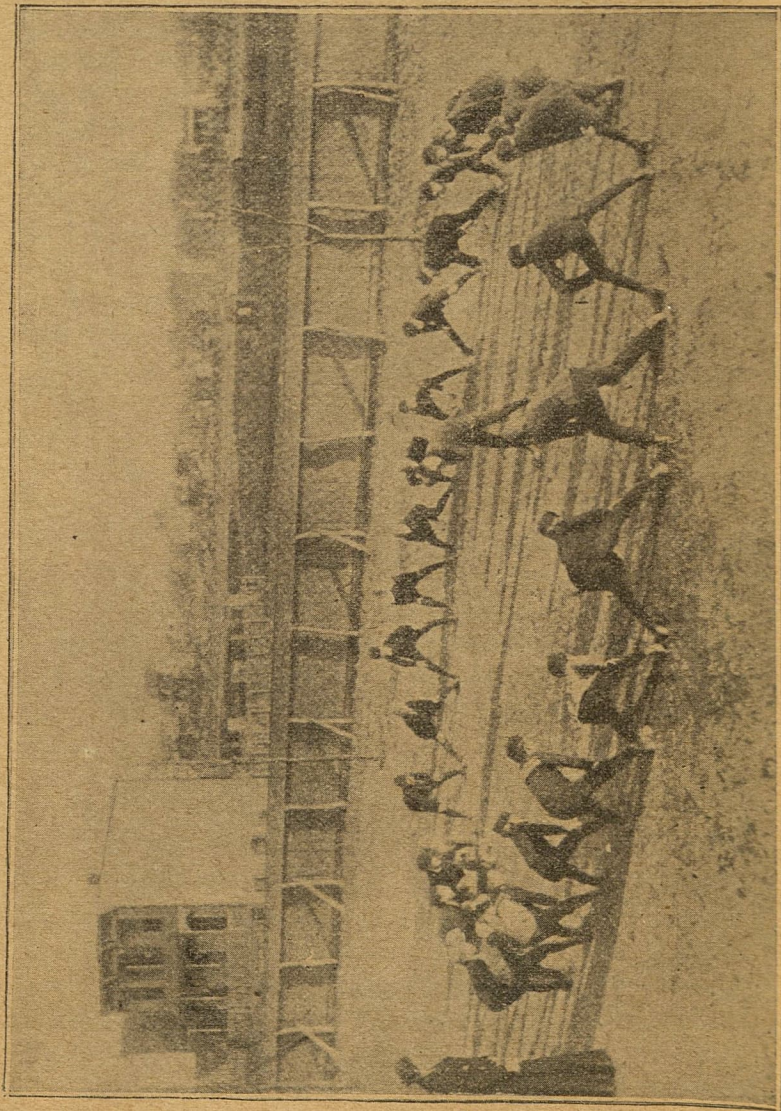
Ποδόσφαιρα ἢ καλαθόσφαιρα.

Πάντες σχηματίζουν κύκλον, πλὴν ἐνὸς παίκτη, ὅστις ἴσταται ἐν τῷ μέσῳ. Πάντες οἱ ἀποτελοῦντες τὸν κύκλον ἀνοίγουν τὰ σκέλη των, οὕτως ὥστε οἱ πόδες ἐνὸς ἐκάστου νὰ ἐγγίξωσι τοὺς πόδας τῶν παραστατῶν του· τοιοῦτοτρόπως σχηματίζεται φραγμὸς ἐμποδίζων τὴν ἔξοδον τῆς σφαίρας ἐκ τοῦ κύκλου.

Ὁ παίκτης ὁ ἰστάμενος ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ κύκλου προσπαθεῖ νὰ ῥίψῃ τὴν σφαῖραν ἐκτὸς τοῦ κύκλου κυρίως μὲν διὰ μέσου τῶν σκελῶν τῶν ἀποτελούντων τὸν κύκλον παικτῶν, ἢ καὶ ὑπεράνω τῶν ἐφαπτομένων ποδῶν των.

Οἱ λοιποὶ παίκται τὸναντίον ἐμποδίζουν τὴν διέλευσιν τῆς σφαίρας μετ'χειρίζόμενοι πρὸς τοῦτο, ὅπως καὶ ὁ κεντρικός, μόνον τὰς χεῖράς των. Ἡ παιδιὰ ἐξακολουθεῖ μέχρις οὗ ὁ παίκτης τοῦ κέντρου ἐπιτύχῃ νὰ ἐκσφενδενίσῃ τὴν σφαῖραν ἐκτὸς τοῦ κύκλου. Ὁ παίκτης δέ, ὑπὸ τὰ σκέλη ἢ δεξιὰ τοῦ ὁποῖου διήλθεν ἡ σφαῖρα, ἀντικαθιστᾷ τὸν τοῦ κέντρου. Ἐὰν παίκτης τις μετακινήσῃ τοὺς πόδας του ὅπωςδήποτε, τὸ τοιοῦτον θεωρεῖται παράβασις, καὶ ἐπομένως ἀντικαθιστᾷ τὸν τοῦ κέντρου.

Καλὸς κεντρικός παίκτης προσδίδει χάριν καὶ ζωηρότητα εἰς τὴν παιδιάν. Διότι, ἐνῶ προσποιεῖται ὅτι ἔχει σκοπὸν νὰ ῥίψῃ τὴν

ΣΦΑΙΡΙΣΙΣ ΕΝ ΚΥΚΛΩ ΔΙΑΣΤΑΛΟΝ

σφαίραν πρὸς μίαν διεύθυνσιν, οὗτος στρεφόμενος αἰφνιδίως ἀποστέλλει αὐτὴν πρὸς ἄλλην καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἡ παιδιὰ αὕτη παίζεται μετὰ τὴν ἐξῆς ποικιλίαν: Ὅταν ὁ κεντρικὸς παίκτης κατορθώσῃ νὰ ἐξαγάγῃ τὴν σφαίραν ἐκτὸς τοῦ κύκλου, τότε οἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ παῖκται κάμνουν μεταβολὴν καὶ ὁ παίκτης ὁ ἀντικαταστήσας τὸν κεντρικὸν εὐρισκόμενος ἤδη ἐκτὸς τοῦ κύκλου προσπαθεῖ νὰ ἐκσφενδονδίσῃ τὴν σφαίραν ἐντὸς τοῦ κύκλου τηρουμένων τῶν αὐτῶν κανόνων. Ἀλλὰ τὴν τριαύτην ποικιλίαν δὲν συνιστῶ, διότι οὕτω μόνον τὸ ἐν τέταρτον τῶν παικτῶν μετέχει, ἤτοι οἱ ἀπέναντι τοῦ κατέχοντος τὴν σφαίραν, ἐνῶ οἱ λοιποὶ ἀδρανοῦν.

40. ΝΑ ΡΙΞΩΜΕ ΤΑ ΔΙΚΤΥΑ

10—30 ἢ καὶ περισσότεροι παῖκται.

Ἡ παιδιὰ αὕτη παίζεται ἐν ὀρθογωνίῳ παραλληλογράμμῳ ἐπιπέδῳ, τοῦ ὁποίου τὸ πλάτος καὶ τὸ μῆκος κανονίζονται ἀναλόγως τοῦ πλήθους τῶν παικτῶν.

Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς δύο ομάδας ἴσας τὸν ἀριθμὸν, καὶ παρατάσσονται εἰς τὰς μικρὰς πλευρὰς τοῦ ὀρθογωνίου ἐφ' ἐνὸς ζυγοῦ ἑκατέρω. Διὰ κλήρου ὀρίζεται ποία ὁμάς θὰ ρίψῃ πρώτη τὰ δίκτυα.

ΣΚΟΠΟΣ ἑκάστης ὁμάδος εἶναι νὰ συλλάβῃ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς παιδιᾶς πάντας τοὺς παίκτας τῆς ἄλλης.

Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ Α ὁμάς θὰ ρίψῃ πρώτη τὰ δίκτυα· τότε ἡ Β ὁμάς θὰ παραστήσῃ τὰ ψάρια. Διὰ τοῦ σφυρίγματος τοῦ γυμναστοῦ ἡ παιδιὰ ἀρχίζει:

Οἱ παῖκται τῆς Α ὁμάδος «πιάνονται ἀπὸ τὰ χέρια» ἀραιώνουν καὶ σχηματίζουν μίαν γραμμὴν μακράν, τὸ δίκτυο ὀφείλει δὲ τὸ πλάτος τοῦ παραλληλογράμμου νὰ εἶναι κατὰ δύο περίπου μέτρα μακρότερον. Ἀκολούθως προχωροῦν, ὅπως συλλάβουν τὰ ψάρια, τὰ ὅποια καὶ αὐτὰ προχωροῦν ὅπως διαφύγουν τὴν σύλληψιν καὶ φθάσουν εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ ΠΕΔΙΟΥ τὴν ὁποίαν κατεῖχον προηγουμένως οἱ ἀντίπαλοί των. Οἱ σχηματίζοντες τὸ δίκτυον παῖκται συλλαμβάνουν τὰ ψάρια ὡς ἐξῆς:

Ἐνῶ προχωροῦν προσπαθοῦν διὰ κυκλωτικῶν κινήσεων τῶν δύο ἄκρων νὰ σχηματίσουν κρίκον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου νὰ περικλεί-

σουν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα ψάρια. Τὰ δὲ ψάρια προσπαθοῦν νὰ διαφύγουν διὰ τοῦ ἐλευθέρου διαστήματος, τὸ ὅποιον ἀφί-νει τὸ δίκτυον ἐκατέρωθεν. Ὅταν ὅμως κλεισθοῦν ἐντὸς τοῦ κρι-κου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διασπᾶσιν τὰς χεῖρας τῶν ἀποτελούντων τὸ δίκτυον παικτῶν, καὶ νὰ ξεφύγουν. Ἐπιτρέπεται μόνον νὰ ὀλι-σθήσουν κάτωθεν τῶν χειρῶν τῶν ἀντιπάλων. Οἱ συλληφθέντες ἐξέρχονται τῆς παιδιᾶς. Καὶ ἀκολούθως ἐπαναλαμβάνεται ἐξ ἀρχῆς ἡ παιδιὰ μὲ τοὺς ἐναπομείναντας. Ἄλλὰ τῶρα πλέον ἔχει σειράν διὰ τὴν ἄγραν τοῦ δικτύου ἢ ἄλλη ὁμάς. Οὕτως ἐξακολουθεῖ ἡ παι-διὰ μέχρι τέλους. Μέχρις οὗ δηλαδή συλληφθοῦν πάντες οἱ παίκται τῆς μιᾶς ἐκ τῶν δύο.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ:

1) Τὸ ψάρι ἐπιτρέπεται νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰ ἄκρα τοῦ δικτύου ἢ ὑπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἀποτελούντων τὸ δίκτυ· οὐχὶ δὲ νὰ διασπᾶσῃ αὐτάς.

2) Τὸ ψάρι δύναται νὰ λοξοδρομῇ, ὄχι ὅμως καὶ νὰ ὀπισθοχωρήσῃ πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἐξεκίνησεν.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς, ἡ ὁποία ἤθελε συλλάβει πάντας τοὺς παίκτας τῆς ἀντιπάλου.

41. ΤΑΥΡΟΣ ΕΝΤΟΣ ΚΛΟΙΟΥ

10—30 ἢ καὶ περισσότεροι παίκται.

Ἄντες οἱ παίκται πλὴν ἑνὸς σχηματίζουν κύκλον κρατούμενοι σφιγκτὰ ἀπὸ τῶν παλαμῶν. Ὁ περιττὸς παίκτης ἵσταται ἐν τῷ κέν-τρῳ τοῦ κύκλου καὶ παριστᾷ τὸν ταῦρον. Ὁ ταῦρος προσπαθεῖ νὰ θραύσῃ τὸν κλοιόν, ἤτοι νὰ διασπᾶσῃ τὰς χεῖρας δύο παικτῶν καὶ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ κύκλου. Ἐὰν ὁ ταῦρος κατορθώσῃ τοῦτο, τότε οἱ δύο παίκται τῶν ὁποίων τὰς χεῖρας διέσπασε, καταδιώκουν τὸν ταῦρον ἀμέσως, καὶ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἤθελε τὸν συλλάβει, γίνεται ταῦρος, ὁ δὲ τέως ταῦρος λαμβάνει θέσιν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ κύκλου.

42. Η ΑΛΥΣΟΣ

Ἡ τάξις συντάσσεται ἐφ' ἑνὸς ζυγοῦ καὶ ζυγεῖται διὰ τοῦ παραγγέλματος «κατ'ἀγκῶνα ζυγεῖτε ἐπὶ δέ-ξιά!» - «ἄ-τνω!» Ἐπειτα ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «ἀριθμήσατε ἀνὰ δύο!» μετὰ τὴν ἀρίθ-

μῆσιν δὲ καὶ πάλιν παραγγέλλει «οἱ ἔχοντες ἀριθμὸν ἕν μετα-βο-λή!» Οὕτως οἱ ἡμίσεις τῶν μαθητῶν, οἱ ἐστραμμένοι πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος ἀποτελοῦν τὴν Α ὁμάδα, οἱ δὲ ἕτεροι ἡμίσεις, οἱ ἔχοντες ἀν-τίθετον μέτωπον, ἀποτελοῦν τὴν Β ὁμάδα.

ΣΚΟΠΟΣ.— Σκοπὸς τῆς Α ὁμάδος εἶναι νὰ «πάρῃ» τὴν Β ὁμάδα τουτέστι νὰ ὠθήσῃ αὐτὴν πρὸς τὴν κατεύθυνσίν της εἰς ὠρι-σμένην ἀπόστασιν π.χ. τῶν πέντε βημάτων κατὰ τὸν κατωτέρω πε-ριγραφόμενον τρόπον. Τοῦναντίον δὲ σκοπὸς τῆς Β ὁμάδος εἶναι νὰ «πάρῃ» τὴν Α ὁμάδα.

ΠΑΙΔΙΑ.— Ὁ γυμναστὴς ἀκολούθως παραγγέλλει «λαβή!» διὰ τοῦ παραγγέλματος τούτου ἕκαστος ἀγκιστρώνει τὸν ἀριστερόν του βραχίονα εἰς τὸν ἀντιστοιχοῦντα βραχίονα τοῦ πρὸς τὰ ἀριστερὰ εὑρισκομένου παραστάτου του, τὸν δὲ δεξιόν του βραχίονα ἀγκι-στρώνει εἰς τὸν ἀντιστοιχοῦντα βραχίονα τοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ εὑρι-σκομένου παραστάτου του· ὅλοι δὲ ἀνεξαιρέτως οἱ μαθηταὶ καὶ τῶν δύο ὁμάδων συνδέουν ἕκαστος τὰς χεῖράς του πρὸ τοῦ στέρνου του μὲ περιπεπλεγμένους τοὺς δακτύλους ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν του. Οὕτω δὲ ὄλη ἡ τάξις ἀποτελεῖ μίαν ἄλυσον. Μετὰ ταῦτα δὲ ὁ γυ-μναστὴς δίδει τὸ παράγγελμα «λάβετε θέσιν!» διὰ τοῦ παραγ-γέλματος τούτου πάντες προεκβάλλουν τὸν ἀριστερόν πόδα κάμ-πτοντες ἅμα αὐτόν, ρίπτουν τὸ βάρος τοῦ σώματός των πρὸς τὰ ἐμ-πρὸς, καὶ ἀναμένουν. Ἀκολούθως δίδεται τὸ παράγγελμα «ἔτοι-μοι!» καὶ ἀμέσως ὁ γυμναστὴς σφυρίζει. Οἱ μαθηταὶ τότε ἀρ-χίζουσι τὸν ἀγῶνα· δηλ. προσπαθεῖ ἐκάστη ὁμάς νὰ «πάρῃ» τὴν ἄλλην, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη. Ἐστῶ δὲ ὅτι κατὰ τὴν συμβολὴν ταύ-την ἡ Α ὁμάς «ἐπῆρε» τὴν Β. Μετὰ τὴν πρώτην συμβολὴν ἀκο-λουθεῖ ἡ δευτέρα, ἀφοῦ καὶ πάλιν ἀνασυνταχθῇ ἡ τάξις ἐφ' ἑνὸς ζυγοῦ ὡς ἐν ἀρχῇ.

Ὁ γυμναστὴς τότε παραγγέλλει «οἱ ἔχοντες ἀριθμὸν 1 μετὰ-βολή!» καὶ οὕτως αἱ ὁμάδες κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην συμβολὴν ἔχουν ἀντίστροφα μέτωπα τῶν προηγουμένων. Ἡ παιδιὰ δὲ συνεχίζεται ὡς καὶ προηγουμένως. Ἄς ὑποθέσωμεν τῶρα, ὅτι κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην συμβολὴν ἡ Β ὁμάς «ἐπῆρε» τὴν Α. Τότε ἀκολουθεῖ καὶ τρίτη συμβολή:

Κατὰ ταύτην πάλιν αἱ ὁμάδες ἀλλάσσουν μέτωπον. Δηλαδή ἐνῶ προηγουμένως οἱ ἔχοντες τὸν ἀριθμὸν 2 εἶχον κάμει μεταβολὴν,

τώρα θά κάμουν οἱ ἔχοντες τὸν ἀριθμὸν 1. Ἄς ὑποθέσωμεν δὲ ὅτι ἡ Α ὁμάς «ἐπῆρε» τὴν Β. Ἡ Α λοιπὸν ὁμάς εἶναι ἡ νικήτρια.

Ἔστω ΝΙΚΗΤΡΙΑ ὁμάς εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία ἐπὶ τρεῖς συμβολὰς ἤθελεν ἐπιτύχει νὰ «πάρῃ» τὴν ἀντίπαλόν της δίς.

43. «ΨΗΘΗ» (ΧΥΤΡΙΝΔΑ)

6—16 παίχεται.

Σχοινίον μήκους 2 μέτρων περίπου.

Ἡ τάξις κατανέμεται εἰς μικρὰ τμήματα, ἕκαστον τῶν ὁποίων νὰ περιλαμβάνῃ 10 μαθητὰς (αὐτὸς εἶναι ὁ καλύτερος ἀριθμὸς διὰ τὴν ζωηροτέραν διεξαγωγὴν τῆς παιδιᾶς ταύτης.) Εἰς ἕκαστον τμήμα δίδεται ἓν σχοινίον μήκους δύο μέτρων περίπου, διὰ νὰ παίξῃ ἰδιαιτέρως.

Οἱ παῖκται τοῦ τμήματος ρίπτουν κλῆρον, ποῖος θὰ γίνῃ χύτρα· ἔστω δὲ ὅτι ὁ Α παίκτης εἶναι ἡ χύτρα. Τότε ὁ Α διορίζει τὸν μάγειρόν του· δηλαδὴ λέγει «νὰ ἔλθῃ ὁ Β νὰ μὲ φυλάξῃ» καὶ ἡ παιδιὰ ἀρχίζει.

Ὁ παίκτης Α κἀθῆται «σταυροπόδι» ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κρατῶν τὴν μίαν τοῦ σχοινίου ἄκρην· τὴν δὲ ἄλλην ἄκρην κρατεῖ ὁ μάγειρος. Ἀκολούθως ὁ μάγειρος φωνάζει «Ψ ἢ θ η»· τότε οἱ λοιποὶ παῖκται ἔχοντες περικυκλωμένους τὸν μάγειρον καὶ τὸν παριστῶντα τὴν χύτραν προσπαθοῦν νὰ κτυποῦν τὸν παριστῶντα τὴν χύτραν παίκτην, προφυλαττόμενοι νὰ μὴ κτυπηθοῦν ὑπὸ τοῦ μαγείρου.

Ὁ παίκτης, ὁ ὁποῖος ἤθελε κτυπηθῆ ὑπὸ τοῦ μαγείρου, ἀντικαθιστᾷ τὸν παριστῶντα τὴν χύτραν, ὁ δὲ τῶς παριστῶν τὴν χύτραν παίκτης γίνεται μάγειρος, καὶ ἡ παιδιὰ συνεχίζεται ὡς καὶ πρότερον.

ΚΑΝΟΝΕΣ: α') Ὁ μάγειρος δικαιούται νὰ κτυπήσῃ παίκτην μόνον κρατῶν τὸ σχοινίον.

β') Ἐὰν τὸ σχοινίον ἤθελεν ἐκφύγει τῶν χειρῶν τοῦ μαγείρου, δικαιούνται οἱ παῖκται νὰ κτυποῦν τὴν χύτραν, χωρὶς νὰ διατρέχουν πλέον τὸν κίνδυνον νὰ κτυπηθοῦν ὑπὸ τοῦ μαγείρου. Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ μάγειρος ἀντικαθιστᾷ τὴν χύτραν καὶ ἡ χύτρα τὸν μάγειρον.

Σημείωσις.— Ἡ παιδιὰ αὕτη παίζεται πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ διαφόρους ὀνομασίας. Ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ὀνομασίαν παίζεται ἐν τῇ ἰδιαι-

τέρᾳ μου πατρῷδι τῇ νήσῳ Καλύμνῳ μὲ τὰς ἐξῆς παραλλαγὰς: α') οἱ παῖκτοντες δὲν μεταχειρίζονται σχοινίον, ἀλλ' ἀπλῶς σχηματίζουν κύκλον ἀκτίνας 1 μέτρου περίπου, εἰς τὸ κέντρον τοῦ ὁποίου τοποθετεῖται ὁ παριστῶν τὴν χύτραν, ὁ δὲ μάγειρος ἐντὸς τοῦ κύκλου κινούμενος ἐμποδίζει τοὺς λοιποὺς παίκτας νὰ κτυπῶσι τὴν χύτραν, προσπαθῶν νὰ κτυπήσῃ οἰονδήποτε ἐξ αὐτῶν. Καὶ ἐὰν ὁ μάγειρος πατήσῃ ἔξω ἀπὸ τὴν περιφέρειαν καὶ κτυπήσῃ τινὰ, τὸ τοιοῦτον κτύπημα θεωρεῖται ἄκυρον.

β') Οἱ παῖκται δικαιούνται νὰ κτυπῶσιν ὄχι μόνον τὴν χύτραν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν μάγειρον.

44. ΤΟ ΠΡΟΣΚΕΦΑΛΑΚΙ

6—20 παίχεται.

Ἄργανον· ἐν προσκεφαλᾷ πλήρες βάμβακος ἢ μαλλίου.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς χαράσσεται κύκλος ἀκτίνας 1,50 μ. περίπου. Ἐν τῷ κέντρῳ δὲ τοῦ κύκλου τοποθετεῖται τὸ προσκεφαλᾷ. Ὁ γυμναστής τότε καλεῖ ἓνα μαθητὴν νὰ ἔλθῃ ἐντὸς τοῦ κύκλου, οἱ δὲ λοιποὶ ἴστανται ἔξωθεν τοῦ κύκλου πέραξ αὐτοῦ.

ΣΚΟΠΟΣ τοῦ μὲν ΚΕΝΤΡΙΚΟῦ παίκτη εἶναι νὰ φρουρήσῃ τὸ προσκεφαλᾷ· δηλ. νὰ κτυπήσῃ ἅπαξ διὰ τῆς χειρὸς του παίκτην τινὰ τῶν ἐκτὸς τοῦ κύκλου, χωρὶς νὰ πατήσῃ τὸ ἔδαφος τὸ ἐκτὸς τοῦ χαραχθέντος κύκλου.

Τῶν δὲ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ παικτῶν ΣΚΟΠΟΣ εἶναι νὰ λακτίσουν τὸ προσκεφαλᾷ καὶ νὰ τὸ ἐκβάλουν διὰ μιᾶς ἢ καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκτὸς τῆς περιφέρειας τοῦ κύκλου, χωρὶς νὰ κτυπηθοῦν ὑπὸ τοῦ ΚΕΝΤΡΙΚΟῦ.

ΠΑΙΔΙΑ.— Διὰ τοῦ σφυρίγματος τοῦ γυμναστοῦ ἡ παιδιὰ ἀρχεται. Ἔστω δὲ ὅτι ὁ κεντρικὸς παίκτης ἐκτύπησέ τινα τῶν ἐξωτερικῶν· τότε οὗτος ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ κτυπηθέντος καὶ τανάπαλιν. Ἄλλ' ἔστω ὅτι οἱ ἐξωτερικοὶ παῖκται κατώρθωσαν νὰ ἐκβάλουν ἐκ τοῦ κύκλου καὶ διὰ τῶν ποδῶν των τὸ προσκεφαλᾷ· τότε οἱ μὲν ἐξωτερικοὶ παῖκται λακτίζουν συνεχῶς τὸ προσκεφαλᾷ καὶ προσπαθοῦν νὰ ἐμποδίσουν τοιοῦτοτρόπως τὸν κεντρικὸν νὰ ἀρπάσῃ αὐτό, ὁ δὲ κεντρικὸς δὲν ἔχει μὲν τὸ δικαίωμα νὰ κτυπήσῃ πλέον διὰ τῆς χειρὸς του τοὺς ἐξωτερικοὺς παίκτας, ἔχει δὲ μὴ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προσπαθῆσῃ νὰ ἀρπάσῃ τὸ προσκεφαλᾷ· καὶ ἀφοῦ τὸ ἀρπάσῃ νὰ βάλλῃ αὐτὸ ἀμέσως κατὰ τῶν λοιπῶν παικτῶν, προσπαθῶν δι' αὐτοῦ νὰ κτυπήσῃ τινὰ ἐκ τούτων. Ἐκεῖνος

δὲ ὁ ὁποῖος ἤθελε τοιοῦτοτρόπως κτυπηθῆ, λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ κεντρικοῦ.

Ἐὰν ὅμως ὁ κεντρικὸς δὲν ἐπιτύχῃ νὰ κτυπήσῃ τινὰ διὰ τοῦ ἐκσφενδονισθέντος προσκεφαλαίου, τότε ἡ παιδιὰ ἀρχίζει ἐκ νέου μὲ κεντρικὸν παίκτην τὸν αὐτὸν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

ΚΑΝΟΝΕΣ: α') Ἀπαγορεύεται νὰ λακτίσῃ τις ἕτερον ἢ νὰ ῶθῆ τινὰ διὰ τῶν χειρῶν ἀπομεμακρυσμένων τοῦ σώματος.

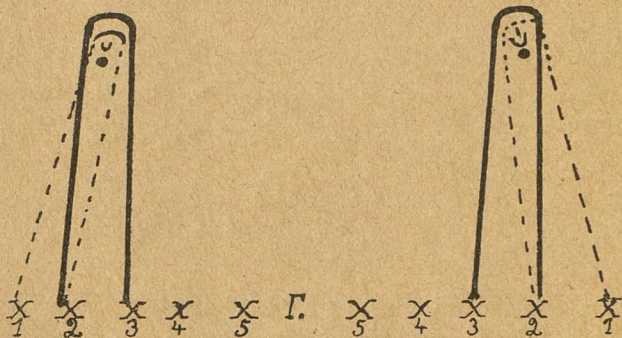
β') Ἀπαγορεύεται νὰ ἐγγίξῃ ὅπωςδήποτε ὁ κεντρικὸς τὸ προσκεφαλάκι, ἐφ' ὅσον τοῦτο εὑρίσκεται ἐντὸς τοῦ κύκλου.

γ') Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν κεντρικὸν νὰ λακτίσῃ τὸ προσκεφαλάκι, ὅταν τοῦτο εὑρίσκεται ἐκτὸς τοῦ κύκλου, ἐὰν οὗτος θεωρῆ τὸ τοιοῦτον σκόπιμον.

45. ΣΚΥΤΑΛΟΔΡΟΜΙΑ ΕΦ' ΕΝΟΣ ΖΥΓΟΥ

10 — 30 παίζεται ἢ καὶ περισσότεροι.

Οἱ παίκται διαιροῦνται εἰς δύο ἴσας ομάδας. Συντάσσονται δὲ αἱ ομάδες αὗται, οὕτως ὥστε ἀμφότεραι νὰ ἀποτελοῦν ἓνα ζυγόν, τοῦ ὁποίου τὸ μὲν δεξιὸν νὰ κατέχῃ ἡ μία ομάδα, τὸ δὲ ἀριστερὸν ἡ ἄλλ-

ΣΚΥΤΑΛΟΔΡΟΜΙΑ ΕΦ' ΕΝΟΣ ΖΥΓΟΥ

λη. Ὁ γυμναστὴς μετὰ ταῦτα παραγγέλλει « ἡ μία ομάδα δύο ὀβήματα ἀριστερὰ καὶ ἡ ἄλλη δεξιὰ! » - « μάρς! » Οὕτως, αἱ ομάδες ἀπέχουν ἤδη ἀπ' ἀλλήλων διάστημα τεσσάρων βημάτων. Ἀκριβῶς δὲ εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τούτου ἴσταται ὁ γυμναστὴς Γ.

Εἰς ἀπόστασιν τινὰ ἔμπροσθεν ἐκάστης ομάδος τοποθετεῖται ἀντικείμενόν τι Υ' καὶ Υ' ὄρια ἢ τέρματα καλούμενα. Εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 1 τῆς μιᾶς ομάδος, καθὼς καὶ εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 1 τῆς ἄλλης, δίδεται ἀνὰ ἓν ἀντικείμενον (σκυτάλη, ἢ μανθῆλιον κ.τ.τ.). Ἀκολούθως ὁ γυμναστὴς δίδει τὸ παράγγελμα « εἰς τὰς θέσεις σας! - ἔτοιμοι! - μάρς! » Ἄρα τῇ ἐκφωνήσει τοῦ ἐκτελεστικοῦ παραγγέλματος « μάρς! », ὁ πρῶτος ἐκκινεῖ δρομαίως, φθάνει εἰς τὸ ὄριον τῆς ομάδος του, διαγράφει ἡμικύκλιον ὀπισθεν τούτου καὶ ἐπιστρέφει κατευθυνόμενος πρὸς τὸν ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς ομάδος του, εἰς τὸν ὁποῖον παραδίδει τὴν σκυτάλην καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, μέχρι τοῦ τελευταίου. Ὁ τελευταῖος δέ, ἀφοῦ καὶ αὐτὸς ἐκτελέσῃ ὅμοιαν διαδρομὴν, κατευθύνεται πρὸς τὸν γυμναστὴν τὸν εὑρισκόμενον εἰς τὴν θέσιν Γ εἰς τὸν ὁποῖον καὶ παραδίδει τὴν σκυτάλην. Τὸ αὐτὸ ταυτοχρόνως ἐκτελεῖ καὶ ἡ ἄλλη ομάδα.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ ἀνακηρύσσεται ἡ ομάδα ἐκείνη, τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος παίκτης κατῶρθωσε πρῶτος νὰ παραδώσῃ τὴν σκυτάλην εἰς τὸν γυμναστὴν, ἐὰν οὐδεμία ἐκ τῶν ομάδων περιέπεσεν εἰς παράβασιν τινὰ τῶν κανόνων τῆς παιδιᾶς, ἄλλως **ΝΙΚΗΤΡΙΑ** εἶναι ἡ ομάδα ἐκείνη, ἡ ὁποία ἤθελε περιπέσει εἰς ὀλιγώτερα λάθη.

46. ΜΕΛΙΓΓΑ ΣΕΛΙΓΓΑ

5 — 30 ἢ καὶ περισσότεροι παίκται.

Εἰς παίκτης ὀρίζεται ὡς ὀδηγὸς (μάνα), ὁ ὁποῖος ἐνώνει τὰς παλάμας του, οὕτως ὥστε μεταξὺ αὐτῶν νὰ σχηματίζεται κενόν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔχει τοποθετήσῃ ἓν μικρὸν χαλίκι. Οἱ λοιποὶ παίκται ἴστανται συνηθροισμένοι πέριξ του· ἐπίσης ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἔχει τὰς ἄκρας χεῖράς του ἠνωμένας, οὕτως ὥστε νὰ σχηματίζῃ κοίλωμα (χούφτα). Ἡ μάνα ἔχει τὴν χούφτα τῆς κλειστὴν καὶ μέσα τὸ χαλίκι, αἱ δὲ ἄλλοι παίκται ὁ καθείς χωριστὰ τὴν χούφτα τοῦ ἀνοικτὴν, διὰ νὰ ρίψῃ μέσα ἢ μάνα τὸ χαλίκι.

Οἱ παίκται προτείνουν τις ἀνοικτές των χούφτες. Ὁ ὀδηγὸς (ἢ μάνα) θέτει τὴν κλειστὴν χούφτα του μέσα ἔς τὴν ἀνοικτὴν χούφτα τοῦ πρώτου παίκτη καὶ λέγει « μελίγγα »· ἔπειτα ἀποσύρει ταύτην καὶ τὴν τοποθετεῖ ἔς τὴν χούφτα τοῦ ἐπομένου καὶ λέγει « σέλιγγα » καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, μέχρις ὅτου ἀκουσθῆσῃ μέσα ἔς τις χούφτες ἄλων τῶν παικτῶν. Ἀκολούθως καὶ ἐκ δευτέρου ἀρ-

χίζει τοῦτο ἢ μάνα· τότε αὐτὴ ἀφίνει τὸ χαλικάκι νὰ πέσῃ μέσα ἔς τὴν ἀνοικτὴν χούφτα ἐνὸς τῶν παικτῶν, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσουν οἱ λοιποὶ (α). Ὁ παίκτης ἀμέσως οὕτως κρατεῖ σφιγκτὰ ἔς τὴν παλάμην του τὸ χαλικάκι καὶ τρέχει μὲ τὸν ΣΚΟΠΟΝ νὰ ἀπομακρύνῃ τοὺς λοιποὺς παίκτης ἀπὸ τὴν μάνα καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ χαλικάκι πάλιν εἰς τὴν μάνα, χωρὶς νὰ συλληφθῇ ὑπ' αὐτῶν.

Ἐὰς ὑποθέσωμεν τώρα, ὅτι ὁ κρατῶν τὸ χαλικάκι κατώρθωσε καὶ ἐπανέφερεν εἰς τὴν μάνα τὸ χαλικάκι καὶ δὲν συνελήφθη· τότε οὗτος εἶναι ΝΙΚΗΤΗΣ, καὶ ἡ παιδιὰ ἐπαναλαμβάνεται ἐξ ἀρχῆς.

Ἄν ὅμως οἱ λοιποὶ παῖκται κατορθώσουν καὶ συλλάβουν τὸν κρατοῦντα τὸ χαλικάκι, τότε οὗτοι τὸν δέρουν, ἐλαφρῶς ἐννοεῖται, καὶ τὸν συνοδεύουν, ἕως ὅτου φθάσῃ εἰς τὴν μάνα, εἰς τὴν ὁποίαν παραδίδει τὸ χαλικάκι.

Σημειώσεις.— Τὸ μέλιγγα σέλιγγα ἐπαναλαμβάνεται μετὰ θυμοῦ ὡς ἐν μελωδίᾳ. Κατὰ τὸν ἄνω περιγραφέντα τρόπον παίζεται εἰς τὴν ἰδιαιτέραν μου πατριδα νῆσον «Κάλυμνον».

47. ΑΡΜΑΤΟΔΡΟΜΙΑ (β)

16—60 ἢ καὶ περισσότεροι παῖκται.

ΠΕΔΙΟΝ.— Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους χαράσσεται εὐθεία, ΓΡΑΜΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ καλουμένη· εἰς ἀπόστασιν δὲ 50 ποδῶν ἀπὸ ταύτης τοποθετοῦνται δύο καταφανῆ ἀντικείμενα, τέρματα καλούμενα, ὡς λ.χ. λίθοι, ἢ στῦλοι εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος, ἢτοι ἐπ' εὐθείας παραλλήλου πρὸς τὴν γραμμὴν ἐκκινήσεως.

ΟΜΑΔΕΣ.— Οἱ παῖκται χωρίζονται εἰς δύο ομάδας ἴσας τὸν ἀριθμὸν. Ἐκάστη ὁμάς παρατάσσεται εἰς φάλαγγα κατὰ τριάδας, ἢ τετράδας μὲ διάστημα ἀπὸ τῆς ἄλλης 3·4 βημάτων ἔχουσα ἀπέναντι αὐτῆς τὸ ἐν ἀντικείμενον καὶ οὕτως ὥστε ἕκαστη τῶν ἐπὶ κεφαλῆς τετράδων νὰ πατῇ ἐπὶ τῆς γραμμῆς ἐκκινήσεως. Ἐπειτα ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «οἱ ἔχοντες ἀριθμὸν 1 καὶ 2 ἕκαστης τετράδος νὰ δώσουν τὰς δεξιὰς χεῖρας!» Οἱ ἀριθμοὶ οὕτως 1 καὶ 2 κρατοῦνται ἀπὸ τῶν παλαμῶν τῶν δεξιῶν χερῶν, ὅπως ὅταν χαιρετᾷ ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Ἐπειτα ὁ γυμναστὴς πα-

(α) Δυνατὸν βεβαίως ἢ μάνα, ἂν θέλῃ, νὰ ἀφήσῃ τὸ χαλικάκι καὶ κατὰ τὴν πρώτην περίοδον, ἢ νὰ κάμῃ καὶ τρίτην.

(β) Ἴδε σχῆμα τῆς παιδιᾶς «ΑΡΙΑΣΤΟΝ ΣΤΟΙΧΗΛΟΝ» σελίς 76.

ραγγέλλει «οἱ 3 καὶ 4 νὰ δώσουν τὰς ἀριστεράς». Ἄφου καὶ τοῦτο ἐκτελεσθῇ, ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «οἱ ἔχοντες τὸν ἀριθμὸν 1 νὰ δώσουν ἕκαστος τὴν ἀριστερὰν χεῖρα εἰς τὸν ἔχοντα τὸν ἀριθμὸν 3!» ὁ 3 βεβαίως θὰ δώσῃ τὴν δεξιάν, διότι ταύτην ἔχει ἐλευθέραν. Καὶ τέλος, «οἱ ἔχοντες ἀριθμὸν 2 νὰ δώσουν ἕκαστος τὴν ἀριστερὰν χεῖρα εἰς τὸν 4!». Ὁ δὲ 4 βεβαίως θὰ δώσῃ τὴν δεξιάν, διότι ταύτην ἔχει ἐλευθέραν. Οὕτω πάντες οἱ παῖκται ἕκαστης τετράδος εὐρίσκονται μὲ συνδεμένους τὰς χεῖρας πρὸς ἀλλήλους κρατούμενοι σφιγκτὰ ἀπὸ τῶν παλαμῶν, καὶ εἶναι ἔτοιμοι διὰ τὸν ἀγῶνα· λαμβάνεται φροντίς ὁ ἔχων τὸν ἀριθμὸν 2 ἕκαστης τετράδος νὰ ἔχῃ τὰς χεῖρας ἐμπρός· ὑπὸ τὰς μασχάλας του δὲ νὰ διαπερῶνται ἢ ἀριστερὰ χεῖρ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 1 καὶ ἢ δεξιὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3. Ὁ φέρων τὸν ἀριθμὸν 3 νὰ ἔχῃ τὰς χεῖρας του ὀπίσω τῶν χερῶν τοῦ 2 καὶ 4· ἢτοι τὴν μὲν δεξιάν του ὀπίσω τῆς ἀριστερᾶς χερῶς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2, τὴν δὲ ἀριστερὰν του ὀπίσω τῆς δεξιᾶς χερῶς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4.

ΠΑΙΔΙΑ.— Ἐνῶ οἱ παῖκται εὐρίσκονται ἐν τῷ ὡς ἄνω σχηματισμῷ παρατεταγμένοι, ὁ γυμναστὴς δίδει τὸ παράγγελμα «έτοιμοι! - Μάρς!» Ἄμα τῷ ἐκτελεστικῷ παραγγέλματι ἢ ἐπὶ κεφαλῆς τετράς ἕκαστης ὁμάδος τρέχει· ἕκαστος παίκτης αὐτῆς προσπαθεῖ νὰ μὴ ἀφήσῃ τὰς χεῖρας του καὶ διασπασθῇ ὁ σύνδεσμος τῆς τετράδος του. Ὅταν ἢ τετράς αὐτὴ φθάσῃ εἰς τὸ πρὸ τῆς ὁμάδος τῆς τοποθετημένον τέρμα, διαγράφει ὀπισθέν του ἡμικύκλιον καὶ ἐπανερχεται καθ' ὅμοιον τρόπον εἰς τὴν γραμμὴν ἐκκινήσεως· ἀκολούθως ἢ τετράς αὐτὴ καταλαμβάνει θέσιν εἰς τὸ ἀριστερὸν (τέλος) τῆς φάλαγγος τῆς ὁμάδος τῆς.

Μόλις ἢ πρώτη τετράς πατήσῃ ἐπὶ τῆς γραμμῆς ἐκκινήσεως, ἀμέσως τρέχει ἢ δευτέρα τετράς καὶ οὕτω καθ' ἕξῃς. Ἄμα τῇ ἐκκινήσει ἕκαστης τετράδος, ἢ τετράς ἢ ὁποία ἔχει σειρὰν νὰ τρέξῃ μετὰ ταῦτα, προχωρεῖ καὶ λαμβάνει τὴν θέσιν τῆς ἐπὶ τῆς γραμμῆς ἐκκινήσεως.

ΚΑΝΟΝΕΣ:

1) Δὲν ἐπιτρέπεται ἢ τετράς νὰ ἀναχωρήσῃ πρὶν ἢ ἢ τρέχουσα ὁμάς πατήσῃ ἐπὶ τῆς γραμμῆς ἐκκινήσεως.

2) Δὲν ἐπιτρέπεται οἱ ἀποτελοῦντες τὴν τετράδα νὰ ἀφήσουν τὰς χεῖράς των, ἐνῶ τρέχουν.

3) Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ τρέχουσα τετράς μὲν φθάσῃ εἰς τὸ τέρμα τῆς νὰ κάμῃ μεταβολὴν καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ. Ὅφείλει νὰ διαγράψῃ ὀπισθεν καὶ περὶ τὸ τέρμα τῆς ἡμικύκλιον καὶ ἔπειτα νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν γραμμὴν ἐκκινήσεως κανονικῶς.

ΠΟΙΝΑΙ.— Δι' ἐκάστην τῶν παραβάσεων τῶν ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 3 κανόνων τῆς παιδείας σημειοῦνται δύο σφάλματα εἰς τὴν στήλην τῆς ομάδος, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ἡ παραβάτις τετράς. Διὰ τὴν παράβασιν δὲ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 2 κανόνος σημειοῦται ἓν σφάλμα.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ομάς ἐκείνη, τῆς ὁποίας ἡ τελευταία τετράς ἔφθασε πρώτη εἰς τὴν γραμμὴν ἐκκινήσεως, ἐφ' ὅσον οὐδεμία ομάς ὑπέπεσεν εἰς παράβασιν τινὰ τῶν ὡς ἄνω κανόνων. Ἄλλως **ΝΙΚΗΤΡΙΑ** εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία ἔχει μικρότερον ἀριθμὸν σφαλμάτων ἀνεξαρτήτως τῆς ἀριθμητικῆς τάξεως τῆς ἀφίξεώς της εἰς τὴν γραμμὴν τῆς ἐκκινήσεως.

48. ΤΑ ΣΚΛΑΒΑΚΙΑ *

10—30 παίζεται ἢ καὶ περισσότεροι.

ΠΕΔΙΟΝ.— Εἰς δύο σημεία τῆς αὐτῆς ἀπέχοντα ἀλλήλων 80—160 πόδας χαράσσονται δύο στρατόπεδα· ἴτοι δύο ὀρθογώνια μήκους 15 περίπου ποδῶν καὶ πλάτους 6 περίπου ποδῶν παραλλήλως πρὸς ἄλληλα. Ἐν μικρὸν τετράγωνον φυλακῆ καλούμενον μήκους καὶ πλάτους δύο ποδῶν χαράσσεται ἔμπροσθεν καὶ δεξιὰ ἐκατέρου τῶν στρατοπέδων εἰς ἀπόστασιν δύο βημάτων περίπου ἀπὸ τῆς δεξιᾶς προσθίας γωνίας τοῦ στρατοπέδου. Ἡ μεταξὺ τῶν δύο στρατοπέδων ἀπόστασις εἶναι 80—160 ποδῶν, καὶ πλάτους 30—60 ποδῶν.

ΟΜΑΔΕΣ.— Δύο παίζεται ἐκλέγονται ὡς ἀρχηγοί. Οὗτοι χωρίζουν τοὺς λοιποὺς παίκτας εἰς ἰσαριθμοὺς ομάδας διὰ κλήρου. Ὁ εἰς ἀναλαμβάνει τὴν ἀρχηγίαν τῆς μιᾶς ομάδος, ὁ δ' ἕτερος τῆς ἄλλης. Οὗτοι καὶ μόνον λύουν τελεσιδικίως τὰς ἀναφυομένας τυχρὸν διαφορὰς τῶν ομάδων.

ΣΚΟΠΟΣ.— Ἐκάστης ομάδος σκοπὸς εἶναι: α') εἰς παίκτης αὐτῆς νὰ κατορθώσῃ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς ἐτέρας ομάδος, χωρὶς νὰ κτυπηθῇ ὑπὸ τινος ἀντιπάλου. β') Ἐκάστη ομάς

προσπαθεῖ νὰ αἰχμαλωτίσῃ ἅπαντας τοὺς παίκτας τῆς ἀντιπάλου ομάδος.

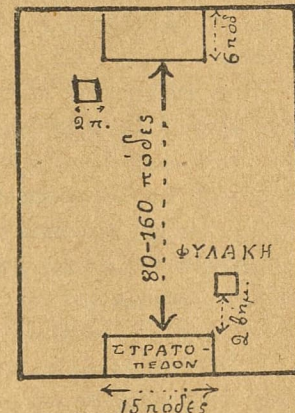
ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ομάς ἐκείνη, ἡ ὁποία ἤθελεν ἐπιτύχει τὸν ἓνα ἐκ τῶν δύο ἀνωτέρω σκοπῶν.

ΠΑΙΔΙΑ.— Εἰς παίκτης κατὰ διαταγὴν τοῦ ἀρχηγοῦ του προχωρεῖ πρὸς τὸ ἀντίπαλον στρατόπεδον προκαλῶν. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀντιπάλου ομάδος ἐξαποστέλλει κατ' αὐτοῦ ἓνα παίκτην τῆς ομάδος του, ἵνα κτυπήσῃ τοῦτον. Τότε

ἐκ τῆς πρώτης ομάδος ἐξέρχεται δεῦτερος παίκτης, ἵνα προστατεύσῃ τὸν σύντροφόν του· ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς δευτέρας ομάδος ἐξέρχεται εὐθὺς δεύτερος παίκτης, ὁ ὁποῖος προσπαθεῖ νὰ κτυπήσῃ ἄνευ διακρίσεως τὸν ἓνα ἐκ δύο παικτῶν τῆς πρώτης ομάδος, οἱ ὁποῖοι ἐξήλθον πρὸ αὐτοῦ. Οὕτω τινὲς ἢ καὶ πάντες οἱ παίκται ομάδος τινὸς εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθῶσιν ἐκτὸς τοῦ στρατοπέδου των. Βεβαίως δὲν εἶναι παντάπασι συντετὸν τὸ τοιοῦτον, διότι, ὅταν ἐγκαταλειφθῇ ἀφρουρητὸν τὸ στρατόπεδον, δύναται παίκτης τῆς ἀντιπάλου ομάδος νὰ τὸ καταλάβῃ.

Ἔργον τοῦ ἀρχηγοῦ εἶναι νὰ κανονίσῃ τὴν ἐξοδὸν τῶν παικτῶν, τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῶν εἰς τὸ στρατόπεδον, νὰ ὀρίσῃ ἓνα παίκτην νὰ φρουρῇ τὸ στρατόπεδον τῆς ομάδος του καὶ ἕτερον νὰ φρουρῇ τοὺς αἰχμαλώτους.

Παίκτης, ὁ ὁποῖος ἤθελε συλληφθῆ, τοποθετεῖται ἐντὸς τῆς φυλακῆς τοῦ ἀντιθέτου στρατοπέδου, ὅπου ὑποχρεοῦται νὰ παραμένῃ αἰχμάλωτος (σκλάβος), μέχρις οὗ ἀπελευθερωθῇ ὑπὸ τινος παίκτη τῆς ομάδος του. Ὁ αἰχμάλωτος, ἀρκεῖ νὰ πατῇ τὸν ἓνα του πόδα ἐντὸς τῆς φυλακῆς καὶ δύναται τότε νὰ ἔχῃ τὸ ὑπόλοιπον σῶμα ἐκτὸς αὐτῆς καὶ νὰ ἔχῃ ἐπίσης τεταμένην τὴν χεῖρά του ἀναμένων οὕτω νὰ ἔλθῃ εἰς τῶν συντρόφων του νὰ ἐγγίσῃ ταύτην. Ὅταν δὲ οἱ αἰχμάλωτοι εἶναι πολλοί, ἀρκεῖ ὁ τελευταῖος νὰ πατῇ ἐντὸς τῆς φυλακῆς μὲ τὸν ἓνα πόδα, ὁ προτελευταῖος κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστε-

ΤΑ ΣΚΛΑΒΑΚΙΑ

ρᾶς του χειρὸς τὴν δεξιάν τοῦ τελευταίου, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς του κρατεῖ τὴν ἀριστεράν τοῦ πρὸ αὐτοῦ· κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον κρατοῦνται καὶ πάντες οἱ λοιποὶ μέχρι τοῦ πρώτου, ὁ ὁποῖος εἶναι καὶ ὁ πρῶτος κατὰ τὴν τάξιν συλλήψεως. Οὗτος δὲ ἔχων τεταμένην τὴν χειρὰ του ἀναμένει οὕτω τὴν ἀπελευθέρωσίν του. Τοιοῦτοτρόπως σχηματίζεται μακρὰ ἄλυσος ἀπέχουσα ἀρκετὰ τῆς φυλακῆς.

Ὅσῳ παίκτης τις συλλάβῃ ἀντίπαλόν του φωνάζει « ἄλτ! ἔπιασα! ». Ἡ παιδιὰ τότε διακόπτεται, πάντες ἐπιστρέφουν εἰς τὰ στρατόπεδά των πλὴν τῶν αἰχμαλώτων, καὶ ἡ παιδιὰ ἀρχίζει ἐκ νέου.

Ὅταν συλληφθῶν πάντες οἱ παίχται μιᾶς ὁμάδος καὶ παραμείνῃ μόνον ὁ ἀρχηγός (ἢ μάνα), τότε οὗτος « βγαίνει γιὰ ὄλους »· δηλαδὴ ἀγωνίζεται ἀπεγνωσμένως νὰ ἐγγίσῃ ἕνα ἀπὸ τοὺς συντρόφους του. Ἐὰν κατορθώσῃ τοῦτο, τότε πάντες ἀπελευθεροῦνται. Τοῦτο εἶναι ἰδιαιτέρον προνόμιον τῆς μάνας· ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ δικαίωμα τῶν λοιπῶν παικτῶν, οἱ ὅποιοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀπελευθερώσῃ μόνον ἕνα αἰχμάλωτον ἐκάστοτε.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΤΙΚΟΙ.

1) Παίκτης λογίζεται ὅτι συνέλαβεν ἀντίπαλόν του, ὅταν ὁ τελευταῖος οὗτος ἐξῆλθε τοῦ στρατοπέδου του πρὶν ἢ ὁ πρῶτος ἐξέλθῃ.

2) Παίκτης συλλαμβάνει τὸν πρὸ αὐτοῦ ἐξεληθόντα ἀρκεῖ ἀπλῶς νὰ τὸν κτυπήσῃ διὰ τῆς παλάμης.

3) Παίκτης, ὁ ὁποῖος ἐξῆλθεν ἵνα συλλάβῃ ἕνα ἢ δύο ἢ καὶ τρεῖς ἀντιπάλους οἱ ὅποιοι ἐξῆλθον πρὸ αὐτοῦ, καὶ δὲν κατώρθωσε νὰ συλλάβῃ τινὰ ἐξ αὐτῶν, ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ, ὀπίσω εἰς τὸ στρατόπεδόν του, ἵνα ἀποκτήσῃ καὶ πάλιν τὸ δικαίωμα νὰ καταδιώξῃ ὁμοίως ἐκ νέου· δηλαδὴ ὑποχρεοῦται « νὰ πάρῃ ἀμπάριζα ».

4) Πᾶς παίκτης δικαιούται νὰ ἐλευθερώσῃ ἐκάστοτε μόνον ἕνα αἰχμάλωτον σύντροφόν του.

5) Μόνον ἡ μάνα, ὅταν αἰχμαλωτισθῶν ὅλα τῆς τὰ παιδιὰ καὶ πρὸς ἀπέλευθέρωσίν των ἀγωνίζεται μόνῃ, δικαιούται νὰ ἐλευθερώσῃ διὰ μιᾶς ταῦτα, ἀρκεῖ νὰ ἐγγίσῃ ἐν ἐξ αὐτῶν.

6) Ὅταν ἀμφότεραι αἱ ὁμάδες ἔχουν αἰχμαλώτους, δύναται νὰ γίνῃ ἀνταλλαγὴ αἰχμαλώτων.

7) Παίκτης, ὁ ὁποῖος ἠθέλην ἐξέλθει τῶν ὀρίων τοῦ ΠΕΔΙΟΥ, θεωρεῖται αἰχμάλωτος.

8) Θεωρεῖται αἰχμάλωτος παίκτης, ὁ ὁποῖος διαρκῶς παρέμενε ἐν τῷ ΠΕΔΙῳ καὶ συνέλαβεν ἀντίπαλον παίκτην, χωρὶς νὰ ἐδικαιοῦτο, διότι δὲν εἶχε πάρει ἀμπάριζα.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.—Ἐκ τῶν προτέρων ὀρίζεται, ὅτι « θὰ βγοῦν ἔς τις τρεῖς » λοιπόν, ὅταν μία ὁμάς συλλάβῃ τρεῖς αἰχμαλώτους, κερδίζει ἕνα παιγνίδι (μίαν παρτίδα). Τότε ἀλλάσσουν στρατόπεδα καὶ ἀρχίζει ἐκ νέου ἡ παιδιὰ.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη κερδίζει τρία παιγνίδια (παρτίδες).

49. ΑΡΠΑΣΤΟΝ ΣΤΟΙΧΗΔΟΝ

10—100 παίχται.

Καλαθόσφαιραι ἢ ποδόσφαιραι ἢ βαρεῖαι σφαῖραι (Medecin balls).

Δύο ἢ περισσότεραι ὁμάδες ἀγωνίζονται πρὸς ἀλλήλας. Ἰσάριθμοι παίχται ἀποτελοῦν ἐκάστην ὁμάδα. Αἱ ὁμάδες παρατάσσονται μὲ σχηματισμὸν « ὁμάδες κατὰ μαθητὴν εἰς παράταξιν » (κατὰ τὸ « ἐνωμοτία κατ' ἄνδρα εἰς παράταξιν »). Οἱ παίχται δηλαδὴ μιᾶς ὁμάδος παρατάσσονται ὁ εἰς ὀπισθεν τοῦ ἄλλου, εἰς ἀπόστασιν μεταξὺ των ὅσον εἶναι τὸ μῆκος τοῦ βραχίονός των, δεξιὰ δὲ καὶ ἀριστερὰ παρατάσσονται αἱ ἄλλαι ὁμάδες ὁμοίως μὲ διαστήματα τεσσάρων βημάτων ἀπ' ἀλλήλων.

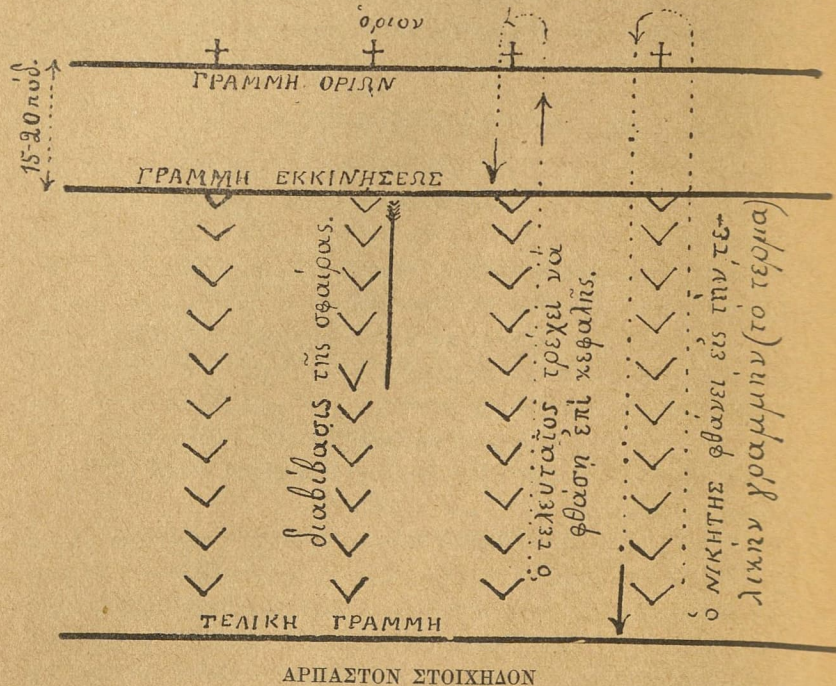
ΓΡΑΜΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ σύρεται ἐγκαρσίως τῆς παρατάξεως, ὀπισθεν δὲ τῆς γραμμῆς ταύτης εἶναι παρατεταγμένοι αἱ ὁμάδες, καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας πατεῖ ὁ πρῶτος παίκτης ἐκάστης ὁμάδος. Ἐμπροσθεν δὲ τῆς ΓΡΑΜΜΗΣ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ καὶ εἰς ἀπόστασιν 15-20 ποδῶν ἀπὸ ταύτης χαράσσεται εὐθεῖα παράλληλος πρὸς τὴν πρώτην, ΓΡΑΜΜΗ ΟΡΙΩΝ καλουμένη, ἐπὶ ταύτης δὲ καὶ ἀπέναντι ἀκριβῶς ἐκάστης ὁμάδος τοποθετεῖται ἀνὰ ἐν ἀντικείμενον (λίθος κ.τ.τ.) τέρματα ἢ ὄρια καλούμενα.

Ἡ τάξις ἀπαιτεῖ, ὅπως αἱ οὕτω παρατεταγμένοι ὁμάδες ἔχωσι πρὸ αὐτῶν ἀνὰ μίαν σφαῖραν ἐκάστη, τοποθετημένην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ὁ γυμναστής δίδει τὸ παράγγελμα « εἰς τὰς θέσεις σας! » Ἀμέσως οἱ πρῶτοι τῶν ὁμάδων πατοῦσιν ἐπὶ τῆς γραμμῆς ἐκκινήσεως μὲ τοὺς δύο των πόδας. Μετὰ ταῦτα δίδεται τὸ παράγγελμα

«έτοιμοι!» Ότε οί πρώτοι άνυψώνουν τās σφαίρας ύψηλά (ύπεράνω τών κεφαλών των) και άναμένουν τὸ τελικόν παράγγελμα. Τέλος ὁ γυμναστής παραγγέλλει «Μάρς!». Καί τότε δλοι συγχρόνως αἱ ὀμάδες αρχίζουν τὴν παιδιάν ὡς ἐξῆς:

Ὁ πρώτος παίκτης ἐκάστης ὀμάδος κάμπτων ἑλαφρῶς τὸ σῶμα πρὸς τὰ ὀπίσω ρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ἐπόμενον παίκτην, και

ἑκαστος μὲ τὴν σειράν του μεταβιβάζει ταύτην καθ' ὅμοιον τρόπον, μέχρις οὗ φθάσῃ εἰς τὸν τελευταῖον· ὁπότε οὗτος, λαμβάνει τὴν σφαῖραν, τρέχει ἔμπρὸς μετ' αὐτῆς, τρέχει περίξ τοῦ τέρματος, ἐπιστρέφει και ἐγχειρίζει ταύτην εἰς τὸν ἐπὶ κεφαλῆς παίκτην, ὁπότε αὕτη πάλιν διαβιβάζεται πρὸς τὰ ὀπίσω μέχρι τοῦ τελευταίου, ὡς και πρότερον.

Ὁ παίκτης, ὁ ὁποῖος ἐκάστοτε ἀπὸ τὸ τέλος τῆς παρατάξεως τῆς ὀμάδος του ἔρχεται νὰ τεθῆ ἐπὶ κεφαλῆς (πρώτος κατὰ

τάξιν) τῆς παρατάξεως, μόλις φθάσῃ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον, ἐγχειρίζει τὴν σφαῖραν ὀπωσδήποτε, χωρὶς νὰ τὴν ρίψῃ, εἰς τὸν ἐπὶ κεφαλῆς και καταλαμβάνει τὴν θέσιν του ἐπὶ τῆς γραμμῆς ἐκκινήσεως. Ἡ ὄλη γραμμὴ τῶν παικτῶν κατ' ἀκολουθίαν πρέπει νὰ κινήθῃ ἐν βῆμα πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς παιδιᾶς παίκτης, εἶναι ἠναγκασμένος νὰ κινήται βαθμιαίως πρὸς τὰ ὀπίσω, μέχρις οὗ φθάσῃ εἰς τὸ τέλος τῆς παρατάξεως. Οὗτος θὰ εἶναι ὁ τελευταῖος δρομέυς, ὁ ὁποῖος θὰ φέρῃ τὸ τελικόν ἀποτέλεσμα. Διὰ τοῦτο, ἵνα υποβοηθῆται ὁ γυμναστής νὰ διακρίνῃ τοῦτον, ὑποχρεοῦται ὁ παίκτης αὐτὸς νὰ φέρῃ ταινίαν διαγωνίως ἐπὶ τοῦ στήθους του.

Ἔστω, λοιπόν, ὅτι ἡ σφαῖρα ἔφθασεν εἰς τὸν τελευταῖον δρομέα εὐρισκόμενον νῦν εἰς τὸ τέλος τῆς παρατάξεως τῆς ὀμάδος του· οὗτος κρατῶν τὴν σφαῖραν τρέχει ἔμπρὸς, στρέφεται κύκλῳ περίξ τοῦ ἀντικειμένου, ὅπως οἱ προηγούμενοί του σύντροφοι και ἀντὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν γραμμὴν τῆς ἐκκινήσεως, ὀρμᾷ πρὸς ἄλλην γραμμὴν τὴν τελικὴν, ἡ ὁποία εἶναι νῆμα τεταμένον εἰς τὸ τέλος τῆς γραμμῆς τῶν παικτῶν παράλληλον πρὸς τὴν γραμμὴν τῆς ἐκκινήσεως.

Δυνατὸν ἡ σφαῖρα, ἐνῶ διαβιβάζεται, νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τότε ὁ παίκτης, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται ἀμέσως κατόπιν ἐκείνου ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ὁποῖου ἔπεσεν ἡ σφαῖρα, ἀφίνει τὴν θέσιν του, λαμβάνει τὴν σφαῖραν και τὴν ἐπαναφέρει εἰς ἐνέργειαν, ἐξ οὗ σημείου τῆς γραμμῆς διεκόπη ὁ δρόμος της. Ἐὰν τὸ πρᾶγμα ἐπανορθωθῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἡ πτώσις αὕτη τῆς σφαίρας, δὲν ὑπολογίζεται ὡς σφάλμα.

Εἰς ἐπισήμους ἀγῶνας μαθητικούς εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχωσιν εἰς κριτῆς δι' ἐκάστην ὀμάδα και δύο κριταὶ εἰς τὸ τέλος.

Σφάλματα καταλογιζόμενα καθ' ὀμάδος εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

- 1) Εἰς ἑκαστος παίκτης ὀφείλει νὰ ἐγγίξῃ τὴν σφαῖραν κατὰ τὴν διαβίβασιν της πρὸς τὰ ὀπίσω, ἄλλως θεωρεῖται σφάλμα.
- 2) Πᾶς παίκτης (πλὴν τοῦ ἐπιστρέφοντος δρομέως), ὁ ὁποῖος στρέφει πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἢ δεξιὰ, διὰ νὰ ἐγχειρίσῃ τὴν σφαῖραν, ἀντὶ νὰ τὴν διαβιβάσῃ πρὸς τὰ ὀπίσω ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του, ἐκτελεῖ σφάλμα.

3) Είναι σφάλμα τὸ νὰ ρίπτῃ καὶ οὐχὶ νὰ ἐγχειρίσῃ ὁ ἐπι-
στρέφων τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς γραμμῆς.

4) Εἶνε παράδοσις τὸ νὰ ἴσταται ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς γραμμῆς
πρὸ τῆς γραμμῆς ἐκκινήσεως.

5) Τὸ νὰ ἐγγίξῃ εἰς δρομεὺς τὸ τέρμα, καθὼς διαγράφει τὸν
κύκλον πέραξ αὐτοῦ.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος δρο-
μεὺς φθάνει πρῶτος εἰς τὴν τελικὴν γραμμὴν, ἐὰν οὐδεμία τῶν
διαγωνιζομένων ὁμάδων ὑπέπεσεν εἰς παράδοσιν τινα τῶν κανόνων
τῆς παιδιᾶς. Ἄλλως νικήτρια εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία ὑπέπεσεν εἰς
ὀλιγώτερα σφάλματα. Οἱ ἐπόμενοι πίνακες ἐξηγοῦν τοῦτο σα-
φέστατα.

I			
Ὅμαδες	Τάξις ἀφίξεως	Ἀριθ. σφαλμάτων	Τάξις Νικητῶν
A	1	3	—
B	4	2	Τρίτη
Γ	2	2	Δευτέρα
Δ	3	0	Πρώτη

II			
Ὅμαδες	Τάξις ἀφίξεως	Ἀριθ. σφαλμάτων	Τάξις Νικητῶν
A	2	0	Πρώτη
B	3	0	Δευτέρα
Γ	1	1	—
Δ	4	0	Τρίτη

50. Η ΣΦΑΙΡΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΑ ΣΚΕΛΗ

10 — 100 παίζεται.

Ποδόσφαιρα, καλαθόσφαιρα, ἢ βαρεῖαι σφαῖραι (medecin balls).

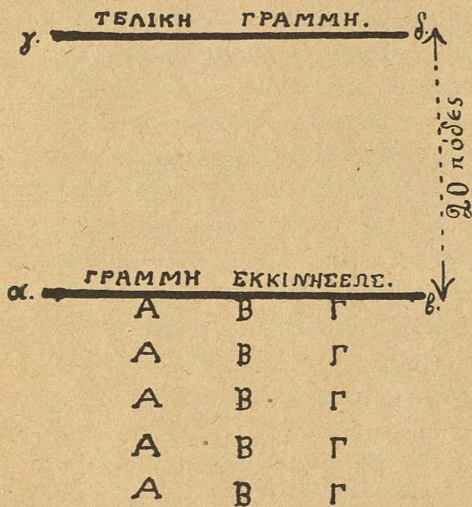
Πάντες οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς δύο ἢ περισσοτέρας ἴσας ὁ-
μάδας εἰς ἐκάστην δίδεται μία σφαῖρα.

Αἱ ὁμάδες συντάσσονται μὲ σχηματισμὸν «ὁμάδες κατὰ μαθη-
τὴν εἰς παράταξιν». Ἦτοι ἐκάστη ὁμάς τάσσεται κατὰ μαθητὴν, ὁ
εἰς δηλαδὴ ὀπισθεν τοῦ ἄλλου μὲ τὰ σκέλη ἀνοικτά, ὥστε τὰ σκέλη
τῶν παικτῶν ἐκάστης ὁμάδος νὰ σχηματίζουσι τρόπον τινα σήραγγα,
διὰ τῆς ὁποίας θὰ διέρχεται ἡ σφαῖρα. Τὰ διαστήματα τῶν ὁμά-

δων ἀπ' ἀλλήλων εἶναι τεσσάρων βημάτων, ἡ δὲ ἀποστασις τῶν
παικτῶν τῆς αὐτῆς ὁμάδος εἶναι ἑνὸς μέτρου.

Πρὸ τῶν ὁμάδων χαράσσεται ὀριζοντία γραμμὴ, αβ, ἐπὶ τῆς ὁ-
ποίας πατοῦν ὁ πρῶτος ἐκάστης ὁμάδος, ΓΡΑΜΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ
καλουμένη. Εἰς ἀπόστασιν δὲ εἴκοσι ποδῶν ἀπὸ τῆς γραμμῆς ἐκ-
κινήσεως χαράσσεται εὐθεῖα παράλληλος πρὸς ταύτην, γδ, ΤΕΛΙΚΗ
ΓΡΑΜΜΗ καλουμένη.

Ὁ γυμναστὴς δίδει τὸ παράγγελμα «εἰς τὰς θέσεις σας!

Η ΣΦΑΙΡΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΑ ΣΚΕΛΗ

-έτοιμοι!» καὶ ἀκολούθως σφυρίζει. Ἀμέσως ἡ παιδιὰ ἀρ-
χίζει: Ὁ πρῶτος παίκτης ρίπτει τὴν σφαῖραν κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη
του, οὕτως ὥστε ἡ σφαῖρα κυλιομένη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους νὰ διέρχε-
ται διὰ τῶν σκελῶν τῶν συντρόφων του, ἕκαστος δὲ τῶν παικτῶν
προσπαθεῖ νὰ κτυπᾷ διὰ τῶν χειρῶν του τὴν σφαῖραν, ἐνῶ αὕτη
διέρχεται κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη του, ὥστε νὰ μὴ διακόπτη αὕτη τὸν
δρόμον της καὶ ὅπως ταχύτερον φθάσῃ εἰς τὸν τελευταῖον παίκτην
τῆς ὁμάδος.

Μόλις δὲ αὕτη φθάσῃ εἰς τὸν τελευταῖον παίκτην, τότε παρα-
λαμβάνει ταύτην οὗτος καὶ κρατῶν αὐτὴν τρέχει εἰς τὴν ΓΡΑΜ-

ΜΗΝ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ, ὅπως καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ πρώτου ἐπ' αὐτῆς, ἐνῶ δλόκληρος ἡ γραμμὴ τῶν παικτῶν κινεῖται πρὸς τὰ ὀπίσω, διὰ τὴν κάμην θέσιν εἰς αὐτόν. Μόλις δὲ καταλάβῃ τὴν θέσιν ταύτην, ρίπτει τὴν σφαῖραν κάτωθεν τῶν σκελῶν του, ὅπως καὶ ὁ προηγούμενος πρῶτος παίκτης, ἢ τοποθετεῖ ταύτην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μεταξὺ τῶν σκελῶν του, τὴν κυτᾶ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ἰσχυρῶς, οὕτως ὥστε τὸ ταχύτερον τὴν φθάσῃ εἰς τὸν τελευταῖον τῆς ομάδος· οὗτος δὲ πάλιν λαμβάνει τὴν σφαῖραν, ὡς καὶ ὁ προκάτοχός του, καὶ σπεύδει ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ομάδος του καὶ πράττει ὁμοίως. Τοιοῦτοτρόπος ἐξακολουθεῖ ἡ παιδιὰ, μέχρις ὅτου ἡ ὁμάς λάβῃ τὸν ἀρχικόν τῆς σχηματισμόν, δηλ. μέχρις ὅτου ὁ πρῶτος παίκτης ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἀρχικὴν του θέσιν, οὗτος δὲ εἶναι ὁ τελευταῖος δρομεὺς ὁ ὁποῖος θὰ δώσῃ καὶ τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα.

Ὁ τελευταῖος δηλ. δρομεὺς, μόλις λάβῃ εἰς χεῖράς του τὴν σφαῖραν, δὲν τρέχει ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν **ΓΡΑΜΜΗΝ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ**, καθὼς οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ σπεύδει εἰς τὴν **ΤΕΛΙΚΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ**, τοποθετεῖ ἐπ' αὐτῆς τὴν σφαῖραν καὶ τότε μόνον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ἀρχικὴν του θέσιν, ἐπὶ κεφαλῆς δηλαδὴ τῆς ομάδος του. Τὸ αὐτὸ πράττουν συγχρόνως πᾶσαι αἱ ὁμάδες ταυτοχρόνως.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, τῆς ὁποίας ὁ πρῶτος παίκτης ἤθελε καὶ πάλιν ἐπιστρέφει πρῶτος εἰς τὴν θέσιν του.

Σημείωσις.— Ἐὰν ἡ σφαῖρα ἤθελε σταθῆ, διότι εὔρεν ἐμπόδιον τοὺς πόδας τοῦ ἐπομένου, ἢ ἤθελεν ἐξέλθει τῆς γραμμῆς, ὁ παίκτης πρὸ τοῦ ὁποίου συνέβη τοῦτο, ὀφείλει νὰ τὴν ἐπανεφέρῃ εἰς ἐνέργειαν.

51. Η ΣΦΑΙΡΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΑ ΣΚΕΛΗ
ΚΑΙ ΕΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΗΝ ΕΝΑΛΛΑΣ

10—100 παῖκται ἢ καὶ περισσότεροι.

Ποδόσφαιρα ἢ καλαθόσφαιρα ἢ βαρεῖαι σφαῖραι (medecin balls).

Αἱ ὁμάδες συντάσσονται μετ' σχηματισμόν (α) «ὁμάδες κατὰ μαθητὴν εἰς παράταξιν», εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος μετὰ σκέλη ἀνοικτά, μετὰ ἀποστάσεις δὲ μεταξὺ τῶν παικτῶν ἐκάστης ομάδος ἐνὸς μέτρου.

(α) Ἴδε σχῆμα τῆς ἀμέσως προηγούμενης παιδιᾶς «**Η ΣΦΑΙΡΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΑ ΣΚΕΛΗ**» σελ. 79.

Ὁ πρῶτος ἐκάστης ομάδος πατεῖ ἐπὶ τῆς **ΓΡΑΜΜΗΣ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ** τῆς χαραχθείσης πρὸ τῶν ομάδων, κρατεῖ σφαῖραν καὶ ἀναμένει.

Ὁ γυμναστὴς ἀκολούθως παραγγέλλει «εἰς τὰς θέσεις σας!» — ἔτοιμοι!» καὶ σφυρίζει. Μετὰ τὸ σφύριγμα δὲ τοῦ γυμναστοῦ ἡ παιδιὰ ἀρχίζει ὡς ἐξῆς:

Ὁ πρῶτος πασσάρει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν δεύτερον κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη, ὁ δεύτερος λαμβάνει αὐτήν, ἐγείρεται, καὶ ρίπτει ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφαλὴν του τὴν σφαῖραν εἰς τὸν τρίτον, ὁ τρίτος κύπτει καὶ πασσάρει τὴν σφαῖραν κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη του εἰς τὸν τέταρτον, ὁ τέταρτος ἐγείρεται καὶ ρίπτει τὴν σφαῖραν ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφαλὴν του εἰς τὸν πέμπτον, καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς μέχρι τοῦ τελευταίου. Ὁ τελευταῖος τότε κρατῶν τὴν σφαῖραν σπεύδει ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ομάδος του καὶ τάσσεται πρῶτος ἐπὶ τῆς **ΓΡΑΜΜΗΣ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ**. Μόλις δὲ φθάσῃ, χωρὶς νὰ περιμένῃ νέον παράγγελμα, συνεχίζει τὴν παιδιάν, ὡς καὶ ὁ προκάτοχός του, ἐνῶ ὅλη ἡ γραμμὴ τῶν παικτῶν κινεῖται πρὸς τὰ ὀπίσω, διὰ τὴν κάμην θέσιν εἰς τὸν τελευταῖον, ὁ ὁποῖος ἦλθεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ πρώτου, καὶ οὕτως ἐξακολουθεῖ ἡ παιδιὰ, μέχρις ὅτου ὁ ἀρχικῶς πρῶτος παίκτης καταντήσῃ νὰ εἶναι τελευταῖος ἐν τῇ γραμμῇ του. Τότε οὗτος, μόλις δεχθῇ τὴν σφαῖραν, ἐπειδὴ εἶναι ὁ τελευταῖος πλέον δρομεὺς τῆς ομάδος του, λαμβάνει τὴν σφαῖραν καὶ τρέχει οὐχὶ ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν **ΓΡΑΜΜΗΝ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ**, ἀλλ' εἰς τὴν **ΤΕΛΙΚΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ** τὴν χαραγμένην πρὸ τῆς **ΓΡΑΜΜΗΣ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ** παραλλήλως πρὸς αὐτήν καὶ εἰς ἀπόστασιν 20 ποδῶν ἀπ' αὐτῆς. Ἀφοῦ λοιπὸν τοποθετήσῃ ἐπὶ τῆς τελικῆς γραμμῆς τὴν σφαῖραν, τότε σπεύδει εἰς τὴν **ΓΡΑΜΜΗΝ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ** καὶ τάσσεται ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ομάδος του, ὅπου δηλ. ἦτο καὶ πρὶν ἀρχίσῃ ἡ παιδιὰ.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, τῆς ὁποίας ὁ πρῶτος παίκτης ἤθελεν ἐπανέλθει εἰς τὴν ἀρχικὴν του θέσιν πρῶτος τῶν ἄλλων.

Σημείωσις.— Ἐὰν ἡ σφαῖρα ἤθελε σταθῆ, διότι εὔρεν ἐμπόδιον τοὺς πόδας τοῦ ἐπομένου, ἢ ἤθελεν ἐξέλθει τῆς γραμμῆς, ὁ παίκτης πρὸ τοῦ ὁποίου συνέβη τοῦτο, ὀφείλει νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ εἰς ἐνέργειαν.

52. ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΑΑ ΑΝΕΥ ΣΧΟΙΝΙΟΥ

Ἡ τάξις συντάσσεται ἐπὶ δύο ζυγῶν καὶ ζυγίζεται διὰ τοῦ πα-

ραγγέλματος «κατ' ἀγκῶνα ζυγείτε ἐπὶ δέ-ξι-ά!» — «ἀτνῶς!» Ὁ γυμναστὴς μετὰ ταῦτα παραγγέλλει «ὁ πρῶτος ζυγὸς μετὰ-βολή!» Τοιοῦτοτρόπως ὁ εἷς ζυγὸς εὐρίσκεται ἀπέναντι τοῦ ἄλλου. Ἀκολούθως δίδεται τὸ παράγγελμα «λαβή!»: Ὁ πρῶτος τότε τοῦ πρώτου ζυγοῦ δίδει τὴν μὲν ἀριστεράν του ἄκραν χεῖρα εἰς τὸν πρῶτον τοῦ δευτέρου ζυγοῦ, ὁ ὁποῖος τὴν λαμβάνει ἀπὸ τοῦ καρποῦ καὶ διὰ τῶν δύο χειρῶν του, τὴν δὲ δεξιάν του χεῖρα δίδει εἰς τὸν δεύτερον τοῦ δευτέρου ζυγοῦ, ὁ ὁποῖος τὴν λαμβάνει μόνον διὰ τῆς δεξιᾶς του χειρὸς ἀπὸ τοῦ καρποῦ· ἀλλὰ καὶ ὁ πρῶτος ἐπίσης λαμβάνει ἀπὸ τοῦ καρποῦ καὶ κρατεῖ σφιγντὰ ἐκάτερον τῶν δύο ἀπέναντί του παικτῶν τοῦ δευτέρου ζυγοῦ. Ὁμοίως ὁ δεύτερος τοῦ πρώτου ζυγοῦ δίδει τὴν μὲν ἀριστεράν του χεῖρα εἰς τὸν δεύτερον παίκτην τοῦ δευτέρου ζυγοῦ, ὁ ὁποῖος τὴν λαμβάνει διὰ τῆς ἀριστερᾶς του ἐπίσης χειρὸς ἀπὸ τοῦ καρποῦ, τὴν δὲ δεξιάν του δίδει εἰς τὸν τρίτον τοῦ δευτέρου ζυγοῦ, ὁ ὁποῖος λαμβάνει ταύτην διὰ τῆς δεξιᾶς του χειρὸς, ἐπίσης ἀπὸ τοῦ καρποῦ. Καὶ ὁ δεύτερος συγχρόνως παίκτης τοῦ πρώτου ζυγοῦ λαμβάνει καὶ κρατεῖ σφιγντὰ ἐκάτερον τῶν δύο ἀπέναντί του παικτῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ. Ὁμοίως πάντες οἱ παίχται ἀμφοτέρων τῶν ζυγῶν ἀλληλοκρατοῦνται, καὶ σχηματίζουν μίαν ἄλυσον, ὅπως καὶ κατὰ τὴν προηγουμένην παιδιάν «*Η ΑΛΥΣΟΣ*», μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι δὲν ἀγκιστρώνουν τὰς χειράς των, ἀλλ' ἀλληλοσυνδέονται μὲ τὰς χεῖρας τεταμένας. Καὶ οἱ μὲν τοῦ πρώτου ζυγοῦ παίχται ἀποτελοῦν τὴν *Α* ομάδα, οἱ δὲ τοῦ δευτέρου ζυγοῦ ἀποτελοῦν τὴν *Β* ομάδα.

ΣΚΟΠΟΣ.— Σκοπὸς τῆς *Α* ομάδος εἶναι νὰ «*πάρη*» τὴν *Β* ομάδα, τούτεστι νὰ ἐλκύσῃ (νὰ τραβήξῃ) τὴν *Β* πρὸς τὴν κατεύθυνσίν της εἰς ὄρισμένην ἀπόστασιν, ἔστω π.χ. εἰς ἀπόστασιν τριῶν βημάτων. Τοῦναντίον σκοπὸς τῆς *Β* ομάδος εἶναι νὰ *πάρη* τὴν *Α* ομάδα πρὸς τὴν ἰδικήν της κατεύθυνσιν.

ΠΑΙΔΙΑ.— Ὁ γυμναστὴς ἀκολούθως παραγγέλλει «*ἐτοιμοι!*» καὶ σφυρίζει. Ἀμέσως ἀρχίζει ὁ ἀγών: Ἡ ομάδα *Α* τραβᾷ μὲ ἔλας της τὰς δυνάμεις καὶ προσπαθεῖ νὰ σύρῃ τὴν *Β* ομάδα πρὸς τὸ μέρος της μέχρι τῆς ὀρισθείσης ἀποστάσεως τῶν τριῶν βημάτων. Τοῦναντίον δὲ ἡ *Β* ομάδα προσπαθεῖ τραβήξῃ τὴν *Α* ομάδα πρὸς τὸ μέρος τὸ ἰδικόν της καὶ εἰς τὴν ἀπόστασιν τῶν τριῶν ἐπίσης βημάτων.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία εἰς τρεῖς συμβολάς, ἤθελε κερδίσει δῖς.

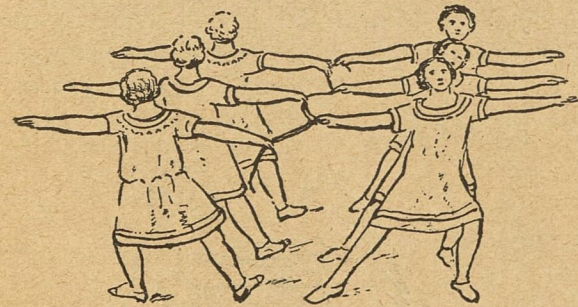
53. ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΔΑ ΕΤΕΡΟΠΛΕΥΡΩΣ ΑΝΑ ΤΕΣΣΑΡΑΣ

8 παίχται.

Σχοινίον μήκους 2 μέτρων περίπου.

Ὁ γυμναστὴς καλεῖ ὀκτὼ μαθητάς, τοὺς ὁποῖους παρατάσσει ἐπὶ δύο ζυγῶν κατ' ἀντιζυγίαν· δηλαδή ὁ εἷς ζυγὸς νὰ εἶναι ἀπέναντι τοῦ ἄλλου. Κατὰ μήκος τῶν ζυγῶν μεταξύ αὐτῶν, τείνεται τὸ σχοινίον καὶ τοποθετεῖται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ὁ εἷς ζυγὸς ἀποτελεῖ τὴν μίαν ὁμάδα ὁ δὲ ἕτερος τὴν ἄλλην.

ΣΚΟΠΟΣ ἐκάστης ομάδος εἶναι νὰ «*πάρη*» τὴν ἄλλην, δηλ. νὰ τὴν τραβήξῃ πρὸς τὸ μέρος της εἰς ὄρισμένην ἀπόστασιν, π.χ.

ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΔΑ ΕΤΕΡΟΠΛΕΥΡΩΣ ΑΝΑ ΤΕΣΣΑΡΑΣ

τριῶν βημάτων. Ἀκολούθως ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «*κλίνατε ἐπὶ δέ-ξι-ά!*» Ἀμφότεραι αἱ ομάδες κλίνουν, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἔχουν τὴν ἀριστεράν των πλευρὰν πρὸς τὸ μέρος τοῦ σχοινίου. Μετὰ ταῦτα παραγγέλλει «*ἀναλάθετε!*» Διὰ τοῦ παραγγέλματος τούτου οἱ μαθηταὶ ἐκάστης ομάδος κύπτοντες λαμβάνουν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τὸ σχοινίον διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς καὶ ἐγειρόμενοι ἀνυψοῦσιν αὐτὸ ἐκεῖθεν. Μετὰ ταῦτα ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «*τείνατε!*» Διὰ τοῦ παραγγέλματος τούτου ἕκαστος παίκτης τεντώνει τὸ ἀντίστοιχον μέρος τοῦ σχοινίου, ἐκτείνει πλαγίως τὸν δεξιόν του βραχίονα, καὶ πάντες ἀναμένουν νὰ δοθῇ εἰς αὐτοὺς τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀγῶνος. Ἀκολούθως ὁ γυμναστὴς φω-

νάζει « ἔτοιμοι! » Καὶ μετὰ βραχὺ χρονικὸν διάστημα παραγγέλλει « ἐμπρὸς! » Διὰ τοῦ παραγγέλματος τούτου ὁ ἀγὼν ἀρχίζει: Ἐκάστη ὁμάς προσπαθεῖ νὰ σύρῃ πρὸς τὸ μέρος τῆς τὴν ἀντίπαλόν τῆς « νὰ τὴν πάρῃ ». Μετὰ τὴν πρώτην ταύτην συμβολὴν ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει « μετὰ-βολή! » καὶ οἱ παῖκται τοιουτοτρόπως ἔχουν τῶρα τὸ δεξιὸν των πλευρῶν πρὸς τὸ μέρος τοῦ σχοινίου. Διὰ τῶν αὐτῶν παραγγελμάτων ἀμφότεραι αἱ ὁμάδες ἐπαναλαμβάνουν τὸν αὐτὸν ἀγῶνα μετὰ τὴν μόνην διαφορὰν ὅτι ἕκαστος παίκτης συλλαμβάνει τὸ σχοινίον διὰ τῆς δεξιᾶς του χειρὸς ἔχων τὸν ἀριστερὸν βραχίονα αὐτοῦ πλαγίως τεταμένον.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη ἢ ὁποῖα καὶ κατὰ τὰς δύο συμβολὰς ἤθελε « πάρει » τὴν ἄλλην. Ἄλλως εἶναι ἰσόπαλοι.

54. ΩΘΙΣΜΟΣ

Οἱ μαθηταὶ συντάσσονται ἐπὶ δύο ζυγῶν καὶ ζυγοῦνται οὐχὲ «κατ' ἀγκῶνα» ἀλλὰ «δι' ἐκτάσεως τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος» καὶ τοῦτο, ἵνα ὑπάρχη μεταξὺ τῶν στοίχων διάστημα ἀρκετὸν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς παιδιᾶς. Ἀκολούθως ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει « ὁ

ΩΘΙΣΜΟΣ

πρῶτος ζυγός!» « μετὰ-βολή! ». Οὕτως ὁ εἰς ζυγὸς εὐρίσκειται ἀπέναντι τοῦ ἄλλου («κατ' ἀντιζυγίαν»). Ἐπειτα παραγγέλλει «εἰς τὰς θέσεις σας!»-«ἔτοιμοι!» Οἱ μαθηταὶ ἀνὰ δύο (κατὰ στοίχον) λαμβάνουν τὰς θέσεις των καὶ ἐτοιμάζονται. Δηλ. ἕκαστος πιάνει τὸν ὁμόστοιχόν του μετὰ τὰς δύο τοῦ χειρᾶς ἀπὸ τοῦς

βραχίονας πλησίον εἰς τὰς μασχάλας (μετὰ τὴν δεξιὰν χεῖρά του πιάνει τὸν ἀριστερὸν βραχίονα τοῦ ὁμοστοίχου του καὶ μετὰ τὴν ἀριστερὰν του χεῖρα τὸν δεξιὸν βραχίονα αὐτοῦ), προεκβάλλουν ἀμφότεροι τὸν ἀριστερὸν πόδα καὶ συγκεντρώνοντες τὰς δυνάμεις των ἐτοιμάζονται διὰ τὸν ἀγῶνα. Μετὰ τὸ σφύριγμα δὲ τοῦ γυμναστοῦ ἀρχίζει ὁ ἀγὼν:

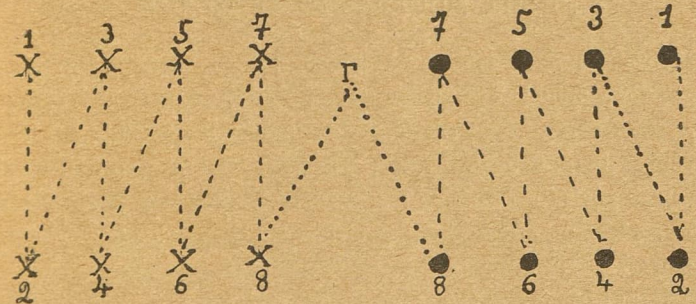
Ἐκαστος προσπαθεῖ νὰ ὠθήσῃ τὸν ἀνταγωνιστὴν του πέραν τοῦ ζυγοῦ του εἰς ἀπόστασιν τριῶν βημάτων. Ὅστις ἤθελε κατορθώσῃ τοῦτο, οὗτος εἶναι ὁ ΝΙΚΗΤΗΣ ἢ ὁμαδικῶς, ὁ ζυγὸς ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀριθμεῖ τοὺς περισσότερους νικητάς, κερδίζει ἐν παιγνίδιον ἐπαναλαμβάνεται ἢ παιδιὰ ἐκ δευτέρου καὶ ἐκ τρίτου.

ΝΙΚΗΤΗΣ εἶναι ὁ ζυγὸς ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἤθελε κερδίσει δύο παιγνίδια εἰς τρεῖς συμβολὰς.

55. ΣΚΥΤΑΛΟΔΡΟΜΙΑ ΚΑΤ' ΑΝΤΙΖΥΓΙΑΝ

12—40 παῖκται ἢ καὶ περισσότεροι.

Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς δύο ἴσας ὁμάδας. Ἐκάστη ὁμάς παρατάσσεται ἐπὶ δύο ζυγῶν. Μεταξὺ τῶν δύο ὁμάδων ἀφίεται διάστημα τριῶν ἢ τεσσάρων βημάτων. Ὁ πρῶτος ζυγὸς π.χ. τῆς Β

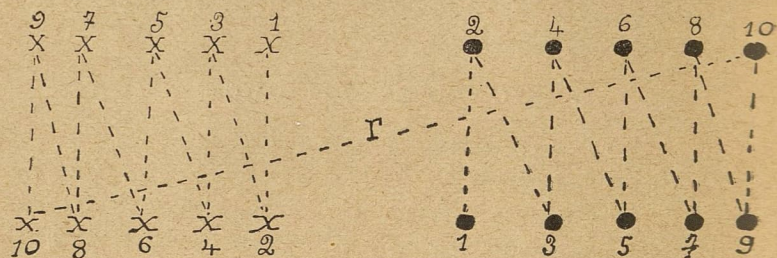
α') ΣΚΥΤΑΛΟΔΡΟΜΙΑ ΚΑΤ' ΑΝΤΙΖΥΓΙΑΝ

ὁμάδος πρέπει νὰ εὐρίσκειται εἰς τὴν προέκτασιν τοῦ πρώτου ζυγοῦ τῆς Α ὁμάδος· ὁμοίως ὁ δεύτερος ζυγὸς τῆς Α ὁμάδος νὰ εὐρίσκειται εἰς τὴν προέκτασιν τοῦ δευτέρου ζυγοῦ τῆς Β ὁμάδος. (α) Ὁ

(α) Ἡ σύνταξις αὕτη τῶν ὁμάδων καλεῖται: «Σύνταξις εἰς ἀνεπτυγμένην παράταξιν ἐπὶ δύο ζυγῶν».

γυμναστής ἀκολούθως παραγγέλλει «οἱ πρῶτοι ζυγοί· Ἐμ-
πρός-Μάρς!»

Ἄφου δὲ οἱ ζυγοὶ προχωρήσουν εἰς ἀπόστασιν, τὴν ὁποίαν ὁ
γυμναστής θεωρεῖ ἱκανὴν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς παιδιᾶς, ἀναλό-
γως τῆς ἡλικίας τῶν παικτῶν, τότε παραγγέλλει «μέταβολή-
ᾶλτ!». Ἦδη αἱ ὀμάδες εὐρίσκονται παρατεταγμέναι κατ' ἀν-
τιζυγίαν μὲ διαστήματα μεταξύ τῶν δύο ὀμάδων 3 ἢ 4 βημά-
των. Ἀκολούθως ὁ γυμναστής ἀριθμεῖ χωριστὰ ἐκάστην ὀμάδα ὡς
δεικνύει τὸ κατωτέρω σχεδιαγράφημα καὶ παραδίδει εἰς ἐκάστην
ὀμάδα ἀνὰ ἓν ἀντικείμενον (σκυτάλην, ἢ μανδῆλιον) καὶ παραγ-
γέλλει «εἰς τὰς «θέσεις σας!» - «ἔτοιμοι!» - «μάρς!»

β) ΣΚΥΤΑΛΟΔΡΟΜΙΑ ΚΑΤ' ΑΝΤΙΖΥΓΙΑΝ

Ἄμα τῇ ἐκφωνήσει τοῦ ἐκτελεστικοῦ τούτου παραγγέλματος, οἱ
ἔχοντες τὸν ἀριθμὸν 1 ἐκκινοῦν μὲ τὸν σκοπὸν νὰ φέρουν τὴν σκυ-
τάλην ἕκαστος εἰς τὸν 2 τῆς ὀμάδος του, ὁ δὲ 2 εἰς τὸν 3, καὶ οὕτω
καθ' ἑξῆς, μέχρι τοῦ τελευταίου. Οἱ τελευταῖοι τότε σπεύδουν εἰς
τὸν γυμναστήν (Γ), ὁ ὁποῖος ἴσταται εἰς τὸ ἀπέναντι διάστημα τὸ
χωρίζον τὰς δύο ὀμάδας καὶ ἀγωνίζονται ποῖος νὰ φέρῃ πρῶτος
τὴν σκυτάλην εἰς αὐτόν.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ ἀνακηρύσσεται ἡ ὀμάς ἐκείνη, τῆς ὁποίας ὁ τε-
λευταῖος παίκτης κατῴρθωσε νὰ φέρῃ πρῶτος τὴν σκυτάλην εἰς
τὸν γυμναστήν. Ἐν ἡ περιπτώσει ὅμως αἱ ὀμάδες περιέπεσαν εἰς
λάθη, τότε **ΝΙΚΗΤΡΙΑ** εἶναι ἡ ὀμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία περιέπεσεν
εἰς ὀλιγώτερα λάθη.

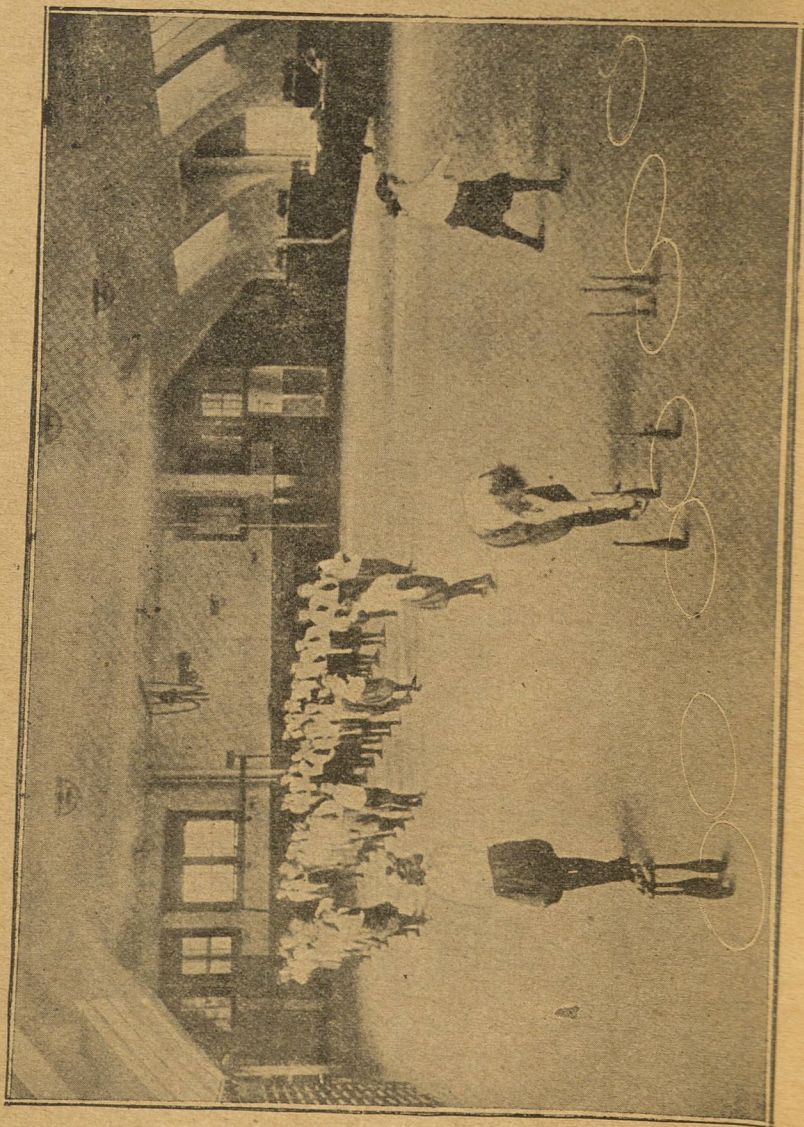
ΠΟΙΚΙΛΙΑ. — Ἡ παιδιὰ αὕτη παίζεται καὶ καθ' ὃν τρόπον δει-
κνύει τὸ ἀμέσως ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα. Κατ' αὐτὸν καὶ ὁ τρόπος
τῆς ἀριθμώσεως τῶν παικτῶν διαφέρει, καὶ ἡ σειρά ἐπομένως τῆς

ἀριθμητικῆς τάξεως συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν ἕκαστος παίκτης
θα παίξῃ, ἐπίσης διαφέρει. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἡ παιδιὰ παίζεται ὡς
καὶ ἐν τῷ προηγουμένῳ τρόπῳ.

56. ΤΟ ΣΤΗΣΙΜΟ ΤΩΝ ΚΟΡΥΝΩΝ ΜΕΤΑ ΔΡΟΜΟΥ

10—60 παίζεται ἢ καὶ περισσότεροι.

Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς δύο ἢ περισσοτέρας ἴσας ὀμάδας.
Αἱ ὀμάδες αὗται παρατάσσονται μὲ σχηματισμὸν «ὀμάδες κατὰ
μᾶθῃ τὴν εἰς παράταξιν», οὕτως ὥστε νὰ εὐρίσκωνται πᾶσαι
ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὕψους, τὸ δὲ διάστημα μεταξύ τῆς μιᾶς ὀμάδος ἀπὸ
τῆς ἄλλης νὰ εἶναι τεσσάρων βημάτων. Πρὸ τῶν ὀμάδων χαράσσε-
ται ὀριζοντία εὐθεῖα γραμμὴ ΑΒ, ἐπὶ τῆς ὁποίας πατοῦν οἱ πρῶτοι
τῶν ὀμάδων· καλεῖται δὲ αὕτη **ΓΡΑΜΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ**. Ἀκρι-
βῶς ἀπέναντι ἐκάστης ὀμάδος καὶ εἰς ἀπόστασιν 15 μ. περίπου χα-
ράσσονται δύο κύκλοι διαμέτρου τριῶν ποδῶν ἐφαπτόμενοι ἀλλή-
λων κατὰ τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον καταλήγει ἡ διάμετρος
ἐκάστου κύκλου, ἢ οὖσα παράλληλος πρὸς τὴν **ΓΡΑΜΜΗΝ ΕΚΚΙ-
ΝΗΣΕΩΣ**. Οὕτω δὲ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εὐρίσκονται τόσα ζεύγη κύ-
κλων, ὅσαι εἶναι καὶ αἱ ὀμάδες. Ἐντὸς τοῦ ἐνὸς κύκλου ἐκάστου ζεύ-
γους τοποθετοῦνται τρεῖς κορύναι, ὄρθαι χωρὶς νὰ ἐγγίζουσιν εἰς τὴν
περιφέρειαν τοῦ κύκλου. Ὁ γυμναστής παραγγέλλει «εἰς τὰς θέ-
σεις σας! - ἔτοιμοι! - μάρς!» Μόλις δοθῇ τὸ παράγγελμα
«μάρς», ἀμέσως ὁ πρῶτος παίκτης ἐκάστης ὀμάδος τρέχει πρὸς
τὰ ἔμπρὸς εἰς τοὺς ἀπέναντί του κύκλους καὶ διὰ τῆς μιᾶς μόνον
χειρὸς του προσπαθεῖ νὰ μεταφέρῃ καὶ νὰ στήσῃ τὰς κορύνας ἀπὸ
τοῦ ἐνὸς κύκλου ἐντὸς τοῦ ἄλλου, ἐπίσης ὄρθας καὶ χωρὶς νὰ ἐγγί-
ζουσιν εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ. Εὐθύς δὲ ὡς ἀποπερατώσῃ τὸ ἔρ-
γον του, τρέχει ὀπίσω εἰς τὴν γραμμὴν του καὶ ἐγγίζει τὸν δεῦτερον
παίκτην εἰς τὴν χεῖρα, ὁ ὁποῖος ἐπάται εἰς τὴν γραμμὴν ἐκκινή-
σεως καὶ ἀνέμενε μὲ προτεταμένην τὴν χεῖρα. Ὁ τελευταῖος δὲ οὗ-
τος τρέχει καὶ κάμνει ὅ,τι καὶ ὁ πρῶτος δηλ. μεταφέρει ὁμοίως
τὰς κορύνας ἀπὸ τοῦ δευτέρου κύκλου εἰς τὸν πρῶτον, μεθ' ὃ ἐπι-
στρέφει ὀπίσω εἰς τὴν γραμμὴν του, ἐγγίζει τὸν τρίτον παίκτην εἰς
τὴν χεῖρα καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἐκαστος δρομεὺς ὁ ὁποῖος ἐπιστρέ-
φει ὀπίσω εἰς τὴν γραμμὴν του, τάσσεται εἰς τὸ ἀριστερὸν τῆς ὀ-
μάδος του· δηλ. ὀπισθεν τῆς γραμμῆς τῶν συντρόφων του.

ΤΟ ΣΤΗΣΙΜΟ ΤΩΝ ΚΟΡΥΣΩΝ ΜΕΤΑ ΔΡΟΜΟΥ

ΝΙΚΗΤΡΙΑ είναι ή ομάς εκείνη, τής οποίας ό τελευταίος παίκτης ήθελεν επιστρέψει πρώτος εις τήν ΓΡΑΜΜΗΝ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ. Τό τοιοῦτον συμβαίνει, εάν πᾶσαι αἱ ομάδες ἐτήρησαν τοὺς κανόνας τής παιδιᾶς. Ἄλλως, ΝΙΚΗΤΡΙΑ ομάς είναι εκείνη, ή οποία ὑπέπεσεν εις ὀλιγώτερα λάθη. Οὕτως, εάν π.χ. ή ομάς Α τελειώνη πρώτη με 6 λάθη, ή ομάς Β τελειώνη δευτέρα με 4 λάθη, ή ομάς Γ τελειώνη τρίτη με κανέν λάθος, ΝΙΚΗΤΡΙΑ ἀνακηρύσσεται ή ομάς Γ, ή δὲ ομάς Β είναι δευτέρα, και ή ομάς Α είναι τρίτη.

Πίναξ Βαθμολογίας

Όμάδες	Τάξεις ἀφίξεως	ἀριθ. λαθῶν	Τάξεις Νίκης
A	1	6	3
B	2	4	2
Γ	3	0	1

57. ΑΡΠΑΣΤΟΝ ΣΤΟΙΧΗΔΟΝ ΜΕΘ' ΕΛΙΚΟΔΡΟΜΗΣΕΩΣ

50 — 100 παίκται.

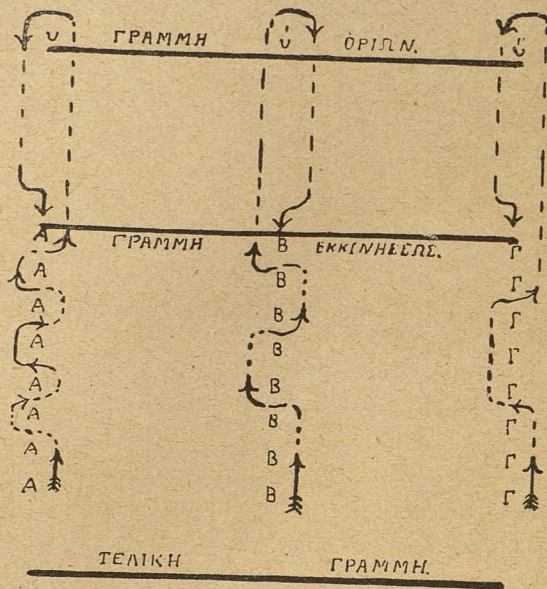
Καλαθόσφαιραι ή ποδόσφαιραι ή βαρείαι σφαίραι (medecin balls).

Πάντες οἱ παίκται διαιροῦνται εις ἴσας ομάδας και συντάσσονται, με σχηματισμόν « ομάδες κατὰ μαθητὴν εις παράταξιν ». Οἱ παίκται δηλαδή μιᾶς ομάδος παρατάσσονται ό εις ὀπισθεν τοῦ ἄλλου εις ἀπόστασιν μεταξύ των ὅσον είναι τό μήκος τοῦ βραχίονός των, δεξιὰ δὲ και ἀριστερὰ παρατάσσονται αἱ ἄλλαι ομάδες ὁμοίως με διαστήματα τεσσάρων βημάτων ἀπ' ἀλλήλων.

ΓΡΑΜΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ σύρεται ἐγκαρσίως τής παρατάξεως, ὀπισθεν δὲ τής γραμμῆς ταύτης είναι παρατεταγμένοι αἱ ομάδες, και ἐπὶ τής οποίας πατεῖ ό πρώτος παίκτης ἐκάστης ομάδος. Ἐμπροσθεν δὲ τής ΓΡΑΜΜΗΣ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ και εις ἀπόστασιν 15 — 20 ποδῶν ἀπό ταύτης χαράσσεται εὐθεῖα παράλληλος πρὸς τήν πρώτην, ΓΡΑΜΜΗ ΟΡΙΩΝ καλουμένη, ἐπὶ ταύτης δὲ και ἀπέναντι ἀκριβῶς ἐκάστης ομάδος τοποθετεῖται ἀνά ἓν ἀντικείμενον (λίθος κ.τ.τ.) τέρματα ή ἕρια καλούμενα. Ὁ γυμναστής ἀκολούθως παραγγέλλει « εις τὰς θέσεις σας! - ἔτοιμοι! » Διὰ τής ἐκφωνήσεως τοῦ παραγγέλματος ἔτοιμοι οἱ κρατοῦντες τὰς σφαι-

ρας πρώτοι παίζεται των ομάδων ύψώνουν αυτάς υπέρ τας κεφαλάς των και αναμένουν το σφύριγμα του γυμναστοῦ. Με το σφύριγμα δὲ του γυμναστοῦ ἔλαι συγχρόνως αἱ ομάδες ἀρχίζουν τὴν παιδιάν ὡς ἑξῆς:

Ὁ πρῶτος παίκτης ἐκάστης ομάδος κάμπτων ἑλαφρῶς τὸ σῶμα πρὸς τὰ ὀπίσω ρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ἐπόμενον παίκτην, καὶ

ΑΡΠΑΣΤΟΝ ΣΤΟΙΧΗΔΟΝ ΜΕΘ' ΕΛΙΚΟΔΡΟΜΗΣΕΩΣ

(Τὸ σχεδιαγράφημα τοῦτο δεικνύει τρεῖς τρόπους ἐλικοδρομήσεως ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ὁμάδι).

ἑκαστος μὲ τὴν σειράν του μεταβιδάζει ταύτην καθ' ὅμοιον τρόπον, μέχρις οὗ φθάσῃ εἰς τὸν τελευταῖον· ὁπότε οὗτος λαμβάνει τὴν σφαῖραν καὶ κρατῶν αὐτὴν σπεύδει πρὸς τὸ τέρμα, οὐχὶ καθ' εὐθείαν, ἀλλὰ διατρέχων τὴν γραμμὴν τῶν συντρόφων του ἐλικοδρομῶν μεταξὺ αὐτῶν, καὶ ἀφίνων ὀπίσω του δύο δύο, τρεῖς τρεῖς κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ γυμναστοῦ, καθ' ὃν τρόπον δεικνύει τὸ ἄνωθεν σχεδιαγράφημα.

Ὁ τρόπος τῆς περαιτέρω διεξαγωγῆς τῆς παρούσης παιδιᾶς καὶ

οἱ κανόνες αὐτῆς εἶναι ὁ αὐτὸς μὲ τὸν τρόπον καὶ τοὺς κανόνες τῆς παιδιᾶς «ΑΡΠΑΣΤΟΝ ΣΤΟΙΧΗΔΟΝ» (σελ. 78). Εἰς τούτους μόνον πρέπει νὰ προστεθῇ ὅσον ἀφορᾷ τὴν παρούσαν παιδιάν καὶ ὁ ἑξῆς κανὼν: 6. Εἶναι σφάλμα ὁ ἐλικοδρομῶν νὰ ἀφίνη ὀπίσω του τρεῖς τρεῖς, ἢ τέσσαρας τέσσαρας δηλ. περισσοτέρους τῶν ὅσων ἔχει ὀρίσει ὁ γυμναστής.

58. ΕΠΑΝΩ! ΚΑΤΩ!

10 — 100 παίζεται.

Ποδόσφαιρα, καλαθόσφαιρα, βαρεῖται σφαῖρα (medecin balls).

Οἱ παίζεται διαιροῦνται εἰς ἴσας ομάδας, συντάσσονται πᾶσαι μὲ σχηματισμὸν «ομάδες κατὰ μαθητὴν εἰς παράταξιν» (α) μὲ διαστήματα τεσσάρων βημάτων ἀπ' ἀλλήλων, εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος ἅπασαι εὐρισκόμεναι καὶ μὲ ἀποστάσεις μεταξὺ τῶν παικτῶν ἐκάστης ομάδος, ὅσον τὸ μῆκος τοῦ βραχίονός των. Ὁ πρῶτος ἐκάστης ομάδος πατεῖ ἐπὶ τῆς ΓΡΑΜΜΗΣ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ τῆς χαραχθείσης πρὸ τῶν ομάδων, κρατεῖ σφαῖραν καὶ ἀναμένει.

Ὁ γυμναστής ἀκολούθως παραγγέλλει «εἰς τὰς θέσεις σας! ἔτοιμοι!» καὶ σφυρίζει. Με το σφύριγμα τοῦ γυμναστοῦ ἡ παιδιὰ ἀρχίζει ὡς ἑξῆς:

Ὁ πρῶτος ὁ ὁποῖος ἐκράτει τὴν σφαῖραν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του κάμπτων ἑλαφρῶς τὸ σῶμά του πρὸς τὰ ὀπίσω ρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν δεύτερον, οὗτος ὁμοίως εἰς τὸν τρίτον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, μέχρι τοῦ τελευταίου. Ὁ τελευταῖος δὲ μόλις λάβῃ τὴν σφαῖραν εἰς τὰς χεῖράς του φωνάζει «κ ἄ τ ω!» Ἀμέσως πάντες κάθηνται κάτω, ἐνῶ ὁ τελευταῖος κρατῶν τὴν σφαῖραν πηδᾷ ἀπὸ ἐπάνω των καὶ προσπαθεῖ νὰ μὴ ἐγγίση κανένα μὲ τοὺς πόδας του. Μόλις δὲ φθάσῃ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ομάδος του, τότε φωνάζει «ἐπ ἄ ν ω!» ἀμέσως ὅλοι ἐγείρονται καὶ παίζουν τὴν σφαῖραν, ὡς ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παιδιᾶς. Ὅταν δὲ καὶ πάλιν φθάσῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ τελευταίου, οὗτος φωνάζει «κ ἄ τ ω!» ὅλοι καὶ πάλιν κάθηνται, ἐνῶ ὁ τελευταῖος πηδᾷ ὡς καὶ ὁ προηγούμενος ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν τῶν συντρόφων του καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

(α) Ἴδε σχηματισμὸν ἐν τῇ σχεδιαγραφῇ τῆς ἀμέσως προηγουμένης παιδιᾶς.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ είναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη ἤθελε κατορθώσει νὰ ἀναλάβῃ τὸν ἀρχικόν τῆς σχηματισμόν· δηλ. ἡ ὁμάς ἐκείνη, τῆς ὁποίας ὁ πρῶτος παίκτης ἤθελε πρῶτος ἐπιστρέφει εἰς τὴν θέσιν του.

59. ΑΚΡΟΧΕΙΡΙΑ

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παιδιᾶς ταύτης γίνεται χρῆσις κυλινδρικών μικρῶν βάρδισκων μήκους 0,17μ. περίπου, καὶ διαμέτρου 0,03μ. Οἱ παίχται συντάσσονται ἐπὶ δύο ζυγῶν ὁ γυμναστής, ἐὰν π.χ. ἔχῃ 20 βάρδους, καλεῖ τοὺς πρῶτους 10 στοίχους (α) καὶ εἰς ἕκαστον στοῖχον παραδίδει δύο βάρδους, διότι ἕκαστος στοῖχος πρέπει νὰ παίξῃ χωριστὰ μὲ τὰς δύο ταύτας βάρδους· οἱ δύο ὁμόστοιχοι τότε τάσσονται ὁ εἰς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου ἡραιομένοι, προσεκδάλλουν τοὺς ἀριστεροὺς αὐτῶν πόδας καὶ πιάνουν γερὰ τὰς βάρδους· ἕκαστος πιάνει μὲ τὴν ἀριστεράν του μὲν χεῖρα τὴν μίαν βάρδον, μὲ τὴν δεξιάν δὲ τὴν ἄλλην. Ὁ γυμναστής ἀκολούθως παραγγέλλει «ἐτοιμοί!» μετὰ τὸ παράγγελμα δὲ τοῦτο σφυρίζει.

Οἱ παίχται τότε ἕκαστου στοίχου χωριστὰ ἀρχίζουν τὸν ἀγῶνα· δηλ. ἕκαστος προσπαθεῖ πῶς νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἀνταγωνιστοῦ του τὰς δύο βάρδους ἢ καὶ μόνον τὴν μίαν.

Κανὼν: Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς παίχτας νὰ φέρωσι τὰς χεῖρας ἀνωθεν τῶν ὤμων. Καὶ τοῦτο, ἵνα προλαμβάνεται πᾶν ἀπεικτέον. Τουτέστι κτύπημα ἰσχυρὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν παικτῶν.

60. ΠΟΣΑ ΑΣΤΡΑ ΕΧΕΙ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ

Οἱ μαθηταὶ συντάσσονται ἐπὶ δύο ζυγῶν διὰ τοῦ παραγγέλματος «δι' ἐκτάσεως τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος, ζυγεῖτε ἐπὶ δέ-ξιά!» Ἡ ἐκτείνου ἀμφοτέρους τοὺς βραχίονας ἐπὶ τὰ πλάγια, ὥστε νὰ ἀπέχῃ ἕκαστος στοῖχος ἀπὸ τὸν ἄλλον διάστημα ἐπαρκές διὰ τὴν εὐκόλον διεξαγωγὴν τῆς παιδιᾶς. Ἀκολούθως ὁ γυμναστής παραγγέλλει «ὁ δεύτερος ζυγὸς ἐν βῆμα ἐμπρὸς μὲ μεταβολήν!-μάρς!» Οἱ μαθηταὶ τοιοιτοτρόπως

(α) στοῖχον ἀποτελοῦν δύο μαθηταί, ὁ εἰς ἀνῆκει εἰς τὸν πρῶτον ζυγόν, ὁ ἄλλος ἀνῆκει εἰς τὸν δεύτερον ζυγόν· αὐτὸς δηλ. ὁ ὁποῖος εἶναι ἀκριβῶς ὀπισθὲν του καὶ οἱ δύο δὲ ὁμοῦ καλοῦνται ὁμόστοιχοι.

εὐρίσκονται διηρημένοι κατὰ ζεύγη (στοίχους), μὲ τὰ νῶτα τοῦ ἐνὸς ἐστραμμένα πρὸς τὰ νῶτα τοῦ ἄλλου (βάχη μὲ βάχη).

Ὁ γυμναστής τότε παραγγέλλει «εἰς τὰς θέσεις σας!»· τότε πλησιάζει ἕκαστος εἰς τὸν ὁμόστοιχόν του, ὥστε νὰ ἐγγίσῃ ἢ βάχη τοῦ ἐνὸς ἔς τὴν βάχη τοῦ ἄλλου καὶ ἀγκιστρῶναι ὁ μαθητῆς τοῦ πρῶτου ζυγοῦ τὸν δεξιόν του βραχίονα εἰς τὸν ἀριστερόν του ὁμοστοίχου του, τὸν δὲ ἀριστερόν του βραχίονα εἰς τὸν δεξιόν βραχίονα τοῦ ὁμοστοίχου του καὶ τοιοιτοτρόπως εἶναι ἔτοιμοι διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς παιδιᾶς.

ΠΑΙΔΙΑ.— Διὰ τοῦ σφυρίγματος τοῦ γυμναστοῦ ἡ παιδιὰ ἀρχίζει: Ἐκαστος μαθητῆς τοῦ πρῶτου ζυγοῦ κύπτει ἐμπρὸς καὶ σηκώνει ἐπὶ τῆς βάχεώς του τὸν ὁμόστοιχόν του, ἔχοντα τὸ πρόσωπόν του ἐστραμμένον πρὸς τὸν οὐρανόν, ἀκολούθως ἐγείρεται καὶ ἀμέσως ἀνευ διακοπῆς, μόλις ὁ τοῦ δευτέρου ζυγοῦ πατήσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, πράττει καὶ οὗτος ὁμοίως διὰ τὸν ὁμόστοιχόν του, καὶ καὶ τοιοιτοτρόπως συνεχίζεται ἡ παιδιὰ μὲ φαιδρότητα καὶ ζωηρότητα, μέχρις ὅτου ἀκουσθῇ τὸ σφύριγμα τοῦ γυμναστοῦ, ὅποτε παύουν ἀμέσως.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.— Ἡ παιδιὰ αὕτη εἶναι κοινοτάτη. Ἐδόθη δὲ ἢ ἀνωτέρω ὀνομασία εἰς ταύτην, διότι εἰς πολλὰ μέρη, ὅπως εἰς τὴν ἰδιαιτέραν μου πατρίδα Κάλυμνον, ὁ παῖς ὁ ὁποῖος σηκώνει τὸν ἄλλον, ἐρωτᾷ «πόσα ἄστρα ἔχει ὁ οὐρανός;» Ἐκεῖνος δὲ ἀποκρίνεται «μύρια κι' ἕνα»· καὶ τότε ὁ πρῶτος (ὁ ἀπὸ κάτω παίκτης) ἀποκρίνεται «κατέβα πᾶρέ με κι' ἐμένα!». Ἀμέσως ἀντιστρέφουν οἱ ἄλλοι· δηλαδή ὁ πρῶτος ἐγείρεται, ὁ δὲ δεύτερος, μόλις πατήσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, σηκώνει τὸν πρῶτον καὶ ἐπαναλαμβάνονται τὰ αὐτά, ὡς ἀνωτέρω.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.— Ἀκριβῶς ἡ διλογία (ἢ ἐρώτησις δηλ. καὶ ἡ ἀπόκρισις καὶ πάλιν ἢ ἐπανάληψις τῶν αὐτῶν) διεξάγεται μεταξὺ τῶν παιζόντων παιδῶν τῆς Καλύμνου ὡς ἑξῆς:

ὁ Κάτω: «πόσα ἄστρα ἔχει ὁ οὐρανός;»;

ὁ ἀπὸ Ἰπάνω: «πέντε κι' ἕνα»·

ὁ Κάτω: «κατέβα κι' ἔπαρμε κι' ἐμένα». (α)

(α) Ἡμεῖς μετετρέψαμεν τὸ μὲν πέντε εἰς «μύρια διὰ τὴν λογικότητα τοῦ πράγματος, τὸν δὲ ἰδιωτισμόν «ἔπαρμε» εἰς «πᾶρέ με», μεταχειρισθέντες τὴν πανελλήνιον ἔκφρασιν.

Ἐν δὲ τῇ Κεφαλληνίᾳ μεταξὺ τῶν παικτῶν οἱ ὅποιοι παίζουσι τὴν παιδιὰν ταύτην λαμβάνει χώραν ἢ ἐξῆς ἐρωταπόκρισις:

ὁ ἀπὸ Ἰπάνω: «ποῦ πατεῖς;»

ὁ ἀπὸ Κάτω: «ἔς τὴ γῆς»·

ὁ ἀπὸ Κάτω: «ποῦ θωρεῖς;»

ὁ ἀπὸ Ἰπάνω: «ἔς τὸν οὐρανόν»·

ὁ ἀπὸ Κάτω: «σκῦψε πᾶρέ με κι' ἐμένα τὸν ἀμαρτωλό».

61. ΜΕ ΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑ

80—100 παίζεται.

Οἱ παίζεται διαιροῦνται εἰς ἴσας ομάδας. Παρατάσσονται δὲ εἰς σχηματισμὸν «ομάδες κατὰ μαθητὴν εἰς παράταξιν», (α) μὲ διαστήματα τασσάρων βημάτων ἀπ' ἀλλήλων καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος.

Πρὸ τῶν ομάδων χαράσσεται εὐθεῖα γραμμὴ «ἀφετηρία» καλουμένη, ἐπὶ τῆς ὁποίας πατεῖ ὁ πρῶτος παίκτης ἐκάστης ομάδος· ἀπέναντι δὲ ἐκάστης ομάδος καὶ εἰς ἀπόστασιν 12 μ. περίπου τοποθετεῖται ἀντικείμενόν τι (λίθος κ.τ.τ.), ἐλλείψει δένδρων, «τέρμα» καλούμενον. Μόλις δοθῇ ὑπὸ τοῦ γυμναστοῦ τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως τῆς παιδιᾶς, πᾶσαι αἱ ομάδες ταυτοχρόνως ἀρχίζουν τὴν παιδιὰν ὡς ἐξῆς:

Ὁ πρῶτος παίκτης ἐκάστης ομάδος τρέχει μὲ τὰ τέσσαρα (δηλ. χέρια καὶ πόδια) πρὸς τὸ τέρμα τῆς ομάδος του, στρέφει πρὸς τὰ ἀριστερὰ ὀπισθεν τοῦ τέρματος, καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἀφετηρίαν γραμμῆν. Ὅταν δὲ φθάσῃ εἰς αὐτήν, τότε ἐγείρεται, κτυπᾷ τὸν δεῦτερον παίκτην τῆς ομάδος του, ὅστις ἤδη εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς ἀφετηρίας γραμμῆς εἰς θέσιν ἀναμονῆς (μὲ τὰ τέσσαρα), καὶ κτυπᾷ αὐτὸν ἐπὶ τῆς ῥάχews· καὶ μόλις οὗτος κτυπηθῇ, τρέχει κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς, μέχρι τοῦ τελευταίου.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος παίκτης κατορθώσῃ νὰ φθάσῃ πρῶτος εἰς τὴν ἀφετηρίαν γραμμῆν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐξεκίνησεν.

62. ΤΑ ΒΑΡΕΛΛΑΚΙΑ

8—80 ἢ καὶ περισσότεροι παίζεται.

Οἱ παίζεται συντάσσονται ἐπὶ δύο ζυγῶν μὲ διαστήματα ἀπ' ἀλλήλων

(α) Κατὰ τὸ «ἐνωμοῖται κατ' ἄνδρα εἰς παράταξιν».

λήλων τριῶν βημάτων. Ὁ γυμναστής ἐπειτα παραγγέλλει «πρῶτος ζυγὸς πέντε βήματα ἐμ πρὸς! - μάρς!» Οὕτως οἱ δύο ζυγοὶ εἶναι παρατεταγμένοι μὲ διαστήματα τριῶν βημάτων μεταξὺ τῶν παικτῶν τοῦ αὐτοῦ ζυγοῦ, καὶ ἀποστάσεις πέντε βημάτων μεταξὺ τῶν δύο ζυγῶν. Ἀκολούθως παραγγέλλει «ὁ πρῶτος ζυγὸς λάβετε θέσιν». Πάντες οἱ τοῦ πρώτου ζυγοῦ παίζεται κύπτουν ἐμπρὸς· δηλ. ἕκαστος ἔχει τὰ ὀπίθια ἐστραμμένα πρὸς τὸν πηδῶντα, (α) προεκβάλλει τὸν ἀριστερὸν πόδα, στηρίζει ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ γόνατος τὰς δύο τοῦ χεῖρας, κάμπτει ὀλίγον ἢ καὶ περισσότερον τὸ γόνυ ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος τοῦ πηδῶντος (β) καὶ ἀναμένει. Διὰ τοῦ σφυρίγματος δὲ τοῦ γυμναστοῦ, πάντες οἱ παίζεται τοῦ δευτέρου ζυγοῦ ξεκινοῦν τρέχοντες καὶ ἕκαστος παίρνει φόρα, ἀκουμβᾷ τὰς παλάμας του (γ) ἐπὶ τῆς ῥάχews τοῦ ὀμοστοίχου του καὶ πηδᾷ ἄνωθεν αὐτοῦ προσέχων, ὅπως μὴ ἐγγίσουν οἱ πόδες του εἰς τὸ σῶμα αὐτοῦ. Ἀφοῦ δὲ πάντες πηδήσουν, προχωροῦν πέντε βήματα καὶ κύπτουν αὐτοί, ἐνῶ οἱ τοῦ πρώτου ἐγείρονται καὶ ἀναμένουν νὰ δοθῇ τὸ σύνθημα ὑπὸ τοῦ γυμναστοῦ. Ὁ γυμναστής καὶ πάλιν παραγγέλλει «εἰς τὰς θέσεις σας! - ἔτοιμοι!» καὶ ἀκολούθως σφυρίζει· μὲ τὸ σφύριγμα δὲ τούτου, οὗτοι πράττουν ὁμοίως. Καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς.

63. ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΔΑ

4—40 παίζεται ἢ καὶ περισσότεροι.

Σχοινίον μήκους 30 μέτρων ἢ καὶ περισσότερων, πάχους 30—40 χιλιοστομέτρων, λεῖον, ἄνευ κόμβων καὶ εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ ἄκρα αὐτοῦ. Εἰς τὸ μέσον δὲ αὐτοῦ ἀκριβῶς ὑπάρχει δακτύλιος καταφανῆς χρώματος ἐρυθροῦ, καὶ ἐκατέρωθεν τούτου εἰς ἀπόστασιν 1,75 ὑπάρχουν ἕτεροι δύο ὅμοιοι δακτύλιοι.

ΠΕΔΙΟΝ.— Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους σημειοῦνται δι' ἀσθέστου τρεῖς παράλληλοι εὐθεῖαι καταφανεῖς ἀπέχουσαι ἀλλήλων 1,75 μ. Γὸ

(α) Δύναται νὰ στρέψῃ καὶ τὴν ἀριστερὰν τοῦ πλευρᾶν πρὸς τὸν πηδῶντα.

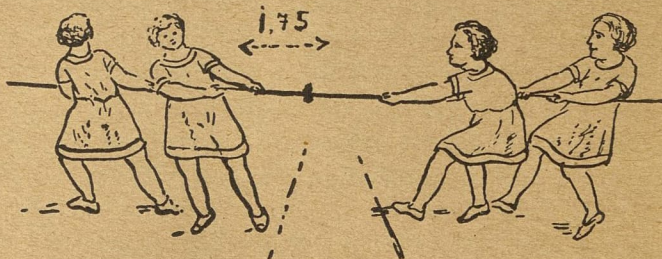
(β) Ἡ στάσις αὕτη καλεῖται στάσις «πουλιόυ».

(γ) ἀπαγορεύεται ὁ πηδῶν νὰ ἀκουμβᾷ μὲ τὰς πυγμάς του ἐπὶ τῆς ῥάχews τοῦ κύπτοντος.

σχοινίον εκτείνεται και τοποθετείται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καθέτως ἐπὶ τὰς γραμμάς, οὕτως ὥστε οἱ δακτύλιοι τοῦ σχοινίου νὰ συμπίπτουν ἐπ' αὐτῶν.

ΟΜΑΔΕΣ.— Ἡ τάξις συντάσσεται εἰς ἀνεπτυγμένην παράταξιν ἐπὶ δύο ζυγῶν. Ὁ πρῶτος ζυγὸς ἀποτελεῖ τὴν Α ὁμάδα, ὁ δὲ δεῦρος ζυγὸς τὴν Β ὁμάδα (α).

Ὁ γυμναστὴς ὀδηγεῖ καταλλήλως πρῶτον τὴν Α ὁμάδα καὶ μετὰ ταῦτα τὴν Β, νὰ καταλάβωσι τὰς θέσεις των ἔνθεν καὶ ἔνθεν

ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΑΑ

τοῦ σχοινίου κατὰ μῆκος αὐτοῦ, οὕτως ὥστε ἐκάστη ἐξ αὐτῶν νὰ καταλάβῃ τὸ μέρος τοῦ σχοινίου ἀπὸ τοῦ ἀκραίου δακτυλίου μέχρι τοῦ ἐτέρου τῶν ἄκρων, τοῦ εὐρισκομένου πρὸς τὸ μέρος αὐτῆς, μετέωπον πρὸς τὸ μέσον τοῦ σχοινίου· ἐκάστη δὲ ὁμάς νὰ ἔχη τὸ σχοινίον πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀριστερᾶς τῆς πλευρᾶς.

Μετὰ ταῦτα ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει « ἀναλάβετε! » Διὰ τοῦ παραγγέλματος τούτου οἱ μαθηταὶ ἐκάστης ὁμάδος κύπτουν καὶ λαμβάνουν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τὸ σχοινίον διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς καὶ ἐγειρόμενοι ἀνυψοῦσιν αὐτὸ ἐκεῖθεν.

Μετὰ ταῦτα ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει « τείνατε! » Διὰ τοῦ παραγγέλματος τούτου συλλαμβάνουσι τὸ σχοινίον καὶ διὰ τῶν δύο χειρῶν, τεντώνουν τὸ σχοινὶ καὶ ἀναμένουν νὰ δοθῇ εἰς αὐτοὺς τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀγῶνος. Ἀκολούθως ὁ γυμναστὴς φω-

(α) Εἰς ἐπίσημους ἀθλητικούς ἀγῶνας ἦτο καθιερωμένον, ἡ ὁμάς νὰ ἀποτελῆται ἐξ 8 παικτῶν ἐκάστη. Τὸ δὲ ἀνώτατον βᾶρος ἐκάστης ὁμάδος δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπερβαίῃ τὰ 650 χιλιόγραμμα.

νάζει « ἔτοιμοι! » καὶ μετὰ βραχὺ χρονικὸν διάστημα παραγγέλλει « ἐμπρός! »

Διὰ τοῦ παραγγέλματος τούτου ὁ ἀγὼν ἀρχίζει: Ἐκάστη ὁμάς προσπαθεῖ νὰ σύρῃ πρὸς τὸ μέρος τῆς τὴν ἀντίπαλον (νὰ τὴν « πᾶρῃ ».)

Ὅταν ἡ μία ὁμάς σύρῃ τὴν ἀντίπαλόν τῆς, οὕτως ὥστε ὁ πρὸς τὸ μέρος τῆς συρθείσης δακτύλιος φθάσῃ ἀκριβῶς ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἀκρινὴν γραμμὴν, ἡ ὁποία εἶναι σημειωμένη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πρὸς τὸ μέρος τῆς ἄλλης ὁμάδος, τότε ὁ γυμναστὴς σφυρίζει, καὶ ἡ παιδιὰ διακόπτεται. Ἐστω ὅτι ἡ Α ὁμάς ἐπῆρε τὴν Β ὁμάδα (δηλ. ἡ Α ἔσυρε πρὸς τὸ μέρος τῆς τὴν Β)· τώρα αἱ ὁμάδες ἀλλάσσουν θέσεις· δηλ. ἡ ὁμάς Α λαμβάνει τὴν θέσιν τῆς Β καὶ τὰνάπαλιν. Ἀλλὰ συγχρόνως θὰ ἀλλάξουν καὶ πλευρὸν ὡς πρὸς τὸ σχοινίον. Δηλαδή, ἐνῶ κατὰ τὴν πρώτην συμβολὴν αἱ ὁμάδες εἶχον τὸ σχοινίον πρὸς τὴν ἀριστερὰν των πλευρὰν, τώρα πρέπει νὰ τὸ ἔχουν πρὸς τὴν δεξιὰν των πλευρὰν. Ἐστω ὅτι ἡ Α καὶ πάλιν ἐπῆρε τὴν Β ὁμάδα· ἡ Α λοιπὸν ἀνακηρύσσεται ΝΙΚΗΤΡΙΑ.

Ἄλλ' ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι κατὰ τὴν δευτέραν συμβολὴν ἡ ὁμάς Β ἐπῆρε τὴν Α· τότε αἱ ὁμάδες καὶ πάλιν ἀλλάσσουν θέσεις καὶ ἀκολουθεῖ τρίτη συμβολὴ μετὰ τὸ σχοινίον εἰς τὴν ἀριστερὰν των πλευρὰν· ἡ ὁμάς δέ, ἡ ὁποία κατὰ τὴν τρίτην συμβολὴν ἤθελε κερδίσει, αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ ΝΙΚΗΤΡΙΑ.

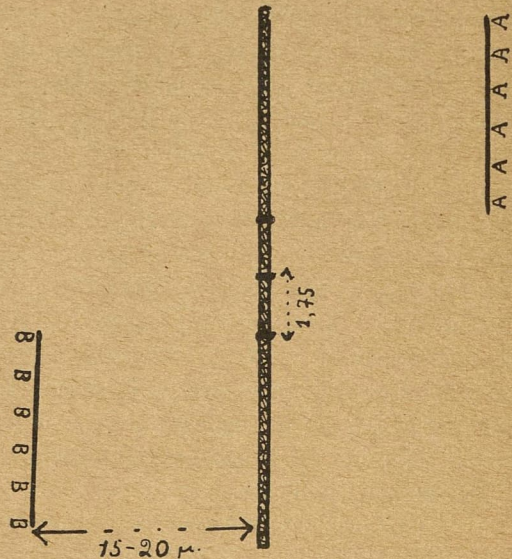
Σημείωσις.— Ἡ παιδιὰ αὕτη περιλαμβάνετο εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν ολύμπιαδων, ἀλλ' ἤδη κατηργήθη. Κατὰ τοὺς ἐπίσημους δὲ ἀθλητικούς ἀγῶνας, δὲν ὑπῆρχε τοιαύτη διάταξις νὰ ὑποχρεοῖ πάντας τοὺς παίκτας νὰ ἔχωσι τὸ σχοινίον πρὸς τὴν ἀριστερὰν των πλευρὰν καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν δεξιὰν. Ἐν τούτοις ἡμεῖς προκειμένου περὶ ἐφαρμογῆς τῆς παιδιᾶς ταύτης ἐν Σχολαίσις, θεωροῦμεν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης ἀναγκαιοτάτην διὰ τὴν ἀμφιμερῆ ἐξάσκησιν τῶν ἀσκουμένων μαθητῶν.

64. ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΑΑ ΜΕΤΑ ΔΡΟΜΟΥ

16—40 παῖκται ἢ καὶ περισσότεροι.

Σχοινίον μῆκους 30 μ. καὶ πάχους 30-40 χιλιοστομέτρων, λεῖον, ἀνευ κόμβων καὶ εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ ἄκρα αὐτοῦ. Εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ ἀκριβῶς ὑπάρχει δακτύλιος καταφανῆς χρώματος ἐρυθροῦ, ἐκατέρωθεν δὲ τούτου εἰς ἀπόστασιν 1,75 ὑπάρχουν δύο ἑτεροὶ ὅμοιοι δακτύλιοι.

ΠΕΔΙΟΝ.— Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους σημειοῦνται δι' ἀσβέστου τρεῖς παράλληλοι εὐθεῖαι κοταφανεῖς, ἀπέχουσαι ἀλλήλων 1,75. Τὸ σχοινίον τένεται, καὶ τοποθετεῖται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καθέτως ἐπὶ τὰς γραμμάς, οὕτως ὥστε οἱ δακτύλιοι τοῦ σχοινίου νὰ συμπίπτουν ἐπ' αὐτῶν. Ἐκατέρωθεν τοῦ σχοινίου εἰς ἀπόστασιν 15 μ. περίπου χάρασσονται δύο εὐθεῖαι, παράλληλοι πρὸς αὐτό. Ἐκάστη δὲ τούτων

ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΔΑ ΜΕΤΑ ΔΡΟΜΟΥ

εἶναι ἴση μὲ τὸ ἀπέναντί της ἕτερον ἥμισυ τοῦ σχοινίου πλὴν 1,75 μ. ὡς δεικνύει τὸ παρατιθέμενον σχεδιαγράφημα.

ΟΜΑΔΕΣ.— Ἡ τάξις συντάσσεται εἰς ἀνεπτυγμένην παράταξιν ἐπὶ δύο ζυγῶν. Ὁ πρῶτος ζυγὸς ἀποτελεῖ τὴν Α ὀμάδα, ὁ δὲ δεύτερος ζυγὸς τὴν Β ὀμάδα.

Ἡ Α ὀμάς ὁδηγεῖται καταλλήλως ὑπὸ τοῦ γυμναστοῦ καὶ παρατάσσεται ἐφ' ἑνὸς ζυγοῦ ἐπὶ τῆς μιᾶς παραλλήλου πρὸς τὸ σχοινίον εὐθείας· ὁμοίως ἡ Β ἐπὶ τῆς ἄλλης, ἀμφότεραι δὲ μὲ μέτωπον πρὸς τὸ σχοινίον.

Ἀκολουθῶν ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «εἰς τὰς θέσεις

σας!-ἔτοιμοι!-μάρς!» Διὰ τοῦ ἐκτελεστικοῦ μάρς πάντες τρέχουν καὶ ἀγωνίζονται ποῖα ὀμάς θὰ «πάρῃ» τὴν ἄλλην.

Κατὰ τὴν παιδιὰν ταύτην πᾶς παίκτης μὲν ἤθελεν ἀρπάσει τὸ σχοινίον, ἔχει δικαίωμα ἀμέσως νὰ τραβᾷ τὸ σχοινίον, ἔστω καὶ ἐὰν μόνος ἤθελε φθάσει πρῶτος.

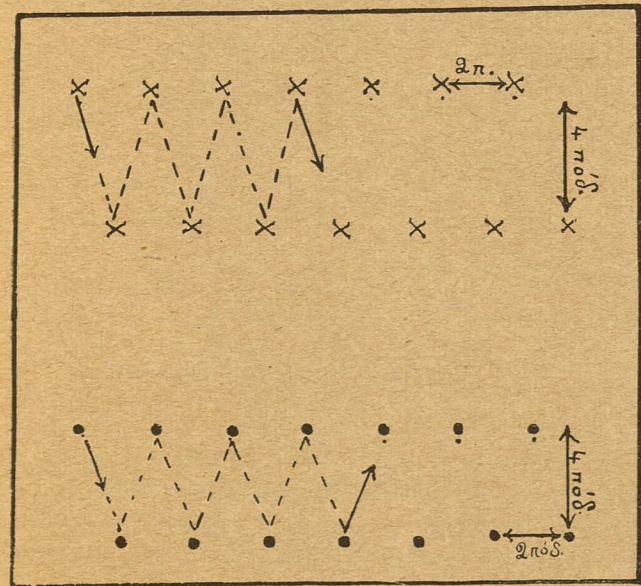
ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὀμάς ἐκεῖνη, ἡ ὁποία εἰς τρεῖς συμβολὰς ἤθελε σύρει τὴν ἄλλην δίς, πρὸς τὸ μέρος της, ὡς ἐν τῇ προηγουμένη παιδιᾷ διελάβομεν.

65. ΑΡΠΑΣΤΟΝ ΚΑΤ' ΑΝΤΙΖΥΓΙΑΝ

20 — 100 παίχται.

Δύο ἢ περισσότερα σακκίδια (α) ἢ σφαίραι.

Οἱ παίχται διαιροῦνται εἰς δύο ἢ περισσότερας ὀμάδας. Ἐκάστη

ΑΡΠΑΣΤΟΝ ΚΑΤ' ΑΝΤΙΖΥΓΙΑΝ

ὀμάς παρατάσσεται κατ' ἀντιζυγίαν (δηλ. ὁ εἰς ζυγὸς ἀπέναντι τοῦ

(α) Σακκίδιον τοιοῦτον κατασκευάζεται ἐκ μαλακοῦ δέρματος, εἶναι δὲ τοῦτο σχήματος τετραγώνου, τοῦ ὁποίου ἐκάστη πλευρὰ εἶναι 0,14 μ περίπου καὶ πληροῦται ἄμμου ἢ μικρῶν ξηρῶν φασολίων κ.τ.π.

ἄλλου) με ἀπόστασιν τοῦ ἐνὸς ζυγοῦ ἀπὸ τοῦ ἄλλου τεσσάρων βημάτων καὶ διαστήματα μεταξὺ τῶν παικτῶν δύο βημάτων. Ὁ εἰς ἐκ τῶν δύο ζυγῶν ἐκάστης ὁμάδος ἐκτελεῖ ἐν βῆμα πλάγιον πρὸς τὰ δεξιὰ (ἢ ἀριστερά), οὕτως ὥστε ἕκαστος παίκτης τῆς αὐτῆς ὁμάδος, πλὴν τοῦ ἄκρου δεξιοῦ (ἢ ἀριστεροῦ) τοῦ ἐνὸς ζυγοῦ ἢ τοῦ ἄκρου ἀριστεροῦ (ἢ δεξιοῦ) τοῦ ἐτέρου ζυγοῦ τῆς αὐτῆς ὁμάδος, νὰ εὐρίσκωνται ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος, τὸ ὁποῖον χωρίζει τοὺς δύο ἀπέναντί του παίκτης.

Ὁ πρῶτος παίκτης τοῦ ἐνὸς ζυγοῦ ἐν ἐκάστη ὁμάδι κρατεῖ ἐν σακκίδιον (ἢ μίαν σφαῖραν). Μόλις δοθῇ ὑπὸ τοῦ γυμναστοῦ τὸ παράγγελμα τῆς ἐνάρξεως, τὸ σακκίδιον (ἢ ἡ σφαῖρα) ρίπτεται ταχέως εἰς τὸν πρῶτον παίκτην τοῦ ἀπέναντι ζυγοῦ. Οὗτος ρίπτει ἀμέσως εἰς τὸν δεῦτερον παίκτην τοῦ πρῶτου ζυγοῦ, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Τὸ βαλλόμενον οὕτω σακκίδιον (ἢ σφαῖρα) διαγράφει τετρασμένην γραμμὴν μεταξὺ τῶν ζυγῶν τῆς ὁμάδος. Ὅταν δὲ τὸ σακκίδιον (ἢ ἡ σφαῖρα) φθάσῃ εἰς τὸν τελευταῖον τοῦ ἄλλου ζυγοῦ παίκτην, τότε οὗτος ἄνευ διακοπῆς τινος ἀποστέλλει ὀπίσω τὸ σακκίδιον (ἢ τὴν σφαῖραν) κατ' ἀντίστροφον διαδρομὴν καὶ ἐξακολουθεῖ ἢ διαβῆδαισιν (τὸ πασσάρισμα) τοῦ σακκιδίου (ἢ τῆς σφαίρας), μέχρις οὗ τοῦτο φθάσῃ πάλιν εἰς τὸν πρῶτον παίκτην, ἐξ οὗ ἤρχισεν ἡ παιδιὰ.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη ἐπιτυγχάνει νὰ ἐπαναφέρῃ κανονικῶς τὸ σακκίδιον πάλιν εἰς τὸν πρῶτον παίκτην.

66. ὩΣ ΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΟΣ

12 -- 60 παίκτηι.

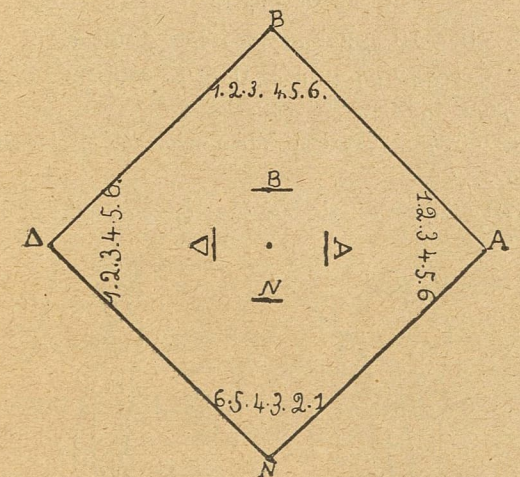
Τέσσαρες σφαῖραι ἢ σακκίδια. Οἱ παίκτηι διαιροῦνται εἰς τέσσαρας ὁμάδας με ἴσον ἀριθμὸν παικτῶν ἐκάστη. Ἐκάστη δὲ ὁμάς ἐκλέγει τὸν ἀρχηγόν της. Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους χαράσσεται τετραγώνον, τοῦ ὁποῖου ἐκάστη τῶν διαγωνίων νὰ εἶναι ἐξήκοντα περίπου ποδῶν. Πέριξ τοῦ κέντρου τοῦ τετραγώνου χαράσσονται τέσσαρες εὐθεῖαι ἀπέχουσαι ἐξ ἴσου ἀπὸ τῶν ἀπέναντι κορυφῶν τῶν γωνιῶν τοῦ τετραγώνου, ὡς δεικνύει τὸ κατωτέρω σχεδιαγράφημα. Αἱ εὐθεῖαι αὗται χρησιμοποιοῦνται ὡς θάσεις τῶν ἀρχηγῶν τῶν ὁμάδων. Αἱ τέσσαρες γωνίαί τοῦ τετραγώνου πρέπει νὰ συμπίπτουν με τὰ τέσσαρα κύρια σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, ἐξ οὗ καὶ αἱ τέσσαρες ὁμάδες

λαμβάνουν τὴν προσωνομίαν Α, Δ, Β, Ν (Ἀνατολή, Δύσις, Βορρᾶς καὶ Νότος). Ἐκάστη ὁμάς ἐπιμελεῖα τοῦ ἀρχηγοῦ της παρατάσσεται εἰς τὴν ἀντίστοιχον αὐτῆς γωνίαν, ἐφ' ἐνὸς ζυγοῦ, με μέτωπον πρὸς τὴν θάσιν τοῦ ἀρχηγοῦ, καὶ ἀριθμεῖται ὑπ' αὐτοῦ κατ' αὐξοντα ἀριθμὸν.

Ἐκαστος ἀρχηγὸς κρατεῖ ἐν σακκίδιον (ἢ μίαν σφαῖραν), λαμβάνει τὴν θέσιν του ἐντὸς τῆς βάσεώς του, καὶ τίθεται εἰς θέσιν ἀναμονῆς.

Ὁ γυμναστὴς ἀναφωνεῖ « ἕτοιμοι! » καὶ σφυρίζει. Με τὸ σφύριγμα τοῦ γυμναστοῦ, καὶ αἱ τέσσαρες ὁμάδες ταυτοχρόνως ἀρχίζουν τὸν ἀγῶνα ὡς ἐξῆς:

Ὁ ἀρχηγὸς παραδείγματος χάριν τῆς Α ὁμάδος ρίπτει τὸ σακ-

ὩΣ ΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΟΣ

κίδιον (ἢ τὴν σφαῖραν) πρὸς τὸν ἔχοντα ἀριθμὸν 1 τῆς ὁμάδος του ὁ ὑπ' ἀριθ. 1 μόλις δεχθῇ τὸ σακκίδιον, ἀντιβάλλει τοῦτο πάλιν πρὸς τὸν ἀρχηγόν του. Ὁ δὲ ἀρχηγός, ἀφοῦ δεχθῇ τοῦτο, βάλλει αὐτὸ πρὸς τὸν ἔχοντα τὸν ἀριθμὸν 2 τῆς ὁμάδος του ὁ ὑπ' ἀριθ. 2, ὅταν δεχθῇ τοῦτο, ἀντιβάλλει καὶ οὗτος τὸ σακκίδιον πρὸς τὸν ἀρχηγόν του καὶ οὕτως ὁ ἀρχηγὸς προχωρεῖ βάλλων τὸ σακκίδιον μέχρι τοῦ τελευταίου.

Όταν ο αρχηγός ρίψη τὸ σακκίδιον (ἢ τὴν σφαῖραν) πρὸς τὸν τελευταῖον, τότε ὁ μὲν ἀρχηγὸς ἀφίνει τὴν βᾶσιν του, σπεύδει δρομαίως καὶ τίθεται εἰς τὸ δεξιὸν τῆς ομάδος του· ὁ δὲ τελευταῖος παίκτης καταλαμβάνει τὴν εὐθύγραμμον βᾶσιν (τὴν θέσιν τοῦ ἀρχηγοῦ), γίνεται αὐτὸς ἀρχηγὸς καὶ συνεχίζει τὸ ἔργον τοῦ προκατόχου του ὁμοίως· Ἡ παιδιὰ ἐξακολουθεῖ, μέχρις ὅτου ὅλοι οἱ παῖκται μὲ τὴν σειρὰν των καταλάβουν τὴν θέσιν τοῦ ἀρχηγοῦ.

Ἡ δὲ παιδιὰ ἐπομένως τελειώνει, ὅταν ὁ πρῶτος ἀρχηγός, ἐξ οὗ ἤρχισεν ἡ παιδιὰ, ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἀρχικὴν του θέσιν, δηλαδὴ ἐντὸς τῆς εὐθυγράμμου βᾶσεώς του.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ομάδα ἐκεῖνη, τῆς ὁποίας ὁ ἀρχηγὸς ἤθελε κατορθῶσει νὰ ἔλθῃ πρῶτος εἰς τὴν βᾶσιν του.

67. ΟΙ ΑΛΕΝΤΕΣ *

8—10 ἢ καὶ περισσότεροι παῖκται.

Ὅργανα· ἡ ἀλεντὴ μήκους 0,50 μ. περίπου καὶ τὸ ἀλεντόξυλο μήκους 0,22 μ. περίπου.

Ἡ παιδιὰ αὕτη παίζεται εἰς πολὺ ἀνοικτὸν πεδῖον ἐπίπεδον ἢ καὶ ἀνώμαλον.

Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς δύο ἴσας ομάδας, ἐκάστη ομάδα ἐκλέ-

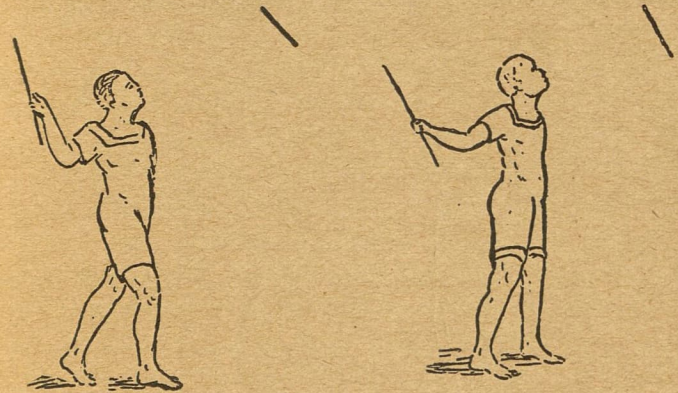
(α) ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟΣ ΝΑ ΡΙΨῆ ΤΟ ΑΛΕΝΤΟΞΥΛΟ ὩΣ ΤΟΝ ΑΕΡΑ
(β) ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟΣ ΝΑ ΡΙΨῆ ΤΟ ΑΛΕΝΤΟΞΥΛΟ ὩΣ ΤΟΝ ΑΕΡΑ

γει τὸν ἀρχηγόν τῆς. Ἐκαστος ἀρχηγὸς ὀρίζει τὴν σειρὰν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ παίξῃ ἕκαστος παίκτης· δηλαδὴ πρῶτος, δεύτερος καὶ καθ' ἑξῆς. Διὰ κλήρου δὲ ὀρίζεται ποία ἐκ τῶν δύο ομάδων θὰ παίξῃ πρῶτη.

Ἐστω, ὅτι ἡ Α ομάδα θὰ παίξῃ πρῶτη καὶ ἡ Β ὅτι θὰ παίξῃ δευτέρα.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Α ομάδος καλεῖ τὸν ἀσθενέστερον τῶν συντρόφων του νὰ παίξῃ πρῶτος ἀπὸ σημείου καταφανοῦς λ. χ. λίθου, δένδρου κ.τ.τ. καλουμένου μάννα. Μετ' αὐτὸν θὰ παίξῃ ὁ ὀλιγώτερον ἀσθενής, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

ΠΑΙΔΙΑ.—Ὁ πρῶτος λοιπὸν παίκτης πατεῖ ἐπὶ τῆς ὀριζοντίας γραμμῆς, ἐπὶ τῆς ὁποίας εὐρίσκεται ἡ μάννα, πιάνει διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τὴν ἀλεντὴ ἀπὸ τὸ ἕτερον αὐτῆς ἄκρον, μεταξὺ δὲ τοῦ μέσου δακτύλου καὶ τοῦ δείκτου ἐπικουροῦντος καὶ τοῦ μεγάλου

(α) ΕΡΡΙΨΕ ΤΟ ΑΛΕΝΤΟΞΥΛΟ ὩΣ ΤΟΝ ΑΕΡΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ ΝΑ ΤΟ ΚΤΥΠῆΣῃ
(β) ΕΡΡΙΨΕ ΤΟ ΑΛΕΝΤΟΞΥΛΟ ὩΣ ΤΟΝ ΑΕΡΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ ΝΑ ΤΟ ΚΤΥΠῆΣῃ

λου δακτύλου τοποθετεῖ τὸ ἀλεντόξυλο, οὕτως ὥστε ἡ ἀλεντὴ καὶ τὸ ἀλεντόξυλο νὰ σχηματίζουν σταυρὸν ἀνεστραμμένον. Ἀκολούθως διὰ μιᾶς κινήσεως τοῦ δεξιοῦ βραχίονος πρὸς τὰ ἄνω ρίπτει τὸ ἀλεντόξυλο πρὸς τὰ ἄνω κατακορύφως ὡς τὸν ἀέρα· διὰ τῆς ἀλεντῆς δὲ προσπαθεῖ νὰ κτυπήσῃ δυνατὰ τὸ ἀλεντόξυλο καὶ νὰ τὸ ἐκσφενδονίσῃ, ὅσον τὸ δυνατόν μακρὰν κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὰ ἔμπροσθεν. Καὶ ἐὰν μὲν τὸ κτυπήσῃ ὅπως δὴ ποτε, τότε ἐπαναλαμβάνει τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς. Μετὰ ταῦτα δὲ ἔρχεται ἡ σειρὰ τοῦ δευτέρου παίκτη τῆς αὐτῆς ομάδος. Ἐὰν ὅμως ἀποτύχῃ (κάμη

ταίφλα), τότε επιχειρεῖ καὶ ἐκ δευτέρου, καὶ ἐκ τρίτου. Περισσότερον δὲν ἔχει δικαίωμα.

Ἄρα τρεῖς μόνον φοράς δικαιούται ἕκαστος νὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ κτυπήσῃ δι' ἐκατέρας χειρὸς ἀνεπιτυχῶς.

Μετὰ τὸν πρῶτον παίκτην ῥίπτει ὁμοίως ὁ δεύτερος παίκτης τῆς αὐτῆς ομάδος Α καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς μέχρι τοῦ τελευταίου. Ἄς ὑποθέσωμεν δὲ ὅτι ὁ τελευταῖος τῆς Α ομάδος κατώρθωσε νὰ φέρῃ τὸ ἀλεντόξυλο εἰς σημεῖόν τι τοῦ ΠΕΔΙΟΥ. Τότε ἔρχεται ἡ σειρά τῆς Β ομάδος:

Ὁ πρῶτος τῆς Β ομάδος, ἀπὸ τοῦ σημείου εἰς τὸ ὁποῖον ἔπεσε τὸ ἀλεντόξυλο κατὰ τὴν ἄφεισιν τοῦ τελευταίου τῆς Α ομάδος, σύ-

ΕΚΤΥΠΗΣΕ ΤΟ ΑΛΕΝΤΟΞΥΛΟ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ
ΚΑΙ ΕΞΕΣΦΕΝΔΟΝΙΣΕΝ ΑΥΤΟ

ρει εὐθεῖαν παράλληλον πρὸς ἐκείνην ἐπὶ τῆς ὁποίας εὐρίσκεται ἡ μάσσα, μέχρις οὗ φθάσῃ ἀκριβῶς ἀπέναντι αὐτῆς (δηλαδὴ λαμβάνει τὴν συντομωτέραν καὶ τὴν πραγματικὴν ἀπόστασιν καὶ ὄχι τὴν λοξήν). Ἄφου δὲ φθάσῃ ἀκριβῶς ἀπέναντι τῆς μάσσας (ἐπὶ τῆς νοητῆς δηλ. καθέτου τῆς ἀγομένης μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς μάσσας, ἐπὶ τὴν εὐθεῖαν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται αὕτη), τότε ἀρχίζει νὰ παίξῃ.

ΣΚΟΠΟΣ τῆς Β ομάδος εἶναι νὰ κατορθώσῃ νὰ φέρῃ καθ'

ὁμοίον τρόπον τὸ ἀλεντόξυλο πάλιν εἰς τὴν μάσσαν ἢ εἰς τὴν προέκτασιν τῆς εὐθείας ἐπὶ τῆς ὁποίας αὕτη εὐρίσκεται. Καὶ ἐὰν μὲν κατορθώσῃ τοῦτο, τότε ἡ Β ὁμάς εἶναι ἡ ΝΙΚΗΤΡΙΑ, ἐὰν δὲ ὄχι, εἶναι ἡ ΗΤΤΗΜΕΝΗ.

ΠΟΙΝΗ. — Ἡ ΝΙΚΗΤΡΙΑ ἰππεύει ἐπὶ τῆς ΗΤΤΗΘΕΙΣΗΣ, αὕτη δὲ μεταφέρει τὴν πρώτην μέχρις ὀρισθέντος ἐκ τῶν προτέρων σημείου.

Σημείωσις. — Ἐκ τῶν προτέρων ὀρίζεται ποῖον θὰ ἰππεύῃ ἕκαστος καὶ τὰνάπαλιν.

68. ΤΑ ΒΑΡΕΛΛΑΚΙΑ ΚΑΘ' ΟΜΑΔΑΣ ΕΙΣ ΠΑΡΑΤΑΞΙΝ

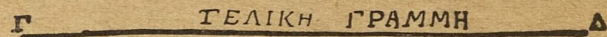
12—80 ἢ καὶ περισσότεροι παῖκται.

Πάντες διαιροῦνται εἰς ἴσας μικρὰς ομάδας, δύο, τρεῖς ἢ καὶ περισσότερας. Πᾶσαι δὲ αἱ ομάδες συντάσσονται μὲ σχηματισμὸν «ομάδες κατὰ μαθητὴν εἰς παράταξιν» (α). Ἐμπροσθεν ἐκάστης ομάδος χαράσσεται μία μεγάλη ὀριζοντία γραμμὴ ἢ ΑΒ ἐπὶ τῆς ὁποίας πατοῦν οἱ πρῶτοι τῶν ομάδων, ΓΡΑΜΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ καλουμένη. Ἐμπροσθεν δὲ ἐκάστης ομάδος παραλλήλως πρὸς τὴν ΓΡΑΜΜΗΝ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ καὶ εἰς ἀπόστασιν πέντε βημάτων χαράσσεται μικρὰ εὐθεῖα γραμμὴ ὁμοίως ἀνὰ πέντε βήματα χαράσσονται καὶ ἄλλαι ὅμοιαι γραμμαί, τόσαι τὸν ἀριθμὸν, ὅσοι εἶναι καὶ οἱ παῖκται ἐκάστης ομάδος, πλὴν μιᾶς. Εἰς ἀπόστασιν δὲ 15 μ. ἀπὸ τῆς τελευταίας ταύτης γραμμῆς χαράσσεται μεγάλη εὐθεῖα γραμμὴ, παράλληλος ἐπίσης πρὸς τὴν γραμμὴν ἐκκινήσεως, ἢ ΓΔ ΤΕΛΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ καλουμένη.

Ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «εἰς τὰς θέσεις σας!» ἀμέσως ὁ πρῶτος ἐκάστης ομάδος τρέχει καὶ τοποθετεῖται ἐπὶ τῆς πρώτης εὐθείας γραμμῆς τῆς πρὸ τῆς ομάδος του καὶ λαμβάνει τὴν στάσιν τοῦ «πουλιοῦ». Ἄφου πάντες οἱ πρῶτοι λάβουν τὰς θέσεις των, τότε παραγγέλλει «ἔτοιμοι!—μάρας!» Ἀμέσως ὁ δεύτερος πηδᾷ τὸν πρῶτον κανονικῶς καὶ τοποθετεῖται ἐπὶ τῆς δευτέρας γραμμῆς, ὁμοίως ὁ τρίτος, χωρὶς νὰ περιμένῃ νέον παράγγελμα πηδᾷ τοὺς δύο πρὸ αὐτοῦ καὶ πατεῖ ἐπὶ τῆς τρίτης γραμμῆς, ὁμοίως ὁ τέταρτος, χωρὶς νὰ περιμένῃ νέον παράγγελμα, πηδᾷ τὸν πρῶ-

(α) Ἐὰν ἡ τάξις εἶναι ὀργανωμένη στρατιωτικῶς, ἡ τάξις συντάσσεται μὲ σχηματισμὸν «στοιχεῖα κατὰ μαθητὴν εἰς παράταξιν», τὰ δὲ στοιχεῖα θεατικῶς πρέπει νὰ εἶναι ἐξισωμένα.

τον, τὸν δεύτερον καὶ τὸν τρίτον καὶ τοποθετεῖται ἐπὶ τῆς τετάρτης γραμμῆς· ὁμοίως ὁ πέμπτος ὁ καὶ τελευταῖος πηδᾷ τὸν πρῶτον, τὸν δεύτερον, τὸν τρίτον καὶ τὸν τέταρτον καὶ τρέχει εἰς τὴν ΤΕΛΙΚΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ προσπαθῶν νὰ φθάσῃ πρῶτος εἰς αὐτήν.

ΤΑ ΒΑΡΕΛΛΑΚΙΑ ΚΑΘ' ΟΜΑΔΑΣ ΕΙΣ ΠΑΡΑΤΑΞΙΝ

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος παίκτης ἤθελε φθάσῃ πρῶτος εἰς τὴν ΤΕΛΙΚΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ· ἐάν, ἐννοεῖται, οὐδεμία ὁμάς ὑπέπεσεν εἰς λάθος τι. Ἄλλως ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἣ ὁποία ἤθελε περιπέσει εἰς ὀλιγώτερα λάθη.

69. ΤΑ ΒΑΡΕΛΛΑΚΙΑ ΜΕΤ' ΕΜΠΟΔΙΩΝ

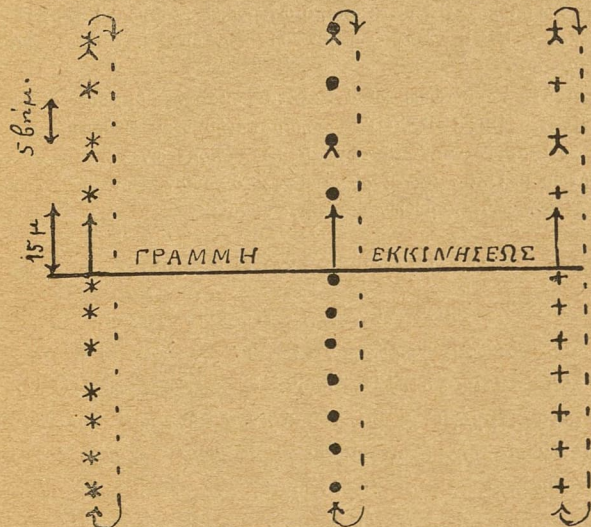
10—100 παίζεται ἢ καὶ περισσότεροι.

Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς ἴσας ὁμάδας. Συντάσσονται δὲ πᾶσαι

εἰς σχηματισμὸν « ὁμάδες κατὰ μαθητὴν εἰς παράταξιν »· μὲ διαστήματα τεσσάρων βημάτων ἢ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην, καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος.

Πρὸ τῶν ὁμάδων χαράσσεται ὀριζοντία γραμμὴ, ΓΡΑΜΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ καλουμένη, ἐπὶ τῆς ὁποίας πατοῦν οἱ ἐπὶ κεφαλῆς παῖκται.

Ἀπέναντι ἐκάστης ὁμάδος καὶ εἰς ἀπόστασιν 15 περίπου μέτρων τοποθετοῦνται τέσσαρες παῖκται, οὕτως ὥστε ἡ γραμμὴ τὴν

ΤΑ ΒΑΡΕΛΛΑΚΙΑ ΜΕΤ' ΕΜΠΟΔΙΩΝ

ὁποῖαν ἀποτελοῦν νὰ εἶναι προέκτασις τῆς γραμμῆς τῶν ἄλλων παικτῶν τῆς ὁμάδος των, μὲ μέτωπον πρὸς αὐτούς, νὰ ἀπέχουν δὲ οἱ τέσσαρες οὗτοι παῖκται ἀπ' ἀλλήλων πέντε βήματα.

Ὁ πρῶτος ἐκ τῶν τεσσάρων τούτων ἐκάστης ὁμάδος ἐκτελεῖ κλίσιν ἐπὶ δεξιὰ, κύπτει πρὸς τὰ ἐμπρὸς θέτων τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων του. Ὁ δεύτερος ἀνοίγει μόνον τὰ σκέλη του, χωρὶς νὰ ἐκτελέσῃ κλίσιν καὶ ἴσταται εὐθυτενῆς. Ὁ τρίτος λαμβάνει τὴν στάσιν τοῦ πρῶτου· καὶ ὁ τέταρτος τοῦ δευτέρου.

Ὁ γυμναστής ἀκολούθως παραγγέλλει « εἰς τὰς θέσεις σας! - ἔτοιμοι! - μάρς! » Ἄμα τῇ ἐκφωνήσει τοῦ ἐκτελεσ-

κοῦ παραγγέλματος « μά ρ ς », πᾶσαι αἱ ομάδες ἐκκινοῦν ταυτο-
χρόνως τρέχουσαι πρὸς τὰ ἐμπρὸς ὡς ἐξῆς: ἕκαστος παίκτης τῆς Α
π. χ. ομάδος πηδᾷ ἄνωθεν τοῦ πρώτου, διέρχεται μεταξὺ τῶν σκε-
λῶν τοῦ δευτέρου, πηδᾷ ἄνωθεν τοῦ τρίτου, καὶ διέρχεται μεταξὺ
τῶν σκελῶν τοῦ τετάρτου. Μόλις δὲ διέλθη ὑπὸ τὰ σκέλη τοῦ τε-
λευταίου, ἐπιστρέφει ἀπὸ τὰ δεξιὰ εἰς τὴν προτέραν του θέσιν.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ομάς ἐκείνη, ἡ ὁποία θὰ λάβῃ πρώτη τὸν
ἀρχικόν της σχηματισμόν.

Σημείωσις. — Θὰ εἶναι σκοπιμώτερον, ἡ παιδιὰ νὰ παιχθῇ « ἴς τις
τρεῖς » καὶ ἡ ΝΙΚΗ νὰ ἀπονεμηθῇ εἰς τὴν ομάδα, ἡ ὁποία θὰ κερδίσῃ
τὰ δύο παιγνίδια.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ 4 παῖκται ἐκάστης ομάδος, οἱ ὁποῖοι πρὸ
τῆς ΓΡΑΜΜΗΣ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ ἐχρησιμοποιήθησαν ὡς ἐμπόδια κατὰ τὸ
δευτέρον, ἀντικαθίστανται διὰ τῶν ἀμέσως ἐπομένων 4 παικτῶν τῆς ομά-
δος. Ὡσαύτως καὶ οἱ παῖκται οὗτοι κατὰ τὸ τρίτον παιγνίδι, ἀντικαθίσταν-
ται ὁμοίως ὑπὸ τῶν ἐπομένων 4 παικτῶν αὐτῆς.

70. ΑΙ ΑΛΩΠΕΚΕΣ ΚΑΙ Ο ΚΥΝΗΓΟΣ *

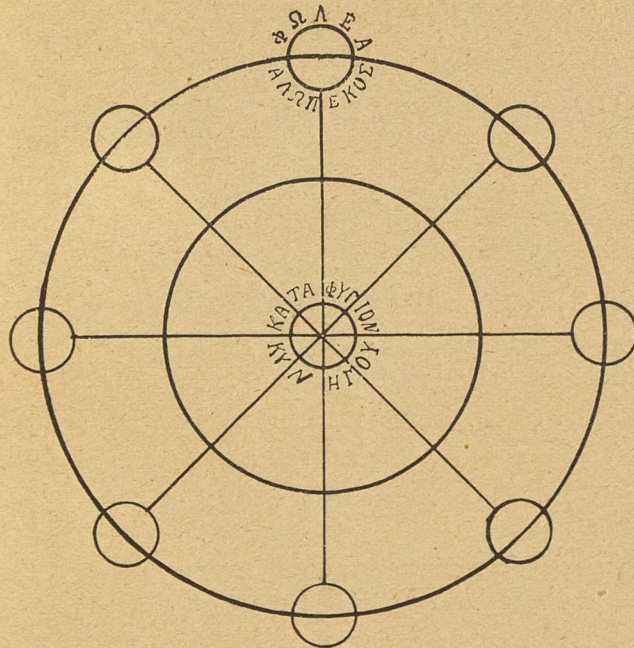
3 — 30 παῖκται ἢ καὶ περισσότεροι.

Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους χαράσσονται δύο κύκλοι. Ἡ ἐξωτερικὴ πε-
ριφέρεια εἶναι ἀκτίνος 15-20 ποδῶν. Ἡ δὲ ἐσωτερικὴ 10-15. Ἄγον-
ται διάμετροι διερχόμεναι διὰ τοῦ κοινοῦ κέντρου τῶν κύκλων καὶ
περατούμεναι εἰς τὴν ἐξωτερικὴν περιφέρειαν, τόσαι τὸν ἀριθμόν,
ὅσοι εἶναι οἱ παῖκται οἱ παριστῶντες τὰς ἀλώπεκας πλὴν ἑνός·
ἦτοι ἑννέα ἀλώπεκες, ὀκτὼ διάμετροι. Μὲ κέντρα δὲ τὰ σημεῖα
τῆς ἐξωτερικῆς περιφερείας, εἰς τὰ ὁποῖα περατοῦται ἐκάστη διά-
μετρος, καὶ μὲ ἀντίνα ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ποδὸς γράφονται περιφέ-
ρειαι κύκλων. Οἱ κύκλοι οὗτοι χρησιμεύουν ὡς καταφύγια τῶν ἀλω-
πέκων καὶ εἶναι τόσα, ὅσα εἶναι καὶ οἱ παῖκται οἱ παριστῶντες τὰς
ἀλώπεκας πλὴν ἑνός. Περιφέρεια κύκλου ὁμοίου πρὸς τοὺς μικροὺς
τούτους χαράσσεται μὲ κέντρον τὸ κοινὸν κέντρον τῶν μεγάλων κύ-
κλων. Καὶ ὁ κύκλος οὗτος χρησιμεύει ὡς καταφύγιον τοῦ κυνηγοῦ.

Ὁ κυνηγὸς λοιπὸν καταλαμβάνει τὸ καταφύγιόν του ὁμοίως
καὶ εἰς ἕκαστος τῶν παριστῶντων τὰς ἀλώπεκας καταλαμβάνει ἐπί-
σης τὸ ἰδικόν του. Μόνον εἷς, ὁ ὁποῖος περισσεύει, δὲν καταλαμβάνει
καταφύγιον. Ὁ πλεονάζων οὗτος παίκτης ἴσταται εἰς ἕν οἶον-
δήποτε σημεῖον τῆς ἐσωτερικῆς περιφερείας πατῶν ἐπ' αὐτῆς, τὸ

ὅποῖον ἤθελεν ἐκλέξει. Καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καταφύγῃ εἰς ἕν
καταφύγιον τῶν ἀλωπέκων, τὸ ὅποῖον ἤθελεν εὑρεῖ κενόν.

ΣΚΟΠΟΣ τῶν μὲν ἀλωπέκων εἶναι νὰ καταφεύγωσι τρέχουσαι
ἀπὸ τὸ ἕν καταφύγιον εἰς τὸ ἕτερον. Τοῦ δὲ κυνηγοῦ νὰ συλλάβῃ
ἀλώπεκά τινα ἐκτὸς καταφυγίου. Ἡ σύλληψις ἔγκειται εἰς τὸ νὰ
κυπήσῃ ταύτην ἀπλῶς διὰ τῆς χειρὸς του.

ΑΙ ΑΛΩΠΕΚΕΣ ΚΑΙ Ο ΚΥΝΗΓΟΣ

Δὲν θεωρεῖται ἐπιτυχὴς παιδιὰ νὰ τρέχῃ ἢ ἀλώπηξ ἀπὸ τὸ ἕν
καταφύγιον εἰς τὸ ἀμέσως ἐπόμενον ἀπλῶς. Τοῦναντίον πρέπει νὰ
βίψοκινδυνεύῃ.

ΕΝΑΡΕΙΣ. — Μὲ τὸ σφύριγμα τοῦ γυμναστοῦ ὅλοι ἀμέσως αἱ
ἀλώπεκες τρέχουν ταυτοχρόνως ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον κατα-
φύγιον, ὁ δὲ κυνηγὸς καταδιώκει αὐτάς.

ΚΑΝΟΝΕΣ. — 1) Αἱ ἀλώπεκες καὶ ὁ κυνηγὸς ἐπιτρέπεται νὰ
τρέχουν μόνον ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν περιφερειῶν καὶ τῶν διαμέτρων.

2) Δὲν εἶναι ὑποχρεωμένοι αἱ ἀλώπεκες ἅπαξ ἔλαβον κατεύθυνσιν μιᾶς τῶν διαμέτρων νὰ διατρέξωσι ταύτην ὀλόκληρον δηλαδὴ μέχρι τοῦ ἐτέρου ἄκρου αὐτῆς.

3) Ἐπιτρέπεται νὰ ἀλλάξωσι κατεύθυνσιν ἀπὸ τοῦ σημείου εἰς ὃ διασταυροῦνται δύο γραμμαί· εἴτε δηλ. ἀπὸ τοῦ κοινοῦ κέντρου τῶν κύκλων, εἴτε ἀπὸ τοῦ σημείου εἰς τὸ ὁποῖον συναντᾶται διάμετρος τις μετὰ περιφερείας (τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου).

4) Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς ἀλώπεκα ἢ εἰς τὸν κυνηγὸν νὰ ὀπισθοδρομήσῃ· δηλ. ἐνῷ τρέχει κατὰ μίαν κατεύθυνσιν, νὰ κάμῃ μεταβολὴν καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ ἀντίθετον διεύθυνσιν. Ὅφειλει ἐπομένως νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν δρόμον του, καὶ μόλις συναντήσῃ σημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον τέμνονται δύο γραμμαί (δύο εὐθεῖαι ἢ εὐθεῖα καὶ καμπύλη), ἐκεῖθεν δύναται νὰ ἀκολουθήσῃ νέαν κατεύθυνσιν, ἀριστερὰ ἢ δεξιὰ, δηλαδὴ ἢ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ τόξου, ἢ τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἀκτίνος πρὸς τὸ κοινὸν κέντρον ἢ τὴν ἐξωτερικὴν περιφέρειαν.

Ὅταν ὁ κυνηγὸς συλλάβῃ ἀλώπεκα, ἀνταλλάσσουν τὰς θέσεις των, ἦτοι ὁ κυνηγὸς γίνεται ἀλώπηξ καὶ τὰνάπαλιν.

71. ΔΡΟΜΟΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΑ ΣΚΕΛΗ

8—80 παίχται.

Οἱ παίχται διαιροῦνται ἐξ ἴσου εἰς δύο, τρεῖς ἢ καὶ περισσοτέρας ομάδας ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παικτῶν. Πᾶσαι παρατάσσονται εἰς σχηματισμὸν « ὀμάδες κατὰ μαθητὴν εἰς παράταξιν » (κατὰ τὸ ἐνωμοτῆται κατ' ἄνδρα εἰς παράταξιν) μὲ διαστήματα τεσσάρων βημάτων ἀπ' ἀλλήλων, οὕτως ὥστε νὰ εὐρίσκωνται πᾶσαι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὕψους. Ἐμπροσθεν τῶν ομάδων εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς βήματος χαράσσεται εὐθεῖα γραμμὴ ὀρίζοντια.

Ὁ γυμναστὴς δίδει τὸ παράγγελμα τῆς ἐνάρξεως καὶ ἡ παιδιὰ ἀρχίζει ὡς ἐξῆς:

Ὁ πρῶτος ἐκάστης ομάδος κάμνει ἐν βῆμα ἐμπρός, πατεῖ ἐπὶ τῆς γραμμῆς, καὶ ἀνοίγει τὰ σκέλη του. Ὁ δεῦτερος ἀμέσως κύπτει, διέρχεται κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη τοῦ πρώτου καὶ ἴσταται ἔμπροσθεν αὐτοῦ μὲ τὰ σκέλη ἐπίσης ἀνοικτά· ἐνῷ ὁ πρῶτος κρατεῖ αὐτὸν ἀπὸ τῆς ὀσφύος δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν· συγχρόνως δὲ ὀπισθοχωροῦν ἀμφοτέροι διὰ νὰ εὐρίσκειται ἡ γραμμὴ τῶν παικτῶν

ἐν βῆμα ὀπίσω τῆς χαραχθείσης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εὐθείας γραμμῆς. Ὁ τρίτος παίκτης ἀμέσως διέρχεται ὑπὸ τὰ σκέλη τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου καὶ ἴσταται πρὸ τοῦ δευτέρου, ἐνῷ ὁ δεῦτερος κρατεῖ αὐτὸν ἀπὸ τῆς ὀσφύος καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς μέχρις ὅτου ὅλοι πράξουν τὸ αὐτὸ καὶ σχηματισθῇ ἄλυσις.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὀμάς ἐκείνη, τῆς ὁποίας ὁ ἐπὶ κεφαλῆς παίκτης θὰ κατορθώσῃ πρῶτος νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἀρχικὴν του θέσιν.

Πίναξ

δεικνύων τὴν ἀριθμητικὴν τάξιν τῶν παικτῶν μιᾶς τῶν ομάδων, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς παιδιᾶς μέχρι τέλους αὐτῆς.

1	2	3	4	5	1
2	1	2	3	4	5
3	3	1	2	3	4
4	4	4	1	2	3
5	5	5	5	1	2

72. ΟΙ ΚΛΕΠΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ

10—100 παίχται.

Οἱ παίχται διαιροῦνται εἰς κλέπτας καὶ στρατιώτας κατὰ τὴν ἐξῆς ἀναλογίαν. Ἐὰν οἱ παίχται εἶναι ἐν ὄλῳ 20, οἱ 4 θὰ εἶναι κλέπται καὶ οἱ 16 θὰ εἶναι στρατιῶται, ἦτοι 4 στρατιῶται θὰ καταδιώκουν 1 κλέπτην. Ἐὰν ὁμοῦς τὸ ἔδαφος εἶναι πολὺ δύσκολον δύναται νὰ ὀρισθοῦν καὶ 5 ἢ 6 στρατιῶται δι' ἕκαστον κλέπτην.

Ἡ ὀμάς τῶν κλεπτῶν ὀρίζει τὸν ἀρχηγὸν τῆς. Ὅμοίως καὶ ἡ ὀμάς τῶν στρατιωτῶν ὀρίζει τὸν ἰδικόν τῆς. Ἔργον τοῦ ἀρχηγοῦ ἐκάστης ομάδος εἶναι νὰ διευθύνῃ τὰς κινήσεις τοῦ τμήματός του.

Εἰς τοὺς κλέπτας δίδεται προθεσμία πέντε ἢ δέκα λεπτῶν τῆς ὥρας νὰ κρυφθοῦν· καὶ ἀναχωροῦν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης ὁ ἀρχηγὸς τῶν στρατιωτῶν παραλαμβάνει τὸ τμήμα του καὶ ἀναχωρεῖ πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν τῶν κλεπτῶν. Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως ὁ ἀρχηγὸς τῶν στρατιωτῶν ἀφίνει ἕνα φρουρὸν τῆς φυλακῆς, δηλ. τοῦ μέρους ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξεκίνησαν· εἶναι δὲ ἡ φυλακὴ τετραγώνου, τοῦ ὁποίου ἐκάστη πλευρὰ εἶναι μήκους 10 βημάτων. Κατὰ τὴν ἀνίχνευσιν ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν στρατιωτῶν δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ

διάφορα σχέδια ἀνιχνεύσεως· π. χ. περικυκλώνει διὰ τῶν στρατιω-
τῶν του τὸν τόπον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει πιθανότης νὰ εἶναι κε-
κρυμμένοι οἱ κλέπται καὶ διὰ καταλλήλων συνθημάτων βαθμιαίως
προχωροῦν οἱ στρατιῶται πρὸς τὸ κέντρον συσφίγγοντες τὴν κύ-
κλωσιν.

Ἀντιθέτως οἱ κλέπται δύνανται νὰ κρύπτονται ἀναρβιχόμενοι
ἐπὶ τῶν δένδρων, κρυπτόμενοι ἐντὸς ξηρῶν φύλλων ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους, ὅπισθεν τῶν κορμῶν δένδρων καὶ ἐν γένει χρησιμοποιῶντες
τὴν ποικίλην διαμόρφωσιν τοῦ ἐδάφους.

ΚΑΝΟΝΕΣ.— 1) Σύλληψις θεωρεῖται: ὄχι ἀπλῶς νὰ κτυπηθῇ
ὁ κλέπτης, ἀλλὰ νὰ πιασθῇ καλῶς.

2) Δύνανται ὁ κλέπτης, ἀφοῦ συλληφθῇ, νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰς χει-
ρας τοῦ στρατιώτου ἢ τῶν στρατιωτῶν.

3) Ὅταν ἀπαξ κλέπτης ἐγκλεισθῇ ἐντὸς τῆς φυλακῆς, δὲν ἐπι-
τρέπεται νὰ δραπετεύσῃ, θεωρεῖται ὀριστικῶς πιασμένος.

4) Ὁ φρουρὸς τῆς φυλακῆς στρατιώτης, δύνανται νὰ συλλάβῃ
κλέπτην ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς φυλακῆς.

5) Ὅταν ὁ κλέπτης πατήσῃ ἐντὸς τῆς φυλακῆς, θεωρεῖται ὡς
κυριεύσας ταύτην καὶ δίδει τὴν ΝΙΚΗΝ εἰς τὴν ὁμάδα του.

ΝΙΚΗΤΑΙ εἶναι οἱ στρατιῶται, ὅταν κατορθώσουν νὰ συλλάβουν
πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς κλέπτας καὶ τοὺς ἐγκλείσουν εἰς τὴν φυ-
λακὴν.

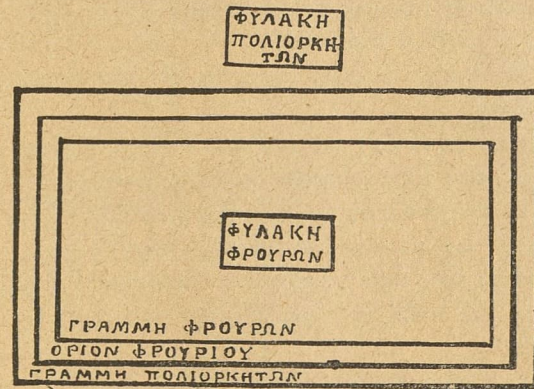
73. ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΟΥ ΦΡΟΥΡΙΟΥ

10—100 παῖκται.

Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους χαράσσεται τὸ ΦΡΟΥΡΙΟΝ· ἦτοι ἐν ὀρθο-
γώνιον, αἱ διαστάσεις τοῦ ὁποίου ποικίλλουν ἀναλόγως τοῦ ἀριθ-
μοῦ τῶν παικτῶν. Αἱ πλευραὶ αὐτοῦ καλοῦνται ΟΡΙΑ ΤΟΥ
ΦΡΟΥΡΙΟΥ. Ἐντὸς τοῦ φρουρίου καὶ εἰς ἀπόστασιν πέντε πο-
δῶν ἀπὸ τῶν πλευρῶν αὐτοῦ σύρομεν εὐθείας παραλλήλους
πρὸς ἑκαίνας, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ἐν ἄλλο ὀρθογώνιον. Αἱ
γραμμαὶ τοῦ δευτέρου τούτου ὀρθογωνίου καλοῦνται ΓΡΑΜΜΑΙ
ΤΩΝ ΦΡΟΥΡΙΩΝ, ἢ ΟΡΙΑ ΤΩΝ ΦΡΟΥΡΙΩΝ καὶ χρησιμεύουν εἰς
τοῦτο, ὅτι οἱ πολιορκηταὶ οἱ ἐξαναγκασζόμενοι νὰ διαδοῦν τὰ ὄρια
ταῦτα γίνονται αἰχμάλωτοι τῶν φρουρῶν. Ὁμοίως ἐξωθεν τῶν Ο-
ΡΙΩΝ ΤΟΥ ΦΡΟΥΡΙΟΥ καὶ παραλλήλως πρὸς ταῦτα σύρομεν εὐ-

θείας, αἱ ὁποῖαι καλοῦνται ΓΡΑΜΜΑΙ ΤΩΝ ΠΟΛΙΟΡΚΗΤΩΝ·
χρησιμεύουν καὶ αὐταὶ εἰς τοῦτο, ὅτι οἱ φρουροὶ οἱ ἐξαναγκασζόμε-
νοι νὰ διαδοῦν ταῦτα, γίνονται αἰχμάλωτοι τῶν πολιορκητῶν. Ἐν
τῷ κέντρῳ τοῦ ΦΡΟΥΡΙΟΥ χαράσσεται ὀρθογώνιον τετράπλευρον,
ἢ ΦΥΛΑΚΗ τῶν φρουρῶν. Ὁμοίως ἐξωθεν τοῦ ΦΡΟΥΡΙΟΥ εἰς
ἀπόστασιν τινα χαράσσεται ὅμοιον ὀρθογώνιον τετράπλευρον, ἢ
ΦΥΛΑΚΗ τῶν πολιορκητῶν.

Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς δύο ὁμάδας μὲ ἴσον ἀριθμὸν παι-
κτῶν. Ἐκάστη τούτων ὀρίζει τὸν ἀρχηγὸν τῆς. Ἡ μία ὁμάς διὰ

Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΟΥ ΦΡΟΥΡΙΟΥ

κλήρου ἀναλαμβάνει τὴν φρούρησιν τοῦ ΦΡΟΥΡΙΟΥ, ἢ δὲ ἐτέρα
τὴν ἐκπόρησιν τοῦ ΦΡΟΥΡΙΟΥ. Δηλ. οἱ μὲν εἶναι ΦΡΟΥΡΟΙ, οἱ
δὲ ΠΟΛΙΟΡΚΗΤΑΙ.

ΕΠΙΘΕΣΙΣ.— Ὁ ἀρχηγὸς τῶν πολιορκητῶν δίδει τὸ σύνθημα
τῆς ἐφόδου· ἕκαστος τῶν πολιορκητῶν προσπαθεῖ: α') νὰ ἀρπάξῃ
ἀντίπαλόν του παῖκτην, νὰ τὸν τραθήξῃ, οὕτως ὥστε νὰ ἐξαναγκά-
σῃ αὐτὸν νὰ πατήσῃ ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῶν πολιορκητῶν. β') Νὰ
σηκώσῃ ἀντίπαλον εἰς τὰς χεῖρας του καὶ νὰ τὸν μεταφέρῃ ἐκτὸς
τῆς γραμμῆς τῶν πολιορκητῶν.

Καὶ κατὰ τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις ὁ φρουρὸς καθίσταται
αἰχμάλωτος καὶ τοποθετεῖται εἰς τὴν φυλακὴν τῶν πολιορκητῶν.

γ') Πολιορκητῆς προσπαθεῖ νὰ διασπάσῃ τὴν γραμμὴν τῶν

Οἱ παῖκται διαιροῦνται ἐξ ἴσου εἰς δύο ομάδας, ἐκάστη τῶν δ-ποιῶν ὀρίζει τὸν ἀρχηγόν της. Ἔργον ἐκάστου ἀρχηγοῦ εἶναι νὰ διευθύνῃ τὰς κινήσεις τῶν ὑπ' αὐτόν.

Διὰ κλήρου ὀρίζεται ποία ἐκ τῶν δύο θὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐπίθεσιν, με σκοπὸν νὰ ἀρπάσῃ τὴν σημαίαν· ἡ ἄλλη ἐπομένως θὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀμυναν, με σκοπὸν νὰ ἐμποδίσῃ ταύτην ὅπως ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν της.

Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ Α ομάδα εἶναι ἡ ομάδα τῶν ἐπιτιθεμένων καὶ ἡ Β τῶν ἀμυνομένων· ἐκάστη τούτων καταλαμβάνει τὸ στρατόπεδόν της καὶ ὁ ἀγὼν ἀρχίζει.

Ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἐπιτιθεμένων ὀρίζει ἓνα ἐκ τῆς ομάδος του ὡς ἰππέα. Ὁ ἰππεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα, ἅμα κτυπήσῃ παίκτην τινὰ τῶν ἀμυνομένων, νὰ αἰχμαλωτίσῃ αὐτόν, ἐνῶ τὸναντίον ὁ ἰππεὺς εἶναι ἀπρόσβλητος, οὐδεὶς δηλ. τῶν ἀμυνομένων ἔχει δικαίωμα νὰ τὸν αἰχμαλωτίσῃ. Πᾶς ὅμως παίκτης τῶν ἐπιτιθεμένων, τῶν συντρόφων δηλονότι τοῦ ἰππέως, δύναται νὰ κτυπηθῇ ὑπὸ οἴουδῆποτε παίκτη τοῦ ἀμυνομένων καὶ νὰ αἰχμαλωτισθῇ ὑπ' αὐτῶν.

Εἶναι ἐπομένως εὐνόητον, ὅτι οἱ ἐπιτιθέμενοι ἐξέρχονται τοῦ στρατοπέδου τῶν πρὸς ἐπίθεσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἰππέως τῶν, ἵνα ἀρπάσουν τὴν σημαίαν Σ.

Οἱ ἀμυνομένοι τότε προσπαθοῦν νὰ κτυπήσουν τοὺς ἐπιτιθεμένους προσέχοντες ταυτοχρόνως νὰ μὴ κτυπηθοῦν ὑπὸ τοῦ ἰππέως.

ΚΑΝΟΝΕΣ: 1) Οὐδεὶς ἐπιτιθέμενος ἔχει δικαίωμα νὰ αἰχμαλωτίσῃ ἀμυνομένον.

2) Μόνον ὁ ἰππεὺς ἔχει δικαίωμα νὰ αἰχμαλωτίσῃ ἀμυνομένους.

3) Πᾶς ἀμυνομένος δύναται νὰ αἰχμαλωτίσῃ ἐπιτιθεμένους.

4) Ὁ ἰππεὺς οὐδέποτε αἰχμαλωτίζεται.

5) **ΝΙΚΗΤΑΙ** εἶναι οἱ ἐπιτιθέμενοι, ὅταν κατορθώσουν νὰ ἀρπάσουν τὴν σημαίαν.

6) **ΝΙΚΗΤΑΙ** εἶναι οἱ ἀμυνομένοι, ὅταν κατορθώσουν νὰ αἰχμαλωτίσουν τοὺς ἡμίσεις τῶν ἐπιτιθεμένων.

7) Ἡ **ΣΗΜΑΙΑ** θεωρεῖται ὅτι ἐκυριεύθη, ὅταν, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τὴν ἤρπασε, τὴν φέρῃ εἰς τὸ στρατόπεδόν του, ἢ τὴν μεταβιβάσῃ εἰς ἄλλον σύντροφόν του καὶ ὁ τελευταῖος οὗτος τὴν μεταφέρῃ εἰς αὐτό.

8) Οὐδέποτε ἐπιτρέπεται ὁ κρατῶν τὴν **ΣΗΜΑΙΑΝ** νὰ ἐκσφεν-

δονίσῃ ταύτην ὀπωσδήποτε. Ὁ παραδάτης θεωρεῖται αἰχμάλωτος.

9) Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξέρχεται τις ἐξω τῶν ὀρίων. Ὁ παραδάτης θεωρεῖται αἰχμάλωτος.

75. ΤΑ ΚΑΣΤΡΑ (α) (ΕΦΕΔΡΙΣΜΟΣ)

2—10 ἢ περισσότεροι παῖκται.

Οἱ παῖκται χωρίζονται εἰς δύο ἰσαριθμούς ομάδας, ἔστωσαν αὐταὶ ἡ Α καὶ Β. Ἐκάστη ὁμάς ἐκλέγει τὸν ἀρχηγόν της. Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους χαράσσονται δύο ἴσαι παράλληλοι εὐθεῖαι ἀπέχουσαι ἀλλήλων περὶ τὰ 15 μ. αἱ γδ καὶ εζ, **ΓΡΑΜΜΑΙ ΒΟΛΗΣ** καλούμεναι. Ἐπὶ ἐκάστην τῶν εὐθειῶν τούτων καὶ εἰς τὸ μέσον ἀκριβῶς ταύτης χαράσσεται κάθετος, ἐπὶ τῆς ὁποίας τοποθετοῦν λίθους τὸν ἓνα ὀπισθεν ἀκριβῶς τοῦ ἄλλου ἀπέχοντας περὶ τὰ 0,50 μ.

Διὰ κλήρου ὀρίζεται ποία ὁμάς θὰ ἀρχίσῃ πρώτη. Ἔστω ὅτι ἡ Α ομάδα θὰ ἀρχίσῃ πρώτη τὸν ἀγῶνα. Ὁ ἀρχηγὸς καλεῖ τὸν ἀσθενέστερον τῆς ομάδος νὰ ρίψῃ πρῶτος (β).

Ὁ πρῶτος λοιπὸν παίκτης τῆς ομάδος Α πατεῖ ἐπὶ τῆς γραμμῆς γδ καὶ ἐκσφενδονίζει λίθους κατὰ τῶν κάστρων τῆς ομάδος Β, προσπαθῶν νὰ ρίψῃ κάτω αὐτά, ὡς ἐξῆς: Βάλλει τὴν πρώτην βολὴν καὶ ἔστω ὅτι ἀποτυγχάνει νὰ ἀνατρέψῃ κάστρον τι τῆς ἀντιπάλου ομάδος· τότε βάλλει καὶ δευτέραν βολήν· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἔστω ὅτι ἀποτυγχάνει· τότε βάλλει καὶ ἐκ τρίτου καὶ ἀποτυγχάνει· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πλέον ἔρχεται ὁ δευτερός τῆς αὐτῆς ομάδος νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν βολὴν ὁμοίως, καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς μέχρι τοῦ τελευταίου.

(α) Ἡ παιδιὰ αὐτὴ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «ἐφεδρισμός» περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Πολυδεύκου ὡς ἐξῆς:

«Λίθον καταστησάμενοι πόρρωθεν αὐτοῦ στοχάζονται σφαιραῖς ἢ λίθοις· ὁ δ' οὐκ ἀνατρέψας τὸν ἀνατρέψαντα φέρει, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιλημμένους ὑπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν ἀπλανῶς ἔλθῃ ἐπὶ τὸν λίθον, ὃς καλεῖται θίρος.» (Πολυδ. IX, 119)

Διεσῶθη δὲ μέχρις ἡμῶν ἀκριβῶς ὡς αὕτη τὸ πάλαι ἐπαίξετο ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «τὰ κάστρα» ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ μου πατριδι τῇ νήσῳ Καλύμνῳ.

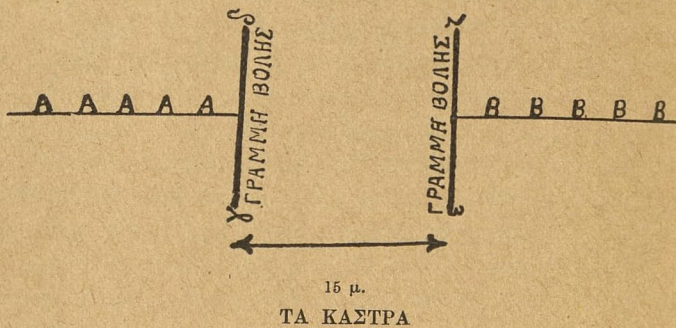
(β) Ἡ προτίμησις αὕτη δὲν εἶναι ἄσκοπος. Διότι οἱ ἀσθενέστεροι ρίπτουν κατὰ τῶν πρώτων κάστρων, τὰ ὁποῖα εὕρισκονται εἰς μικροτέραν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς **ΓΡΑΜΜΗΣ ΒΟΛΗΣ** καὶ συνεπῶς ἔχουν μεγαλυτέραν ἐλπίδα ἐπιτυχίας, παρὰ ἔαν ἔρριπτον τελευταῖοι εἰς τὰ τελευταῖα κάστρα ἀπέχοντα πολὺ περισσότερον ταύτης.

Ὅστε ἕκαστος παίκτης ἔχει δικαίωμα νὰ βάλῃ μόνον τρεῖς φορές ἀνεπιτυχεῖς.

Ἄς ὑποθέσωμεν τώρα, ὅτι ὁ δεύτερος τῆς Α ὁμάδος, ὁ διαδεχθεὶς τὸν πρῶτον, ἔβαλε κατὰ τῶν κἀστρων τῆς Β ὁμάδος καὶ κατῴρθωσε νὰ ρίψῃ κάτω τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν· τότε δικαιούται οὗτος νὰ βάλῃ τρεῖς ἄλλας ἀκόμη βολάς.

Ἔστω δέ, ὅτι καὶ κατὰ τὴν δευτέραν βολὴν ἀνέτρεψεν ἄλλο κἀστρο· καὶ πάλιν οὗτος ἔχει δικαίωμα νὰ βάλῃ τρεῖς ἄλλας βολάς.

Ὅστε πᾶσα ἐπιτυχὴς βολὴ (καὶ εἶναι τοιαύτη, ὅταν κατορθώσῃ νὰ ἀνατρέψῃ κἀστρο δὲν συγκαταριθμεῖται εἰς τὰς τρεῖς βολάς.

Τὸν δεύτερον παίκτην διαδέχεται ὁ τρίτος παίκτης καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, μέχρι τοῦ τελευταίου.

Ἄς ὑποθέσωμεν, τώρα ὅτι πάντες οἱ παίχται τῆς Α ὁμάδος, ἕκαστος μὲ τὴν σειρὰν του, ἐτελείωσαν τὰς βολὰς των, ἀλλ' ἐν τούτοις δὲν κατῴρθωσαν νὰ ρίψουν κάτω ὅλα τὰ κἀστρα τῆς ἀντιπάλου ὁμάδος· τότε, ἔρχεται ἡ σειρὰ τῆς Β ὁμάδος. Δηλ. ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ὁμοίως ἀγωνίζεται καθ' ὅμοιον τρόπον, νὰ ρίψῃ κάτω τὰ κἀστρα τῆς Α ὁμάδος. Κατὰ ταῦτα

ΝΙΚΗΤΡΙΑ ὁμάς εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη ἤθελε ρίψει κάτω τὰ κἀστρα τῆς ἄλλης.

ΠΟΙΝΗ.— Ἡ ἡττηθεῖσα ὁμάς τάσσεται ἐφ' ἐνὸς ζυγοῦ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ στρατοπέδου τῆς, ἐπ' αὐτῆς ἵππευει (α) ἡ ΝΙΚΗΤΡΙΑ

(α) Ἐκαστος ἐπὶ τοῦ ἀντιστοίχου του δηλ. ὁ μικρὸς ἵππευει τὸν μικρόν, καὶ ὁ μέγας τὸν μέγαν.

καὶ μεταφέρεται μέχρι τοῦ ἄκρου τοῦ στρατοπέδου τῆς ΝΙΚΗΤΡΙΑΣ, ἐνῶ ἕκαστος τῶν νικητῶν κρατεῖ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἵππευομένου.

Ἡ παιδιὰ ἀκολούθως συνεχίζεται ὡς ἐξῆς: Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι ἕκαστη τῶν ὁμάδων ἀποτελεῖται ἀπὸ πέντε παίχτας, καὶ ὅτι ὁ τρίτος παίκτης κατῴρθωσε νὰ ρίψῃ τὸ τελευταῖον κἀστρο τῆς ἀντιπάλου ὁμάδος καὶ ἔδωσε τὴν ΝΙΚΗΝ εἰς τὴν ὁμάδα του· τότε ἀναστηλώνουν πάλιν τὰ κἀστρα καὶ ἀρχίζουν ἐκ δευτέρου τὴν παιδιὰν καὶ ρίπτει πάλιν ὁ νικητῆς παίκτης δηλ. ὁ τρίτος καὶ ἀφοῦ ἀποτύχῃ, ὡς ἀνωτέρω περιεγράψαμεν, τότε ρίπτει ὁ τέταρτος καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πέμπτος τῆς αὐτῆς ὁμάδος.

Ὅστε ἡ σειρὰ τῆς Β ὁμάδος θὰ ἔλθῃ, ἀφοῦ πάντες οἱ παίχται τῆς Α ὁμάδος τελειώσουν τὰς βολὰς των.

Σημείωσις.— Εἶναι φανερόν ὅτι ἡ παιδιὰ αὕτη δύναται νὰ παιχθῇ κατὰ τὸ μάθημα, ὅταν βεβαίως ἡ τάξις ἀποτελεῖται ἀπὸ ὀλίγους μαθητάς. Ἐκ τῆς πείρας μας δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι ἡ παιδιὰ αὕτη εἶναι πολὺ εὐχάριστος εἰς τοὺς παῖδας.

Κατὰ τὰς ἐκδρομάς δέ, ὅπου οἱ μικροὶ παῖδες (ἢ καὶ οἱ μεγαλύτεροι) παίζουσι ἐλευθέρως κατὰ ἰδιαιτέραν προτίμησιν ἕκαστος, ἡ παιδιὰ αὕτη ἀποτελεῖ εὐχάριστον μέσον ἀπασχολήσεως εἰς πολλοὺς.

76. Η ΖΩΝΗ

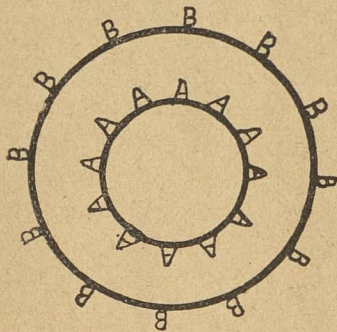
10—30 ἢ καὶ περισσότεροι.

Πάντες οἱ παίχται διαιροῦνται εἰς δύο ἴσας ὁμάδας. Ἐκάστη δὲ ὁμάς ἐκλέγει τὸν ἀρχηγόν τῆς. Αἱ ὁμάδες ρίπτουν κλήρους· ἔστω δέ, ὅτι ἡ ὁμάς Α εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ κλήρου μὴ εὐνοηθεῖσα ὁμάς· ἡ δὲ Β τὸναντίον ἢ εὐνοηθεῖσα.

Οἱ παίχται τότε τῆς Α ὁμάδος περιπλέκουν τοὺς βραχίονάς των, οὕτως ὥστε αἱ χεῖρες τοῦ ἐνὸς νὰ ἀκουμβοῦν ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν δύο παρακειμένων εἰς αὐτὸν (παραστατῶν), καὶ νὰ σχηματίζουν κύκλον. Ὅλοι οἱ ἀποτελοῦντες τὸν κύκλον ἔχουν ἐστραμμένα τὰ πρόσωπα πρὸς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου. Μόνον ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος ἴσταται ἐκτὸς τοῦ κύκλου μὲ σκοπὸν νὰ φρουρῇ τὸν κύκλον τῶν συντρόφων του.

Οἱ παίχται τότε τῆς ὁμάδος Β περικυκλώνουν τὴν ὁμάδα Α καὶ ἕκαστος προσπαθεῖ νὰ ἵπεύσῃ ἐπὶ τινος τῶν παικτῶν τῆς ὁμάδος Α χωρὶς πρότερον νὰ κτυπηθῇ ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῆς.

Σκοπὸς ἐπομένως τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ομάδος Α εἶναι νὰ κτυπήσῃ ἓνα παίκτην τῆς ἀντιπάλου ομάδος Β, καθ' ἣν στιγμὴν οὗτος προσπαθεῖ νὰ ἱππεύσῃ, ἢ καθ' ἣν στιγμὴν ἀφιππεύει καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀπομακρυνθῇ. Ἐὰν δὲ κατορθώσῃ τοῦτο, τότε ἡ ομάς Β, τῆς ὁποίας ὁ παίκτης ἐκτυπήθη, ἀλλάσσει θέσιν μετὴν ομάδα Α.

H ΖΩΝΗ

ΚΑΝΟΝΕΣ: 1) ὁ ἀρχηγὸς ἔχει δικαίωμα νὰ κτυπήσῃ μόνον ἐντὸς χώρου τεσσάρων βημάτων ἀπὸ τῆς περιφερείας τοῦ κύκλου, τὸν ὅποιον σχηματίζουν οἱ σύντροφοί του. Ἐνεκα τούτου οἱ παῖκται τῆς ομάδος Β τάσσονται ἔξωθεν τῆς περιφερείας τοῦ κύκλου, ἢ ὁποία γράφεται μετὰ κέντρον τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τῆς ομάδος Α καὶ ἀκτῖνα κατὰ τέσσαρα βήματα μακροτέραν τῆς ἀκτίνος τοῦ κύκλου τῆς ομάδος Α.

2) Ἄσυλον ἔχει ὁ παίκτης, ὅταν ἱππεύῃ ἢ εὐρίσκειται πέραν τῶν 4 βημάτων ἀπὸ τῶν ἀντιπάλων.

Σημείωσις — Ἐὰν οἱ παῖκται εἶναι πολλοί, δύναται νὰ ὀρισθῶσι δύο φρουροὶ ἢ καὶ τρεῖς.

77. Η ΚΟΥΛΟΥΡΑ

10—30 παῖκται ἢ καὶ περισσότεροι.

Μικρὰ σφαῖρα.

Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς δύο ἴσας ομάδας· πάντες συντάσσονται ἐπὶ δύο ζυγῶν. Τὸν πρῶτον ζυγὸν ἀποτελεῖ ἢ μία ομάς, ἔστω ἢ Α, μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀρχηγόν τῆς· τὸν δὲ δευτέρον ζυγὸν ἀποτελεῖ ἢ ἄλλη ομάς, ἢ Β, μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀρχηγόν τῆς ἐπίσης. Οἱ ἀρχηγοὶ φροντίζουν εἰς τὸν αὐτὸν στοῖχον νὰ εὐρίσκωνται δύο ἀντίπαλοι παῖκται ἴσων δυνάμεων. Τοιοῦτοτρόπως ἕκαστος παίκτης τῆς Α ομάδος ἔχει καθωρισμένον τὸν ἀντίστοιχόν του παίκτην, ἴσων δυνάμεων, τῆς ἀντιπάλου ομάδος, τὸν ὅποιον θὰ ἱππεύσῃ, ἢ θὰ ἱππευθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς παιδιᾶς. Μετὰ τοῦτο οἱ ἀρχηγοὶ ρίπτουν κλῆρον.

Ἄς ὑποθέσωμεν, ὅτι ἡ ομάς Α δὲν ἠδυνόθη ὑπὸ τοῦ κλήρου·

τότε οἱ παῖκται ταύτης σχηματίζουν κύκλον μετὰ διαστήματα, μεταξὺ τῶν παικτῶν αὐτῆς, τριῶν βημάτων ἀπ' ἀλλήλων· ἐπὶ ἐκάστου δὲ παίκτη τοῦ Α ομάδος ἱππεύει ὁ ὁμόστοιχός του ἐκ τῆς ἀντιπάλου ομάδος, τῆς Β.

Ὁ γυμναστὴς τότε δίδει μικρὰν σφαῖραν εἰς ἓνα ἱππέα καὶ ἢ παιδιὰ ἀρχίζει:

Ἐκαστος ἱππεὺς τῆς Β ομάδος πασσάρει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ἐξ ἀριστερῶν ἀμέσως ἐπόμενον σύντροφόν του, οὗτος δὲ εἰς τὸν ἀμέσως ἐπόμενον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς μέχρις οὗ ἢ σφαῖρα ἐπανέλθῃ καὶ πάλιν εἰς τὸν πρῶτον παίκτην. Ὁ πρῶτος τότε παίκτης ρίπτει ὁμοίως εἰς τὸν ἐπόμενον παίκτην τὸν εὐρισκόμενον εἰς τὰ δεξιὰ του, οὗτος δὲ εἰς τὸν ἀμέσως ἐπόμενον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἡ παιδιὰ ἔξακολουθεῖ ὁμοίως, μέχρις οὗ ὁ σφαῖρα πέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Μόλις ἢ σφαῖρα πέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τότε εἰς ἐκ τῶν ἱππευμένων παικτῶν τῆς Α ομάδος σπεύδει· τὴν ἀρπάζει· καὶ τὴν ἐκσφενδονίζει ἐναντίον ἐνὸς ἐκ τῶν παικτῶν τῆς ομάδος Β, οἱ ὅποιοι ἀκριβῶς διὰ νὰ ἀποφύγῃσι τὸ κτύπημα, τρέπονται εἰς φυγὴν. Καὶ ἐὰν μὲν παίκτης τις τῆς Β ομάδος κτυπηθῇ, τότε ἡ ομάς Β λαμβάνει τὴν θέσιν τῆς Α ομάδος καὶ τὰνάπαλιν, καὶ ἢ παιδιὰ συνεχίζεται ὁμοίως. Ἐὰν ὅμως κατὰ τὴν ἐκσφενδόνισιν τῆς σφαίρας, οὐδεὶς παίκτης τῆς Β ομάδος ἐκτυπήθη, τότε οἱ παῖκται τῆς Β ομάδος ταύτης ἐπιστρέφουν, ἱππεύουν καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν παικτῶν τῆς Α καὶ ἢ παιδιὰ ἔξακολουθεῖ ὁμοίως.

78. ΖΥΜΗ ΠΡΟΖΥΜΙ (ΑΣΚΩΛΙΑΣΜΟΣ)

10—30 ἢ καὶ περισσότεροι παῖκται.

Εἰς σημείον τι τῆς αὐλῆς ἀπέχον ἀπὸ τοῦ κέντρο αὐτῆς ἰκανῶς χαράσσεται κύκλος μικρὸς ἢ τετραγωνίδιον τόσον κατὰ τὴν ἕκτασιν, ὥστε νὰ χωρῇ δύο μόνον παίκτας ἀνέτως.

Ἐντὸς τοῦ κύκλου τοποθετοῦνται δύο παῖκται. Ἐκτὸς δὲ αὐτοῦ εἶναι οἱ λοιποὶ σκορπισμένοι.

Διὰ τοῦ σφυρίγματος τοῦ γυμναστοῦ οἱ ἐκτὸς τοῦ κύκλου εὐρισκόμενοι παῖκται προχωροῦν πρὸς τὸν κύκλον καὶ προκαλοῦν τοὺς ἐντὸς αὐτοῦ εὐρισκόμενους παίκτας. Τότε ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἐντὸς τοῦ κύκλου παικτῶν, ἔστω ὁ Β, ἀναφωνεῖ «ζύμι»· ἀμέσως ὁ ἕτερος, ἦτοι ὁ Α ἀντιφωνεῖ «προζύμι» καὶ ὁ τελευταῖος οὗτος

εξέρχεται τοῦ κύκλου τρέχων μὲ τὰς δύο τοῦ πόδας μέχρι τριῶν βημάτων· ἀκολούθως ὑποχρεοῦται νὰ στηριχθῆ μόνον ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ποδός· οὕτω δὲ τρέχει « ἄς τὸ κουτσὸ » καὶ καταδιώκει τοὺς ἐκτὸς τοῦ κύκλου παίκτης προσπαθῶν νὰ ἐγγίση ἓνα ἐκ τούτων.

Ἄς ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ ἐξεληθὼν τοῦ κύκλου παίκτης Α δὲν κατῴρθωσε νὰ συλλάβῃ τινὰ καὶ ἔχει κουρασθῆ· τότε οὗτος φωνάζει τὸ σύνθημα « ζύμη », ἀμέσως ὁ ἐντὸς τοῦ κύκλου παίκτης Β ἀντιφωνεῖ « προζύμι » καὶ ἐξέρχεται τοῦ κύκλου ἀντικαθιστῶν τὸν Α, ὁ τελευταῖος δὲ οὗτος εἰσέρχεται ἐντὸς τοῦ κύκλου. Οὕτως, ἐκτὸς μὲν τοῦ κύκλου εὐρίσκεται ἤδη ὁ Β, ἐντὸς δὲ ὁ Α.

Ἄς ὑποθέσωμεν τώρα, ὅτι ὁ εὐρισκόμενος ἤδη ἐκτὸς τοῦ κύκλου παίκτης Β κατῴρθωσε νὰ κτυπήσῃ παίκτην τινὰ τῶν ἐκτὸς τοῦ κύκλου, ἔστω τὸν Γ· τότε, ὁ μὲν Β ἀπαλλάσσεται πλέον τῆς ὑποχρέωσός νὰ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ποδός, καὶ νὰ εἶναι σύμμαχος τοῦ Α τοῦ εὐρισκόμενου ἐντὸς τοῦ κύκλου. Ἀντιθέτως γίνεται σύμμαχος τῶν λοιπῶν παικτῶν τῶν ἐκτὸς τοῦ κύκλου, οἱ ὅποιοι μετὰ τοῦ Β σπεύδουν πρὸς τὸν Γ καταδιώκουν αὐτὸν καὶ ἀφοῦ τὸν συλλάβουν τὸν δέρουν πάντες (ἐννοεῖται ἐλαφρῶς). Τότε ὁ παίκτης Γ, διὰ νὰ ἀπαλλαχθῆ ἀπὸ τὴν δυσάρεστον αὐτὴν κατάστασιν, φωνάζει « ζύμη » ὁ δὲ ἐντὸς τοῦ κύκλου παίκτης Α ἀντιφωνεῖ « προζύμι » καὶ ἐξερχόμενος τοῦ κύκλου σπεύδει « ἄς τὸ κουτσὸ » πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ Γ. Οἱ λοιποὶ τότε παίχται βλέποντες τὸν Α νὰ ἔρχεται κατ' αὐτῶν, ἀφίνουν ἐλεύθερον τὸν Γ καὶ σκορπίζονται, ἵνα μὴ κτυπηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Α (διότι τότε ὁ τυχὸν κτυπηθεὶς θὰ εὔρεθῆ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Γ, καὶ ὁ Γ ἀπαλλάσσεται)· ὁ δὲ Α παραλαμβάνει τὸν Γ καὶ ἔρχονται ὁμοῦ ἐντὸς τοῦ κύκλου, ἢ δὲ παιδιὰ ἐπαναλαμβάνεται ἐξ ἀρχῆς.

Ἐὰν ὁμοῦ κατὰ τὴν τελευταίαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ Α σπευδε πρὸς τὸν Γ, συμβῆ ὥστε καὶ ὁ Α νὰ πατήσῃ ἐπὶ τῶν δύο ποδῶν του, τότε καὶ ὁ Α καὶ ὁ Γ ὑπόκεινται εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ δαρμοῦ. Σπεύδουν δηλαδὴ πάντες, συλλαμβάνουν καὶ τοὺς δύο καὶ τοὺς δέρουν. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τῆς παιδιᾶς ἐπεμβαίνει ὁ γυμναστής, ὁ ὁποῖος σφυρίζει καὶ διακόπτει τὴν παιδιάν, ἵνα αὕτη ἀρχίσῃ ἐξ ἀρχῆς. Κατὰ τὸ δεύτερον τοῦτο παιγνίδι, τοποθετοῦνται πλέον δύο ἄλλοι παίχται ἐντὸς τοῦ κύκλου.

10—30 ἢ καὶ περισσότεροι παίχται.

Εἰς σημεῖόν τι τῆς αὐλῆς ἀπέχον ἀπὸ τοῦ κέντρου αὐτῆς ἱκανῶς, χαράσσεται κύκλος ἢ τετράγωνον τόσον κατὰ τὴν ἔκτασιν, ὥστε νὰ δύναται νὰ περιλάβῃ πάντας σχεδὸν τοὺς παίχτας, ΦΩΛΕΑ τῆς ἀλώπεκος ἢ τῶν ἀλωπέκων καλούμενον.

Εἰς παίκτης ἐκλέγεται ἀρχικῶς διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀλώπηξ καὶ τοποθετεῖται ἐντὸς αὐτοῦ· οἱ ὑπόλοιποι παριστῶσι τὰ κοτόπουλλα καὶ ἴστανται σκορπισμένοι ἐντὸς τῆς αὐλῆς. Διὰ τοῦ σφυρίγματος τοῦ γυμναστοῦ τὰ κοτόπουλλα προχωροῦν πρὸς τὴν φωλεάν καὶ προκαλοῦν τὴν ἀλώπεκα νὰ ἐξέλθῃ. Ἡ ἀλώπηξ τότε ἐξέρχεται τῆς φωλεᾶς τῆς ἔχουσα τὸ δικαίωμα νὰ προχωρήσῃ μὲ τοὺς δύο τῆς πόδας μόνον τρία βήματα, μετὰ τὰ ὅποια ὑποχρεοῦται νὰ προχωρῇ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς μόνον ποδός στηριζομένη (ἄς τὸ κουτσό).

Σκοπὸς τῆς μὲν ἀλώπεκος εἶναι νὰ ἐγγίση ἓνα κοτόπουλλο· τῶν δὲ λοιπῶν παικτῶν νὰ ἀποφύγουν τὸ κτύπημα ταύτης.

Ὅσοι ἐκ τῶν παικτῶν κτυπηθοῦν, μεταβαίνουν μαζῦ μὲ τὴν ἀλώπεκα εἰς τὴν φωλεάν τῆς καὶ γίνονται καὶ οὗτοι ἀλώπεκες.

Μετὰ ταῦτα ὁ γυμναστής καὶ πάλιν σφυρίζει, καὶ τότε ὅλοι αἱ ἀλώπεκες μαζῦ ἐξέρχονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ προσπαθοῦν νὰ συλλάβουν ὁμοίως κοτόπουλλα.

ΚΑΝΟΝΕΣ: 1) Ἀπαγορεύεται νὰ στηριχθῆ ἀλώπηξ τις καὶ ἐπὶ τῶν δύο τῆς ποδῶν ἢ παραβάτις ἀποκλείεται τῆς παιδιᾶς.

2) Ἐπιτρέπεται ἀλώπηξ νὰ ἀλλάξῃ πόδι δηλ. ἐνῶ τρέχει ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ, αἰφνης ὠθοῦσα τὸ ἔδαφος διὰ τοῦ δεξιοῦ νὰ ἀναπηδῆσῃ καὶ νὰ εὔρεθῆ στηριζομένη ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ.

ΝΙΚΗΤΗΣ εἶναι ὁ παίκτης ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἤθελε συλληφθῆ τελευταῖος, ἂν αὐτὸς κατὰ τὴν παιδιάν ἐβρίσκοι κινδύνους καὶ δὲν ἀπέφευγε νὰ πλησιάσῃ τὴν ἀλώπεκα. Αὐτὸς δὲ γίνεται πρῶτος ἀλώπηξ κατὰ τὸ ἐπόμενον παιγνίδι, ἐὰν ἡ παιδιὰ ἤθελεν ἐπαναληφθῆ.

Σημείωσις.— Ἡ παιδιὰ αὕτη εἶναι σχεδὸν ὁμοία μὲ τὸν ἡμέτερον « ΔΣΚΩΛΙΑΣΜΟΝ » (ζύμη-προζύμι).

80. ΣΦΑΙΡΙΣΙΣ ΠΑΣΤΙ (α)

8—100 παίχεται

Μικρά σφαίρα ἢ σακκίδιον

Ἡ τάξις διαιρεῖται εἰς δύο ομάδας, ἴσας. Πάντες οἱ παῖχται παρατάσσονται ἐπὶ δύο ζυγῶν, οὕτως ὥστε τὸν μὲν πρῶτον ζυγὸν νὰ ἀποτελεῖ ἡ μία ομάδα, τὸν δὲ δεύτερον ζυγὸν ἡ ἄλλη ομάδα. Λαμβάνεται φροντίς, ὥστε ἀμφότεροι οἱ ὁμόστοιχοι ἐκάστου στοίχου νὰ εἶναι ἴσων δυνάμεων, ἐπειδὴ ὁ εἰς θὰ ἵππευῇ ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἐναλλάξ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς παιδιᾶς.

Διὰ κλήρου ὀρίζεται ποία ομάδα θὰ ἵππευῇ πρώτη. Τότε οἱ παῖχται τῆς ομάδος ταύτης, ἔστω τῆς Α, σχηματίζουν κύκλον, μὲ διαστήματα μεταξύ τῶν παικτῶν τριῶν βημάτων. Ἐμπροσθεν δὲ ἐκάστου παίχτου ἔρχεται καὶ ἴσταται ὁ ἀντίστοιχος ἀντίπαλός του, τῆς ομάδος Β. Τοιουτοτρόπως ἅπαντες οἱ παῖχται καὶ τῶν δύο ομάδων εὐρίσκονται τεταγμένοι εἰς δύο ὁμοκέντρους κύκλους.

Διὰ τοῦ σφυρίγματος τοῦ γυμναστοῦ ἡ παιδιὰ ἀρχίζει: Οἱ παῖχται τῆς ομάδος Α ἵππεύουν ἐπὶ τῶν παικτῶν τῆς ἄλλης ομάδος Β. Ὁ πρῶτος ἀμέσως παίκτης τῆς Α ομάδος κρατῶν σφαῖραν ῥίπτει ταύτην εἰς τὸν δεύτερον τὸν πρὸς τὰ ἀριστερὰ εὐρισκόμενον σύντροφόν του, οὕτως τὴν ῥίπτει εἰς τὸν τρίτον, ὁ τρίτος εἰς τὸν τέταρτον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ὅταν δὲ ἡ σφαῖρα φθάσῃ πάλιν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ πρώτου, τότε ἀφιππεύουν ὅλοι οἱ παῖχται τῆς ομάδος του καὶ ἐπ' αὐτῶν ἵππεύουν οἱ παῖχται τῆς ἄλλης ομάδος Β, οἱ ὅποιοι ῥίπτουν τὴν σφαῖραν μεταξύ των κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Ἔστω τώρα ὅτι ἐκάστη ομάδα ἀποτελεῖται ἀπὸ εἴκοσι παίχτας, καὶ ἡ ομάδα λ. χ. Α παίζει. Κατὰ τὰ εἰρημένα ὁ πρῶτος παίκτης ῥίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν δεύτερον, οὗτος εἰς τὸν τρίτον, ὁ τρίτος εἰς τὸν τέταρτον, ὁ τέταρτος εἰς τὸν πέμπτον, ὁ πέμπτος εἰς τὸν ἕκτον· ἀλλ' ὁ ἕκτος δὲν κατάρθωσε νὰ ἀρπάσῃ τὴν σφαῖραν. Τότε ἀφιππεύουν ὅλοι οἱ παῖχται τῆς Α καὶ ἐπ' αὐτῶν ἵππεύουν οἱ παῖχται τῆς Β ομάδος, ἂν καὶ ἡ σφαῖρα δὲν εἶχε φθάσει εἰς τὸν πρῶτον παίχτην.

Οὕτως ἐξακολουθεῖ ἡ παιδιὰ, ἄνευ οὐδενὸς ἐτέρου ὄρου.

(α) Ἡ παιδιὰ αὕτη εἶδομεν νὰ παίζεται ἐν «Σιατίστη» τῆς Μακεδονίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «ΤΑ ΜΙΣΑ».

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία κερδίζει πέντε πόντους.

Σημείωσις. — Ἡμεῖς εἰς τὴν παιδιάν ταύτην προσθέτομεν τὰ ἑξῆς:

α) Οἱ παῖχται τῆς Α ομάδος ῥίπτουν τὴν πρῶτην φοράν πρὸς τὰ ἀριστερὰ. Ὅταν ὁμοῦς ἔλθῃ ἡ σειρά των καὶ πάλιν, τότε ῥίπτουν τὴν σφαῖραν πρὸς τὰ δεξιὰ.

β) Ἡ ὁμάς, τῆς ὁποίας οἱ παῖχται διαβιβάσουν τὴν σφαῖραν κατὰ τὰ τὰ ἀνωτέρω, χωρὶς νὰ πέσῃ αὕτη κάτω εἰς τὸ ἔδαφος, κερδίζει ἓνα πόντον. Τοῦναντίον ἐὰν πέσῃ, μηδέν.

81. ΤΑ ΜΗΛΑΡΑΚΙΑ (α)

12—30 παίχεται.

Μικρά σφαῖρα.

Οἱ παῖχται διαιροῦνται εἰς δύο ἴσας ομάδας· πάντες συντάσσονται ἐπὶ δύο ζυγῶν. Τὸν πρῶτον ζυγόν, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀρχηγόν τῆς, ἀποτελεῖ ἡ μία ομάδα, ἔστω ἡ Α. Τὸν δεύτερον ζυγὸν ἀποτελεῖ ἡ ἄλλη ομάδα, ἡ Β, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ἀρχηγόν τῆς ἐπίσης. Οἱ ἀρχηγοὶ φροντίζουν ὥστε εἰς τὸν αὐτὸν στοίχον νὰ εὐρίσκωνται δύο ἀντίπαλοι παῖχται ἴσων δυνάμεων. Τοιουτοτρόπως ἕκαστος παίκτης τῆς Α ομάδος ἔχει καθωρισμένον τὸν ἀντίστοιχόν του παίκτην, ἴσων δυνάμεων, τῆς ἀντιπάλου ομάδος, τὸν ὅποιον θὰ ἵππευῇ, ἢ θὰ ἵππευθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς παιδιᾶς. Μετὰ ταῦτα οἱ ἀρχηγοὶ ῥίπτουν κλήρον· (β) ἡ μὴ εὐνοηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κλήρου ομάδα πηγαίνει «κάτω», ἡ δὲ ἄλλη μένει «ἐπάνω»· τοιουτοτρόπως ἡ ομάδα ἡ ἐπάνω, ἔστω δὲ αὕτη ἡ Α, τάσσεται ἐφ' ἐνὸς ζυγοῦ εἰς τι σημεῖον τῆς αὐλῆς· ἡ δὲ «κάτω» ἡ Β, λαμβάνει τὴν θέσιν τῆς εἰς ἀπόστασιν 12-16 μ. περίπου ἀπὸ τῆς Α καὶ σχηματίζει κύκλον, τοῦ ὁποίου τὸ κέντρον καταλαμβάνει ὁ ἀρχηγός τῆς. Ἐπειτα ἀρχίζει ἡ παιδιὰ, ὡς ἑξῆς:

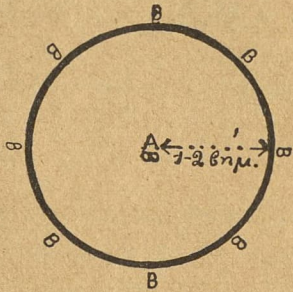
Ὁ ἀρχηγός τῆς Β ομάδος, ἡ ὁποία εἶναι κάτω, κύπτει, ὁ δὲ ἀρχηγός τῆς ἐπάνω ομάδος, τῆς Α, «παίρνει φόρα» καὶ ἵππεύει ἐπ' αὐτοῦ. Τότε εἰς παίκτης τῆς Α ομάδος προχωρεῖ ἐν βήμα ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν γραμμὴν τῆς ομάδος του καὶ ῥίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ἀρχηγόν τῆς ομάδος του ὁ ὅποιος ἤδη εὐρίσκεται ἐπὶ τῶν

(α) Εἶδομεν νὰ παίζεται ἡ παιδιὰ αὕτη ἐν «Βάμφ» καὶ ἐν «Χανίσις» τῆς Κρήτης.

(β) ῥίπτουν τὰ σκραφνιά: «νὰ ρίξω μετὰ σκραφνιά».

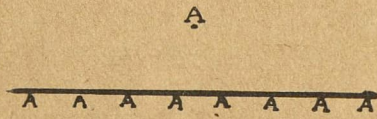
νώτων του αρχηγού της B, με τον σκοπόν να συλλάβη ούτος αυτήν. Ταυτοχρόνως όμως περίξ αυτού εύρισκονται εν κύκλω όλοι οι παίκται της ομάδος B, οι όποιοι προσπαθοῦν και αυτοί επίσης να συλλάβουν την σφαίραν εις τον άέρα αναπηδώντες, χωρίς να επιτρέπεται εις αυτούς να έγγίξουν τον αρχηγόν της ομάδος A.

Ἄς υποθέσωμεν τώρα, ότι ο αρχηγός της A ομάδος συνέλαβε

την σφαίραν· τότε όλοι οι παίκται της A ομάδος ίππεύουν τούς παίκτας της B και μεταφέρονται ύπ' αὐτῶν από τὸ ἐν ἄκρον τοῦ πεδίου εις τὸ ἕτερον. Μετὰ δὲ τοῦτο και πάλιν καταλαμβάνουν τὰς αὐτὰς θέσεις των, δηλ. ἡ B κάτω και ἡ A ἐπάνω, και συνεχίζεται ὁμοίως ἡ παιδιὰ, με τὴν ἐξῆς διαφορὰν· ὅτι τώρα πλέον θὰ κύψη ὁ δεύτερος παίκτης τῆς B ομάδος και θὰ ίππεύσῃ ὁ ὁμόστοιχός του τῆς A ομάδος, και οὕτω καθ' ἐξῆς.

Ἐάν ὅμως, οὔτε ὁ αρχηγός της A ομάδος, οὔτε κανεὶς ἐκ τῶν παικτῶν τῆς κάτω ομάδος B, δὲν κατορθώσουν νὰ συλλάβουν τὴν σφαίραν, τότε ὁ αρχηγός της A ἀφιππεύει, κύπτει

ΤΑ ΜΗΛΑΡΑΚΙΑ

ὁ ἐπόμενος παίκτης τῆς B, και ἐπ' αὐτοῦ ίππεύει ὁ ὁμόστοιχός του τῆς A ομάδος, και ἡ παιδιὰ συνεχίζεται ὡς πρότερον.

Ἄς λάβωμεν ὑπ' ὄψιν μας τὴν ἐξῆς περίπτωσιν: Ἰππεύς τις τῆς A δὲν κατώρθωσε νὰ συλλάβῃ τὴν σφαίραν, ἀλλὰ παίκτης τις τῆς κάτω ομάδος B συνέλαβε ταύτην· τότε αἱ ομάδες ἀπλῶς μόνον ἀλλάσσουν θέσεις δηλ. ἡ τέως κάτω ομάδα B ἔρχεται ἐπάνω και τὰνάπαλιν, χωρίς νὰ ίππεύσῃ ἡ B τὴν A ομάδα. Ἡ παιδιὰ δὲ ἀκολούθως συνεχίζεται ὁμοίως με τὴν ἐξῆς παρατήρησιν, ὅτι κατὰ τὴν ἐναρξιν και πάλιν τῆς παιδιᾶς, πρῶτος ἔχει δικαίωμα νὰ

ίππεύσῃ ἐπὶ τοῦ ὁμοστοίχου ἀντιπάλου του, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος συνέλαβε τὴν σφαίραν εις τὸν άέρα, και συνετέλεσεν ὥστε ἡ ομάδα του νὰ καταλάβῃ τὴν εὐνοϊκὴν ταύτην θέσιν.

Σημείωσις.—Ἐστω παίκτης τις τῆς ἐπάνω ομάδος ὅτι παίρνει φόρα και ίππεύει ἐπὶ τοῦ ὀρισθέντος ὁμοστοίχου ἀντιπάλου του, ἀλλὰ δὲν κατορθώνει νὰ ἰσορροπήσῃ, και πίπτει· τότε ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν προσπάθειάν του ταύτην, ἀλλὰ ὑποχρεοῦται νὰ πάρῃ φόρα ἀπὸ τοῦ μέσου τῆς ἀποστάσεως τῶν δύο στρατοπέδων. Ἐάν δὲ και ἐκ δευτέρου δὲν κατορθώσῃ, τότε ἐπιχειρεῖ και ἐκ τρίτου, και παίρνει φόρα ἀπὸ τοῦ μέσου τοῦ ἡμίσεος τῶν δύο στρατοπέδων, δηλ. τοῦ $\frac{1}{4}$.

82. ΣΦΑΙΡΙΣΙΣ ΕΙΣ ΔΥΟ ΣΥΓΚΕΝΤΡΙΚΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥΣ

Καλαθόσφαιραι ἢ ποδόσφαιραι ἢ σακκίδια.

Οἱ παίκται σχηματίζουν δύο κύκλους συγκεντρικούς, ἕκαστος τῶν ὁποίων περιλαμβάνει τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν παικτῶν.

Ἐστω ἕκαστος κύκλος ἀποτελεῖται ἀπὸ τριάκοντα παίκτας, ἡ διάμετρος τοῦ ἐσωτερικοῦ κύκλου θὰ εἶναι δέκα πέντε ποδῶν περὶπου, τοῦ δὲ ἐξωτερικοῦ τριάκοντα.

Οἱ παίκται ἀμφοτέρων τῶν κύκλων ἴστανται ἀντιμέτωποι ἀλλήλων.

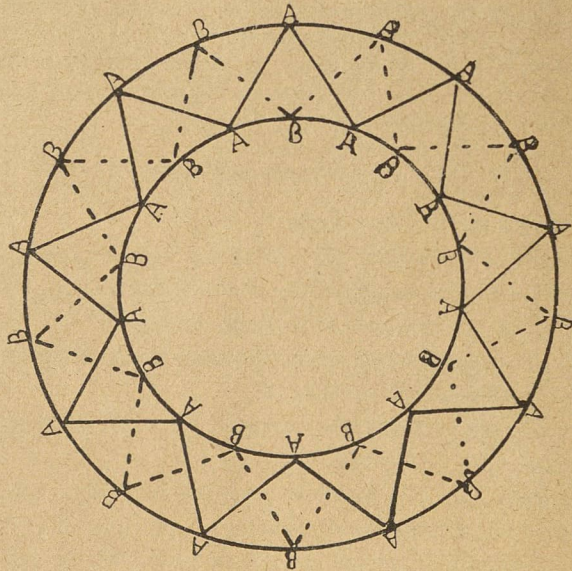
Ἀμφοτέροι ἀριθμοὺν ἀνά δύο· χωριστὰ οἱ παίκται τοῦ ἐνὸς κύκλου και χωριστὰ τοῦ ἄλλου. Πάντες οἱ φέροντες τὸν ἀριθμὸν 1 και τῶν δύο κύκλων ἀνήκουν εις τὴν A ομάδα. Οἱ δὲ φέροντες τὸν ἀριθμὸν 2 και τῶν δύο κύκλων ἀνήκουν εις τὴν B ομάδα. Πρὸς διάκρισιν ἡ μία ἐκ τῶν δύο ομάδων φέρει μανδῆλλιον εις τὸν βραχίονα.

Ὁ ἐσωτερικὸς κύκλος περιστρέφεται δεξιὰ, οὕτως ὥστε πάντες οἱ φέροντες τὸν ἀριθμὸν 1 νὰ εύρίσκονται ἀκριβῶς ἀπέναντι τῶν ἐχόντων ἀριθμὸν δύο. Ἀφοῦ τοῦτο διευθετηθῇ και δοθῇ εις δύο παρακειμένους ἀντιπάλους τοῦ ἐσωτερικοῦ κύκλου ἀνά μία εις ἕκαστον σφαίρα, τότε ἄρχεται ἡ παιδιὰ ταυτοχρόνως και ὑπὸ τῶν δύο ομάδων ὡς ἐξῆς:

Οἱ παίκται οἱ φέροντες τὸν ἀριθμὸν 1 τοῦ ἐσωτερικοῦ κύκλου ρίπτουν τὴν σφαίραν εις τοὺς ἔχοντας τὸν ἀριθμὸν 1 τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ὅμοίως οἱ δύο τοῦ ἐσωτερικοῦ ρίπτουν τὴν σφαίραν εις τοὺς δύο τοῦ ἐξωτερικοῦ. Οἱ τοῦ ἐσωτερικοῦ κύκλου παίκται ρίπτουν τὴν σφαίραν πρὸς τὰ δεξιὰ, οἱ δὲ τοῦ ἐξωτερικοῦ πρὸς τὰ

ἀριστετά. Τοιουτοτρόπως αἱ σφαῖραι διαγράφουν κανονικὰς τετρα-
σμέννας γραμμάς.

Χάριν εὐκολίας τοῦ Διαιτητοῦ, ὁσάκις ἡ σφαῖρα φθάνη εἰς τὸν
παίκτην, ἐξ οὗ ἡ παιδιὰ εἶχεν ἀρχίσει, ὁ παίκτης οὗτος ἀναφωνεῖ

ΣΦΑΙΡΙΣΙΣ ΕἰΣ ΔΥΟ ΣΥΓΚΕΝΤΡΙΚΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥΣ

«μία!», «δύο!», «τρεις!», καὶ καθ' ἑξῆς διαδηλῶν οὕτω πο-
σάκις ἡ σφαῖρα διέγραψεν ὀλόκληρον περιφέρειαν.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ ὁμάς εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη ἤθελε τρεῖς διέλ-
θει ὀλόκληρον τὴν περιφέρειαν τοῦ κύκλου κανονικῶς.

83. Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΟΙ
ΚΑΙ Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕἰΣ ΤΟ ΜΕΣΟΝ

6—21 παίζεται

Σφαῖραι μικραί.

Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους χαράσσονται παράλληλοι εὐθεῖαι τόσαι, ὅσαι
εἶναι αἱ διαγωνιζόμεναι ὁμάδες. Ἐκάστη εὐθεῖα ἔχει μῆκος δέκα
μέτρων περίπου καὶ ἀπέχει ἢ μία ἀπὸ τῆς ἄλλης δύο βήματα.

Πάντες οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς ὁμάδας· ἐκάστη τούτων ἀπο-
τελεῖται ἀπὸ τρεῖς παίκτας. Αὗται τάσσονται ὡς ἑξῆς:

Ἐστω ἐπὶ παραδείγματι ἡ Α ὁμάς· οἱ ὑπ' ἀριθ. 2 καὶ 3 παῖ-
κται αὐτῆς τάσσονται ἐπὶ τῶν ἄκρων μιᾶς τῶν εὐθειῶν, ἀμφοτέροι
ἀντιμέτωποι ἀλλήλων. Εἰς τὸ μέσον δὲ ἀκριβῶς τῆς εὐθείας τοπο-
θετεῖται ὁ φέρων τὸν ἀριθμὸν 1, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐστραμμένον τὸ πρό-
σωπον πρὸς τὸν φέροντα τὸν ἀριθμὸν 2 τῆς ὁμάδος του· ἐπομένως
πρὸς τὸν ὑπ' ἀριθμὸν 3 θὰ ἔχει τὰ νῶτά του ἐστραμμένα· ἕκαστος
φέρων τὸν ἀριθ. 1 κρατεῖ μικρὰν σφαῖραν.

Ἡ παιδιὰ ἀρχίζει ὡς ἑξῆς: Ὁ γυμναστής μετὰ τὴν ἐκφώνη-
σιν τοῦ προειδοποιητικοῦ «ἔτοιμοι» σφυρίζει. Ἀμέσως ὁ ὑπ'

A . 2 <—————> 1 —————> 3

B . 2 <—————> 1 —————> 3

Γ . 2 <—————> 1 —————> 3

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΟΙ
ΚΑΙ Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕἰΣ ΤΟ ΜΕΣΟΝ

ἀριθ. 1 ρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 2· ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 2
ρίπτει τὴν σφαῖραν πρὸς τὸν ὑπ' ἀριθ. 3 ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ
μεταξὺ αὐτῶν εὐρισκομένου ἀριθμοῦ 1, ὁ ὑπ' ἀριθ. 3 ρίπτει τὴν
σφαῖραν πάλιν εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 2· καὶ ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 2 ρίπτει πάλιν
ἐπιστρέφων τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμὸν 1. Μόλις φθάσῃ ἡ
σφαῖρα εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμὸν 1, φωνάζει οὗτος ἕν, τούτέστιν ἡ ὁμάς
του ἐκέρδισεν ἕνα πόντον. Χωρὶς νὰ σταθῇ δέ, ρίπτει πάλιν
τὴν σφαῖραν καθ' ὅμοιον τρόπον εἰς τὸν 2, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Πᾶσαι αἱ ὁμάδες ἀρχίζουν ταυτοχρόνως τὸν ἀγῶνα.

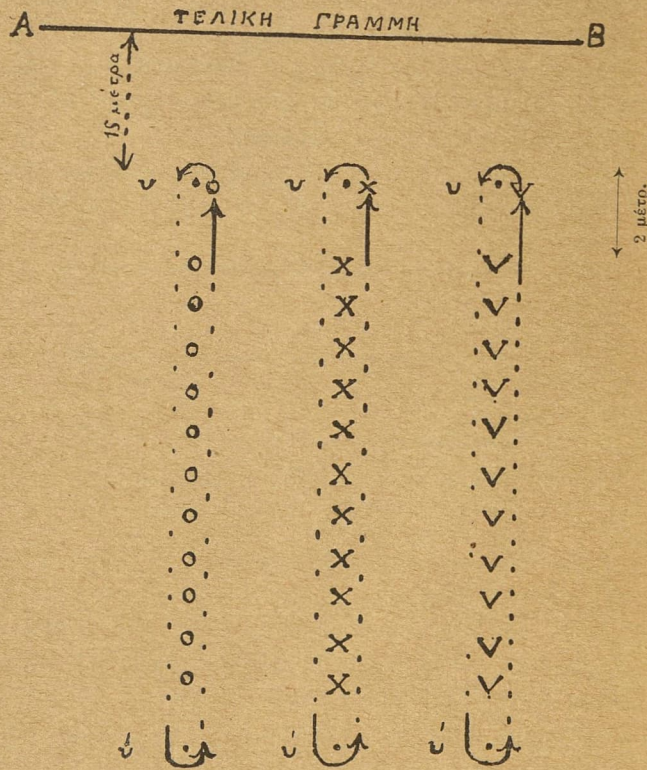
ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη κατορθώνει
νὰ κερδίσῃ δέκα ἐπιτυχίας (πόντους).

84. ΣΚΥΤΑΛΟΔΡΟΜΙΑ
ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΤΑ ΜΑΘΗΤΗΝ ΕἰΣ ΠΑΡΑΤΑΞΙΝ

8—40 παίζεται ἢ καὶ περισσότεροι.

Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς δύο, τρεῖς ἢ καὶ περισσοτέρας ἴσας

ομάδας. Αί ομάδες αὐται παρατάσσονται με σχηματισμὸν «ομάδες κατὰ μαθητὴν (κατ' ἄνδρα) εἰς παράταξιν», οὕτως ὥστε νὰ εὐρίσκωνται πᾶσαι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὕψους, τὸ δὲ διάστημα μεταξὺ τῆς μιᾶς ομάδος καὶ τῆς ἄλλης νὰ εἶναι τεσσάρων βημάτων

ΣΚΥΤΑΛΟΔΡΟΜΙΑ
«ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΤΑ ΜΑΘΗΤΗΝ ΕΙΣ ΠΑΡΑΤΑΞΙΝ»

των ἢ καὶ περισσοτέρων. Ἐμπροσθεν ἐκάστης ομάδος εἰς ἀπόστασιν δύο περίπου μέτρων τοποθετεῖται ἐν ἀντικείμενον ὄριον (υ) ἢ τέρμα καλούμενον. Ὅμοίως ὀπισθεν ἐκάστης ομάδος καὶ εἰς ἀπόστασιν δύο περίπου μέτρων τοποθετεῖται ἐπίσης ἀνὰ ἐν ἕτερον ὄριον (ύ). Πρὸ τῶν ὄριων δὲ (υ) καὶ εἰς ἀπόστασιν 15 μ. περίπου ἀπ'

αὐτῶν χαράσσεται εὐθεῖα γραμμὴ καθέτως, πρὸς τὰς γραμμὰς τῶν ομάδων, ἢ ΑΒ τελικὴ γραμμὴ καλουμένη. Ἀκολουθῶς εἰς τὸν πρῶτον ἐκάστης ομάδος δίδεται μία σκυτάλη, τοποθετοῦνται οὗτοι εἰς τὰ πρὸ αὐτῶν ὄρια (υ) καὶ λαμβάνουν θέσιν ἀναμονῆς. Ὁ γυμναστὴς ἀκολουθῶς δίδει τὰ ἐξῆς παραγγέλματα «εἰς τὰς θέσεις σας! - ἔτοιμοι! - μάρς!». Μόλις ἐκφωνηθῆ τὸ ἐκτελεστικὸν «μάρς», ὁ πρῶτος ἐκάστης ομάδος τρέχει κατὰ μῆκος καὶ ἀριστερὰ τῆς ομάδος του πρὸς τὸ τέρμα (ύ) τῆς ομάδος του, στρέφει ὀπισθεν αὐτοῦ ἐπ' ἀριστερὰ καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ τρέχη κατὰ μῆκος πάλιν τῆς ομάδος του πρὸς τὰ δεξιὰ αὐτῆς πρὸς τὸ ὄριον καὶ πάλιν (υ), με τὸν σκοπὸν νὰ παραδώσῃ τὴν σκυτάλην, τὴν ὅποιαν κρατεῖ, εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 2 ὁ ὅποιος εὐρίσκεται ἤδη εἰς τὸ ὄριον τοῦτο με τεταμένον τὸν δεξιὸν βραχίονα πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ παραλάβῃ ταύτην ἀπὸ τὸν πρῶτον συντροφόν του. (α) Ὁ ὑπ' ἀριθμὸν δὲ 2, ἀφοῦ παραλάβῃ τὴν σκυτάλην, πράττει ὁμοίως, καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς μέχρι τοῦ τελευταίου. Ὁ τελευταῖος ἀφοῦ λάβῃ τὴν σκυτάλην τρέχει ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, με τὴν ἐξῆς διαφορὰν, ὅτι ἀντὶ νὰ σταθῇ ὡς οἱ ἄλλοι εἰς τὸ (υ) ὄριον τῆς ομάδος του, σπεύδει πρὸς τὴν τελικὴν γραμμὴν, ἀφοῦ ἐκτελέσῃ ὀλόκληρον τὴν διαδρομὴν, τὴν ὅποιαν καὶ οἱ λοιποὶ συντροφοὶ του ἐξετέλεσαν.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ομάς ἐκεῖνη, τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος παίκτης θὰ κατορθώσῃ νὰ φθάσῃ πρῶτος εἰς τὴν τελικὴν γραμμὴν. Ἄλλ' ἐὰν αἱ ομάδες περιέπεσαν εἰς παραβάσεις τῶν κανόνων τῆς παιδιᾶς, τότε ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἐκεῖνη, ἢ ὁποία περιέπεσαν εἰς ὀλιγωτέρας παραβάσεις, ἦτοι ἔκαμεν ὀλιγώτερα λάθη.

85. Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΩΝ ΧΩΛΩΝ

8—80 παίχται

Οἱ παίχται διαιροῦνται ἐξ ἴσου εἰς δύο, τρεῖς, ἢ περισσοτέρας ομάδας παρατάσσονται δὲ αὐται με σχηματισμὸν «ομάδες κατὰ μαθητὴν εἰς παράταξιν» (κατὰ τὸ ἐνωμοτῆται κατ' ἄνδρα εἰς παράταξιν) ἀπέχουσαι ἀλλήλων τέσσαρα βήματα. Ἐμπροσθεν τῶν ομάδων

(α) Σημειωτέον, ὅτι ἕκαστος δρομεύς, ἀφοῦ διὰ τῆς δεξιᾶς παραλάβῃ τὴν σκυτάλην, ὀφείλει ἐνῶν τρέχει νὰ «ἀλλάξῃ χεῖρα» δηλ. νὰ μεταβιβάσῃ τὴν σκυτάλην εἰς τὴν ἀριστερὰν του χεῖρα, διότι μόνον διὰ τῆς ἀριστερᾶς του δύναται νὰ παραδώσῃ ταύτην πάλιν εἰς τὴν δεξιάν χεῖρα τοῦ συντρόφου του.

χαράσσεται εὐθεία γραμμὴ ὀριζοντία, ΓΡΑΜΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ καλουμένη, ἐπὶ τῆς ὁποίας πατοῦν οἱ πρῶτοι τῶν ομάδων. Ἀπέναντι τῶν ομάδων εἰς ἀπόστασιν 20 μέτρων περίπου χαράσσεται εὐθεία γραμμὴ παράλληλος πρὸς τὴν γραμμὴν ἐκκινήσεως καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὴν τοποθετοῦνται ἀντικείμενα (λίθοι κ.τ.τ.) ἢ δεικται δηλαδὴ παίζεται μὴ μετέχοντες εἰς τὴν παιδιάν, ΤΕΡΜΑΤΑ καλούμενα, ἐν ἀπέναντι ἀκριβῶς ἐκάστης τῶν ομάδων.

Ὁ γυμναστής παραγγέλλει «ἐτοιμοι!» Ἀμέσως ὁ πρῶτος ἐκάστης ομάδος πιάνει διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς του τὸν δεξιὸν του πόδα καὶ εἶναι ἔτοιμος πρὸς ἐκκίνησιν. Ἐπειτα ὁ γυμναστής σφύριζει· ἀμέσως τότε ἕκαστος ἐξ αὐτῶν τρέχει πρὸς τὸ ἀπέναντί του τέρμα ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ του ποδός· ὅταν δὲ φθάσῃ εἰς τὸ τέρμα, τότε στρέφει πέραξ αὐτοῦ καὶ ὅταν τελειώσῃ τὴν στροφὴν του, τότε, χωρὶς νὰ πατήσῃ καὶ τοὺς δύο του πόδας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, πηδᾷ καὶ κάμνει ἀλλαγὴν ποδός δηλαδὴ πιάνει διὰ τῆς ἀριστερᾶς του χειρὸς τὸν ἀριστερόν πόδα του καὶ τρέχει ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδός πρὸς τὴν γραμμὴν ἐκκινήσεως. Μόλις δὲ φθάσῃ εἰς ταύτην, κτυπᾷ ἐπὶ τῆς ράχους τὸν δεύτερον σύντροφόν του, ὁ ὁποῖος ἤδη εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς γραμμῆς ἐκκινήσεως εἰς θέσιν ἀνομῆς, οὗτος δὲ ἀμέσως τρέχει καθ' ὅμοιον τρόπον, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἀφοῦ ἕκαστος δρομεὺς τελειώσῃ τὸν δρόμον του λαμβάνει θέσιν εἰς τὸ ἀριστερόν τῆς ομάδος του δηλ. εἰς τὸ τέλος.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ομάς ἐκεῖνη, τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος παίκτης ἤθελε πρῶτος φθάσει εἰς τὴν γραμμὴν ἐκκινήσεως. Εἰς περιπτώσιν ὅμως καθ' ἣν αἱ ομάδες ὑπέπεσαν εἰς λάθη, τότε ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ομάς ἐκεῖνη, ἣ ὁποία ὑπέπεσεν ὡς ὀλιγώτερα λάθη.

ΛΑΘΗ. — 1) Λάθος εἶναι, ὅταν ἐκκινήσῃ τις πρὶν κτυπηθῆναι ὑπὸ τοῦ συντρόφου του.

2) Ὅταν πατήσῃ καὶ μὲ τοὺς δύο του πόδας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ταυτοχρόνως.

3) Ὅταν ἐκκινήῃ χωρὶς νὰ εἶναι ἡ σειρά του.

4) Ὅταν πρὸ τῆς ἐκκινήσεως πατῆ ἔμπρὸς ἀπὸ τὴν γραμμὴν ἐκκινήσεως.

Σημείωσις. — Ἴδε τρόπον παρατάξεως τῶν ομάδων καὶ τρόπον περιστροφῆς περὶ τὸ ἀντίστοιχον τέρμα τοῦ δρομέως ἐκάστης ομάδος ἐν τῇ σχεδιαγραφῇ τῆς παιδιᾶς «ΑΡΙΑΣΤΟΝ ΣΤΟΙΧΗΑΟΝ» Σελ. 76.

10—50 ἢ καὶ περισσότεροι παίζεται.

Σφαῖρα ποδοσφαιρίσεως πεπληρωμένη ξηροῦ χόρτου· ἐπ' αὐτῆς προσράπτεται λαβὴ δερματίνη.

ΠΕΔΙΟΝ. — Ἡ παιδιὰ αὕτη παίζεται ἐντὸς χώρου 45 μ. πλάτους καὶ 90 μ. μήκους. Ἐν τῷ μέσῳ ἄγεται κάθετος ἐπὶ τὰς πλευρὰς τοῦ μήκους διαιροῦσα τὸ ὅλον πεδίον εἰς δύο ἴσα μέρη.

ΠΑΙΚΤΑΙ. — Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς δύο ἰσαριθμοὺς ομάδας. Διὰ κλήρου δὲ ἢ μία καταλαμβάνει τὸ ἐν στρατόπεδον καὶ ἢ ἄλλη τὸ ἕτερον. Εἰς ἀπόστασιν 10 ποδῶν ἀπὸ τῆς κεντρικῆς γραμμῆς καὶ ἐκατέρωθεν αὐτῆς τάσσονται οἱ παῖκται ἐκάστης ομάδος καὶ κατὰ τὰς διατάξεις, ἃς ἤθελον ἐπιβάλλει οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ομάδων, ἀφοῦ προηγηθῆ ἀριθμησις ὄλων τῶν παικτῶν ἐκάστης ομάδος κατ' αὐξοῦσα ἀριθμόν.

ΣΚΟΠΟΣ. — Ἡ μία ομάς προσπαθεῖ νὰ ἐκσφενδονίσῃ τὴν σφαῖραν πέραν τῆς τελικῆς γραμμῆς τῶν ὀρίων τοῦ στρατοπέδου τῆς ἀνταγωνιζομένης ομάδος. Τοῦναντίον οἱ παῖκται τῆς ἄλλης ομάδος ἀντιδρῶσιν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον· τρέχουν νὰ συλλάβουν τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ἀέρα, ἢ νὰ ἀνακόψουν τὸν δρόμον τῆς ὀπισωδήποτε.

ΕΝΑΡΞΙΣ. — Διὰ κλήρου ὀρίζεται ποία ομάς θὰ ἔχῃ τὴν πρῶτην βολήν. Ἐστὼ ὅτι ἡ ομάς Α ἠδύνηθη ὑπὸ τοῦ κλήρου· τότε ὁ πρῶτος κατ' ἀριθμητικὴν τάξιν τῆς Α ομάδος πλησιάζει, πατᾷ τὸν ἕνα πόδα ἐπὶ τοῦ μέσου τῆς κεντρικῆς γραμμῆς τοῦ ΠΕΔΙΟΥ, λαμβάνει τὴν σφαῖραν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἐκ τῆς δερματίνης λαβῆς, περιστρέφει τὴν κρατοῦσαν τὴν σφαῖραν χεῖρα περὶ τὴν κατ' ὄμον διάρθρωσιν, καὶ ἔπειτα ἐκσφενδονίζει τὴν σφαῖραν μεθ' ὀλης αὐτοῦ τῆς δυνάμεως πρὸς τὴν τελικὴν τοῦ ἀνταγωνιζομένου στρατοπέδου εὐθείαν γραμμὴν.

Πάντες κατ' ἀριθμητικὴν τάξιν ἔχουν δικαίωμα βολῆς, ἐκτὸς ἐκεῖνου, ὅστις ἤθελε συλλάβει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ἀέρα. Οὗτος μετὰ τὴν σύλληψιν ἀνεξαρτήτως τῆς ἀριθμητικῆς του σειρᾶς ἔχει δικαίωμα ἀμέσως νὰ ρίψῃ τὴν σφαῖραν.

Μετὰ τὸν πρῶτον τῆς Α ομάδος παίκτην θὰ βάλῃ τὴν σφαῖραν ὁ πρῶτος τῆς Β ομάδος, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ σημείου ὅπου ἔπεσεν

ἢ συνελήφθη εἰς τὸν ἀέρα ἢ σφαῖρα, καὶ πρὸς τὸ στρατόπεδον τῆς Α ὁμάδος.

Οἱ παίχται τῆς Α ὁμάδος τότε προσπαθοῦν νὰ ἐμποδίσουν τὴν σφαῖραν, ἀνακόπτοντες τὸν δρόμον τῆς ὀπισθόηποτε. Ἀπὸ τοῦ σημείου δέ, ὅπου ἡ σφαῖρα ἀνεστάλη, βάλλει τώρα ὁ δεύτερος τῆς Α ὁμάδος παίκτης καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ.

1) Ἀπὸ τοῦ μέσου τῆς κεντρικῆς γραμμῆς γίνεται βολὴ μόνον ἐν τῇ ἀρχῇ νέου παιγνιδίου· ἦτοι μεθ' ἑκάστην ἐπιτυχίαν.

2) Ὁ βάλλων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ «πάρῃ φόρα» κατὰ τὴν βολὴν ἢ νὰ προχωρήσῃ.

3) Σημεῖον βολῆς δὲν θεωρεῖται τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἔχει φθάσει ἡ σφαῖρα κυλισμένη, ἀλλ' ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον κατέπεσεν.

4) Ἡ σφαῖρα θεωρεῖται ὅτι ἐξῆλθε τοῦ τέρματος, οὐχὶ ὅταν κυλισμένη ἐξῆλθε τῆς τελικῆς γραμμῆς, ἀλλ' ὅταν κατέπεσεν ἐκτὸς αὐτῆς.

ΕΠΙΤΥΧΙΑΙ. — Δι' ἑκάστην βολὴν τῆς σφαίρας ἐκτὸς τοῦ τέρματος, κερδίζεται μία ἐπιτυχία (εἰς πόντος)· πέντε ἐπιτυχία ἀποτελοῦν ἓν παιγνίδιον.

Δι' ἑκάστην παράθασιν τοῦ ΚΑΝΟΝΟΣ 2 λογίζεται μία ἐπιτυχία ὑπὲρ τῶν ἀντιπάλων.

Ὅταν παίκτης βάλῃ τὴν σφαῖραν ἐκτὸς τῶν πλαγίων ὁρίων τοῦ ΠΕΔΙΟΥ, τὸ τοιοῦτον λογίζεται μία ἐπιτυχία ὑπὲρ τῶν ἀντιπάλων.

Ἐπίσης μία ἐπιτυχία ὑπὲρ τῶν ἀντιπάλων λογίζεται, ὅταν οἱ ΠΑΙΚΤΑΙ μιᾶς ὁμάδος φωραθῶσιν ὅτι ἀπὸ σκοποῦ δὲν ἐτήρησαν ἀκριβῶς τὴν ἀριθμητικὴν τῶν σειρὰν κατὰ τὰς βολὰς.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη ἐκέρδισεν πέντε ἐπιτυχίας.

87. Η ΚΑΓΚΟΥΡΩ

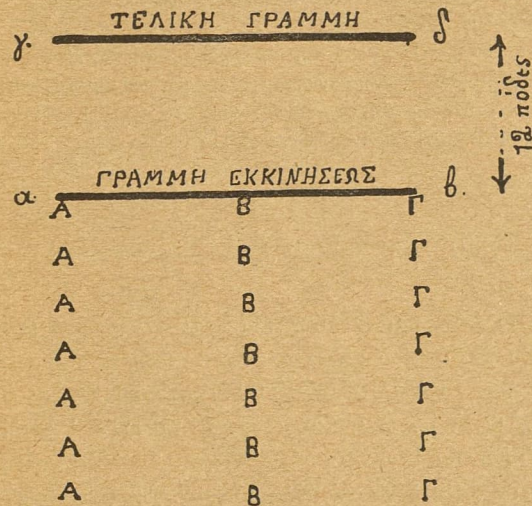
10—100 παίχται ἢ καὶ περισσότεροι

Ποδόσφαιρα.

Πάντες οἱ παίχται διαιροῦνται εἰς ἴσας ὁμάδας, εἰς ἑκάστην δὲ δίδεται μία ποδόσφαιρα. Αἱ ὁμάδες πᾶσαι συντάσσονται με σχηματισμὸν « ὁμάδες κατὰ μαθητὴν εἰς παράταξιν » πᾶσαι εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος, με διαστήματα μεταξὺ τῶν ὁμάδων τεσσάρων βημάτων καὶ

ἀποστάσεις μεταξὺ τῶν παικτῶν τῆς αὐτῆς ὁμάδος, ὅσον τὸ μῆκος τοῦ βραχίονος.

Πρὸ τῶν ὁμάδων χαράσσεται ὀριζοντία γραμμὴ, ἡ α β, ΓΡΑΜΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ καλουμένη, ἐπὶ τῆς ὁποίας πατεῖ ὁ πρῶτος ἐκάστης ὁμάδος. Εἰς ἀπόστασιν δὲ δώδεκα ποδῶν ἀπὸ ταύτης χαράσσεται εὐθεῖα γραμμὴ παράλληλος πρὸς τὴν γραμμὴν ἐκκινήσεως, γ δ, ΤΕΛΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ καλουμένη· ὁ γυμναστὴς δίδει τὸ παράγγελμα « εἰς τὰς θέσεις σας! - ἔτοιμοι! » Διὰ τοῦ παραγγέλματος τούτου πάντες οἱ παίχται ἐκάστης ὁμάδος ἀ-

Η ΚΑΓΚΟΥΡΩ

νοίγουν τὰ σκέλη των, τείνουν τὰς χεῖρας ἄνω, ἐνῶ ὁ πρῶτος παίκτης ὑψώνει τὰς χεῖρας με τὴν σφαῖραν ὑψηλὰ καὶ ἀναμένουν τὸ σφύριγμα τοῦ γυμναστοῦ. Διὰ τοῦ σφυρίγματος δὲ τοῦ γυμναστοῦ, ὁ πρῶτος κάμπτει ὀλίγον πρὸς τὰ ὀπίσω τὸ σῶμά του, καὶ ρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν δεύτερον, ὁ δεύτερος εἰς τὸν τρίτον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς μέχρι τοῦ τελευταίου.

Ὁ τελευταῖος τότε κρατῶν τὴν σφαῖραν σπεύδει κατ' εὐθείαν ἄνευ λοξοδρομήσεως πρὸς τὴν ΤΕΛΙΚΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ, πατεῖ καὶ διὰ τῶν δύο του ποδῶν ἐπ' αὐτῆς, καὶ τοποθετεῖ ἐντὸς τῶν σκελῶν

του την σφαίραν· την κρατεί καλῶς διὰ τῶν γονάτων του, χωρίς εἰς τὸ κράτημα τοῦτο νὰ λαμβάνουν μέρος καθ' ὄλοκληρίαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ καὶ προχωρεῖ πηδῶν, μέχρις οὐ φθάσῃ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς γραμμῆς του· ὅταν δὲ φθάσῃ εἰς τὴν θέσιν ταύτην, τότε λαμβάνει τὴν σφαῖραν διὰ τῶν χειρῶν του καὶ τὴν ῥίπτει ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς του εἰς τὸν δεύτερον· ὁ δεύτερος τὴν ῥίπτει εἰς τὸν τρίτον, οὗτος εἰς τὸν τέταρτον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς μέχρι τοῦ τελευταίου. Ὁ δὲ τελευταῖος ἀφοῦ λάβῃ τὴν σφαῖραν, κάμνει ὅ,τι καὶ ὁ προκάτοχός του καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη ἤθελε λάβει τὸν ἀρχικόν της σχηματισμόν.

Σημείωσις. Ὁ τρόπος τῆς κρατήσεως τῆς σφαίρας καὶ τῆς προχωρήσεως διὰ μικρῶν πηδημάτων, ὁμοιάζει μὲ τὴν προχώρησιν τῆς καγκουρώ, ὅταν αὕτη κρατῇ τὸ νεογνόν της ἐντὸς τοῦ μαρσίπου αὐτῆς· διὰ τοῦτο καὶ ἡ παιδιὰ αὕτη, ὀνομάζεται **ΚΑΓΚΟΥΡΩ**.

88. ΧΕΙΡΟΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΙΣ

10 — 30 παῖκται ἢ καὶ περισσώτεροι.

Ποδόσφαιρα.

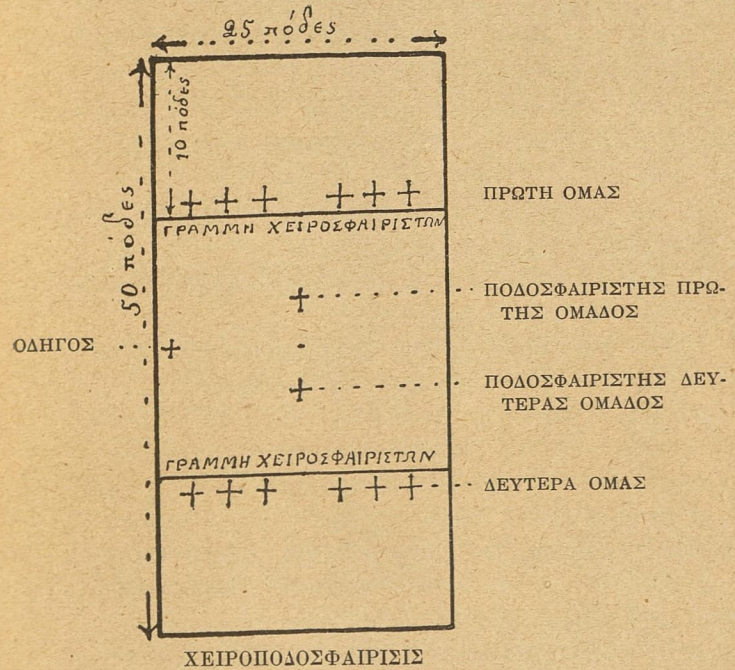
ΠΕΔΙΟΝ.— Ἡ παιδιὰ αὕτη παίζεται ἐντὸς ὀρθογωνίου παραλληλεπιπέδου τοῦ ὁποίου αἱ μελαλύτεραι πλευραὶ εἶναι μήκους πενήκοντα ποδῶν **ΓΡΑΜΜΑΙ ΜΗΚΟΥΣ** καλούμεναι, αἱ δὲ μικρότεραι πλευραὶ εἶναι μήκους εἴκοσι πέντε ποδῶν **ΓΡΑΜΜΑΙ ΠΛΑΤΟΥΣ** ἢ **ΤΕΛΙΚΑΙ** καλούμεναι. Ὅταν οἱ παῖκται εἶναι ἔμπειροι αἱ διαστάσεις αὗται δύνανται ν' αὐξηθοῦν. Εἰς δέκα ποδῶν ἀπόστασιν ἀπὸ ἐκάστης τῶν **ΤΕΛΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ** χαράσσεται ἄλλη γραμμὴ, **ΓΡΑΜΜΗ ΧΕΙΡΟΣΦΑΙΡΙΣΤΩΝ** καλουμένη.

ΟΜΑΔΕΣ.— Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς δύο ὁμάδας ἴσας, ἐκαστῆ τῶν ὁποίων ἐκλέγει ἓνα ποδοσφαιριστήν. Διὰ κλήρου δὲ ὀρίζουν ποῖον **ΠΕΔΙΟΝ** θὰ καταλάβῃ ἐκάστη ὁμάς. Ὁ ποδοσφαιριστῆς ἐκάστης ὁμάδος ἵσταται ἐντὸς τοῦ **ΠΕΔΙΟΥ** τῆς ὁμάδος του εἰς ἀπόστασιν πέντε ποδῶν ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ **ΠΕΔΙΟΥ**, οὕτως ὥστε οἱ δύο ποδοσφαιρισταὶ καὶ τὸ κέντρον τοῦ **ΠΕΔΙΟΥ** νὰ εὐρίσκωνται ἐπὶ τῆς αὐτῆς νοητῆς εὐθείας· δηλαδὴ τῆς καθέτου τῆς ἀγομένης ἐπὶ τὰς **ΤΕΛΙΚΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ**, τῆς ὁποίας τὸ ἐν ἄκρον περατοῦται εἰς τὸ μέσον τῆς μιᾶς **ΤΕΛΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ** καὶ

τὸ ἕτερον ἄκρον εἰς τὸ μέσον τῆς ἄλλης **ΤΕΛΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ**. Οἱ δὲ λοιποὶ παῖκται ἐκάστης ὁμάδος τάσσονται ἐπὶ τῆς **ΓΡΑΜΜΗΣ ΧΕΙΡΟΣΦΑΙΡΙΣΤΩΝ** τοῦ πεδίου τῆς ὁμάδος των, ἑφ' ἑνὸς ζυγοῦ, μὲ μέτωπον πρὸς τὸ κέντρον τοῦ **ΠΕΔΙΟΥ**.

Ὁ γυμναστῆς ἵσταται πλησίον τοῦ μέσου τῆς ἐτέρας τῶν γραμμῶν μήκους τοῦ πεδίου, κρατῶν τὴν σφαῖραν.

ΣΚΟΠΟΣ.— Ὁ ποδοσφαιριστῆς ἐκάστης ὁμάδος προσπαθεῖ διὰ λακτίσματος νὰ ἐκσφενδονίσῃ τὴν σφαῖραν ἐπάνω ἀπὸ τὰς κεφα-

λὰς τῶν χειροσφαιριστῶν τῆς ἄλλης ὁμάδος καὶ νὰ ἐξαγάγῃ ταύτην ἐκτὸς τῆς **ΤΕΛΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ** τοῦ **ΠΕΔΙΟΥ** τῶν ἀντιπάλων. Οἱ παῖκται τοῦναντίον τῆς ἀντιπάλου ὁμάδος ἔχουν **ΣΚΟΠΟΝ** νὰ ἐμποδίσουν τὴν σφαῖραν μεταχειριζόμενοι πρὸς τοῦτο, οἱ μὲν χειροσφαιρισταὶ μόνον τὰς χεῖράς των, χωρὶς νὰ ἐξέρχωνται ἀπὸ τὸν ζυγόν των, ὁ δὲ ποδοσφαιριστῆς μεταχειριζόμενος τοὺς πόδας καὶ ἔβλον τὸ σῶμά του πλὴν τῶν χειρῶν καὶ καταδιώκων τὴν σφαῖραν.

ΠΑΙΔΙΑ.—Ὁ γυμναστής σηκώνει ὑψηλὰ τὴν σφαῖραν μὲ τὰς δύο του χεῖρας, σφυρίζει καὶ ταυτοχρόνως ρίπτει τὴν σφαῖραν, οὕτως ὥστε αὕτη νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μεταξὺ τῶν δύο ποδοσφαιριστῶν. Οἱ δύο ἀντίπαλοι ποδοσφαιρισταὶ ἀμέσως τρέχουν πρὸς αὐτὴν καὶ μόνις ἢ σφαῖρα πέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους « φ ἄ η χ ὤ μ α » ἢ « πάρη χῶμα », τότε ἕκαστος προσπαθεῖ νὰ λακτίσῃ ταύτην καὶ νὰ τὴν ἐκσφενδονίσῃ ἐπάνω ἀπὸ τὰς κεφαλὰς τῶν ἀντιπάλων του.

KANONEΣ.—1) Δὲν ἐπιτρέπεται ποδοσφαιριστῆς νὰ κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν, πρὶν αὕτη ἐγγίσῃ τὸ ἔδαφος.

2) Δὲν ἐπιτρέπεται ποδοσφαιριστῆς νὰ κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν διὰ τῶν χειρῶν του.

3) Δὲν ἐπιτρέπεται ποδοσφαιριστῆς νὰ λακτίσῃ (κλωτσίσῃ) τὸν ἀντίπαλόν του ἢ νὰ τοῦ βάλῃ τρικλοποδιὰ ἢ νὰ τὸν ὠθήσῃ μὲ τὰς χεῖράς του.

4) Δὲν ἐπιτρέπεται χειροσφαιριστῆς νὰ ἀρπάσῃ τὴν σφαῖραν διὰ τῶν χειρῶν του ἢ νὰ λακτίσῃ αὐτήν.

5) Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς χειροσφαιριστάς νὰ κτυπήσουν τὴν σφαῖραν μόνον διὰ τῶν χειρῶν των.

6) Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς χειροσφαιριστάς νὰ ἐγκαταλείπουν τὰς θέσεις των καὶ νὰ ἐξέρχωνται τοῦ ζυγοῦ των.

7) Ἐὰν ἡ σφαῖρα ἤθελεν ἐξέλθει τῶν **ΓΡΑΜΜΩΝ ΜΗΚΟΥΣ**, τότε τίθεται αὕτη εἰς ἐνέργειαν ὑπὸ τοῦ γυμναστοῦ ὡς ἐξῆς: Ὁ γυμναστής πατεῖ ἐπὶ τῆς **ΓΡΑΜΜΗΣ ΜΗΚΟΥΣ** τοῦ **ΠΕΔΙΟΥ** καὶ εἰς τὸ σημεῖον ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξηλθεν ἡ σφαῖρα, κρατεῖ τὴν σφαῖραν ὑψηλὰ καὶ διὰ τῶν δύο χειρῶν του, σφυρίζει, καὶ ρίπτει ταύτην μεταξὺ τῶν δύο ποδοσφαιριστῶν, οἱ ὁποῖοι ἀναμένουν πρὸς τοῦτο εἰς ἀπόστασίν τινα ἀπ' αὐτοῦ.

ΠΟΙΝΑΙ: α') Διὰ παράβασιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 κανόνος εἰς τὸν ποδοσφαιριστὴν τῆς ἀντιπάλου ομάδος δίδεται τὸ δικαίωμα ἐλευθέρου λακτίσματος ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ **ΠΕΔΙΟΥ**. Δηλαδὴ τοποθετεῖ οὗτος τὴν σφαῖραν εἰς τὸ κέντρον τοῦ **ΠΕΔΙΟΥ** καὶ λακτίζει ταύτην, χωρὶς ὁ παραβάτης νὰ ἔχῃ δικαίωμα νὰ πλησιάσῃ αὐτήν καὶ νὰ τὴν λακτίσῃ, παρὰ ἀφοῦ μόνον αὕτη λακτισθῇ ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου. β') Διὰ παράβασιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 κανόνος, χορηγεῖται εἰς τὸν ἀντίπαλον ποδοσφαιριστὴν δικαίωμα ἐλευθέρου λακτίσματος ἀπὸ τοῦ σημείου εἰς τὸ ὁποῖον ἐγένεν ἡ παράβασις. Κατὰ τὸ λάκτισμα

τοῦτο ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν ἐὰν θέλῃ νὰ ρίψῃ τὴν σφαῖραν κάτω διὰ τῶν χειρῶν του καὶ νὰ τὴν λακτίσῃ καθ' ἣν στιγμήν ἀναπηδᾷ αὕτη (κάμνει γκέλι). γ') Διὰ παράβασιν ἐνὸς τῶν ὑπ' ἀριθ. 3, 4, 5 καὶ 6 κανόνων χορηγεῖται εἰς τὸν ποδοσφαιριστὴν τῆς ἀντιπάλου ομάδος δικαίωμα ἐπανορθωτικοῦ λακτίσματος. Δηλαδὴ εἰς ἀπόστασιν 10 βημάτων ἀπὸ τοῦ μέσου τῆς **ΓΡΑΜΜΗΣ ΧΕΙΡΟΣΦΑΙΡΙΣΤΩΝ** τῆς παραβάτιδος ομάδος, τοποθετεῖται ἡ σφαῖρα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ ἐλευθέρως λακτίζει ταύτην ὁ ἀντίπαλος ποδοσφαιριστῆς. Δύναται δηλαδὴ οὗτος νὰ κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν κάτω καὶ κατὰ τὴν ἀναπήδησίν της νὰ λακτίσῃ αὐτήν.

ΕΠΙΤΥΧΙΑ.—Ὅταν εἰς ποδοσφαιριστῆς κατορθώσῃ νὰ ἐξακοντίσῃ τὴν σφαῖραν διὰ λακτίσματος πέραν τῆς **ΤΕΛΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ** τῶν ἀντιπάλων του, κερδίζει μίαν ἐπιτυχίαν (ἓνα πόντον). Μεθ' ἐκάστην δὲ ἐπιτυχίαν αἱ ομάδες ἀλλάσσουν **ΠΕΔΙΑ**, καὶ ἐκλέγουν ἄλλους ποδοσφαιριστάς.

Ἐκ τῶν προτέρων ὀρίζουν ὅτι λ.χ. «θὰ βγοῦν ἔς τὰ δέκα» ὥστε **ΝΙΚΗΤΡΙΑ** εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη ἤθελε κερδίσει δέκα πόντους.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.—Ἡ παιδιὰ αὕτη δύναται νὰ παιχθῇ κατὰ ἀπλούστερον τρόπον, ὡς ἐξῆς:

Οἱ μαθηταὶ συντάσσονται ἐπὶ δύο ζυγῶν· οἱ δὲ ζυγοὶ τάσσονται κατ' ἀντιζυγίαν δηλ. ὁ εἰς ζυγὸς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, εἰς ἀπόστασιν ἀνάλογον τῶν δυνάμεων τῶν παικτῶν. Ὁ εἰς ζυγὸς ἀποτελεῖ τὴν μίαν ὁμάδα, ὁ δὲ ἄλλος ζυγὸς τὴν ἄλλην ὁμάδα.

Ὁ πρῶτος τοῦ ἐνὸς ζυγοῦ ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν γραμμὴν του, τοποθετεῖ τὴν σφαῖραν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἰς ἀπόστασιν ἕξ βημάτων ἀπὸ τῆς γραμμῆς του, «παίρνει φόρα» καὶ λακτίζει ταύτην προσπαθῶν νὰ τὴν ἐκσφενδονίσῃ ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν τῶν ἀντιπάλων, ἐνῶ οἱ ἀντίπαλοι ὑψοῦντες τὰς χεῖρας προσπαθοῦν νὰ κτυπήσουν τὴν σφαῖραν καὶ ἐμποδίσουν ταύτην. Καὶ ἐὰν ὁ λακτίσας ἐπιτύχῃ τοῦτο, τότε κερδίζει μίαν ἐπιτυχίαν ὑπὲρ τῆς ομάδος του. Ἀκολούθως πράττει τὸ αὐτὸ ὁ πρῶτος τῆς ἄλλης ομάδος· μετὰ τοῦτον ὁ δεῦτερος τῆς πρώτης ομάδος, καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς, μέχρις οὗ πάντες οἱ παίκται καὶ τῶν δύο ομάδων, ἕκαστος μὲ τὴν σειράν του, παίξουν.

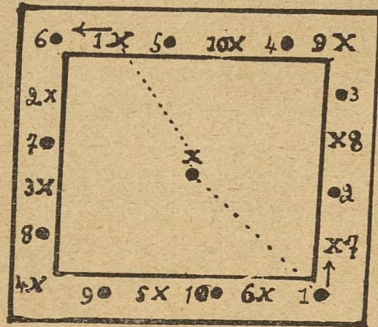
ΝΙΚΗΤΡΙΑ είναι ή ομάδα εκείνη, ή οποία ήθελεν εις τὸ τέλος κερδίσει περισσοτέρους πόντους.

89. ΤΟ ΠΡΟΣΠΕΡΑΣΜΑ

20 — 60 παίχται.

2 σφαίραι ή σακκίδια.

ΠΕΔΙΟΝ. — Χαράσσεται τετράγωνον περίξ τοῦ ὁποίου οἱ παῖκται λαμβάνουν τὰς θέσεις των καὶ τοῦ ὁποίου τὸ μέγεθος ποικίλλει ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παικτῶν καὶ τῆς ἱκανότητος αὐτῶν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύλληψιν καὶ βίψιν τοῦ σακκιδίου (ή τῆς σφαίρας).

ΤΟ ΠΡΟΣΠΕΡΑΣΜΑ

Ἐν τῇ μέσῳ τοῦ τετραγώνου χαράσσονται δύο μικροὶ κύκλοι, οἱ ὁποῖοι χρησιμεύουν ὡς βάσεις τῶν δύο ἀρχηγῶν τῶν ομάδων.

ΟΜΑΔΕΣ. — Ὁ ἀριθμὸς τῶν παικτῶν ἐν συνόλῳ δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἀνώτερος τῶν 60. Τεσσαράκοντα εἶναι ἐξαιρετικῶς ὁ καλὸς ἀριθμὸς.

Οἱ παίχται διαιροῦνται ἐξ ἑσῶς εἰς δύο ομάδας, διακρινόμενας διὰ χρωμάτων ή πρὸς διάκρισιν ή μία ἐκ τῶν δύο ομάδων προχείρως προσδένει εἰς τὸν βραχίονα ἐν μανδήλιον.

Ἐκάστη ομάδα ἐκλέγει τὸν ἀρχηγόν της, ὅστις λαμβάνει τὴν θέσιν του ἐντὸς τῆς χαραχθείσης κυκλικῆς βάσεως ἐν τῇ μέσῳ τοῦ τετραγώνου.

Οἱ λοιποὶ παίχται ἐκάστης ομάδος εἶναι ἠριθμημένοι καθ' αὐτῶν ἀριθμὸν καὶ τοποθετοῦνται περίξ τοῦ τετραγώνου, εἰς τρόπον τοιοῦτον, ὥστε μεταξύ δύο παικτῶν τῆς αὐτῆς ομάδος νὰ εὐρίσκηται εἰς παίκτης τῆς ἀντιπάλου ομάδος: οἱ δὲ φέροντες τὸν ἀριθμὸν ἐν παίχται νὰ εὐρίσκωνται ἀμφοτέροι ἀπέναντι ἀλλήλων καὶ ἐπὶ τῆς νοητῆς πλαγίας εὐθείας γραμμῆς τῆς ἀγομένης μεταξύ τῶν δύο τούτων παικτῶν (τῶν ἐν) νὰ εὐρίσκωνται ὡσαύτως καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ομάδων, ἐκάτερος ἐστραμμένος πρὸς τὸν φέροντα τὸν ἀριθμὸν ἐν τῆς ομάδος του, κρατῶν (τὴν σφαῖραν) τὸ σακκίδιον.

ΣΚΟΠΟΣ. — Σκοπὸς τῆς παιδιᾶς εἶναι: 1) Νὰ βίψη ἕκαστος ἀρχηγὸς τὸ σακκίδιον εἰς ἓνα ἕκαστον τῶν συντρόφων του: ἕκαστος δὲ δέκτης τοῦ σακκιδίου νὰ τὸ ἀντιβάλῃ εἰς τὸν ἀρχηγόν του, καὶ οὗτος πάλιν νὰ τὸ βίψη διὰ τελευταίαν φοράν εἰς τὸν φέροντα τὸν ἀριθμὸν 1.

2) Τὸ σακκίδιον τῆς μιᾶς ομάδος νὰ προσπεράσῃ, τὸ σακκίδιον τῆς ἄλλης ομάδος, καὶ νὰ φθάσῃ πρῶτον εἰς τὸν ἀρχηγόν, καὶ οὗτος νὰ τὸ βίψη πάλιν εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 1.

3) Νὰ φθάσῃ ἀπλῶς εἰς τὸ τέρμα ταχύτερον τοῦ ἄλλου.

ΕΝΑΡΞΙΣ. — Ἡ παιδιὰ ἀρχεται διὰ τοῦ παραγγέλματος τοῦ γυμναστοῦ. Ἄμα τῇ παραγγέλματι ὁ ἀρχηγὸς τῆς Α ομάδος βίπτει τὸ σακκίδιον εἰς τὸν ἔχοντα τὸν ἀριθμὸν 1 τῆς ομάδος του, οὗτος ἀμέσως ἀντιβάλλει τοῦτο εἰς τὸν ἀρχηγόν του. Ὁ ἀρχηγὸς τότε βάλλει τὸ σακκίδιον πρὸς τὸν ἔχοντα ἀριθμὸν 2 τῆς ομάδος του, ὁ ὁποῖος εὐρίσκηται δεξιὰ τοῦ φέροντος τὸν ἀριθμὸν 1. Ὁ φέρων τὸν ἀριθμὸν 2, ἀφοῦ δεχθῆ τὸ σακκίδιον, ἀντιβάλλει τοῦτο εἰς τὸν ἀρχηγόν του καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ὁμοίως ποιεῖ ταυτοχρόνως καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς Β ομάδος. Ἡ παιδιὰ συνεχίζεται μέχρις οὗ τὸ σακκίδιον φθάσῃ εἰς τὸν φέροντα τὸν ἀριθμὸν 1. Τότε λέγομεν ὅτι τὸ σακκίδιον ἔφθασεν εἰς τὸ τέρμα.

Τὰ δύο σακκίδια τῶν ἀνταγωνιζομένων ομάδων κατὰ τὴν παιδιάν κινοῦνται γύρω κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, τὸ ἐν ἀκολουθοῦν τὸ ἕτερον.

Ἐν ἐκ τῶν κυρίων χαρακτηριστικῶν τῆς παιδιᾶς ταύτης εἶναι τὸ ἐξῆς: τὸ σακκίδιον τῆς μιᾶς ομάδος νὰ προφθάσῃ εἰς τὸν δρόμον του τὸ σακκίδιον τῆς ἄλλης, νὰ τὸ προσπεράσῃ καὶ νὰ φθάσῃ ταχύτερον εἰς τὸ τέρμα του.

Ἐν τῇ ἐπομένῃ συμβολῇ τὰ σακκίδια πρέπει νὰ ἀκολουθήσωσι τὴν ἀντίθετον διεύθυνσιν (ἀριστερά).

ΚΑΝΟΝΕΣ. — Κατὰ τὴν παιδιάν ἐπιτρέπεται οἱ παίχται νὰ ἐξέλθουν τῶν ὁρίων, ἀρκεῖ ὁ ἕτερος ποὺς νὰ μὴ ἐγκαταλείψῃ τὰ ὅρια τοῦ τετραγώνου.

Ἐπιτρέπεται οἱ παίχται νὰ κύψουν ή νὰ πηδήσουν, διὰ νὰ συλλάβουν τὸ παιζόμενον σακκίδιον (ή τὴν σφαῖραν) ἀλλὰ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προχωρήσουν ἐντὸς τοῦ τετραγώνου.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν παίκτην νὰ ρίψη ἢ νὰ συλλάβῃ τὸ σακκίδιον ἢ τὴν σφαῖραν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς.

Ὅταν ἡ σφαῖρα πέσῃ κάτω εἰς τὸ ἔδαφος, ὁ γυμναστὴς ρίπτει ταύτην εἰς τὸν ἀρχηγόν.

Ἐὰν ἀρχηγὸς τις ρίψῃ κάτω τὸ σακκίδιον τρίς, οὗτος ἀλλάσσει θέσιν μετὰ τὸν ἔχοντα ἀριθμὸν 1 τῆς ομάδος του· ἐὰν πάλιν καὶ οὗτος σφάλῃ τρίς, ἀλλάσσει θέσιν μετὰ τὸν δύο, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ἐκάστη πτώσις τοῦ σακκιδίου ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς μιᾶς ομάδος, λογίζεται ἐπιτυχία ὑπὲρ τῆς ἀντιπάλου ομάδος.

Ἐπιτρέπεται ἀντίπαλος νὰ παρεμβάλλῃ ἐμπόδιον μόνον διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς καὶ εἰς παίκτην μόνον κρατοῦντα τὸ σακκίδιον.

ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ. — α) Τὸ νὰ παρεμβάλλῃ τις ἐμπόδιον ὀπισθῆ-ποτε εἰς παίκτην, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει εἰς τὴν κατοχὴν του τὸ σακκίδιον.

β) Τὸ νὰ κρατῇ τὸν ἀντίπαλόν του.

γ) Τὸ νὰ χρησιμοποιήσῃ τις καὶ τὰς δύο χεῖράς του, διὰ νὰ παρεμβάλλῃ ἐμπόδιον εἰς παίκτην, ὁ ὁποῖος ἔχει εἰς τὴν κατοχὴν του τὸ σακκίδιον ἢ τὴν σφαῖραν.

δ) Τὸ νὰ πέσῃ τὸ σακκίδιον ἢ ἡ σφαῖρα ἐντὸς τοῦ τετραγώνου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

ε) Τὸ νὰ ἐκσφενδονίσῃ τὸ σακκίδιον ἐκτὸς τῶν ὁρίων.

Ὅλαι αἱ παραβάσεις τιμωροῦνται λογιζομένης μιᾶς ἐπιτυχίας ὑπὲρ τῆς ἀντιπάλου ομάδος. Πλὴν τῆς ἐκσφενδονίσεως τοῦ σακκιδίου ἐκτὸς τῶν ὁρίων, ἡ ὁποία τιμωρεῖται μετὰ δύο ἐπιτυχίας ὑπὲρ τῆς ἀντιπάλου.

ΕΠΙΤΥΧΙΑΙ. — Σακκίδιον τὸ ὁποῖον προσπερνᾷ τὸ σακκίδιον τῆς ἀντιπάλου κερδίζει πέντε ἐπιτυχίας (πόντους), ἐὰν κατωρθώσῃ καὶ νὰ φθάσῃ μέχρι τέλους τῆς συμβολῆς πρώτον εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμὸν 1.

Σακκίδιον, τὸ ὁποῖον πρώτον διέρχεται ὅλην τὴν περίμετρον τοῦ τετραγώνου καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 1 παίκτην, κερδίζει δύο ἐπιτυχίας.

Δι' ἐκάστην τῶν τεσσάρων ἀνωτέρω παραβάσεων ἢ ἀντίπαλος ὁμάς κερδίζει μίαν ἐπιτυχίαν.

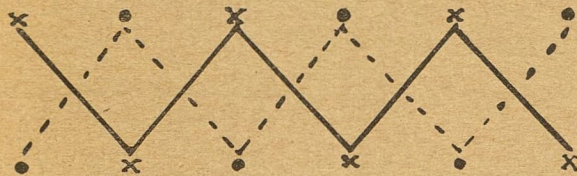
Διὰ τὴν πέμπτην παράβασιν ἢ ἀντίπαλος κερδίζει δύο.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ ὁμάς εἶναι ἡ κερδίζουσα δέκα ἐπιτυχίας (πόντους).

10—50 παίζεται ἢ καὶ περισσότεροι

Μικραὶ σφαῖραι ἢ σακκίδια.

Πάντες οἱ μαθηταὶ συντάσσονται ἐπὶ δύο ζυγῶν· ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «ἀριθμήσατε ἀνὰ δύο.» Μετὰ τὴν ἀρίθμησιν δὲ παραγγέλλει «ὁ πρῶτος ζυγὸς πέντε βήματα ἐμπρὸς μετὰ βολῆν! - μάρς!» Τοιοῦτοτρόπως οἱ δύο ζυγοὶ εὐρίσκονται κατ' ἀντιζυγίαν παρατεταγμένοι μετὰ ἀπόστασιν μεταξὺ τῶν ζυγῶν πέντε βημάτων. Ἀκολούθως ὁ γυμναστὴς ὀρίζει, οἱ ἔχοντες τὸν ἀριθμὸν 1 τοῦ πρώτου ζυγοῦ μετὰ τῶν ἐχόντων τὸν ἀριθμὸν 2 τοῦ δευτέρου ζυγοῦ ἀφ' ἑνός, ἀποτελοῦν τὴν πρώτην ὁμάδα· οἱ δὲ ἔχοντες τὸν ἀριθμὸν 1 τοῦ δευτέρου ζυγοῦ μετὰ τῶν ἐχόντων τὸν ἀριθμὸν

ΑΡΗΣΤΟΝ ΚΑΤ' ΑΝΤΙΖΥΓΙΑΝ ΑΝΑΜΙΞ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΞ

2 τοῦ πρώτου ζυγοῦ ἀποτελοῦν ἀφ' ἑτέρου τὴν δευτέραν ὁμάδα. Πρὸς διάκρισιν οἱ παῖκται τῆς μιᾶς ἐκ τῶν δύο ὁμάδων δένουν μανθῆλια εἰς τὰς χεῖρας.

Εἰς ἐκάτερον τῶν ἐπὶ κεφαλῆς παικτῶν τῶν ὁμάδων ὁ γυμναστὴς δίδει ἀνὰ μίαν σφαῖραν (ἢ ἓν σακκίδιον) καὶ ἡ παιδιὰ ἀρχίζει ὡς ἑξῆς:

Ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «ἐτοιμοί!» καὶ ἀκολούθως σφουρίζει· τότε καὶ αἱ δύο ὁμάδες ταυτοχρόνως παίζουν· δηλαδὴ ὁ πρῶτος παίκτης τῆς πρώτης ομάδος ρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν σύντροφόν του τὸν εὐρισκόμενον ἀπέναντί του ἐν τῷ δευτέρῳ ζυγῷ· οὗτος δὲ πάλιν εἰς τὸν σύντροφόν του τὸν εὐρισκόμενον ἀπέναντί του ἐν τῷ πρώτῳ ζυγῷ καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, μέχρι οὗ ἡ σφαῖρα φθάσῃ εἰς τὸν τελευταῖον σύντροφον τῆς πρώτης ομάδος. Ἐκεῖ τὸ ρίψιμον (πασσάρισμα) δὲν σταματᾷ· ἀλλ' ἀντιστρόφως ρίπτεται ὁμοίως ἡ σφαῖρα ὑπὸ τῶν συντρόφων τῆς πρώτης ομάδος, μέχρις

οὐ αὐτὴ ἐπιστρέψῃ καὶ πάλιν εἰς τὸν ἐπὶ κεφαλῆς παίκτην τῆς πρώτης ομάδος. Ταυτοχρόνως παίζει ὁμοίως καὶ ἡ ἄλλη ομάδα.

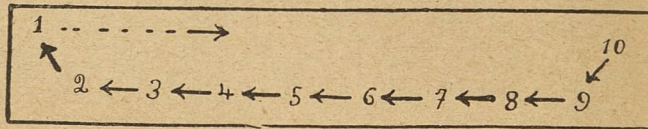
ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ομάδα ἐκείνη, εἰς τὸν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁποίας ἤθελε φθάσει ἡ σφαῖρα, πρώτη.

91. ΑΡΠΑΣΤΟΝ ΕΙΣ ΦΑΛΑΓΓΑ ΚΑΘ' ΟΜΑΔΑΣ

16 — 60 παίζεται.

Σακκίδια ἢ σφαῖραι.

Οἱ παίζεται διαιροῦνται εἰς δύο ἢ περισσότερας ομάδας· ἐκάστη δὲ ομάδα τάσσεται ἐφ' ἐνὸς ζυγοῦ. Οἱ ζυγοὶ ἀπέχουν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν ἕξ βημάτων, ὥστε νὰ μὴ ἐμποδίξῃ ἡ μία τὴν ἄλλην κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς παιδιᾶς. Ὁ διδάσκαλος παραγγέλλει, «Δι' ἐκτάσεως τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος, καθ' ὁμάδα, ζυγεῖτε ἐπὶ δέ-ξιᾶ!» Πάντες οἱ παίζεται ζυγοῦνται οὕτω καὶ φροντίζει ὁ διδάσκαλος οἱ τοῦ δεξιοῦ παίζεται τῶν ομά-

ΑΡΠΑΣΤΟΝ ΕΙΣ ΦΑΛΑΓΓΑ ΚΑΘ' ΟΜΑΔΑΣ

δων νὰ εὐρίσκωνται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὕψους. Ἐπειτα παραγγέλλει «ἀ-τενωῶς!» Οἱ παίζεται τώρα εὐρίσκονται ὅλοι παρατεταγμένοι μὲ τὸν σχηματισμὸν «εἰς φάλαγγα καθ' ὁμάδας».

Ἐμπροσθεν τοῦ ζυγοῦ ἐκάστης ομάδος καὶ εἰς τὰ ἄκρα αὐτοῦ, ὀλίγον δὲ λοξῶς πρὸς τὰ ἔξω καὶ εἰς ἀπόστασιν δύο βημάτων, χάρσσονται δύο εὐθείαι (μία εἰς ἐκάτερον τῶν ἄκρων) πλαγίαι, οὕτως ὥστε αἱ νοηταὶ προεκτάσεις τῶν πλαγίων εὐθειῶν καὶ τῆς ὀριζοντίας τοῦ ζυγοῦ ἐκάστης ομάδος, νὰ σχηματίζουσι ὀξείας γωνίας 45° περίπου.

Ἀφοῦ δὲ γίνῃ ἀριθμησις κατ' αὐξοντα ἀριθμὸν, δίδεται μία σφαῖρα εἰς τὸν ἄκρον ἀριστερὸν (τὸν τελευταῖον παίκτην) ἐκάστης ομάδος.

Ἐπειτα ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «εἰς τὰς θέσεις σας!» Ἀμέσως οἱ δύο παίζεται τῶν ἄκρων, ὁ πρῶτος καὶ ὁ τελευταῖος

παίκτης ἐκάστης ομάδος, μετὰ ζωηρότητος ἐξέρχονται τοῦ ζυγοῦ τῶν καὶ ἴστανται ἐπὶ τῆς ἀντιστοίχου πλαγίας εὐθείας γραμμῆς ἕκαστος.

Ἐπειτα ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «ἔτοιμοι!-Μάρς!» Ἄμα τῇ ἐκφωνήσει τοῦ ἐκτελεστικοῦ παραγγέλματος «μάρς!», ὁ τελευταῖος παίκτης ἐκάστης ομάδος ὁ ὑπ' ἀριθ. 1 λ. χ., ὁ ὁποῖος κρατεῖ τὴν σφαῖραν ἢ τὸ σακκίδιον, τρέχει πρὸς τὸν πρῶτον (τοῦ δεξιοῦ) καὶ ἐνῶ τρέχει ρίπτει τὴν σφαῖραν (σακκίδιον) εἰς αὐτόν. Ὁ φέρων τὸν ἀριθμὸν 10 ἀμέσως ἀρπάζει τὴν σφαῖραν καὶ ρίπτει ταύτην εἰς τὸν 9, ὁ 9 εἰς τὸν 8, ὁ 8 εἰς τὸν 7, ὁ 7 εἰς τὸν 6, ὁ 6 εἰς τὸν 5, ὁ 5 εἰς τὸν 4, ὁ 4 εἰς τὸν 3, ὁ 3 εἰς τὸν 2 ὁ ὁποῖος εἶχε καταλάβει τὴν θέσιν τοῦ 1 μόλις αὐτὴ ἐγκατελείφθη ὑπ' ἐκείνου ἐπὶ τῆς πλαγίας εὐθείας γραμμῆς.

Ὁ ὑπ' ἀριθ. 2 μόλις λάβῃ τὴν σφαῖραν χωρὶς νὰ ἀναμένῃ πλέον παράγγελμα τρέχει πρὸς τὴν πλαγίαν γραμμὴν τοῦ δεξιοῦ, τὴν ὁποίαν ἤδη κατέχει ὁ ὑπ' ἀριθ. 1. Ἐπειδὴ ὁ ὑπ' ἀριθ. 10, ὁ ὁποῖος κατεῖχε τὴν θέσιν ταύτην ἀρχικῶς, εὐρίσκεται ἤδη ἐντὸς τοῦ ζυγοῦ του, ἐν τῇ κανονικῇ του θέσει. Ὁ ὑπ' ἀριθ. λοιπὸν 2 ρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ καταλαμβάνει τὴν πλαγίαν εὐθείαν τοῦ δεξιοῦ. Ὁ ὑπ' ἀριθ. 1 ρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 10 καὶ καταλαμβάνει τὴν θέσιν αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ ζυγοῦ· ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 10 ρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 9 καὶ καταλαμβάνει τὴν θέσιν αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ ζυγοῦ· καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 4 ρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 3, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς πλαγίας εὐθείας γραμμῆς τοῦ ἀριστεροῦ, τὴν ὁποίαν κατέλαβεν εὐθὺς ἀμέσως, ὅτε ἐγκατέλιπεν αὐτὴν ὁ ὑπ' ἀριθ. 2.

Εὐνόητον εἶναι, ὅτι οἱ ἐν τῷ ζυγῷ παίζεται μετακινουῦνται διαρκῶς πρὸς τὰ ἀριστερὰ διὰ νὰ παρέχουν θέσιν εἰς τὸν ἐκ τῆς δεξιᾶς πλαγίας εὐθείας γραμμῆς ἐντὸς τοῦ ζυγοῦ εισερχόμενον παίκτην.

Ἡ παιδιὰ συνεχίζεται κατὰ τὸν προεκτεθέντα τρόπον μέχρις ὅτου καὶ ὁ παίκτης ὁ φέρων τὸν ἀριθμὸν 10 ἔλθῃ εἰς τὴν θέσιν του δηλ. εἰς τὴν πλαγίαν εὐθείαν γραμμὴν τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἡ σφαῖρα ἐπίσης ἔλθῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 παίκτη. Ἡ δὲ ὁμάς ἢ ὁποία πρώτη κατορθώσῃ τοῦτο χωρὶς σφάλματα εἶναι ἡ ΝΙΚΗΤΡΙΑ. Ἄλλως νικήτρια εἶναι ἡ εἰς ὀλιγώτερα σφάλματα ὑποπεσοῦσα δὲ.

Μόλις ἡ σφαῖρα φθάσῃ εἰς τὸν τελευταῖον δηλ. τὸν ὑπ' ἀριθ. 1

ἀνυψώνει υποχρεωτικῶς τὰς χεῖράς του, κρατούσας αὐτήν, ὅπως διὰ τοῦ τρόπου τούτου διευκολυνθῆ ὁ γυμναστής.

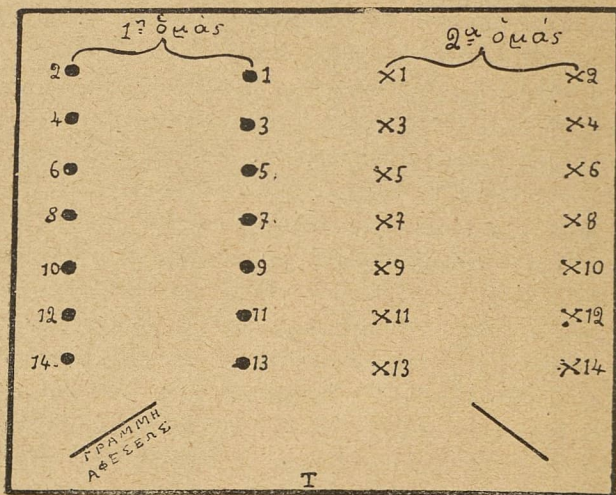
92. ΑΡΠΑΣΤΟΝ ΚΑΤ' ΑΝΤΙΖΥΓΙΑΝ ΜΕ ΚΑΛΑΘΟΤΕΡΜΑ

10 — 60 παίζεται.

2 σακκίδια ἢ σφαῖραι.

Ἐθρὺς καλάθος ἀναρτᾶται εἰς ὑψηλὸν σημεῖον. Κάτωθεν δὲ τοῦ καλάθου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἰς ἀπόστασιν τινα χαράσσονται δύο εὐθεῖαι, ΓΡΑΜΜΑΙ ΑΦΕΣΕΩΣ καλούμεναι.

Ἡ τάξις διαιρεῖται εἰς δύο ἰσαριθμούς ομάδας. Ἐκάστη δὲ ὁμάς

ΑΡΠΑΣΤΟΝ ΚΑΤ' ΑΝΤΙΖΥΓΙΑΝ ΜΕ ΚΑΛΑΘΟΤΕΡΜΑ

συντάσσεται ἐπὶ δύο ζυγῶν· ὁ εἰς τῶν ζυγῶν τῆς ὁμάδος ὀδηγεῖται ἀπέναντι τοῦ ἄλλου ζυγοῦ μὲ ἀπόστασιν ἀπ' ἀλλήλων 5-6 βημάτων. Οὕτως ἀμφότεροι οἱ ζυγοὶ ἐκάστης ὁμάδος εἶναι τεταγμένοι κατ' ἀντιζυγίαν καθέτως πρὸς τὸ κατακόρυφον ἐπίπεδον, ἐξ οὗ εὐρίσκεται ἀνηρτημένος ὁ καλάθος. Ἀκολουθῶς γίνεται ἀριθμῆσις τῶν παικτῶν ἑνὸς ἐκάστου ζυγοῦ ὡς ἐξῆς: Ὁ εἰς ζυγὸς θὰ φέρῃ μόνον ἀρτίους ἀριθμούς, ὁ δὲ ἕτερος ζυγὸς μόνον περιττούς. Παραδείγμα-τος χάριν ἔστωσαν οἱ παῖκται τῆς Α ὁμάδος ὅτι εἶναι ἐν ὄλῳ 14.

ἐκ τούτων οἱ 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13 θὰ ἀποτελοῦν τὸν ἕνα ζυγόν, καὶ οἱ 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 θὰ ἀποτελοῦν τὸν ἕτερον ζυγόν, ὡς ἐν τῷ σχεδιαγραφῆματι φαίνεται. Τοὺς αὐτοὺς ἀριθμούς θὰ φέρουν καὶ οἱ παῖκται τῆς Β ὁμάδος.

Ὁ ὑπ' ἀριθμὸς 1 παίκτης ἐκάστης ὁμάδος κρατεῖ τὸ σακκίδιον.

Διὰ σφυρίγματος ὁ διδάσκαλος δίδει τὸ σημεῖον ἐνάρξεως· τότε ὁ ὑπ' ἀριθ. 1 παίκτης βάλει τὸ σακκίδιον εἰς τὸν ἀριθ. 2, ὁ ὑπ' ἀριθ. 2 εἰς τὸν 3 καὶ οὕτω τὸ σακκίδιον ἐξακολουθεῖ νὰ διαβιδάζε-ται διαγράφον τεθλασμένην γραμμὴν, μέχρις οὗ φθάσῃ εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμὸν 14.

Ὁ ὑπ' ἀριθ. 14 κρατῶν τὸ σακκίδιον ὀρμᾷ πρὸς τὴν γραμμὴν ἀφέσεως τῆς ὁμάδος του, καὶ ἐκεῖθεν προσπαθεῖ νὰ ρίψῃ τὸ σακκί-διον ἐντὸς τοῦ καλάθου. Ἐὰν ἀποτύχη, προχωρεῖ, τὸ ξαναπαίρνει καὶ ἐπιχειρεῖ ἐκ νέου νὰ τὸ ρίψῃ ἐντὸς τοῦ καλάθου. Τὸ τοιοῦτον δὲ ἐξακολουθεῖ, μέχρις οὗ ἢ αὐτὸς ἢ ὁ ἀντίπαλός του ἐπιτύχη νὰ ρίψῃ ἐντὸς τοῦ καλάθου τὸ σακκίδιον· ὁπότε, λήγει ἡ πρώτη συμ-βολή.

Ἡ ὁμάς, τῆς ὁποίας ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 14 παίκτης πρῶτος ἐδέχθη τὸ σακκίδιον κερδίζει τρεῖς πόντους. Κατὰ τὴν αὐτὴν συμβολήν, τὴν πρώτην ἔστω, ἡ ὁμάς τῆς ὁποίας ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 14 παίκτης πρῶτος ἐπέτυχε νὰ ρίψῃ τὸ σακκίδιον ἐντὸς τοῦ καλάθου κερδίζει ἕνα πόντον. Τοιοῦτοτρόπως ὁμάς τις ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ συμβολῇ εἶναι δυνατόν νὰ κερδίσῃ τέσσαρας ἐπιτυχίας (πόντους), ἢ ἡ μία ὁμάς νὰ κερδίσῃ τρεῖς ἐπιτυχίας καὶ ἡ ἄλλη ὁμάς μίαν ἐπιτυχίαν.

Ἴνα τὸ δικαίωμα τῆς ρίψεως τοῦ σακκιδίου ἐντὸς τοῦ καλάθου περιέλθῃ εἰς ἅπαντας τοὺς παίκτας, ὁ ἐκάστοτε ρίπτων εἰς τὸν κά-λαθον μετὰ τὸ τέλος τῆς συμβολῆς μεταβαίνει καὶ λαμβάνει θέσιν εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ ζυγοῦ του, ὁ δὲ ζυγὸς ὀλόκληρος κινεῖται ἐπάνω (πρὸς τὸν καλάθον) κατὰ μίαν θέσιν, καὶ οὕτως, ὁ προηγούμενος ἔχει σειρὰν διὰ τὴν ἐπομένην συμβολήν. Ὅταν δὲ πάντες οἱ παῖκται τοῦ αὐτοῦ ζυγοῦ ρίψωσι τὸ σακκίδιον πρὸς τὸν καλάθον, τότε τὸ δι-καίωμα τοῦτο τῆς ρίψεως περιέρχεται εἰς τοὺς παίκτας τοῦ ἑτέρου ζυγοῦ τῆς αὐτῆς ὁμάδος.

Οὕτω δὲ τὸ σακκίδιον θὰ δοθῇ εἰς τὸν 2, ὅστις εἶναι ὁ πρῶτος ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ζυγοῦ τῶν ἀρτίων καὶ αὐτὸς ὀφείλει νὰ τὸ θέσῃ

εἰς ἐνέργειαν, ἀφοῦ πρότερον πάντες οἱ παῖκται τοῦ ζυγοῦ τῶν ἀρτίων ἀναλάβουν τὰς ἀρχικὰς τῶν θέσεις.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία ἐν τέλει ἔχει τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἐπιτυχιῶν.

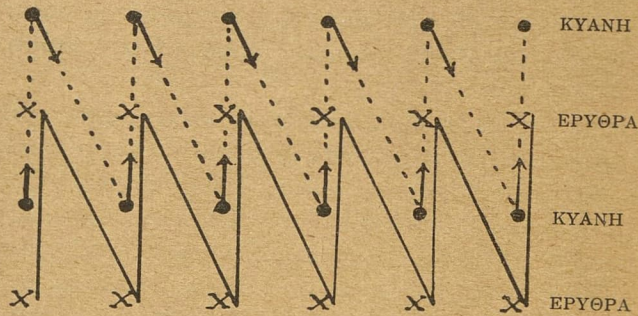
93. Η ΑΓΑΝΙΑ

20 — 100 παίζεται.

Δύο σφαῖραι ἢ σακκίδια.

Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς δύο ομάδας διακρινομένας διὰ χρωμάτων λ. χ. εἰς ΕΡΥΘΡΑΝ καὶ ΚΥΑΝΗΝ.

Ὁ γυμναστής ζυγεῖ τοὺς παίκτας, ἔστω τῆς ΚΥΑΝΗΣ, ἐπι δύο ζυγῶν (διὰ τοῦ παραγγέλματος: «μὲ ἕκτασιν τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος ζυγεῖτε ἐπὶ δέ-ξιᾶ!»). Μετὰ ταῦτα δίδει τὸ παράγγελμα «μετὰ-βολή!». Ἀκολούθως παραγγέλλει: «ὁ

Η ΑΓΑΝΙΑ

πρῶτος ζυγὸς ἐξ βήματα ἐμπρός!»-μάρς. Ἐν, δύο, τρία, τέσσαρα πέντε ἕξ, ἄλλ. «Μετὰ-βολή!» Οὕτω μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω παραγγελμάτων πάντες οἱ παῖκται τῆς ΚΥΑΝΗΣ εἶναι συντεταγμένοι κατ' ἀντιζυγίαν μὲ ἀπόστασιν ἐξ βημάτων καὶ διαστήματα μήκους μιᾶς χειρός.

Ἀκολούθως ὁ γυμναστής ὁδηγεῖ τοὺς ἡμίσεις τῶν παικτῶν τῆς ΕΡΥΘΡΑΣ μετὰ τῶν ζυγῶν τῆς ΚΥΑΝΗΣ, οὕτως ὥστε νὰ καταλάβουν τὴν μέσην παράλληλον γραμμὴν πρὸς τοὺς ζυγοὺς τῆς ΚΥΑΝΗΣ. Στοιχοῦνται οὗτοι πρὸς τὸν πρῶτον ζυγὸν τῆς ΚΥΑΝΗΣ, καὶ ἔχουν ἐστραμμένον τὸ μέτωπον πρὸς τοὺς παίκτας τοῦ πρῶτου ζυγοῦ τῆς ΚΥΑΝΗΣ.

Μετὰ ταῦτα ὁ γυμναστής ὁδηγεῖ τοὺς ἐτέρους ἡμίσεις τῆς ΕΡΥΘΡΑΣ ὅπισθεν τοῦ πρῶτου ζυγοῦ τῆς ΚΥΑΝΗΣ παραλλήλως πρὸς τοῦτον καὶ εἰς ἀπόστασιν τριῶν βημάτων ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τοὺς στοιχειὶ καταλλήλως μὲ τοὺς ἐν παρατάξει εὐρισκομένους λοιποὺς παίκτας τῶν ὁμάδων.

Οὕτως ἡ ΚΥΑΝΗ ΟΜΑΣ σχηματίζει τὸν δεῦτερον καὶ τέταρτον ζυγὸν καὶ θὰ παίξωσι μαζύ, εἶναι ἐπομένως ἐστραμμένοι πρὸς ἀλλήλους. Ἡ ΕΡΥΘΡΑ ὁμάς σχηματίζει τοὺς ζυγοὺς πρῶτον καὶ τρίτον, οἱ ὅποιοι θὰ παίξωσι μαζύ. Εἶναι ἐπομένως ἐστραμμένοι πρὸς ἀλλήλους.

Ὁ πρῶτος παίκτης τοῦ πρῶτου ζυγοῦ καὶ ὁ πρῶτος τοῦ δευτέρου ζυγοῦ (ἢ ὁ πρῶτος τοῦ τρίτου ζυγοῦ καὶ ὁ πρῶτος τοῦ τετάρτου ζυγοῦ) κρατοῦσιν ἕκαστος ἐν σακκίδιον (ἢ σφαῖραν).

Μόλις δοθῇ ὑπὸ τοῦ γυμναστοῦ τὸ παράγγελμα τῆς ἐνάρξεως, ὁ κρατῶν τὸ σακκίδιον (ἢ τὴν σφαῖραν) πρῶτος παίκτης τοῦ πρῶτου ζυγοῦ ρίπτει τὸ σακκίδιον (ἢ τὴν σφαῖραν) εἰς τὸν πρῶτον παίκτην τοῦ τρίτου ζυγοῦ οὕτως ὥστε νὰ περάσῃ ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ παίκτη, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται μεταξύ των. Οὗτος πάλιν ρίπτει τὸ σακκίδιον εἰς τὸν δεῦτερον παίκτην τοῦ πρῶτου ζυγοῦ, ὁ ὁποῖος τὸ ρίπτει εἰς τὸν δεῦτερον τοῦ τρίτου ζυγοῦ καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, μέχρις οὗ φθάσῃ τὸ σακκίδιον εἰς τὸν τελευταῖον παίκτην τοῦ τρίτου ζυγοῦ. Ὁ τελευταῖος οὗτος παίκτης, μόλις δεχθῇ τὸ σακκίδιον, δὲν σταματᾷ, ἀλλὰ ἀντιβάλλει τοῦτο εἰς τὸν τελευταῖον τοῦ πρῶτου ζυγοῦ καὶ οὕτω κατ' ἀντίστροφον τάξιν τὸ σακκίδιον ἐπιστρέφει εἰς τὸν πρῶτον παίκτην τοῦ πρῶτου ζυγοῦ, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἀρχικῶς ἀφέθη.

Ταυτοχρόνως παίξωσι καθ' ὅμοιον τρόπον καὶ ἡ ἄλλη ὁμάς.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ ὁμάς εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη κατορθώνει νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ σακκίδιον τῆς εἰς τὸ ἀρχικὸν σημεῖον, ἐξ οὗ ἐξεκίνησε κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς παιδιᾶς.

94. ΣΦΑΙΡΙΣΙΣ ΕΝ ΟΡΘΟΓΩΝΙΩ ΤΕΤΡΑΠΛΕΥΡΩ

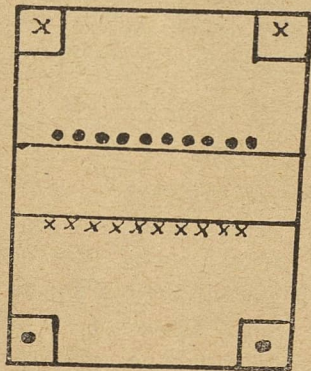
10 — 30 ἢ περισσότεροι παίζεται.

Καλαθόσφαιρα, ἢ ποδόσφαιρα.

ΠΕΔΙΟΝ. — Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους χαράσσεται ὀρθογώνιον τετρά-

πλευρον μήκους 30 ποδῶν καὶ πλάτους 25 ποδῶν. Τοῦτο διαιρεῖται ὑπὸ εὐθείας μν, καθέτου ἐπὶ τὰς πλευρὰς τοῦ μήκους, εἰς δύο ἴσα μέρη. Εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ ὀρθογωνίου χαράσσονται τέσσαρα τετραγωνίδια χρησιμεύοντα ὡς τέρματα.

ΠΑΙΚΤΑΙ. — Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς δύο ἴσας ομάδας ἐκάστη τῶν ὁποίων καταλαμβάνει τὸ ἕτερον τῶν δύο τετραγώνων, εἰς ἃ διηρέθη τὸ ὀρθογώνιον· ἐπίσης τοποθετοῦνται δύο τερματοφύλακες, εἰς ἕκαστον τῶν δύο τερμάτων ἐν τῇ πεδίῳ τῆς ἀντιθέτου ομάδος.

ΣΦΑΙΡΙΣΙΣ ΕΝ ΟΡΘΟΓΩΝΙῳ
ΤΕΤΡΑΠΛΕΥΡῳ

ΣΚΟΠΟΣ.— Σκοπὸς τῆς παιδιᾶς εἶναι, νὰ ρίψῃ ἢ μία ομάδα τὴν σφαῖραν ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν τῶν παικτῶν τῆς ἀντιπάλου ομάδος εἰς τὸν ἕνα ἐκ τῶν δύο ἰδικῶν τῆς τερματοφυλάκων, οἱ ὅποιοι εὐρίσκονται τοποθετημένοι ἐντὸς τῶν δύο τερμάτων ἐν τῇ πεδίῳ τῆς ἀντιπάλου.

ΚΑΝΟΝΕΣ.— Οἱ παῖκται μιᾶς ομάδος ἐντὸς τοῦ πεδίου τῶν ἔχουν ἀπόλυτον ἐλευθερίαν κινήσεων. Διότι,

ἀφοῦ σκοπὸς τῶν εἶναι νὰ προστατεύσωσι τὰ τέρματά των, εἶναι φυσικὸν νὰ ἀφίνωνται ἐλεύθεροι νὰ ἐμποδίζωσι τὴν σφαῖραν ἀπὸ τοῦ νὰ πλησιάζῃ ταῦτα. Ἐπίσης ὀφείλουν νὰ προσπαθῶσι νὰ ρίψωσι τὴν σφαῖραν, εὐθὺς ὡς περιέλθῃ εἰς τὴν κατοχὴν των, πρὸς τοὺς ἰδικούς των τερματοφύλακας τοὺς εὐρισκομένους ἐντὸς τῶν τερμάτων ἐν τῇ πεδίῳ τῆς ἀντιπάλου ομάδος.

Οὐδεὶς παίκτης ἐπιτρέπεται νὰ διαβῇ τὴν εὐθείαν γραμμὴν τὴν διαιροῦσαν εἰς δύο ἴσα μέρη τὸ ὅλον πεδῖον.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς τερματοφύλακας νὰ πατῶσιν ἔξω τῶν τερμάτων των.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἀντίπαλος νὰ πατήσῃ ἐντὸς τέρματος.

Ὅταν τερματοφύλαξ συλλάβῃ τὴν σφαῖραν, οὗτος ὀφείλει ἀμέσως νὰ ρίψῃ ταύτην προσπαθῶν ὥστε νὰ συλληφθῇ ἢ σφαῖρα ὑπὸ τινος τῶν τῆς ομάδος του· ἄρα νὰ ρίψῃ τὴν σφαῖραν ὑπεράνω τῶν

κεφαλῶν τῶν ἀντιπάλων του, οἱ ὅποιοι πάλιν προσπαθοῦν νὰ ἀντιδράσωσιν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

ΕΠΙΤΥΧΙΑΙ. — Ὅταν ἡ σφαῖρα συλληφθῇ ὑπὸ τοῦ τερματοφύλακος, κερδίζει μίαν μονάδα ἢ ρίψασα ὁμάς.

ΝΙΚΗΤΡΙΑ ὁμάς εἶναι ἐκείνη ἢ ὁποία κερδίζει 20 μονάδας.

95. ΔΙΠΛΗ ΣΦΑΙΡΙΣΙΣ ΕΝ ΟΡΘΟΓΩΝΙῳ ΤΕΤΡΑΠΛΕΥΡῳ

14 — 100 παῖκται.

2 καλάθoσφαιραι ἢ ποδόσφαιραι.

ΠΕΔΙΟΝ. — Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους χαράσσεται κανονικὸν τετράγωνον, τοῦ ὁποίου ἐκάστη πλευρὰ εἶναι 40 ποδῶν μήκους. Ἐν ἐκάστη γωνίᾳ χαράσσεται ἐν μικρὸν τετραγωνικὸν τέρμα. Ἐκ τῶν τεσσάρων τούτων τερμάτων ἐὰν τὰ δύο, τὰ ὅποια εὐρίσκονται εἰς τὰ ἄκρα μιᾶς τῶν πλευρῶν τοῦ τετραγώνου, καταληφθῶσιν ὑπὸ τῆς κυανῆς λ. χ. ομάδος, τὰ ἕτερα δύο θὰ ἀνήκωσιν ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἐρυθρὰν. Πλησίον τοῦ κέντρου χαράσσονται ἐπίσης ἕτερα δύο κυκλικὰ τέρματα διὰ τοὺς ρίπτοντας τῶν ὁμάδων. Ὁ ρίπτων τῆς ἐρυθρᾶς ομάδος ἴσταται ἐν τῇ κυκλικῇ τέρματι τῇ τὰ μάλιστα ἀπομεμακρυσμένῳ ἀπὸ τῶν ἐρυθρῶν γωνιαίων τερμάτων. Ὁμοίως ὁ ρίπτων τῆς κυανῆς ομάδος ἴσταται ἐν τῇ κυκλικῇ τέρματι τῇ τὰ μάλιστα ἀπομεμακρυσμένῳ ἀπὸ τῶν κυανῶν γωνιαίων τερμάτων.

Δύο ταυτοχρόνως σφαῖραι τίθενται εἰς ἐνέργειαν.

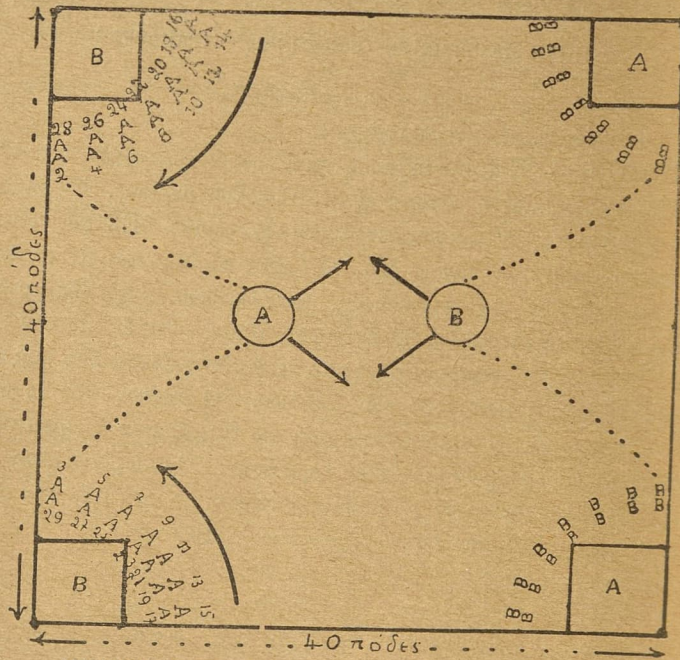
ΟΜΑΔΕΣ. — Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς δύο ομάδας.

Ἐκάστη ὁμάς ἐκλέγει τὸν ἀρχηγόν της. Ἐκαστος δὲ ἀρχηγὸς ἐκλέγει δύο παίκτας τῶν γωνιαίων τερμάτων, τοὺς ἀρίστους εἰς τὸ ἄλμα, ὥστε νὰ δύνανται εὐκόλως νὰ συλλαμβάνωσι τὴν σφαῖραν, ὅταν ρίπτεται πρὸς τὸ τέρμα των. Ἐκαστος δὲ τῶν γωνιαίων τούτων τερματοφυλάκων φρουρεῖται ὑπὸ φρουρῶν τῆς ἀντιθέτου ομάδος ἀντιδρώντων εἰς τὸν σκοπὸν τῶν τερματοφυλάκων. Διὰ προηγουμένης συμφωνίας ὀρίζουν αἱ ὁμάδες διακοπὴν τινὰ τῆς παιδιᾶς ἐν τῇ μέσῳ αὐτῆς, ὁπότε οἱ τερματοφύλακες ἀντικαθίστανται δι' ἄλλων διοριζομένων ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν.

Τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀρεστὸν εἰς τοὺς λοιποὺς παίκτας, διότι παρέχεται εἰς αὐτοὺς ἢ εὐκαιρία νὰ καταλάβωσι τὴν δύσκολον ταύτην θέσιν· ἀκόμη δὲ καὶ δι' ἄλλον λόγον εἶναι τὸ τοιοῦτον σκόπιμον,

παρέχεται δηλαδή ή ευκαιρία να άσκηθώσι πάντες οί παίκται εις τήν δεξιότητα του τερματοφύλακος.

Οί υπόλοιποι παίκται είναι φρουροί, και διαιρούνται υπό του άρχηγού εις δύο ομάδας, εκάστη των οποίων τοποθετείται ως φρουρά

ΔΙΠΛΗ ΣΦΑΙΡΙΣΙΣ ΕΝ ΟΡΘΟΓΩΝΙΩ ΤΕΤΡΑΠΛΕΥΡΩ

Τά μικρά βέλη δεικνύουν τήν φοράν των ρίψεων.

Τά μεγάλα βέλη δεικνύουν τόν τρόπον κατά τόν όποιον κινούνται οί παίκται πρό των γωνιών των.

Αί διακεκομμένοι γραμμαί δεικνύουν τόν τρόπον κατά τόν όποιον εκαστος πρό των γωνιών πάκτης διαδέχεται εκ περιτροπής τόν εν τῇ κύκλῳ σύντροφόν του.

εις έν εκαστον των δύο γωνιαίων τερμάτων των αντιπάλων ομάδων.

Ίνα δέ ή εργασία διεξάγεται ταχέως και με τάξιν, έχει επινοηθή ή ακόλουθος διάταξις:

Ο άρχηγός παρατάσσει έφ' ένδς ζυγού τούς παίκτας του και αριθμεί αυτούς, συναριθμών έαυτόν ώσάύτως μετ' αυτών. Τους έχον-

τας περιττόν αριθμόν άποστέλλει ως φρουρούς εις τό έν τέρμα, τούς δέ έχοντας άρτιον αριθμόν άποστέλλει ως φρουρούς εις τό έτερον τέρμα. Έκαστος φρουρός όφείλει να ένθυμηται καλώς τόν αριθμόν του, διότι κατ' αριθμητικήν τάξιν εκαστος εκ περιτροπής θα έναλλάσση τήν θέσιν του με τόν ρίπτοντα εκ του κυκλικού τέρματος τῆς ομάδος του.

ΣΚΟΠΟΣ.— Ο πρώτος σκοπός τῆς παιδιάς είναι ό εξής: Ο ρίπτων τήν σφαίραν εκ του κυκλικού τέρματος όφείλει να ρίψη αυτήν προσπαθών να συλληφθή υπό του αντίστοιχου των τερματοφυλάκων τῆς ιδιῆς του ομάδος· σφαίρα συλλαμβανομένη εκάστοτε υπό του τερματοφύλακος κερδίζει έν.

Ο,τι χαρακτηρίζει ιδίως τήν παιδιάν ταύτην είναι, ότι εκαστος φρουρός εκ περιτροπής μετατρέπεται εις ρίπτοντα έρχόμενος έντός του κυκλικού τέρματος, ένῶ ό τέως ρίπτων μεταβάλλεται ήδη εις φρουρόν και μεταβαίνει εις τήν οικείαν θέσιν των φρουρών.

Έτερος σκοπός τῆς παιδιάς ταύτης είναι τό ότι οί φρουροί έμποδίζουν τούς έν τοις γωνιαίοις τετραγωνικοις τέρμασι τερματοφύλακας να συλλαμβάνωσι τήν σφαίραν. Τό τοιοῦτον εκτός του ότι άποτελεί άμυναν δι' έαυτούς, διότι παρακωλύουν τούς αντίθετους να κερδίζουν έπιτυχίας (πόντους), έχει μεγάλην σπουδαιότητα δι' αυτούς, διότι όσάκις οί φρουροί ήθελον συλλάβει και κρατήσει τήν σφαίραν προστίθεται και μία έπιτυχία υπέρ τῆς ομάδος των. Εύνόητον ότι αί έπιτυχίαι αύται των φρουρών, όσάκις ήθελον συλλάβει τήν σφαίραν, ως και αί των τερματοφυλάκων, συντελοῦν εις τό να προσδίδουν ζωηρότητα εις τήν παιδιάν, διότι έξαναγκάζουν και τούτους και εκείνους να πηδοῦν ύψηλά και να τείνουν με έπιτηδειότητα τας χείρας, όπως συλλάβωσι και κρατήσωσι καλώς τήν σφαίραν, άφού εκ τούτων έξαρτάνται αί έπιτυχίαι των.

ΕΝΑΡΕΙΣ. Η παιδιά άρχεται άπό του αριθμού έν εκάστης ομάδος έν τῇ οικείῃ κυκλικῇ τέρματι, ένῶ οί φρουροί εύρίσκονται παρατεταγμένοι επί μιᾶς γραμμῆς παριστώσης τόξον, ή επί δύο γραμμών έν σχήματι δύο όμοκέντρων τόξων πέριξ των γωνιαίων τερμάτων έτοιμοι να υπερασπίσωσι ταῦτα. Έκαστος δέ κυκλικός τερματοφύλαξ κρατεί σφαίραν, τήν όποιαν οὔτος θέτει εις ένέργειαν με τó σφύριγμα του διατητοῦ ρίπτων ταύτην πρός ένα γωνιαίον τερματοφύλακα τῆς ομάδος του.

Ἐκαστος φρουρός, μόλις γίνῃ ρίπτων, ρίπτει μόνον πρὸς τὸν γωνιαῖον τερματοφύλακα τὸν εὐρισκόμενον πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος τοῦ ὄλου ΠΕΔΙΟΥ μὲ αὐτόν. Παραδείγματος χάριν οἱ φρουροὶ οἱ φέροντες περιττὸν ἀριθμὸν εὐρίσκονται παρατεταγμένοι δεξιὰ τοῦ ΠΕΔΙΟΥ· ὅταν λοιπὸν ὁ παίκτης ἔν ῥίψῃ ἀπὸ τοῦ κυκλικοῦ τέρματος, οὗτος ὀφείλει νὰ ρίψῃ εἰς τὸν γωνιαῖον τερματοφύλακα τὸν εὐρισκόμενον πρὸς τὰ δεξιὰ του. Ὁμοίως, ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρὰ τοῦ ἀριθμοῦ δύο νὰ γίνῃ ρίπτων, οὗτος ὀφείλει νὰ ρίψῃ εἰς τὸ γωνιαῖον τέρμα τὸ εὐρισκόμενον πρὸς τὰ ἀριστερά, διότι ὁ δύο θὰ ἔχῃ ἐξέλθει ἀπὸ τὸ μέρος τῶν φρουρῶν, οἱ ὅποιοι εἶναι παρατεταγμένοι πρὸς τὰ ἀριστερά.

ΚΑΝΟΝΕΣ. — Ἡ παιδιὰ ἄρχεται μὲ τὸν ὑπ' ἀριθ. ἔν παικτην τὸν ἐν τῷ κύκλῳ εὐρισκόμενον, ὁ ὁποῖος ρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν γωνιαῖον τερματοφύλακα. Εὐθὺς δὲ ὡς ρίψῃ τὴν σφαῖραν, ἔρχεται ὀπίσω εἰς τὴν θέσιν του μεταξὺ τῶν φρουρῶν, καὶ ὁ φρουρός ὁ φέρων τὸν ἐπέμενον ἀριθμὸν ἔρχεται ἐντὸς τοῦ κύκλου.

Οἱ παίχται πρέπει νὰ ποσέχῃσι νὰ διατηρῶσι τὴν σειράν των προσέχοντες ἐπομένως νὰ παρατηρῇ ἕκαστος κατὰ τὴν ἔναρξιν ποῖος φρουρός φέρεῖ τὸν πρὸ αὐτοῦ ἀριθμὸν, μετὰ τὸν ὁποῖον αὐτὸς θὰ ἔχῃ σειράν. Οὗτος, ὁ προηγούμενος, θὰ εὐρίσκεται εἰς τὴν ἄλλην μερίδα τῶν φρουρῶν τῆς αὐτῆς ομάδος, ἀφοῦ οἱ περιττοὶ ἀριθμοὶ εἶναι φρουροὶ τοῦ ἑνὸς γωνιαίου τέρματος καὶ οἱ ἄρτιοι ἀριθμοὶ τοῦ ἄλλου.

Ὅταν πάντες οἱ φρουροὶ μιᾶς ομάδος ρίψῃσι, τότε ἀρχίζουσι πάλιν ἐξ ἀρχῆς.

Ὅστις συλλάβῃ τὴν σφαῖραν τὴν ριφθεῖσαν εἰς τὸ γωνιαῖον τέρμα, εἴτε οὗτος εἶναι ὁ τερματοφύλαξ, εἴτε εἰς ἕκ τῶν περικυκλούντων αὐτὸν φρουρῶν, ὀφείλει εὐθὺς νὰ τὴν ρίψῃ εἰς τὸ κέντρον (κυκλικὸν τέρμα), πρὸς τὸν ἐπόμενον παίκτην, ὅστις προϋποτίθεται ὅτι ἔχει φθάσει ἐκεῖ καὶ ἔχει καταλάβει τὴν θέσιν αὐτήν, ἢ ὁποῖα ἐγκατελείφθη ὑπὸ τοῦ προκατόχου. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν δὲν εἶχεν ἀκόμη φθάσει εἰς τὸ κέντρον ἐγκαίρως νὰ συλλάβῃ τὴν ριφθεῖσαν σφαῖραν, τὴν λαμβάνει ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ τὴν ρίπτει εἰς τὸν οἰκείον τερματοφύλακα.

Εἶναι ἐν τούτοις ἀνάγκη ὁ παίκτης νὰ φθάσῃ ἐγκαίρως εἰς τὸ κέντρον, ἵνα συλλάβῃ τὴν ἀπὸ τοῦ γωνιαίου τέρματος ἐπιστρέφουσαν σφαῖραν· διότι δι' ἐκάστην ταιαύτην σύλληψιν κερδίζει ἀνὰ μίαν

ἐπιτυχίαν ὑπὲρ τῆς ομάδος του, εἴτε ἡ σφαῖρα ἀποστέλλεται πρὸς τὸ κέντρον ὑπὸ τοῦ τερματοφύλακος, εἴτε ὑπὸ τῶν περικυκλούντων αὐτὸν φρουρῶν.

Ἴνα καταστῇ σαφέστερος ὁ τρόπος, καθ' ὃν οἱ φρουροὶ ἐκ περιτροπῆς ἀναλλάσσουσι τὰς θέσεις των μετὰ τοῦ κεντρικοῦ τερματοφύλακος, παραθέτομεν τὰ ἑξῆς:

Ἡ παιδιὰ ἄρχεται διὰ τοῦ ἔχοντος ἀριθμὸν ἔν, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται ἔτοιμος ἐντὸς τοῦ κεντρικοῦ τέρματος τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν ομάδα του. Ἡ ἑτέρα τῶν δύο μερίδων τῆς ομάδος του, τὴν ὁποῖαν μερίδα ἀποτελοῦν οἱ φρουροὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι φέρουν περιττὸν ἀριθμὸν, φρουροῦν τὸ γωνιαῖον τέρμα τὸ ὀπισθεν αὐτοῦ (ἐν) πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ ΠΕΔΙΟΥ.

Ὁ ἔν λοιπὸν διὰ τοῦ παραγγέλματος τοῦ Διαιτητοῦ ρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν γωνιαῖον τερματοφύλακα τῆς ομάδος του πρὸς τὰ δεξιὰ. Ἀμέσως δὲ μετὰ τὴν ρίψιν οὗτος μεταβαίνει ὀπίσω καὶ παρατάσσεται μετὰ τῶν φρουρῶν τῶν φερόντων περιττὸν ἀριθμὸν. Ὁ δὲ ἀριθμὸς ΔΥΟ τῆς ομάδος του, ὁ ὁποῖος ἀνήκει εἰς τὴν μερίδα τῶν φρουρῶν πρὸς τὰ ἀριστερά τοῦ ΠΕΔΙΟΥ, μεταβαίνει ἀμέσως εἰς τὸ κεντρικὸν τέρμα. Ἐν τῷ μεταξὺ, ἡ σφαῖρα δυνατὸν νὰ εἶχε συλληφθῇ ὑπὸ τοῦ γωνιαίου τερματοφύλακος πρὸς τὸν ὁποῖον εἶχε ριφθῇ, ἢ ὑπὸ τινος τῶν φρουρῶν, οἱ ὅποιοι περιεκύκλουν αὐτόν. Εὐθὺς ἡ σφαῖρα αὕτη ρίπτεται πάλιν εἰς τὸ κεντρικὸν τέρμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἔχει μεταβῆ ὁ ὑπ' ἀριθ. ΔΥΟ φρουρός διὰ νὰ συλλάβῃ αὐτήν.

Ὁ ἀριθμὸς τότε δύο ρίπτει τὴν σφαῖραν πρὸς τὸν τερματοφύλακα τῆς ομάδος του πρὸς τὰ ἀριστερά τοῦ ΠΕΔΙΟΥ. Ὅστις συλλάβῃ αὐτήν, ἀμέσως τὴν ρίπτει πάλιν εἰς τὸ κεντρικὸν τέρμα καὶ ὁ ἀριθμὸς ΤΡΙΑ θὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ εὐρίσκεται ἐκεῖ, διὰ νὰ συλλάβῃ αὐτήν, ἐνῶ ὁ ΔΥΟ ἔχει ἐπιστρέφει μετὰ τῶν φρουρῶν τῶν συντρόφων του. Οὕτως, ἐνῶ ἡ παιδιὰ προχωρεῖ, ἕκαστος τῶν φρουρῶν ἐκ περιτροπῆς μεταβαίνει εἰς τὸ κεντρικὸν τέρμα, ἐξ οὗ ρίπτει τὴν σφαῖραν πρὸς τὸν τερματοφύλακα τὸν εὐρισκόμενον πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ ΠΕΔΙΟΥ, ὅπου καὶ αὐτὸς εὐρίσκεται παρατεταγμένος.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς παιδιᾶς παίζεται καὶ ὑπὸ τῆς ἀντιπάλου ομάδος. Δύο σφαῖραι ἐπομένως παίζονται διὰ μιᾶς.

Ἐκαστος κεντρικὸς καὶ γωνιαῖος τετρατοφύλαξ πρέπει νὰ ἔχῃ

τὸν ἕνα πόδα ἐντὸς τοῦ τέρματος. Ἐὰν ἔχη τοιοῦτοτρόπως τὸν ἕνα πόδα ἐντὸς τοῦ τέρματος ἐπιτρέπεται διὰ τοῦ ἑτέρου νὰ πατήσῃ ἕξω διὰ νὰ συλλάβῃ τὴν σφαῖραν. Βεβαίως ὁ ἀριστος τρόπος μιᾶς ρίψεως εἶναι νὰ διαγράψῃ ἡ σφαῖρα ὑψηλὴν καμπύλην γραμμὴν, διότι ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ περάσῃ ὑψηλὰ ἀπὸ τῶν κεφαλῶν τῶν ἀντιπάλων φρουρῶν καὶ θὰ πέσῃ ἐντὸς τοῦ τέρματος.

Οὐδεὶς φρουρὸς ἐπιτρέπεται νὰ πατήσῃ ἐντὸς τοῦ τέρματος, τὸ ὅποιον φρουρεῖ.

Παραβίασις τῶν κανόνων περὶ ἐξόδου ἐκ τῶν ὀρίων τιμωρεῖται μὲ μίαν ἐπιτυχίαν ὑπὲρ τῶν ἀντιπάλων.

Ἡ παιδιὰ αὕτη ἀπαιτεῖ μεγάλην ἐτοιμότητα καὶ ταχύτητα πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν.

Ἐνῶ ἡ μία ὁμάς ἀνταγωνίζεται πρὸς τὴν ἄλλην π.χ. ἡ ΚΥΑΝΗ πρὸς τὴν ΕΡΥΘΡΑΝ, εἶναι δυνατὸν ἡ μία νὰ προχωρῇ ταχύτερον τῆς ἄλλης. Δὲν εἶναι ἐπάναγκες ἐπὶ παραδείγματι ὁ ἀριθμὸς ΕΞ τῆς ἐρυθρᾶς καὶ ὁ ἀριθμὸς ΕΞ τῆς κυανῆς νὰ εὐρίσκωνται ἐν τῇ κέντρῳ ταυτοχρόνως. Αἱ δύο ὁμάδες προχωροῦν ἐν τῇ παιδιᾷ ἀνεξαρτήτως ἀλλήλων.

ΛΑΘΗ.— Αἱ ἐξοδοὶ ἐκ τῶν ὀρίων παρὰ τοὺς κανόνας προσθέτουν ἐπιτυχίαν ὑπὲρ τῶν ἀντιπάλων.

ΤΡΟΠΟΣ ΤΗΡΗΣΕΩΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ.— Τερματοφύλαξ κερδίζει μίαν μονάδα ὑπὲρ τῆς ὁμάδος του, ὅσάκις συλλαμβάνῃ τὴν σφαῖραν, χωρὶς προηγουμένως ταύτην νὰ ἐγγίξῃ τις ἐκ τῶν περικυκλούντων τὸ τέρμα τοῦ φρουρῶν ἄλλως ἢ ἐπιτυχία αὕτη δὲν λογίζεται.

Εἰς τὸ ἄθροισμα τῶν μονάδων, ἃς ἐκέρδισαν οἱ τερματοφύλακες ὁμάδος, προστίθενται καὶ αἱ μονάδες, τὰς ὁποίας ἐκέρδισαν οἱ φρουροὶ οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν αὐτὴν ὁμάδα, ἀνεξαρτήτως τῆς θέσεως, ἣν κατεῖχεν ὁ ἐπιτυχῶν, καθ' ἣν στιγμὴν ἔσχε τὴν ἐπιτυχίαν ἀρκεῖ μόνον νὰ συνέλαβε καὶ ἐκράτησεν αὐτήν, χωρὶς προηγουμένως νὰ εἶχε θίξῃ αὐτὴν ἄλλος τις.

Συνήθως ἡ παιδιὰ αὕτη παίζεται ἐντὸς ὠρισμένου χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 20 — 40 λεπτὰ τῆς ὥρας.

96. ΣΦΑΙΡΙΝΔΑ ΔΙ' ΑΦΕΤΗΡΟΣ

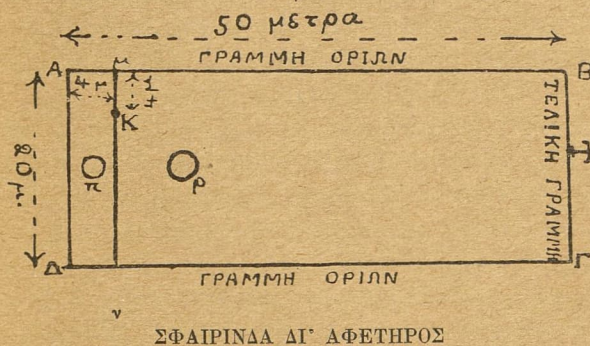
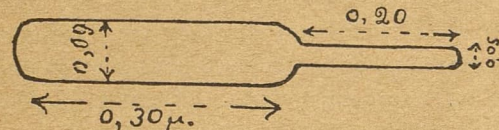
20 — 60 παίζεται.

ΟΡΓΑΝΑ ἀπαραίτητα διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς παιδιᾶς εἶναι :

α') Μικρὰ σφαῖρα ἐλαφρὰ ἐλαστικὴ. β') Ἀφετήρ ἐπίπεδος ξύλινος, αἱ διαστάσεις τοῦ ὁποίου εἶναι αἱ ἑξῆς: μῆκος = 0,50 πλάτος 0,09, πάχος = 0,015. Ἐκ τοῦ ὀλικοῦ μῆκους τοῦ ἀφετήρος τὰ 0,20 ἀποτελοῦν τὸ μῆκος τῆς λαβῆς, τῆς ὁποίας τὸ πλάτος εἶναι 0,05.

ΠΕΔΙΟΝ.— Ἡ παιδιὰ αὕτη παίζεται ἐντὸς ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου μῆκους 50 μ. καὶ πλάτους 20 μ., ἔστω τὸ παραλληλόγραμμον ΑΒΓΔ. Ἐπὶ τῶν μεγάλων πλευρῶν ΑΒ καὶ ΔΓ

ΑΦΕΤΗΡ

ΣΦΑΙΡΙΝΔΑ ΔΙ' ΑΦΕΤΗΡΟΣ

καὶ ἀπὸ τῶν σημείων Α καὶ Δ μετροῦμεν τέσσαρα μέτρα. Λαμβάνομεν λοιπὸν ἐπὶ τῶν πλευρῶν ΑΒ καὶ ΔΓ τὰ μέρη Αμ καὶ Δν ἑκάτερα μῆκους 4 μέτρων. Δι' εὐθείας γραμμῆς ἐνώνομεν τὰ σημεῖα μ καὶ ν.

Τὸ ὄλον ΠΕΔΙΟΝ οὕτω διηρέθη εἰς δύο στρατόπεδα, τὸ μικρὸν ΑμνΔ καὶ τὸ μέγα μΒΓν.

Εἰς τὸ σημεῖον Κ τῆς γραμμῆς μν ἀπέχον τοῦ σημείου μ ἀπόστασιν ἴσην μὲ 4 μ. ἐμπηγνύομεν σημεῖαν τὸ «ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ» καλουμένην.

Ἐν τῇ κέντρῳ τοῦ ΜΙΚΡΟῦ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟῦ χαράσσεται μικρὸς κύκλος, π, ΒΑΣΙΣ ΔΕΚΤΟῦ καλούμενος. Ἀπέναντι δὲ ἀκρι-

ὅως τῆς βάσεως ταύτης, ἐντὸς τοῦ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ καὶ εἰς ἀπόστασιν 5 μ. περίπου ἀπὸ τοῦ ΜΙΚΡΟΥ χαράσσεται μικρὸς κύκλος, ρ, ΒΑΣΙΣ ΑΦΕΤΟΥ καλούμενος. Ἐπὶ τῆς προεκτάσεως δὲ τῆς ἐνούσης τὰ κέντρα τῶν κυκλικῶν βάσεων, ἢ ὅποια εἶναι παράλληλος τῶν μακρῶν πλευρῶν τοῦ παραλληλογράμμου καὶ ἐπὶ τῆς τελικῆς γραμμῆς τοποθετεῖται ἀντικείμενον, Τ, (ἐλλείψει δένδρου κ.τ.τ.), ΤΕΡΜΑ καλούμενον.

ΟΜΑΔΕΣ. — Οἱ παῖκται διαιροῦνται εἰς δύο ομάδας, ἴσας πρὸς ἀλλήλας κατὰ τὸν ἀριθμὸν.

Ἐκάστη ὁμάς ἐκλέγει τὸν ἀρχηγὸν τῆς. Ἐκάτερος τῶν ἀρχηγῶν τότε παρατάσσει ἐφ' ἑνὸς ζυγοῦ τοὺς συντρόφους του καὶ ἀριθμεῖ αὐτοὺς κατ' αὐξοῦντα ἀριθμὸν. Οἱ παῖκται ὀφείλουσι νὰ ἐνθουμοῦνται τοὺς ἀριθμοὺς των, καὶ ἐν περιπτώσει ἀνασυντάξεως νὰ γνωρίζῃ ὁ καθεὶς ἀκριβῶς, ποῦ εἶναι ἡ θέσις του ἐν τῷ ζυγῷ τῆς ὁμάδος αὐτοῦ. Ἀκολούθως ῥίπτεται κλῆρος, ποία ὁμάς πρώτη θὰ καταλάβῃ τὸ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ. Ἡ ἄλλη ἐπομένως καταλαμβάνει τὸ ΜΕΓΑ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ.

Ὁ ἀρχηγὸς τότε τοῦ ΜΙΚΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ παρατάσσει τοὺς συντρόφους του ἐφ' ἑνὸς ζυγοῦ κατὰ μῆκος τῆς ΑΔ. Ὁ δὲ ἀρχηγὸς τοῦ ΜΕΓΑΛΟΥ διασκορπίζει ἐντὸς αὐτοῦ τοὺς ἰδικούς του συντρόφους, δίδει εἰς τούτους ὁδηγίαις, διαταγὰς, τοποθετεῖ εἰς ἐπικαιρα σημεῖα τοὺς ἰκανωτέρους, καὶ ἐν γένει λαμβάνει ὅλα τὰ μέτρα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπιθέσεως, τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ἀναλάβῃ κατὰ τοῦ ΜΙΚΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ.

ΣΚΟΠΟΣ. — Ἡ ὁμάς τοῦ μικροῦ στρατοπέδου ἔχει ΣΚΟΠΟΝ, νὰ διατηρήσῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον χρόνον εἰς τὴν κατοχήν τῆς τοῦ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ, διότι μόνον ἡ κατέχουσα τοῦτο ὁμάς κερδίζει πόντους κατὰ τοὺς κανόνας τῆς παιδείας. Τοῦναντίον ΣΚΟΠΟΣ τῆς ὁμάδος τοῦ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ εἶναι, νὰ ἐκτοπίσῃ τὴν ὁμάδα τοῦ ΜΙΚΡΟΥ.

ΕΝΑΡΞΙΣ. — Ὁ γυμναστὴς παραγγέλλει «εἰς τὰς θέσεις σας!». Τότε ὁ μὲν ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος τοῦ ΜΙΚΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ κρατῶν τὸν ἀφετήρα τοποθετεῖται ἐντὸς τῆς βάσεώς του· ὁ δὲ ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος τοῦ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ κρατῶν τὴν σφαῖραν λαμβάνει τὴν θέσιν του ἐντὸς τῆς βάσεως τοῦ

ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ. Ὁ γυμναστὴς ἀκολούθως σφυρίζει, καὶ ἡ παιδιὰ ἀρχίζει ὡς ἑξῆς:

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ μεγάλου ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ, ἐντὸς τῆς βάσεως τοῦ ἀφέτου ἰστάμενος, ῥίπτει τὴν σφαῖραν πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ ΜΙΚΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ, τὸν ἰστάμενον ἐντὸς τῆς βάσεως τοῦ δέκτου καὶ κρατοῦντα ἀφετήρα. Ὁ τελευταῖος οὗτος κρατῶν τὸν ἀφετήρα καὶ διὰ τῶν δύο χειρῶν, προσπαθεῖ νὰ κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν καὶ νὰ τὴν ἐκσφενδονίσῃ, ὅσον τὸ δυνατόν μακρὰν, ἔστω καὶ ἐκτὸς τῶν ὀρίων τοῦ ΠΕΔΙΟΥ. Ἐὰν δὲ δὲν ἐπιτύχῃ νὰ κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν κατὰ τὴν πρώτην φοράν, ὁ ἀφέτης ῥίπτει τὴν σφαῖραν καὶ ἐκ δευτέρου πρὸς τὸν δέκτην, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, μέχρις οὗ ὁ τελευταῖος κατορθώσῃ νὰ κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν καλῶς. Δηλαδὴ μέχρις οὗ ἡ σφαῖρα κτυπηθῇ καὶ ἐξέλθῃ ἔμπροσθεν τῆς γραμμῆς τοῦ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ (ἡτοὶ τῆς γραμμῆς μν). Τότε ὁ κτυπήσας τὴν σφαῖραν παραδίδει τὸν ἀφετήρα εἰς τὸν ὀπισθεν αὐτοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀναμένοντα, δεύτερον παίκτην, καὶ τρέχει δρομαίως πρὸς τὸ τέρμα τῆς τελικῆς γραμμῆς τοῦ ΠΕΔΙΟΥ. Ἐὰν φθάσῃ εἰς τὸ τέρμα τῆς τελικῆς γραμμῆς, καὶ ἐγγίσῃ ἐπάνω εἰς αὐτό, καὶ ἐπιστρέψῃ πάλιν εἰς τὸ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ, χωρὶς νὰ κτυπηθῇ ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων διὰ τῆς ὑπ' αὐτῶν ἐκσφενδονιζομένης σφαίρας, τότε κερδίζει δύο πόντους ὑπὲρ τῆς ὁμάδος του.

Εἶναι δυνατόν, ἀφοῦ φθάσῃ ὁ δρομεὺς εἰς τὸ τέρμα τῆς τελικῆς, νὰ παρατηρήσῃ ὅτι εἶναι κίνδυνος νὰ κτυπηθῇ, ἐπειδὴ ἡ σφαῖρα δὲν ἀπεμακρύνθη πολὺ· τότε σταματᾷ ἐκεῖ εἰς τὸ ΤΕΡΜΑ· ἔχει ἄσυλον ἐν αὐτῷ, καὶ ἀναμένει κατάλληλον εὐκαιρίαν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ. Ἡ εὐκαιρία δὲ αὕτη παρουσιάζεται εὐθὺς ἀμέσως ὡς ἑξῆς:

Εἰς τὴν κυκλικὴν βᾶσιν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ὁμάδος τοῦ ΜΙΚΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ εἰσέρχεται τώρα ὁ δεύτερος παίκτης κρατῶν τὸν ἀφετήρα (πλήκτρον). Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος τοῦ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ εἰς τὸν ὅποιον ἐπεστράφη ἡ σφαῖρα ἀπὸ τοὺς συντρόφους του, ἀφοῦ ὁ ἀντίπαλος ἐσταμάτησεν εἰς τὸ ΤΕΡΜΑ, ῥίπτει αὐτὴν καὶ εἰς τὸν δεύτερον τοῦτον παίκτην τῆς ἀντιπάλου ὁμάδος του, κατὰ τρόπον ὅμοιον. Μόλις δὲ καὶ οὗτος κτυπήσῃ ταύτην, τρέχει δρομαίως πρὸς τὸ τέρμα· τότε ὁ ἀναμένων ἐντὸς τοῦ τέρματος πρῶτος παίκτης, ἐὰν κρίνῃ τοῦτο σκόπιμον, δηλ. ἐὰν ἐν-

νοῦ ὅτι ἀσφαλῶς θὰ φθάσῃ εἰς τὸ στρατόπεδόν του, τὸ ΜΙΚΡΟΝ, ἐγκαταλείπει τὸ τέρμα, καὶ τρέχει καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ.

Ἐὰν τοιοῦτοτρόπως κατορθώσῃ καὶ φθάσῃ εἰς τὸ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ, χωρὶς νὰ κτυπηθῇ, τότε κερδίζει ἕνα μόνον πόντον ὑπὲρ τῆς ομάδος του. Διότι οὐχὶ συνεχῶς ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ, ἀλλὰ μὲ σταθμὸν.

Μετὰ τὸν δεῦτερον παίκτην ἔρχεται ἡ σειρά τοῦ τρίτου. Ὁ ἀφετήρας ῥίπτει τὴν σφαῖραν πρὸς τὸν τρίτον ἀντίπαλόν του· οὗτος δὲ τὴν ἐκτύπησεν, ἀλλὰ τὸ κτύπημα ἦτο τόσο ἀνεπιτυχές, ὥστε ἡ σφαῖρα μὲν ἐξήλθεν ἔμπροσθεν τῆς προσθίας γραμμῆς, μὲν τοῦ ΜΙΚΡΟῦ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟῦ· τότε ὁ παίκτης, ἀφοῦ ἐγχειρίσῃ τὸν ἀφετήρα εἰς τὸν ἀμέσως ἐπόμενόν του, τρέχει πρὸς τὸ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ, διότι βλέπει ὅτι ὁ κίνδυνος εἶναι ἀμεσώτατος, ὅτι θὰ κτυπηθῇ δηλονότι ἀσφαλῶς. Ἐκεῖ δὲ εἰς τὸ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ ἵσταται καὶ ἀναμένει νὰ εὔρῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ σπεύσῃ πρὸς τὴν τελικὴν γραμμὴν καὶ ἐκεῖθεν πάλιν εἰς τὸ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ.

Ἐὰν τοιοῦτοτρόπως ὁ παίκτης κατορθώσῃ καὶ φθάσῃ εἰς τὸ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ κερδίζει ἐπίσης ἕνα πόντον.

Οἱ παίχται τοῦ ΜΕΓΑΛΟῦ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟῦ δύο τινα κυρίως ἀγωνίζονται νὰ ἐπιτύχουν: α) Νὰ συλλάβουν τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ἀέρα, καὶ β) Νὰ κτυπήσουν μὲ τὴν σφαῖραν τὸν δρομέα, ὁ ὁποῖος τρέχει πρὸς τὸ τέρμα τῆς τελικῆς γραμμῆς τοῦ ΠΕΔΙΟΥ, ἢ ἐπιστρέφει εἰς τὸ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ.

ΚΑΝΟΝΕΣ: 1) Ὁ κρατῶν τὸν ἀφετήρα παίκτης δικαιούται νὰ κτυπήσῃ ἅπαξ τὴν σφαῖραν. Ἐπομένως ἐὰν ἀποτύχῃ νὰ κτυπήσῃ αὐτὴν κατὰ τὴν πρώτην προσφορὰν, ἐπιχειρεῖ ἐκ δευτέρου, ἐκ τρίτου, καὶ κατ' ἐξῆς.

2) Ὁ κρατῶν τὸν ἀφετήρα, μετὰ τὸ κτύπημα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ῥίψῃ χαμαὶ αὐτόν. Ἀλλὰ ὀφείλει νὰ τὸν παραδώσῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀναμένοντος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπομένου συντρόφου του, τοῦ ἱσταμένου ὀπισθῆν του. (α)

3) Δὲν ἐπιτρέπεται δρομεύς, ἀφοῦ κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν νὰ πα-

(α) Τὴν διάταξιν ταύτην ἐθεσπίσαμεν, ὅπως ἀποφύγωμεν τὴν συχνὴν θραύσιν τοῦ ἀφετήρος.

ραλάθῃ μετ' ἑαυτοῦ τὸν ἀφετήρα καὶ νὰ τρέξῃ πρὸς τὴν τελικὴν γραμμὴν, πέραν τῆς γραμμῆς τοῦ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ.

4) Δὲν ἐπιτρέπεται δρομεὺς τοῦ ΜΙΚΡΟῦ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟῦ νὰ ἐξέλθῃ τῶν πλαγίων ὁρίων τοῦ ΠΕΔΙΟΥ τῆς παιδιᾶς, ἵνα ἀποφύγῃ τὸ κτύπημα.

5) Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς παίχτας τοῦ ΜΕΓΑΛΟῦ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟῦ νὰ ἐξέρχωνται τῶν ὁρίων τοῦ ΠΕΔΙΟΥ.

6) Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς παίκτην ἐκτὸς τῶν ὁρίων νὰ ἐκσφενδονίσῃ τὴν σφαῖραν κατὰ τοῦ δρομέως. Ὀφείλει οὗτος νὰ διαβιβάσῃ τὴν σφαῖραν εἰς τινα εὐρισκόμενον ἐντὸς τῶν ὁρίων συντρόφου του, καὶ οὗτος νὰ ἐκσφενδονίσῃ αὐτὴν κατὰ τοῦ δρομέως ἀντιπάλου των.

7) Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς παίκτην κρατοῦντα τὴν σφαῖραν νὰ προχωρήσῃ μετ' αὐτῆς πέραν τῶν δύο βημάτων. Εἰς τὸν τρίτον διασκελισμὸν ὀφείλει νὰ τὴν ῥίψῃ.

Οἱ τοῦ ΜΕΓΑΛΟῦ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟῦ παίχται καταλαμβάνουν τὸ ΜΙΚΡΟΝ, εἰς τὰς ἐξῆς περιπτώσεις.

α) Ὅταν κατορθώσουν καὶ συλλάβουν τὴν σφαῖραν ἅπαξ (ἐὰν οἱ παίχται εἶναι πολὺ ἡσκημένοι εἰς τοῦτο, δύναται ὁ διδάσκαλος νὰ ὀρίσῃ τρίς).

β) Ὅταν κτυπήσουν ἕνα δρομέα τῆς ἀντιπάλου ομάδος διὰ τῆς ἐκσφενδονιζομένης κανονικῆς σφαίρας.

γ) Διὰ παράβασιν τοῦ κανόνος 2.

δ) Διὰ παράβασιν τοῦ κανόνος 3.

ε) Διὰ παράβασιν τοῦ κανόνος 4.

ΑΝΤΙΚΑΝΟΝΙΚΑ ΚΤΥΠΗΜΑΤΑ

Ἀντικανονικὰ κτυπήματα κατὰ τὰς ἀπαγορεύσεις τῶν κανόνων 6 καὶ 7 δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν· εἶναι ὡσάν νὰ μὴ ἔγιναν· καὶ ἐπομένως ὁ δρομεὺς κερδίζει τὸν πόντον τοῦ ἢ τοὺς δύο πόντους του.

ΕΠΙΤΥΧΙΑΙ. — α') παίκτης, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τῆς βάσεως τοῦ δέκτου ἐκκινῶν σταματᾷ εἰς τὸ καταφύγιον καὶ ἔπειτα τρέχει εἰς τὸ τέρμα, ἐγγίζει αὐτό, καὶ χωρὶς νὰ σταματήσῃ κατορθώνει νὰ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω εἰς τὸ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ, χωρὶς νὰ κτυπηθῇ, κερδίζει μίαν ἐπιτυχίαν (ἕνα πόντον).

β') Παίκτης ὁ ὁποῖος ἀπὸ τῆς βάσεως τοῦ δέκτου ἐκκινῶν δὲν σταματᾷ εἰς τὸ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ, σταματᾷ μόνον εἰς τὸ ΤΕΡΜΑ καὶ

επιστρέφει, χωρίς να κτυπηθῆ, εἰς τὸ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ, κερδίζει μίαν ἐπιτυχίαν (πόντον).

γ') Παίκτης, ὁ ὁποῖος ἐκκινῶν ἀπὸ τῆς βάσεως τοῦ δέκτου σταματᾷ καὶ εἰς τὸ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ καὶ εἰς τὸ ΤΕΡΜΑ καὶ επιστρέφει, χωρίς να κτυπηθῆ, εἰς τὸ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ, κερδίζει μίαν ἐπιτυχίαν (ἓνα πόντον).

δ') Παίκτης, ὁ ὁποῖος ἐκκινῶν ἀπὸ τῆς βάσεως τοῦ δέκτου οὐδαμοῦ σταματᾷ, οὔτε εἰς τὸ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ, οὔτε εἰς τὸ ΤΕΡΜΑ, ἀλλ' επιστρέφει εἰς τὸ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ, χωρίς να κτυπηθῆ, κερδίζει δύο ἐπιτυχίας (πόντους).

ΝΙΚΗΤΡΙΑ εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη κερδίζει 21 ἐπιτυχίας.

Ὁ γυμναστής δύναται νὰ ὀρίσῃ καὶ μικρότερον ἢ μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἐπιτυχιῶν ἀναλόγως τοῦ χρόνου, τὸν ὁποῖον ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του.

97. ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΑ (VOLLEY BALL) *

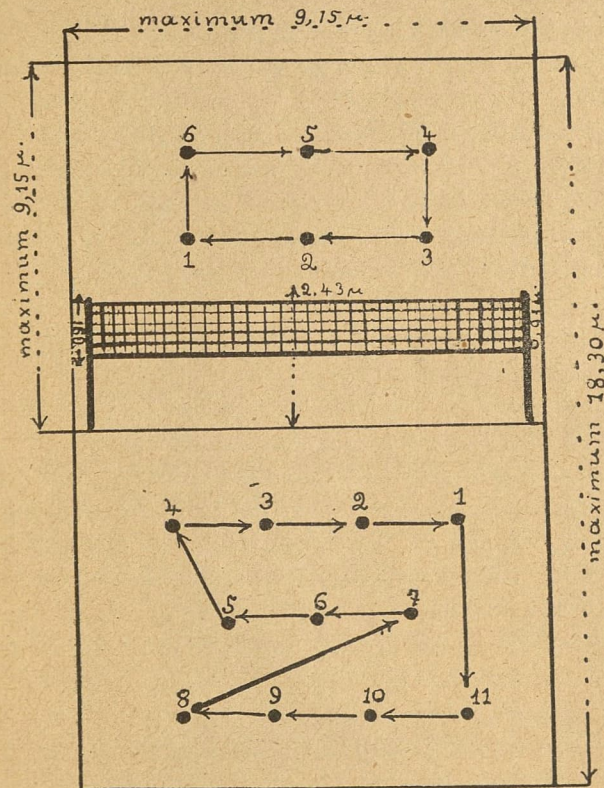
Ἡ παιδιὰ αὕτη εἶναι μία ἐκ τῶν σφαιριστικῶν παιδιῶν, αἱ ὁποῖαι κατ' ἐξοχίην εἶναι προσφιλέσταται εἰς τοὺς παῖδας, τοὺς ἐφήβους καὶ τοὺς ἐνηλίκους. Τὰ ἀποτελέσματα δὲ ταύτης, ὅταν παίζεται ὑπὸ τὴν διαιτησίαν καλοῦ καὶ ἀμερολήπτου διαιτητοῦ, εἶναι ἀξιολογώτατα ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν.

Εἰσῆχθη παρ' ἡμῖν τὸ 1919 καὶ ἐδιδάχθη τὸ πρῶτον ἐν τῇ Διδασκαλείῳ τῆς Γυμναστικῆς ὑπὸ Α. Ε. Marriott Διευθυντοῦ τοῦ Ἀθλητικοῦ Τμήματος τῆς Ἀμερικανικῆς Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος τῶν Νέων.

ΠΕΔΙΟΝ. — ΓΡΑΜΜΑΙ ΟΡΙΩΝ. — Ἡ παιδιὰ αὕτη παίζεται ἐντὸς ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου περιοριζομένου ὑπὸ τεσσάρων εὐθειῶν γραμμῶν εὐδιακρίτων, πλάτους 0,05 μ' αἱ ὁποῖαι καλοῦνται ΓΡΑΜΜΑΙ ΟΡΙΩΝ. Τὸ μήκος τούτων κατ' ἀνώτατον ὄριον εἶναι, τῶν μὲν μεγαλύτερων 18,30 μ. καὶ καλοῦνται αὗται ΓΡΑΜΜΑΙ ΜΗΚΟΥΣ, τῶν δὲ μικροτέρων 9,15 μ' αἱ ὁποῖαι τὸναντίον καλοῦνται ΓΡΑΜΜΑΙ ΠΛΑΤΟΥΣ ἢ τελικαὶ γραμμαὶ αἱ.

Τὰ ὅρια ταῦτα δύναται, ὡς εἰκός, νὰ περιορισθῶσιν, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ὁ ἀναγκαῖος χώρος, ἢ ἐὰν πρόκειται νὰ παίξουν μικροὶ παῖδες.

Αἱ ΓΡΑΜΜΑΙ ΟΡΙΩΝ πρέπει νὰ ἀπέχουν ἀπὸ παντὸς ἐξωτερικοῦ ἐμποδίου (τοίχου κ.τ.τ.) τοῦλάχιστον 0,90 μέτρου.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΦΗΜΑ ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΑΣ (VOLLEY BALL).

Τὸ Σχεδιαγράφημα τοῦτο δεῖκνυε α) τὰς θέσεις τῶν ὁμάδων ἐν ἀρχῇ τῆς παιδιᾶς, καὶ β) τὸν τρόπον τῆς ἀλλαγῆς ἐκ περιτροπῆς τῶν θέσεων τῶν παικτῶν, ὅταν ἐκάστη τῶν ὁμάδων ἀποτελῆται ἀπὸ ἕξ ἢ ἑνδεκα παικτας. Ἡ ὀνομασία δὲ τῶν παικτῶν τῆς ὁμάδας, ὅταν αὕτη ἀποτελῆται ἀπὸ ἕξ παικτας εἶναι: 1=δεξιὸς ἐμπροσθοφύλαξ 2=μέσος ἐμπροσθοφύλαξ, 3=ἀριστερός ἐμπροσθοφύλαξ 4=ἀριστερός ὀπισθοφύλαξ 5=μέσος ὀπισθοφύλαξ 6=δεξιὸς ὀπισθοφύλαξ.

ΜΕΣΗ ΓΡΑΜΜΗ. — Ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον τῶν γραμμῶν μήκους χαράσσεται κάθετος εὐθεῖα ἐπ' αὐτάς, πλάτους 0,05 μ.

ἡ ὁποία διαιρεῖ τὸ ἔλлон ΠΕΔΙΟΝ εἰς δύο ἴσα μέρη· ἡ εὐθεῖα δὲ αὕτη ὀνομάζεται ΜΕΣΗ ΓΡΑΜΜΗ, συμπίπτουσα ἀκριβῶς κάτωθεν τοῦ δικτύου.

ΔΙΚΤΥΟΝ. — Καθέτως ἐπὶ τὰς γραμμὰς μήκους καὶ ἄνωθεν ἀκριβῶς τῆς γραμμῆς εἶναι τεταμένον ΔΙΚΤΥΟΝ πλάτους 0,91 μ. Καὶ μήκους 9,10 μ. Τὸ ἀνώτερον χεῖλος (δηλ. τὸ σχοινίον) τοῦ ΔΙΚΤΥΟΥ πρέπει νὰ ἀπέχη 2,43 μ' ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. Καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀποτελῇ καμπύλην, ἀλλ' ὀριζοντίαν εὐθεῖαν. Διὰ τοῦτο τεντώνεται τὸ ΔΙΚΤΥΟΝ ἀπὸ τὰς 4 γωνίας καὶ δένεται ἐπὶ δύο στύλων τῶν ἐμπεπηγμένων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἐκατέρωθεν ἐπὶ τῶν δύο ἄκρων τῆς μέσης γραμμῆς.

ΟΜΑΔΕΣ. — Ὅταν ἡ παιδιὰ παίζεται εἰς ἐπισήμους ἀγῶνας, ἐκάστη ὁμάς ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕξ παίκτης. Εἰς δὲ ἀρχηγὸς ἐκλέγεται δι' ἐκάστην τούτων.

Σημείωσις. — Ἐν σχολείοις ἡ παιδιὰ αὕτη παίζεται μὲ 22 παίκτης, οἱ ὅποιοι διαιροῦνται ἕξ ἴσου εἰς δύο ὁμάδας.

ΘΕΣΕΙΣ: ΑΛΛΑΓΗ ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ. — Οἱ ἕξ παῖκται ἐκάστης ὁμάδος φέρουν ἕκαστος εἰς τὴν ῥάχιν του τὸν ἀριθμὸν του εὐδιάκριτον καὶ μεγάλον καὶ τοποθετοῦνται ἐν ἀρχῇ τῆς παιδιᾶς εἰς τὰς θέσεις των ἐν τῷ πεδίῳ, ὡς δεικνύεται ἐν τῷ σχεδιαγραφῆματι κατὰ τὴν ἀκόλουθον σειρὰν· ἦτοι τρεῖς ἐμπρὸς καὶ τρεῖς ὀπίσω, καὶ ὀνομάζονται, δεξιὸς ἐμπροσθοφύλαξ, μέσος ἐμπροσθοφύλαξ, ἀριστερὸς ἐμπροσθοφύλαξ, καὶ πάλιν ἀριστερὸς ὀπισθοφύλαξ, μέσος ὀπισθοφύλαξ, καὶ δεξιὸς ὀπισθοφύλαξ. Τὴν σειρὰν ταύτην οἱ παῖκται ὀφείλουσι νὰ διατηροῦν κατὰ τὰς ἀλλαγὰς τῶν θέσεων των, τὰς ὁποίας θὰ ἐκτελοῦν οἱ παῖκται, ὡσάντις περιέρχεται εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα τῆς ἀφέσεως (βολῆς, σερβιρίσματος) τῆς σφαίρας. Σκοπὸς τῶν ἀλλαγῶν τούτων ἐκ περιτροπῆς εἶναι, ὅπως πάντες οἱ παῖκται ἐκάστης ὁμάδος τηρήσουσι τὴν καλουμένην ΣΕΙΡΑΝ ΒΟΛΗΣ, τουτέστιν ἕκαστος παίκτης μὲ τὴν σειρὰν του νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀφῆτης (ρίπτων, σερβίρων) καὶ ὡς παίκτης ἀπλοῦς ἐν ὅλαις ταῖς θέσεσιν (ἦτοι δεξιὸς, μέσος, ἀριστερὸς ἐμπροσθοφύλαξ, καὶ πάλιν ἀριστερὸς, μέσος, δεξιὸς ὀπισθοφύλαξ). Παίζει δὲ ἕκαστος ἐντὸς τῆς περιοχῆς του (ΙΔΙΟΥ ΠΕΔΙΟΥ). Δηλαδή. ἐνῶ παίκτης τις π. χ. κατέχει τὴν θέσιν τοῦ δεξιοῦ ἐμπροσθοφύλακος, δύναται ἐν τῇ διεξαγωγῇ τοῦ ἀγῶνος νὰ εὐρεθῇ αἴφνης ἐν τῇ θέσει τοῦ δεξιοῦ

ὀπισθοφύλακος καὶ νὰ κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν, ἐνῶ ὄφειλε νὰ κτυπήσῃ ταύτην ὁ κατέχων τὴν θέσιν τοῦ δεξιοῦ ὀπισθοφύλακος. Τὸ τοιοῦτον βεβαίως δὲν τιμωρεῖται· ἀλλ' ὅταν ὁ Διαιτητὴς διακρίνῃ ἐν τούτῳ πρόθεσιν διὰ τῆς τοιαύτης συχνῆς ἀλλαγῆς θέσεων, τότε δύναται νὰ τιμωρήσῃ τὸν παίκτην τούτον.

Κατάλογος τῶν παικτῶν ἐκάστης ὁμάδος, γεγραμμένος κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν τάξιν, καθ' ἣν ὀφείλουσι νὰ βάλλουσι, πρέπει νὰ παραδοθῇ ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν ἐκάστης ὁμάδος πρὸ τοῦ ἀγῶνος εἰς τοὺς ὀριοφύλακας, οἱ ὅποιοι ἐλέγχουσι τὴν τήρησιν τῆς σειρᾶς τῆς ἀριθμητικῆς τάξεως ἐν τῇ βολῇ κατὰ τὰς ἐκάστοτε ἀλλαγὰς, καθὼς καὶ τὴν τήρησιν τῶν λοιπῶν θέσεων, τὰς ὁποίας ὀφείλουσι νὰ διατηροῦν οἱ παῖκται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος, συμφώνως πρὸς τοὺς ὑποβληθέντας καταλόγους.

Εἰς τὸν ἔλεγχον τούτον βοηθεῖ τὰ μέγιστα ὁ ἀριθμὸς τὸν ὅποιον ἕκαστος φέρει εἰς τὴν ῥάχιν του.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΑΙ. — Ἐπιτρέπεται ἀναπληρωτῆς νὰ ἀναπληρῶσιν παίκτην καταστάντα ἀνίκανον, ἢ ἀποκλεισθέντα, ἢ ἐξεληθόντα δι' οἰονδήποτε ἄλλον λόγον τοῦ ἀγῶνος.

Παίκτης ὁ ὅποιος ἐξέρχεται τοῦ ἀγῶνος δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος ἐκ νέου εἰς τὸ ἴδιον παιγνίδι· δύναται ὅμως νὰ μετάρχη εἰς ἐπόμενον παιγνίδι τοῦ ἴδιου ἀγῶνος, πλην τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἀποβάλλεται τοῦ ἀγῶνος ὑπὸ τοῦ Διαιτητοῦ, ὅποτε πλέον ὀριστικῶς ἀποσύρεται αὐτοῦ· ἀναπληρωτῆς δὲ δύναται νὰ λάβῃ τὴν θέσιν τοῦ ἀποβαλλομένου.

Ὁ ἀναπληρωτῆς δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ παίκτην, μόνον ὅταν ἡ σφαῖρα εἶναι ἐκτὸς παιδιᾶς, καὶ ἀφοῦ πρῶτον παρουσιασθῇ εἰς τὸν Διαιτητὴν. Ὁ ἀναπληρωτῆς λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ παίκτη, τὸν ὅποιον ἀντικαθιστᾷ, οὐδεμίαν ἐπομένως μεταβολὴν γίνεται εἰς τὴν σειρὰν τῶν παικτῶν, ὅταν γίνῃ μία ἀντικατάστασις.

ΠΑΙΚΤΑΙ ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΟΙ. — Ἐκάστη ὁμάς πρέπει νὰ εὐρίσκειται ἐτοίμη ἐντὸς τοῦ ΙΔΙΟΥ ΠΕΔΙΟΥ, ἐντὸς ἐνὸς λεπτοῦ ἀπὸ τοῦ παραγγέλματος τοῦ Διαιτητοῦ διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς παιδιᾶς παραγγέλλοντος «παίξατε», ἢ ἀπλῶς δίδοντος τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως διὰ τοῦ σφυρίγματος. Ἡ ὁμάς ἢ ὁποία ἤθελε παραβῆ τὴν διάταξιν ταύτην, τιμωρεῖται μὲ ἕνα πόντον ὑπὲρ τῆς ἀντιπάλου ὁμάδος.

Η ΠΑΙΔΙΑ. — ΕΚΛΟΓΗ ΠΕΔΙΟΥ ἢ ΑΦΕΣΕΩΣ (σερβί-
σματος). Πρὶν ἢ ἀρχίσῃ ἡ παιδιὰ, οἱ ἀρχηγοὶ ρίπτουν κλῆρον. Ἡ
ὁμάς ἢ εὐνοηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κλήρου ἐκλέγει μεταξύ βολῆς καὶ
πεδίου. Δηλαδή, ἐὰν προτιμήσῃ νὰ βάλῃ (σερβίρη) πρώτη, τότε
ἡ ἄλλη θὰ ἐκλέξῃ τὸ πεδίου· ἐὰν δὲ ἐκλέξῃ τὸ πεδίου, τότε ἡ
ἄλλη θὰ βάλῃ (σερβίρη) πρώτη.

ΠΕΡΙΤΡΟΠΗ. — Ἀφοῦ ἐκάστη ὁμάς παραταχθῆ ἐν τῷ «ἰδίῳ
πεδίῳ», ὁ Διαιτητὴς διατάσσει «ἀλλαγὴ!»· ἀμέσως οἱ παῖκται
τῆς ὁμάδος ἢ ὁποῖα θὰ παίξῃ πρώτη, κάμνει περιτροπὴν δηλ. ὁ
ὑπ' ἀριθ. 1, ὁ ὁποῖος ἦτο δεξιὰ ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ, καθὼς αὕτη
βλέπει πρὸς τὸ δίκτυον, ἔρχεται ὀπίσω καὶ καταλαμβάνει τὴν θέσιν
τοῦ δεξιοῦ ὀπισθοφύλακος, ἦτοι τοῦ ἔχοντος τὸν ἀριθμὸν 6. Ὁ ὑπ'
ἀριθ. 6 καταλαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5 ἦτοι τοῦ μεσαίου
ὀπισθοφύλακος· ὁ ὑπ' ἀριθ. 5 καταλαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ὑπ'
ἀριθ. 4, ἦτοι τοῦ ἀριστεροῦ ὀπισθοφύλακος· ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 4 κατα-
λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3, ἦτοι τοῦ ἀριστεροῦ ἐμπροσθο-
φύλακος· ὁ ὑπ' ἀριθ. 3 καταλαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2,
ἦτοι τοῦ μεσαίου ἐμπροσθοφύλακος· καὶ τέλος ὁ ὑπ' ἀριθ. 2 κατα-
λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1, ἦτοι τοῦ δεξιοῦ ἐμπροσθοφύ-
λακος. Ὁ ὑπ' ἀριθ. δὲ 1 κρατῶν τὴν σφαῖραν μεταδίδει ὀπισθεν
τῆς τελικῆς γραμμῆς καὶ ἀρχίζει τὴν παιδιάν· οὗτος εἶναι ὁ πρῶτος
ἀφέτης δηλ. ὁ πρῶτος, ὁ ὁποῖος θὰ βάλῃ (θὰ σερβίρη) τὴν σφαί-
ραν.

Η ΠΕΡΙΤΡΟΠΗ, τουτέστιν ἡ ἀλλαγὴ τῶν θέσεων τῆς ὁμάδος
κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον γίνεται, ὡσάντις δίδεται εἰς τὴν ὁμάδα
ταύτην τὸ δικαίωμα τῆς βολῆς, συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς
παιδιᾶς.

ΑΦΕΣΙΣ. — Ὁ ἀφέτης πρέπει νὰ σταθῆ ὀπισθεν τῆς τελικῆς
γραμμῆς τοῦ πεδίου τῆς ὁμάδος του (χωρὶς οὐδόλως νὰ πατῆ ἐπὶ
τῆς τελικῆς γραμμῆς αὐτοῦ) εἰς ἐν τῶν σημείων τῶν εὐρισκομένων
μεταξὺ τοῦ μέσου καὶ τῆς δεξιᾶς γωνίας τῆς τελικῆς γραμ-
μῆς. Τουτέστι κατὰ βούλησιν ὁ ἀφέτης δύναται νὰ σταθῆ εἰς τὸ
μέσον ἀκριβῶς τῆς τελικῆς γραμμῆς ἢ εἰς τὴν δεξιὰν γωνίαν ἢ εἰς
τὰ ἐνδιάμεσα τούτων σημεία, χωρὶς νὰ πατῆ ἐπ' αὐτῆς. Ἄλλ' ἐν
οὐδεμίᾳ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ σταθῆ εἰς τὴν ἀριστεράν γωνίαν

τοῦ πεδίου του καὶ τὰ σημεία τὰ εὐρισκόμενα μεταξύ τῆς γωνίας
ταύτης καὶ τοῦ μέσου τῆς τελικῆς γραμμῆς (α).

Ἡ βολὴ τῆς σφαίρας γίνεται ὡς ἐξῆς: Ὁ ἀφέτης κρατῶν
τὴν σφαῖραν διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἀναρβίπτει ὀλίγον ταύτην κα-
τακορῦφως· ὅταν δὲ ἡ σφαῖρα κατέρχεται, τότε ὁ ἀφέτης ἔχων τὴν
δεξιὰν χεῖρα τελείως τεταμένην πρὸς τὰ ὀπίσω φέρει ἀποτόμως ταύ-
την πρὸς τὰ ἔμπρως καὶ κτυπᾷ διὰ τῆς ἀνοικτῆς ἢ κλειστῆς δεξιᾶς
παλάμης τὴν σφαῖραν, οὕτως ὥστε νὰ πέσῃ ἐντὸς τοῦ πεδίου τῆς
ἀντιπάλου ὁμάδος (ΑΝΤΙΠΑΛΟΥ ΠΕΔΙΟΥ), ἀφοῦ διαγράψῃ αὕτη
κανονικὴν καμπύλην ἄνωθεν τοῦ δικτύου, χωρὶς νὰ ἐγγίσῃ αὐτό.
Εὐνόητον εἶναι, ὅτι, ἵνα ὁ ἀφέτης ἐπιτύχῃ τὸ καλὸν τοῦτο σερβί-
ρισμα, δὲν πρέπει νὰ ὑψώσῃ τὴν χεῖρα ἐπάνω ἀπὸ τὸν ὤμὸν του,
ὡς ἐν τῇ ἀνατάσει, καὶ νὰ κτυπᾷ τὴν σφαῖραν διὰ τῆς δεξιᾶς πα-
λάμης ἐστραμμένης πρὸς τὰ ἔμπρως. Τὸ τοιοῦτον σερβίρισμα κα-
λεῖται σερβίρισμα «a la tennis», τοῦτο δὲν τιμωρεῖται (β) μὲν,
ἀλλὰ δὲν θεωρεῖται καλόν, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ σφαῖρα
δὲν διαγράφει τροχιάν καμπύλην, ἀλλ' εὐθεῖαν.

Ἐὰν ὁ ἀφέτης ἐπιτύχῃ μὲ μεγάλην ἄφεισιν (καλὸν σερβίρισμα)
νὰ ρίψῃ τὴν σφαῖραν ἐντὸς τοῦ πεδίου τῆς ἀνταγωνιζομένης ὁμά-
δος, (ΑΝΤΙΠΑΛΟΥ ΠΕΔΙΟΥ) καὶ νὰ πέσῃ αὕτη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους,
τότε κερδίζει μίαν ἐπιτυχίαν (πόντον) ὑπὲρ τῆς ὁμάδος του, καὶ ἐπα-
ναλαμβάνει ὁ αὐτὸς ἀφέτης τὴν βολὴν καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς. Ἐὰν
ἄλλως ὁ ἀφέτης δὲν ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν του τοῦτον, τότε ἡ ὁμάς του
χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς καὶ λαμβάνει τοῦτο ἡ ἄλλη ὁμάς.

Αὕτη δέ, μόλις λάβῃ τὸ δικαίωμα βολῆς κάμνει ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΝ·
δηλαδή οἱ παῖκται τῆς ἀλλάσσουν θέσεις, ὡς προηγουμένως περιε-
γράψαμεν, καὶ ὁ ὑπ' ἀριθ. 1 παίκτης αὐτῆς γίνεται ἀφέτης καὶ
πράττει ὁμοίως.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΔΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΗΝ ΣΦΑΙΡΑΝ. — Ὁ σκο-

(α) Ἡ διάταξις αὕτη, ὅτε ἡ παιδιὰ ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ κ. Marriott,
δὲν ὑπῆρχεν· ἀλλ' ἐπετρέπετο ὁ σερβίριον νὰ πατῆ ἐπὶ οἰουδήποτε σημείου
τῆς ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΛΑΤΟΥΣ. Ἡ τροποποίησις δὲ αὕτη ὀφείλεται εἰς νεωτέ-
ραν πληροφορίαν, ἣν εὐγενῶς μᾶς παρέσχεν ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς X. A. N.
Ἀθηνῶν κ. Joseph Machotka.

(β) Τὴν πληροφορίαν ταύτην εὐγενῶς μᾶς παρέσχεν ὁ Γενικὸς Σύμβου-
λος τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς τῶν ἐν Ἑλλάδι X. A. N. κ. L. W. Riess
“Service any way, a la tennis if you wish,,.”

πὸς τῶν δεχομένων τὴν σφαῖραν παικτῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς παίκτας τῆς ομάδος, ἢ ὁποῖα βάλλει (σερβίρει), εἶναι νὰ ἐπιστρέψουν κανονικῶς τὴν σφαῖραν ὑπεράνω τοῦ δικτύου εἰς τὸ πεδῖον τῆς ομάδος, ἢ ὁποῖα βάλλει (σερβίρει) καὶ νὰ μὴ ἀφήσουν αὐτὴν νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ **ΙΔΙΟΥ ΠΕΔΙΟΥ**, τὸυναντίον δὲ νὰ πέσῃ ἐντὸς τοῦ **ΑΝΤΙΠΑΛΟΥ** καὶ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Οὕτως, ἐὰν μὲν ἐπιτύχουν τοῦτο, τότε ἀναλαμβάνουν τὸ δικαίωμα βολῆς, ἄλλως, ἢ βάλλουσα ὁμάς κερδίζει μίαν ἐπιτυχίαν (πόντον). Εὐνόητον εἶναι, ὅτι καὶ ὁ **ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΚΤΩΝ ΤΗΣ ΒΑΛΛΟΥΣΗΣ ΟΜΑΔΟΣ** εἶναι ἤδη, νὰ ἀντιβάλῃ κανονικῶς τὴν σφαῖραν καὶ πάλιν εἰς τοὺς ἀνταγωνιζομένους παίκτας, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἡ σφαῖρα ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ λέγομεν ὅτι «παίζεται» ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ «βάλλεται» (ὅταν ὁ ἀφέντης βάλλει αὐτήν).

ΣΥΜΠΛΗΡΩΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ. 1) Ὅταν ὁ ἀφέντης βάλῃ τὴν σφαῖραν, δύναται οὗτος νὰ κτυπήσῃ αὐτὴν μόνον διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τοῦ ἀνοικτῆς ἢ κλειστῆς· τὸ δὲ κτύπημα δίδεται εἴτε «a la tennis», εἴτε καθ' οἰονδήποτε ἄλλον τρόπον.

2) Ἡ βάλλουσα ὁμάς κερδίζει πόντον (ἐπιτυχίαν), ὅταν ἡ ἀνταγωνιζομένη ὁμάς (ἢ δεχομένη τὴν σφαῖραν) δὲν ἐπιτύχῃ νὰ ἀποστείλῃ κανονικῶς τὴν σφαῖραν εἰς τὸ πεδῖον τῆς ομάδος, ἢ ὁποῖα ἔβαλεν.

3) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς, ὅταν ὁ ἀφέντης δὲν βάλῃ καλῶς τὴν σφαῖραν. Ἦτοι· α') ὅταν βάλῃ τὴν σφαῖραν καὶ πατῇ συγχρόνως ἐπὶ τῆς **ΤΕΛΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ**, β') ὅταν βάλῃ τὴν σφαῖραν καὶ δὲν πατῇ μὲν ἐπὶ τῆς **ΤΕΛΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ**, ἀλλὰ τὴν ῥίπτῃ ἰστάμενος εἰς σημεῖον εὐρισκόμενον μεταξὺ τοῦ μέσου τῆς **ΤΕΛΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ** καὶ τῆς γωνίας τῆς εὐρισκομένης εἰς τὸ ἀριστερὸν ἄκρον τῆς **ΤΕΛΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ** τοῦ αὐτοῦ πεδίου, γ') ὅταν ὁ ἀφέντης βάλῃ μὲν τὴν σφαῖραν ἐντὸς τοῦ **ΑΝΤΙΠΑΛΟΥ ΠΕΔΙΟΥ**, ἀλλ' ἢ σφαῖρα ἐγγίσῃ τὸ δίκτυον, ε') ὅταν ὁ ἀφέντης βάλῃ μὲν τὴν σφαῖραν εἰς τὸ **ΑΝΤΙΠΑΛΟΝ ΠΕΔΙΟΝ**, χωρὶς νὰ ἐγγίσῃ τὸ δίκτυον, ἀλλ' αὐτὴ περάσῃ κάτωθεν αὐτοῦ, ἐνῶ αὐτὴ ὤφειλε νὰ περάσῃ ἄνωθεν, ς') ὅταν ὁ ἀφέντης βάλῃ τὴν σφαῖραν ἐκτὸς ἐν γένει τῶν ὁρίων τοῦ **ΠΕΔΙΟΥ** (α), καὶ ζ')

(α) Ὅταν ἡ σφαῖρα ἐγγίσῃ τὴν γραμμὴν εἶναι καλὴ ἢ δηλ. λογίζεται ὅτι ἔπεσεν ἐντὸς τῶν ὁρίων.

ὅταν ὁ ἀφέντης βάλῃ μὲν τὴν σφαῖραν εἰς τὸ **ΑΝΤΙΠΑΛΟΝ ΠΕΔΙΟΝ**, ἀλλ' ἢ σφαῖρα ἐγγίσῃ παίκτην τινὰ τῆς ομάδος του, ἢ στυλόν τινα κ.τ.τ. πρὶν ἢ αὐτὴ εἰσέλθῃ εἰς **ΑΥΤΟ**.

4) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς, ὅταν ὁ ἀφέντης βάλῃ τὴν σφαῖραν εἰς τὸ **ΑΝΤΙΠΑΛΟΝ ΠΕΔΙΟΝ**, ἀλλὰ παίκτης τις τῆς ομάδος τοῦ ἀφέντου κτυπήσῃ αὐτήν, πρὶν ἢ εἰσέλθῃ αὐτὴ εἰς **ΑΥΤΟ**.

5) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς, ὅταν ὁ ἀφέντης βάλῃ χωρὶς νὰ εἶναι ἡ σειρά του. Ἐν ταιούτῃ περιπτώσει καὶ ἐὰν οὗτος ἐπιτύχῃ πόντους τινάς (ἐπιτυχίας βαθμοὺς), προτοῦ ἀνακαλυφθῇ ἢ παράβασις, οἱ πόντοι οὗτοι διαγράφονται.

6) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς, ὅταν παίκτης τις τῆς ομάδος ταύτης κτυπήσῃ δις κατὰ συνέχειαν τὴν σφαῖραν, ἢ ὁποῖα **ΠΑΙΖΕΤΑΙ**.

Σημείωσις. — Κτύπημα θεωρεῖται καὶ νὰ ἐγγίσῃ ἀπλῶς ἢ σφαῖρα ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ παίκτη.

7) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς, ὅταν παίκτης τῆς ομάδος ταύτης κτυπᾷ τὴν σφαῖραν, ἐνῶ αὐτὴ παίζεται, καὶ τὴν βγάζει ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια· δηλαδὴ ἔξω ἀπὸ τὰς γραμμὰς τοῦ **ΠΕΔΙΟΥ**, χωρὶς οὐδόλως νὰ ἐγγίσῃ αὐτὴ ἐπάνω εἰς γραμμὴν. Ἡ καὶ πάλιν ἡ σφαῖρα θεωρεῖται ὅτι ἐβλήθη ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια, ὅταν κτυπήσῃ ἀπλῶς καὶ μόνον ἐπὶ ἀντικειμένου ἐκτὸς τῶν ὁρίων κειμένου, ἔστω καὶ ἐὰν αὐτὴ ἔκαμε γκέλι καὶ ἐπέστρεψε πάλιν ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ **ΠΕΔΙΟΥ**.

8) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς, ὅταν παίκτης αὐτῆς ἐγγίσῃ τὸ δίκτυον μὲ οἰονδήποτε μέλος τοῦ σώματός του ὁπωσδήποτε, ἐκτὸς ἐὰν ἡ σφαῖρα εἶναι «ἐκτὸς παιδιᾶς».

Σημείωσις. — Ἐὰν δύο ἀντίπαλοι ἐγγίσουν τὸ δίκτυον ταυτοχρόνως, τότε οὔτε ἢ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς, οὔτε ὅμως καὶ ἐπιτυχίαν (πόντον) κερδίζει αὐτὴ, ἀλλ' ἐπαναλαμβάνεται ἢ βολὴ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ομάδος.

9) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς, ὅταν παίκτης τῆς ομάδος ταύτης τείνει τὰς χεῖρας κάτωθεν τοῦ δικτύου ἐντὸς τοῦ **ΑΝΤΙΠΑΛΟΥ ΠΕΔΙΟΥ** καὶ κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν.

10) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς ὅταν παίκτης ταύτης κρατῇ τὴν σφαῖραν.

Σημείωσις.— Ἐπιτρέπεται μόνον νὰ κτυπᾶ τις τὴν σφαῖραν, ὄχι καὶ νὰ τὴν κρατῇ (νὰ τὴν ἀρπάξῃ, ἔστω καὶ ἐπὶ ἐλάχι- στον μέρος τοῦ δευτερολέπτου).

11) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς ὅταν παίκτης τῆς ομάδος ταύτης ἀφήσῃ τὴν σφαῖραν νὰ ἐγγίσῃ τὸ σῶμά του, ἢ τὰ ἐνδύματά του κάτω ἀπὸ τὰ ἰσχία.

12) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς, ὅταν παίκτης τῆς ομάδος ταύτης, ἵνα κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν ἢ ὁποῖα εἶναι εἰς τὸν ἀέρα, στηρίζεται ἐπὶ τινος ἀντικειμένου ἢ ἐπὶ ἄλλου τινὸς παίκτης.

13) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς, ὅταν παίκτης τις τῆς ομάδος ταύτης πατήσῃ ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια καὶ κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν.

14) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς, ὅταν παίκτης αὐτῆς προτείνῃ τὰς χεῖράς του ἄνωθεν τοῦ δικτύου καὶ πέραν τῆς ΜΕΣΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ ἐν τῷ ΑΝΤΙΠΑΛῶ ΠΕΔΙῶ, ἵνα κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν, καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν κατορθώσῃ νὰ κτυπήσῃ ταύτην. Ἡ ὅταν ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα ἢ τὸν πόδα κάτωθεν τοῦ δικτύου πέραν τῆς ΜΕΣΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ μὲ τὸν σκοπὸν νὰ κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν, ἢ νὰ ἀναμιχθῇ εἰς τὸ παιγνίδι τῆς ἀνταγωνιζομένης ομάδος ἐν τῷ πεδίῳ αὐτῆς, καὶ ὅταν ἀκόμη ἢ σφαῖρα ἐγγίσῃ τὸ ἔδαφος.

15) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς, ὅταν ὀπισθο- φύλαξ τῆς ομάδος ταύτης «σκοτώσῃ» (ἄλλως λέγεται καμα- κώσῃ) τὴν σφαῖραν. Δηλαδή, ὅταν ὀπισθοφύλαξ τις τῆς βαλλούσης ομάδος τρέξῃ πλησίον τοῦ δικτύου καὶ κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν.

Σημείωσις.— Τὸ τοιοῦτον γίνεται διὰ νὰ περιορίσῃ τὴν τά- σιν παικτῶν τινων οἱ ὁποῖοι νομίζουν, ὅτι πρέπει αὐτοὶ νὰ ἔχουν μονοπώλιον τὸ παιγνίδι.

16) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς, ὅταν παίκτης αὐτῆς παίξῃ τὴν σφαῖραν, ἀφοῦ ἤδη πρὸ αὐτοῦ ἐπαίχθη ἐκ προθέ- σεως αὕτη τρεῖς φορές ὑπὸ τῶν συντρόφων του, ἢ καὶ αὐτοῦ, χωρὶς νὰ βληθῇ εἰς τὸ ΑΝΤΙΠΑΛΟΝ ΠΕΔΙΟΝ.

Σημείωσις.— Τοῦτο γίνεται, διὰ νὰ περιορισθῇ τὸ ἐξῆς κα- κόν: οἱ παῖκται τῆς αὐτῆς ομάδος κάμνουν πάσες ἀναμεταξύ των καὶ ὅταν νομίσουν καλόν, τότε καὶ μόνον θάλλουν τὴν σφαῖραν εἰς τὸ ΑΝΤΙΠΑΛΟΝ ΠΕΔΙΟΝ. Τὸ τοιοῦτον ὁμως δὲν ἐπιτρέπεται. π.

χ. ὁ Α παίκτης δύναται νὰ πασάρῃ τὴν σφαῖραν εἰς τὸν Β παί- κτην, τὸν σύντροφόν του, ὁ Β δύναται καὶ πάλιν νὰ πασάρῃ τὴν σφαῖραν εἰς τὸν Α, ἀλλ' ὁ Α δὲν ἔχει πλέον δικαίωμα νὰ πασάρῃ καὶ πάλιν τὴν σφαῖραν εἰς τὸν Β ἢ εἰς ἄλλον τινὰ παίκτην τῆς ὁ- μάδος του· τοῦναντίον ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ βάλῃ τὴν σφαῖραν εἰς τὸ ΑΝΤΙΠΑΛΟΝ ΠΕΔΙΟΝ. Ἐν συντόμῳ ἕκαστος παίκτης ὀ- φείλει νὰ ἐνθυμηταί τὸν ἐξῆς κανόνα, «μόνον τρεῖς φορές παίζεται ἢ σφαῖρα, ἔς τὴ τρίτην φορά ρίψε τὴ σφαῖρα ἔς τοὺς ἀντιπάλους».

17) Ἡ βάλλουσα ὁμάς χάνει τὸ δικαίωμα βολῆς, ὅταν παίκτης τις τῆς ομάδος ταύτης ἐπιβραδύνη τὸν ἀγῶνα κατ' ἐπανάληψιν.

18) Ἡ βάλλουσα ὁμάς παύει νὰ θάλλῃ, μόλις ὁ Διαιτητῆς ἀνα- φωνήσῃ «ἀλλαγὴ βολῆς!». Τότε ἢ ἄλλη ὁμάς κάμνει ἀλλαγὴν θέ- σεων ἐκ περιτροπῆς καὶ ἀναλαμβάνει τὸ δικαίωμα βολῆς.

19) Ἡ βάλλουσα ὁμάς κερδίζει πόντον (ἐπιτυχίαν), πλὴν τῆς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 κανόνος ὀριζομένης περιπτώσεως, καὶ ἀκόμη ὁσάκις ἢ δεχομένη τὴν σφαῖραν ὁμάς ὑποπέσῃ εἰς λάθος τι. Εἶναι δὲ τῶν δεχομένων τὴν σφαῖραν τὰ λάθη τὰ ἐξῆς:

Παράθεσις ὑπὸ τῶν δεχομένων τὴν σφαῖραν τοῦ κανόνος 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17.

20) Ὅταν δύο ἀντίπαλοι ταυτοχρόνως ὑποπέσουν εἰς ἓν λάθος, τότε ἢ βολῇ ἐπαναλαμβάνεται.

21) Ἡ σφαῖρα κτυπᾶται πρὸς οἰκονδήποτε διεύθυνσιν καὶ ὁ παί- κτης δύναται νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς τοῦτο οἰκονδήποτε μέλος τοῦ σώ- ματός του ἄνω τῶν ἰσχιῶν.

22) Πλὴν τῆς βολῆς, ἢ σφαῖρα ὅταν παίζεται δύναται νὰ ἐγγίσῃ τὸ δίκτυον, νὰ ὑπερβῇ αὐτὸ καὶ νὰ πέσῃ ἐντὸς τοῦ πε- δίου τῆς ἀντιπάλου ομάδος, χωρὶς τὸ τοιοῦτον νὰ εἶναι λάθος.

23) Πλὴν τῆς βολῆς, ἢ σφαῖρα δύναται νὰ πέσῃ ἐπάνω εἰς τὸ δίκτυον καὶ νὰ ἀνακτηθῇ ἐξ αὐτοῦ, ἀρκεῖ μόνον ὁ ἀνακτῶν αὐτὴν παίκτης νὰ μὴ ἐγγίσῃ εἰς τὸ δίκτυον, οὔτε νὰ συλλάβῃ (κρατήσῃ) αὐτὴν.

24) Παίκτης ὅστις ἐγγίζει τὴν σφαῖραν, ἢ τὸν ὁποῖον ἐγγίζει ἢ σφαῖρα, ὅταν αὕτη εὐρίσκεται ἐν παιδιᾷ (δηλ. ὅταν δὲν ἔχη κερ- δισθῇ πόντος, ἢ δὲν ἔχη σφυρίζῃ ὁ Διαιτητῆς διὰ ἀλλαγὴν) λογι- λεται ὅτι παίζει τὴν σφαῖραν.

25) Ἐπιβραδύνων παίκτης θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ Διαιτητοῦ ὁ παί-

κτης ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ βραδύνει τὸν ἀγῶνα διὰ τῆς διαγωγῆς του καὶ τοῦ τρόπου τοῦ παιζήματός του τιμωρεῖται δὲ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τοὺς κανόνας.

26) Πᾶς παίκτης ὅστις ἤθελεν ὑποπέσει εἰς ἓν τῶν κατωτέρω σφαλμάτων, δύναται νὰ ἀποπεμφθῇ τοῦ ἀγῶνος.

α') Ὅταν κατ' ἐπανάληψιν ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς κριτὰς ἐπικρίνων τὰς ἀποφάσεις των.

β') Ὅταν κάμνη προσβλητικὰς παρατηρήσεις περὶ τῶν κριτῶν.

γ') Ὅταν προσπαθῇ νὰ ἐπηρεάσῃ τὰς ἀποφάσεις τῶν κριτῶν.

δ') Ὅταν κάμνη προσβλητικὰς ἢ προσωπικὰς παρατηρήσεις περὶ τῶν ἀντιπάλων του.

27) Ὁ 25 κανὼν ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ἀναπληρωτὰς καὶ τοὺς προπονητὰς τοὺς ἐκτὸς τοῦ πεδίου.

28) Ὅμας ἀρνούμενη νὰ παίξῃ, ἀφοῦ διαταχθῇ ὑπὸ τοῦ Διαιτητοῦ χάνει τὸν ἀγῶνα.

29) Αἱ ἀποφάσεις τῶν κριτῶν περὶ γεγονότων εἶναι τελικαί.

30) Αἱ ἀποφάσεις τῶν κριτῶν περὶ τοῦ πνεύματος τῶν κανονισμῶν δύναται ἐν τούτοις νὰ συζητηθῶσιν ἀμέσως ἐπὶ τόπου ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν τῶν ομάδων.

31) Ὅταν δὲν ἐπέλθῃ πλήρης συμφωνία ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπεξήγησιν τοῦ πνεύματος τῶν κανονισμῶν, ἢ δὲ διαφορὰ θέλῃ προσαχθῇ εἰς ἀνωτέρους κριτὰς (ὀργανωτὰς κ.τ.λ.), ὁ Διαιτητὴς σημειώνει τὴν ὑποβληθεῖσαν ἐνστάσιν.

32) Ὁ ἀγὼν ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν παιγνιδίων.

33) ΝΙΚΗΤΡΙΑ τοῦ ἀγῶνος εἶναι ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία κερδίζει τὰ δύο παιγνίδια.

34) Κερδίζει τὸ ἐν παιγνίδιον ἡ ὁμάς ἐκείνη, ἡ ὁποία πρώτη κερδίζει 15 ἐπιτυχίας (πόντους).

35) Ἐὰν αἱ δύο ομάδες ἐν παιγνιδίῳ τινὶ εἶναι ἰσόπαλοι, ἢτοι ἢ μία κερδίσῃ 14 ἐπιτυχίας καὶ ἢ ἄλλη ὁμοίως 14, τότε, ἔνα ἢ μία ἐκ τῶν δύο ομάδων κερδίσῃ τὸ παιγνίδιον, πρέπει αὕτη νὰ κερδίσῃ δύο κατὰ συνέχειαν ἐπιτυχίας δηλαδὴ ἐντὸς τῆς αὐτῆς βολῆς του.

Σημειώσεις. — Ἐὰν π. χ. ἡ ὁμάς Α ἔχῃ 14 πόντους, ἐπίσης καὶ ἡ Β ἔχῃ 14 πόντους καὶ σερβίρῃ ἡ Α ὁμάς, πρέπει αὕτη τῶρα νὰ κερδίσῃ 2 ἀκόμη πόντους κατὰ συνέχειαν, διὰ νὰ κερδίσῃ

τὸ παιγνίδιον. Δηλ. νὰ κάμῃ 16 πόντους, χωρὶς νὰ χάσῃ. Ἄλλ' ἐὰν κερδίσῃ μίαν μόνον ἐπιτυχίαν δηλ. 14+1 καὶ χάσῃ, τότε σερβίρει ἢ ὁμάς Β. Ἄς ὑποθέσωμεν δέ, ὅτι ἡ ὁμάς Β δὲν κατώρθωσε νὰ κερδίσῃ καμμίαν ἐπιτυχίαν· τότε τὸ δικαίωμα βολῆς ἐπανέρχεται εἰς τὴν ὁμάδα Α. Ἡ ὁμάς Α εἶναι τῶρα ὑποχρεωμένη καὶ πάλιν νὰ κερδίσῃ 2 ἀκόμη κατὰ συνέχειαν πόντους, ἢτοι νὰ ἔχῃ ἐν ὄλῳ πόντους 14+1+2, διὰ νὰ κερδίσῃ τὸ παιγνίδιον, καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς. Οὕτως, ἐὰν ἡ μὲν ὁμάς Α εἰς ἐπτὰ διαφόρους βολὰς κατορθώσῃ νὰ κερδίσῃ 7 πόντους, χωρὶς νὰ κατορθώσῃ νὰ κερδίσῃ δύο κατὰ συνέχειαν βαθμούς, ἢ δὲ ὁμάς Β κερδίσῃ δύο πόντους εἰς δύο διαφόρους βολὰς, καὶ κατὰ τὴν ὀγδόην βολὴν κερδίσῃ δύο ἐπιτυχίας, τότε τὸ ἐπίσημον δελτίον τοῦ ἀγῶνος θὰ γράψῃ ὡς ἐξῆς: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ἢ Β ὁμάς 16—14 (18—21) [ἢτοι Β=14+1+1+2=18 καὶ Α=14+1+1+1+1+1+1+1=21].

36) Ἡ ὁμάς ἡ ὁποία χάνει τὸ παιγνίδιον ἔχει πρώτη δικαίωμα βολῆς εἰς τὸ ἐπόμενον παιγνίδιον.

37) Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου παιγνιδίου, ἀλλάσσουν πεδία.

38) Εἰς τὴν ἀρχὴν νέου παιγνιδίου οἱ παῖκται ἀλλάσσουν θέσεις, ἀφοῦ προηγουμένως γνωρίσωσι τὰς νέας των θέσεις εἰς τὸν Διαιτητὴν.

39) Ἄλλ' ἐὰν ὁ ἄνεμος, ὁ ἥλιος ἢ ἕτερόν τι ἐπηρεάξῃ τὸν ἀγῶνα κατὰ πολὺ, ὁ Διαιτητὴς δύναται νὰ κανόνισῃ ὥστε μόλις ἢ μία τῶν δύο ομάδων σημειώσῃ 8 πόντους, ἀμέσως νὰ γίνῃ ἀλλαγὴ πεδίου.

ΙΘΥΝΟΝΤΕΣ. — Ἰθύνοντες τῆς παιδιᾶς εἶναι εἰς Διαιτητὴς, ὁ γραμματεὺς καὶ δύο κριταί, οἱ ὀριοφύλακες (ἢ ἄλλως ἐλεγκταὶ τῶν ὀρίων).

ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ. — Ὁ Διαιτητὴς εἶναι ὁ διευθύνων τὴν παιδιάν, καὶ λαμβάνει θέσιν εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ δικτύου, οὕτως ὥστε νὰ ἐπιβλέπῃ καὶ τῶν δύο ομάδων τὰ ΠΕΔΙΑ. Τὰ δὲ καθήκοντά του εἶναι τὰ ἐξῆς:

α) Νὰ δίδῃ τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως.

β) Νὰ σφυρίζῃ διὰ νὰ σταματᾷ τὴν παιδιάν δι' ἐκάστην παρανομίαν, καὶ νὰ παραγγέλλῃ «ἀλλὰ γήν».

γ) Νὰ ἀποφασίζῃ πότε ἐπιτυγχάνεται βαθμός.

δ) Νά ἐπιβάλλη ποινάς δι' οἰονδήποτε παράβασιν τῶν κανονισμῶν.

ε) Νά ἀποκλείη τοῦ ἀγῶνος τοὺς παίκτας ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἤθελον παραβῆ τοὺς κανόνες 25, 26.

ς) Νά ἀποφασίξῃ δι' οἰονδήποτε ζήτημα μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν παρόντων κανόνων.

ζ) Νά ἀποφαίνεται διὰ τὴν πτώσιν τῆς σφαίρας ἐπὶ τῆς ἰδικῆς του πλευρᾶς ἐὰν αὕτη καλῶς ἔπεσεν ἢ οὐχί.

η) Νά ἐπιτρέπη εἰς ἀναπληρωτὴν, ὅπως ἀντικαταστήσῃ σύντροφόν του ἀποκλεισθέντα τοῦ ἀγῶνος ἢ καὶ ἀπλῶς ἀποσυρθέντα δι' οἰονδήποτε λόγον.

θ) Νά κρατῇ διὰ τοῦ Γραμματέως του σημειώσεις λεπτομερεῖς περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ἀγῶνος, ὡς δεικνύει ὁ κατωτέρω πίναξ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ. — Ὁ Γραμματεὺς δύναται νὰ βοηθήσῃ τὸν Διαιτητὴν καθ' οἰονδήποτε τρόπον, ὁ ὁποῖος προηγουμένως ἤθελεν ὀρισθῆ ὑπὸ τοῦ Διαιτητοῦ.

ΚΡΙΤΑΙ. — (Ἐλεγκταὶ ὀρίων ἢ ὀριοφύλακες) α) Τὸ κύριον καθήκον τῶν κριτῶν εἶναι νὰ παρατηρῶσι τὴν σφαῖραν, ἐὰν ἔπεσεν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῶν ὀρίων. Τοποθετοῦνται δὲ εἰς τὰς δύο γωνίας τὰς προκειμένας εἰς τὴν μεγάλην πλευρὰν τοῦ ΠΕΔΙΟΥ τὴν ἀπέναντι τοῦ Διαιτητοῦ, οὕτως ὥστε ἕκαστος ἐξ αὐτῶν νὰ ἐπιβλέπῃ τὰς δύο γραμμάς, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὰ σκέλη τῆς γωνίας εἰς τὴν ὁποίαν οὗτος ἵσταται. Φωνάζει δὲ ἕκαστος τούτων «καλῶς» ἢ «ἔξω». Εἶναι φανερόν ὅτι ὁ εἰς κριτῆς ἐποπτεύει τὴν μίαν ὁμάδα, καὶ ὁ ἕτερος τὴν ἄλλην.

β) Δι' οἰονδήποτε ζήτημα διὰ τὸ ὅποῖον ὁ Διαιτητῆς ἔχει ἀμφιβολίας, οἱ κριταὶ τῆ αἰτήσει αὐτοῦ ἐκθέτουν τὰς ἀντιλήψεις των.

γ) Οἱ κριταὶ λαμβάνουν ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν ἐκάστης ὁμάδος κατάλογον ἐμφαίνοντα τὴν σειρὰν τῆς ἀριθμητικῆς τάξεως, τὴν ὁποίαν οἱ παίκται θὰ ἀκολουθήσουν κατὰ τὴν βολὴν καὶ φροντίζουν περὶ τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τῆς σειρᾶς ταύτης.

δ) Οἱ κριταὶ προσέχουν ὅπως ἕκαστος παίκτης κατὰ τὰς ἀλλαγὰς ἐκ περιτροπῆς τηρήσῃ τὴν ἀρχικὴν του θέσιν ἐν τῇ ὁμάδι συμφώνως πρὸς τὸν κατάλογον, τὸ ὅποῖον ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος παρέδωκεν εἰς αὐτούς.

ΕΞΑΡΤΥΜΑΤΑ. — ΣΦΑΙΡΑ. Ἡ σφαῖρα εἶναι στρογγύλη μι-

κροτέρα τοῦ Basket ball, αἱ διαστάσεις ταύτης εἶναι: ἡ μὲν περιφέρεια οὐχὶ μικροτέρα τῶν 0,66 μ. καὶ οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν 0,68, τὸ δὲ βᾶρος οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν 248 γραμμαρίων καὶ οὐχὶ περισσώτερον τῶν 310 γραμμαρίων.

ΔΙΚΤΥΟΝ. — Τοῦτο εἶναι κατασκευασμένον, οὕτως ὥστε νὰ μὴ εἶναι δυνατόν νὰ διέρχεται ἀπὸ τὰ μάτια του ἢ σφαῖρα.

ΣΤΥΛΟΙ. — Τὸ δύκτυον ἀπλοῦται τεταμένον καὶ ἀπὸ τὰς 4 γωνίας αὐτοῦ καὶ προσδένεται ἐπὶ δύο στύλων ἐμπετηγμένων ἐντὸς τοῦ ἐδάφους καὶ ἐπὶ τῶν δύο ἄκρων τῆς ΜΕΣΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ τοῦ ΠΕΔΙΟΥ ἢ ἐπὶ τῆς νοητῆς προεκτάσεως ΑΥΤΗΣ.

ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ. Ἡ διδασκαλία τῆς παιδιᾶς ταύτης πρέπει νὰ γίνεται ὡς ἑξῆς:

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ καθέτως ἐπὶ τὰς δύο μεγάλας πλευρὰς αὐτῆς χαράσσομεν δύο εὐθείας εἰς ἀπόστασιν 5 βημάτων ἀπ' ἀλλήλων. Ὁ γυμναστὴς ἔπειτα συντάσσει ὄλους τοὺς μαθητὰς ἐπὶ δύο ζυγῶν καὶ ὀδηγεῖ ἕκαστον ζυγόν, οὕτως ὥστε νὰ ταχθῇ κατὰ μῆκος τῆς ἐτέρας τῶν δύο χαραχθειῶν εὐθειῶν. Οὕτως ἀμφότεροι οἱ ζυγοὶ εἶναι παρατεταγμένοι κατ' ἀντιζυγίαν καὶ εἰς ἀπόστασιν 5 βημάτων ἀπ' ἀλλήλων. Μετὰ ταῦτα δέ:

α) Ἐκ περιτροπῆς ἔρχεται ἕκαστος ἐπὶ τῆς χαραχθείσης γραμμῆς τῆς ὁμάδος του, κτυπᾷ τὴν σφαῖραν κατὰ τὸν τρόπον τοῦ σερβιρίσματος, καὶ προσπαθεῖ νὰ τὴν ἐκσφενδονίσῃ πέραν τῆς γραμμῆς τοῦ ἐτέρου ζυγοῦ, ὅσον τὸ δυνατόν μακρὰν.

β) Ἀφοῦ πάντες οἱ παίκται ἀσκηθῶσιν εἰς τοῦτο καλῶς, τότε πάντες τάσσονται κανονικῶς ἐντὸς τοῦ ΠΕΔΙΟΥ, ὡς δεικνύει τὸ προταχθὲν σχεδιαγράφημα, καὶ ἐκάστη ὁμάς ἀσκεῖται, πῶς οἱ παίκται τῆς νὰ διαβιβάξουν πρὸς ἀλλήλους τὴν σφαῖραν δι' ἐλαφρῶν κτυπημάτων πρὸς τὰ ἄνω, καὶ ἐν τέλει νὰ τὴν ρίπτουν ἐντὸς τοῦ ΠΕΔΙΟΥ τῆς ἀντιπάλου ὁμάδος.

γ) Ἀσκοῦνται πῶς νὰ κτυποῦν τὴν σφαῖραν ταυτοχρόνως καὶ διὰ τῶν δύο παλαμῶν. Ἰδίως ἔταν ἡ σφαῖρα εἶναι εἰς ὕψος ὑπὲρ ἀνω τῶν κεφαλῶν των, νὰ τείνουν, καὶ τὰς δύο χεῖράς των καὶ νὰ τὴν κτυποῦν διευθύνοντες ταύτην λοξῶς ἄνω πρὸς τὸ ἀντίπαλον στρατόπεδον. (Τοῦτο εἶναι τὸ ἄριστον κτύπημα). 2) Ὅταν ἡ σφαῖρα εὑρεθῇ εἰς ὕψος κατωτέρω τῆς κεφαλῆς τοῦ παίκτη, νὰ ἀσκήται ὁ παίκτης νὰ δύναται νὰ κτυπήσῃ αὐτὴν διὰ τῶν δύο χεῖρῶν του

κατ' εὐθείαν πρὸς τὰ ἄνω, ἵνα ἕτερος παίκτης σύντροφός του εὖρη τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὴν κτυπήσῃ καταλλήλως.

δ) Ἀσκοῦνται οἱ παίχται νὰ μὴ ἀπομακρύνεται ἕκαστος τῆς θέσεώς του, πλεόν τῆς μιᾶς προβολῆς καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις.

Πίναξ

Βαθμολογίας παικτῶν τῶν ομάδων

Ἐρυθρᾶς καὶ Κυανῆς

ΚΥΑΝΗ ᾽Ονοματεπώνυμον παικτῶν	1	2	3	4	ΕΡΥΘΡΑ ᾽Ονοματεπώνυμον παικτῶν	1	2	3	4	
	Ἀγγελακόπουλος Σωτήριος	II	0	I		0	Μελισσηγός Γε- ώργιος	0	II	0
Γαλάνης Εὐάγ- γελος	I	II	0	I	Μητροσύλης Πα- ναγιώτης	I	0	I	0	
Γιαννουλόπουλος Ἰωάννης	0	0	0	0	Παπαδάτος Ἰ- ναστάσιος	I	0	0	III	
Καραγιάννης Ἀντώνιος	III	0	0	0	Ρώτας Ἀριστεί- δης	II	I	0	0	
Καριμάλης Ἰω- άννης	0	III	I	I	Σκούρτης Χαρά- λαμπος	I	0	I	I	
Κουρεμέτης Ἰω- άννης	0	0	0	0	Μπαρδάκος Ἰ- αντώνιος	0	0	0	0	
	6	5	2	2	15	5	3	2	4	14

Κατὰ τὸν ἀνωτέρω πίνακα τὸ πρῶτον παιγνίδι ἐκέρδισεν ἡ Κυανῆ ὁμάς κερδίσασα 15 πόντους ἀπέναντι 14. Τοιαῦτα παιγνίδια πρέπει νὰ παιχθῶσι τρία. Ἡ ὁμάς δέ, ἡ ὁποία θὰ κερδίσῃ τὰ δύο, αὕτη θὰ εἶναι καὶ ἡ ΝΙΚΗΤΡΙΑ.

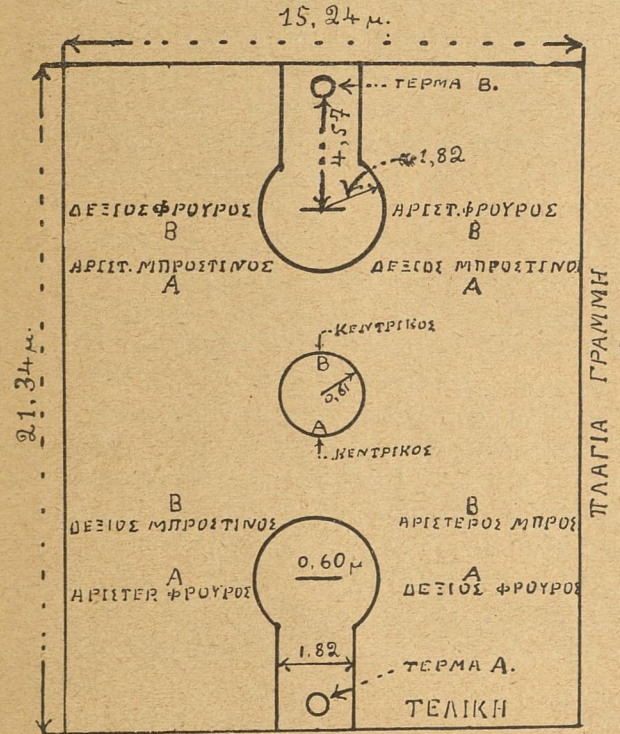
98. ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ (BASKET BALL) *

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ. — Ἡ παιδιὰ αὕτη ἤρχισε νὰ παίζε-
ται τὸ 1892. Ὡνομάσθη τοιοῦτοτρόπως, διότι δύο κάλαθοι ἐκ δι-
κτύων προσηρμοσμένων ἐπὶ σιδηρῶν στεφάνων χρησιμεύουν ὡς τέρ-

ματα, ἐντὸς τῶν ὁποίων αἱ ὁμάδες προσπαθοῦν νὰ ρίψουν τὴν σφαῖραν.

Ἡ παιδιὰ παίζεται ὑπὸ δύο ομάδων ἐκ πέντε παικτῶν ἑκάστη.

Ἐκάστη ὁμάς ἔχει ὡς ΣΚΟΠΟΝ νὰ ρίψῃ ἐντὸς τοῦ δικτύου τῆς ἄλλης τὴν σφαῖραν. Πλησίον ἑκάστου παίκτη ἴσταται ἄλλος

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ (BASKET BALL)

παίκτης τῆς ἀντιθέτου ὁμάδος, ΦΡΟΥΡΟΣ τῆς σφαίρας καλούμε-
νος, ὁ ὁποῖος προσπαθεῖ νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιτύχῃ
τὸν σκοπὸν του. Καὶ ὁ πρῶτος ὅμως παίκτης, ὅταν εὕρεθῃ εἰς πα-
ρομοίαν περίπτωσιν, χρησιμεύει ὡς ΦΡΟΥΡΟΣ ἀπέναντι τοῦ ἰδι-
κοῦ του ἀντιπάλου.

Ἐκαστον λάθος (foul) τιμωρεῖται μὲ ΕΛΕΥΘΕΡΑΝ ΒΟΛΗΝ
ὑπὲρ τῆς ἀντιπάλου ὁμάδος. Κατὰ ταύτην οἱ παίχται τῆς ἐνόχου

ὁμάδος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐμποδίσουν τὸν ρίπτοντα τὴν σφαῖραν εἰς τὸ καλάθι.

Ἡ παιδιὰ παίζεται ἐντὸς δύο χρονικῶν διαστημάτων διαρκείας ἐκάστου 20 πρώτων λεπτῶν τῆς ὥρας μὲ διάλειμμα 10 πρώτων λεπτῶν. Ἡ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ἄρα τῆς παιδιᾶς εἶναι 50 πρώτων λεπτῶν τῆς ὥρας συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ διαλείμματος.

Ἡ ὁμάς, ἡ ὁποία ἐντὸς 40 πρώτων λεπτῶν τῆς ὥρας ἤθελε κερδίσει περισσότερους πόντους, αὐτὴ εἶναι Ἡ ΝΙΚΗΤΡΙΑ.

Ἡ ΣΦΑΙΡΑ ἡ ὁποία χρησιμοποιεῖται κατὰ τὴν παιδιάν ταύτην εἶναι ἰδιαιτέρου τύπου· δηλ. μεγαλύτερα τῆς ποδοσφαίρας καὶ κατὰ τὰς συββάφας τῶν τεμαχίων αὐτῆς προεξέχουν ταῦτα καθ' ὄλον αὐτῶν τὸ μήκος.

ΠΕΔΙΟΝ.— Τὸ πεδίου ἐντὸς τοῦ ὁποίου παίζεται ἡ παιδιὰ, εἶναι ὀρθογώνιον παραλληλεπίπεδον περιοριζόμενον ὑπὸ τεσσάρων εὐθειῶν γραμμῶν, ΟΡΙΩΝ καλουμένων. Ἐκ τούτων αἱ μὲν δύο μεγαλύτεραι καλοῦνται ΠΛΑΓΙΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ ἢ ΓΡΑΜΜΑΙ ΜΗΚΟΥΣ, αἱ δὲ μικρότεραι καλοῦνται ΤΕΛΙΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ. Ἐκάστη δὲ τῶν γραμμῶν τούτων ἔχει πλάτος 0,05 μέτρου. Καὶ αἱ διαστάσεις τοῦ ΠΕΔΙΟΥ εἶναι αἱ ἑξῆς:

21,34 μ. × 15,24 μ. (70 πόδ. × 50 π.) αἱ καλύτεραι διαστάσεις.

27,43 μ. × 15,24 μ. (90 πόδες × 50 πόδες) τὸ maximum.

18,29 μ. × 10,67 μ. (60 πόδ. × 30 π.) τὸ minimum.

ΠΛΑΓΙΑΙ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ.— Αἱ ΠΛΑΓΙΑΙ γραμμαὶ χαράσσονται εἰς ἀπόστασιν 0,92 μ. περίπου ἀπὸ τοῦ τοίχου τοῦ γυμναστηρίου. Αἱ ΤΕΛΙΚΑΙ γραμμαὶ χαράσσονται ἀκριδῶς κάτω τοῦ σανιδώματος ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶναι προσηρμοσμένον τὸ καλάθι (Basket).

ΤΕΡΜΑΤΑ.— Ἀκριδῶς εἰς τὸ μέσον ἐκάστης τελικῆς γραμμῆς πρέπει νὰ στερεωθῇ τὸ καλάθι (basket) ΤΕΡΜΑ καλούμενον, οὕτως ὥστε νὰ ἀπέχη ἀπὸ τοῦ ἐδάφους 3,05 μ. Δηλαδή ἐπάνω εἰς σανίδωμα ἐπίπεδον πλάτους 1,83 καὶ ὕψους 1,21 καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ πλάτους τοῦ διδώνεται τὸ μεταλλινόν στεφάνι (τέρμα), οὕτως ὥστε ἀπὸ τὸ ἐπάνω του μέρος νὰ ἐξέχη τὸ σανίδωμα κατὰ 0,92 μ. Τὸ σανίδωμα δὲ τοῦτο εἶναι καρφωμένον ἐπάνω σὲ δύο καντρώνια στερεά, τῶν ὁποίων πάλιν οἱ πόδες ἐμπηγνύονται ἐντὸς τοῦ ἐδάφους ἀκριδῶς ἐπὶ τῆς ΤΕΛΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ καὶ τοιουτοτρόπως

ὀλόκληρον τὸ σανίδωμα μετὰ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ προσηρμοσμένου στεφανιοῦ μετὰ τοῦ δικτύου, ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ μίαν σημαίαν ἀναπεπταμένην εἰς τὸ κενόν.

ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΒΟΛΗΣ.— Εἰς ἀπόστασιν 4,57 μέτρων (15 ποδῶν) ἀπὸ τοῦ μέσου ἐκάστης τελικῆς γραμμῆς καὶ ἐντὸς τοῦ πεδίου τῆς παιδιᾶς χαράσσεται εὐθεῖα μήκους 0,61 (2 ποδῶν) παράλληλος πρὸς τὴν τελικὴν γραμμὴν, ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΒΟΛΗΣ καλουμένη.

ΧΩΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΒΟΛΗΣ.— Μὲ κέντρον τὸ μέσον ἐκάστης ΓΡΑΜΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΒΟΛΗΣ καὶ μὲ ἀκτῖνα 1,82 (6 ποδῶν) γράφομεν κύκλον. Εἰς ἀπόστασιν δὲ 0,91 μ. (3 ποδῶν) ἐκατέρωθεν τοῦ μέσου ἐκάστης τελικῆς γραμμῆς χαράσσομεν καθέτους ἐπὶ τὴν τελικὴν γραμμὴν. Καὶ τὰς καθέτους ταύτας προεκτείνομεν, μέχρις οὗ συναντήσουν τὴν περιφέρειαν τοῦ κύκλου τούτου. Ὁ χώρος δὲ ὁ περιλαμβανόμενος ὑπὸ τῶν δύο τούτων καθέτων καὶ τοῦ κύκλου εἰς τὸν ὁποῖον αἱ καθέτοι αὐταὶ καταλήγουν καλεῖται ΧΩΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΒΟΛΗΣ.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ.— Ἀκριδῶς εἰς τὸ κέντρον τοῦ ΠΕΔΙΟΥ χαράσσεται κύκλος ἀκτίνος 0,61 μ. (2 ποδῶν), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἡ σφαῖρα τίθεται εἰς ἐνέργειαν κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς παιδιᾶς.

Ὁ παίκτης τῆς ὁμάδος Α, ὅταν ὀμιλῇ περὶ τοῦ ἡμίσεος ΠΕΔΙΟΥ τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τὸν καλάθον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἡ ὁμάς του προσπαθεῖ νὰ ρίψη τὴν σφαῖραν, λέγει « π ρ ὸ ς τὰ ἐ π ἄ ν ω ». Οἱ μπροστινοὶ ἐπομένως παίχται τῆς ὁμάδος Α παίζουν πρὸς « τὰ ἐ π ἄ ν ω ». Ὁ παίκτης δὲ τῆς Α ὁμάδος λέγει « π ρ ὸ ς τὰ κ ἄ τ ω » ὅταν ὀμιλῇ περὶ τοῦ ἡμίσεος ΠΕΔΙΟΥ, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τὸν καλάθον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἡ ἀντίθετος ὁμάς, δηλ. ἡ ὁμάς Β προσπαθεῖ νὰ ρίψη τὴν σφαῖραν. Οἱ φρουροὶ ἐπομένως τῆς Α ὁμάδος συνήθως παίζουν ἐν τῷ πρὸς τὰ « κ ἄ τ ω » πεδίῳ ὡς πρὸς τὴν Α ὁμάδα.

Τὸν καλάθον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἡ ὁμάς προσπαθεῖ νὰ ρίψη τὴν σφαῖραν, τὸν ὀνομάζει τέρμα τῆς, ἂν καὶ τὸ τέρμα αὐτὸ τὸ προστατεύουν οἱ ἀντίπαλοί τῆς. Ἡ ὁμάς Α π. χ. ἔχει ὡς τέρμα τὸν καλάθον Β. Εἰς τὸν καλάθον τοῦτον ἡ ὁμάς Α ρίπτει τὰς ἐλευθέραις βολὰς τῆς.

ΟΜΑΔΕΣ.— Ἡ ὁμάς ἀποτελεῖται ἀπὸ 5 παίχτας: 2 μπροστι-

νούς, 1 κεντρικόν, και 2 φρουρούς. Οί παΐκται οὔτοι δύνανται νά τρέχουν πρὸς ἄλλας τὰς διευθύνσεις.

ΜΠΡΟΣΓΙΝΟΙ. — Οὔτοι πρέπει νά εἶναι εὐκίνητοι, ταχεῖς, και καλοὶ σκοπευταί, διότι εἰς αὐτοὺς συνήθως παρουσιάζεται ἡ εὐκαιρία νά ρίπτουν τὴν σφαῖραν. Πρέπει νά κατορθώνουν νά ξεφεύγουν ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους φρουρούς, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἴσταται πλησίον, και ἐπιτηρεῖ (μαρκάρει) τὸν μπροστινὸν ἀντίπαλόν του παίκτην προσπαθῶν νά τὸν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νά βάλῃ τὴν σφαῖραν ἐντὸς τοῦ καλάθου. Οἱ μπροστινοὶ παΐκται δὲν εἶναι ἀνάγκη νά εἶναι ὑψηλοί. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους μπροστινοὺς παίκτας ἦσαν μάλλον κοντοί.

ΦΡΟΥΡΟΙ. — Ὁ ΦΡΟΥΡΟΣ πρέπει νά εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν ὑψηλὸς και στιβαρὸς, ὥστε νά παρέχῃ ἐμπόδια εἰς τὸν ἀντίπαλόν του μπροστινόν. Ἐπίσης ὁ φρουρὸς πρέπει νά ἔχῃ τὴν ἰκανότητα νά ρίπτῃ τὴν σφαῖραν μακρὰν, ὥστε νά δύναται, ὁπόταν εὕρῃ τὴν εὐκαιρίαν νά ρίπτῃ αὐτὴν μέχρι τῆς ομάδος του.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΠΑΙΚΤΗΣ — Ὁ ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ παίκτης πρέπει νά εἶναι ὑψηλὸς και νά δύναται νά πηδᾷ ὑψηλά. Πρέπει νά συνδυάζῃ τὰ προσόντα και τοῦ μπροστινοῦ και τοῦ φρουροῦ. Αὐτὸς πρέπει νά ἔχῃ τὴν μεγαλύτεραν δύναμιν. Ὅταν εἰς ἀπὸ τοὺς παίκτας τῆς ομάδος του ἔχει τὴν σφαῖραν, ὁ ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ὀφείλει νά εὐρίσκειται πλησίον εἰς τοὺς μπροστινοὺς, ἔτοιμος νά πάρῃ τὴν σφαῖραν ἀπὸ τὸν σύντροφόν του και νά τὴν πασάρῃ εἰς ἄλλο μέλος τῆς ομάδος του, εὐρισκόμενον εἰς θέσιν κατάλληλον, ἐκ τῆς ὁποίας νά δύναται νά σκοπεύσῃ καλύτερον.

Ὅταν πάλιν ἡ σφαῖρα εὐρίσκειται εἰς χεῖρας παίκτη τῆς ἀντιπάλου ομάδος, ὁ ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ὀφείλει πάντοτε νά προσέχῃ νά τρέχῃ πλησίον εἰς τοὺς φρουροὺς τῆς ομάδος του, νά φέρῃ ἐμπόδια εἰς τὸν ἀντίπαλον παίκτην, ὃ ὁποῖος προσπαθεῖ νά εὕρῃ εὐκαιρίαν νά ρίψῃ τὴν σφαῖραν ἐντὸς τοῦ καλάθου. Ἐπίσης καθήκον τοῦ ΚΕΝΤΡΙΚΟῦ εἶναι νά ἀρπάξῃ τὴν σφαῖραν, ὅταν τοῦ εἶναι δυνατόν και νά τὴν ρίπτῃ εἰς τοὺς μπροστινοὺς παίκτας τῆς ομάδος του.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΙΚΟΙ. — Ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ἢ ἀτυχήματος, ἢ ὅταν δι' ἕνα οἰονδήποτε λόγον, ὁ ἀρχηγὸς τῆς ομάδος θέλῃ νά φέρῃ ἀναπληρωτικὸν παίκτην, εἰδοποιεῖ τὸν ἐπιθεωρητήν, ὃ ὁποῖος σταματᾷ τὴν παιδιάν. Πρὶν λάβῃ μέρος εἰς τὴν παιδιάν ὁ

ἀναπληρωτικὸς ὀφείλει νά ἀναφερθῇ εἰς τὸν διαιτητὴν και τοὺς μετρητὰς διὰ νά ἀναγνωρισθῇ ὑπ' αὐτῶν.

Παίκτης ἀποσυρόμενος τῆς παιδιᾶς δὲν δύναται νά λάβῃ μέρος βραδύτερον εἰς τὸν ἀγῶνα.

ΑΡΙΘΜΟΙ. — Εἰς τὰς ἐπισήμους παιδιὰς ὅλοι οἱ παΐκται φέρουν εἰς τὴν πλάτην ἀνὰ ἕνα ἀριθμόν. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος πρέπει νά ἔχῃ ὕψος 0,15 (6 δακτ.) τοῦλάχιστον, και πλάτος 0,025 μ. (1 δακτ.).

Η ΠΑΙΔΙΑ : — **ΕΚΛΟΓΗ ΤΕΡΜΑΤΟΣ.** — Ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς τῆς παιδιᾶς, ἡ ὁμάς τοῦ γυμναστηρίου ἐντὸς τοῦ ὁποίου διεξάγονται οἱ ἀγῶνες, ἀφίνει τὴν ξένην ὁμάδα νά ἐκλέξῃ πρώτην τέρμα. Κατὰ τὴν ἀρχὴν ὅμως τοῦ δευτέρου ἡμίσεος αἱ ὁμάδες πρέπει νά ἀλλάξουν τέρματα.

ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΘ' ΟΝ Η ΣΦΑΙΡΑ ΤΙΘΕΤΑΙ ΕΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ. — Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς παιδιᾶς και κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ δευτέρου ἡμίσεος και κατόπιν ἐπιτυχίας (τοποθετήσεως τῆς σφαίρας καθ' οἰονδήποτε ἐπιτρεπόμενον τρόπον ἐντὸς τοῦ καλάθου) και γενικῶς ὡσάντις ἡ σφαῖρα εἶναι ἐκτὸς παιδιᾶς (νεκρά), τότε ἡ σφαῖρα ἐπανατίθεται εἰς ἐνέργειαν ἐκ τοῦ κεντρικοῦ κύκλου, ὡς ἐξῆς :

Οἱ κεντρικοὶ παΐκται ἴστανται ἐντὸς τοῦ κύκλου ἀπέναντι ἀλλήλων· ἕκαστος τούτων εἶναι ἐστραμμένος πρὸς τὸ τέρμα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὀφείλει νά ρίψῃ τὴν σφαῖραν (πρὸς τὰ «ἐπάνω»), ἔχει τὴν μίαν χεῖρα ὀπίσω ἐπὶ τῶν νώτων του τοποθετημένην, τὴν δὲ ἄλλην ἀνυψωμένην. Ὁ ἐπιθεωρητὴς, ἀφοῦ ἀξακριβώσῃ ὅτι και αἱ δύο ὁμάδες εἶναι ἔτοιμοι, καθὼς ἐπίσης και ὁ διαιτητὴς, και τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, τότε προχωρεῖ πρὸς τὸν κεντρικὸν κύκλον. ἴσταται ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλον πλησίον τῶν κεντρικῶν παικτῶν και ρίπτει τὴν σφαῖραν ὑψηλά εἰς τὸν ἀέρα, οὕτως ὥστε νά πέσῃ μεταξὺ αὐτῶν, ταυτοχρόνως δὲ σφυρίζει, διὰ νά δηλωθῇ ὅτι ἡ παιδιὰ ἤρχισεν. Οἱ ἀντίπαλοι τότε πηδοῦν ὑψηλά και προσπαθεῖ ἕκαστος νά κτυπήσῃ τὴν σφαῖραν μετὴν ἀνυψωμένην χεῖρα και νά τὴν ρίψῃ εἰς ἕνα ἀπὸ τοὺς μπροστινοὺς τῆς ομάδος του. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ οὔτε ὁ εἰς, οὔτε ὁ ἄλλος κεντρικὸς παίκτης νά συλλάβῃ τὴν σφαῖραν πρὶν ἢ ἄλλος τις παίκτης συλλάβῃ αὐτήν.

ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΙΑ. — Ἄν εἰς ἐκ τῶν κεντρικῶν ρίψῃ τὴν σφαῖραν ἔξω τῶν ὀρίων, ἢ παιδιὰ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἀρχὴν. Ὅταν ἡ σφαῖρα πέσῃ ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια, τότε εἰς ἐκ τῆς ἀντιπάλου ὁμά-

δος ρίπτει αὐτὴν ἢ τὴν κυλίει εἰς τὸν σύντροφόν του ἀπὸ τοῦ σημείου, ἐξ οὗ ἡ σφαῖρα ἔπεσεν ἔξω. Ἐὰν δὲ ὁ ἐπιθεωρητὴς δὲν εἶναι βέβαιος, ποῖος ἐξέβαλε τὴν σφαῖραν ἀπὸ τῶν ὀρίων, τότε αὐτὸς ἐπαναθέτει τὴν σφαῖραν εἰς ἐνέργειαν ἀκριβῶς ἐκ τοῦ μέρους τῆς γραμμῆς τοῦ πεδίου, ἐξ οὗ ἐξεβλήθη.

ΣΤΑΜΑΤΗΜΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΑΣ. — Ὅταν δι' οἰονδήποτε λόγον σταματήσῃ ἡ παιδιά, τότε ξαναρχίζει, ἀφοῦ οἱ δύο ἀντίπαλοι παίζεται οἱ πλησιέστερον κείμενοι πρὸς τὴν σφαῖραν καταλάβουν καὶ πάλιν τὰς θέσεις, τὰς ὁποίας πρότερον εἶχον, καὶ τότε ὁ ἐπιθεωρητὴς ρίπτει μετὰ τῶν τὴν σφαῖραν.

Ὅταν δύο ἀντίπαλοι κρατοῦν τὴν σφαῖραν καὶ παλαίουν, ὁ ἐπιθεωρητὴς σταματᾷ τὴν παιδιάν καὶ ρίπτει τὴν σφαῖραν μετὰ τῶν δύο παικτῶν εἰς τὸ μέρος, ὅπου αὐτοὶ ἐστέκοντο τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκράτουν τὴν σφαῖραν.

ΠΑΣΣΑΡΙΣΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΧΩΡΗΣΙΣ ΤΗΣ ΣΦΑΙΡΑΣ. — Μόλις ἡ σφαῖρα τεθῆ εἰς ἐνέργειαν (ἐν παιδιᾷ), ἐκάστη ὁμάς προσπαθεῖ νὰ κρατῇ αὐτὴν εἰς τὴν κατοχὴν τῆς διὰ τῆς ταχείας διαβιάσεως (πασσαρίσματος) τῆς σφαίρας ὑπὸ τοῦ ἐνὸς μέλους τῆς ὁμάδος εἰς ἕτερον· τὸ πασσαρίσμα τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ ὡς ἑξῆς: ὁ κρατῶν τὴν σφαῖραν παίκτης δύναται στηριζόμενος ἐπὶ τῆς μιᾶς ἢ καὶ τῶν δύο του πτερνῶν νὰ στρέφεται περὶ ἑαυτὸν, μέχρις οὗ εὐρὴ τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν νὰ διαβιάσῃ εἰς ἕτερον σύντροφόν του τὴν σφαῖραν, δύναται ἐπίσης ὁ κρατῶν τὴν σφαῖραν νὰ κύψῃ καὶ νὰ πασάρῃ κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη του τὴν σφαῖραν εἰς ἕτερον μέλος τῆς ὁμάδος αὐτοῦ, ἢ νὰ πασάρῃ ρίπτων αὐτὴν εἰς ἕτερον σύντροφόν του ἐπάνω ἀπὸ τὰς κεφαλὰς τῶν ἀντιπάλων του, μετὰ τὸν σκοπὸν νὰ φθάσῃ πλησίον τοῦ ἰδικοῦ του τέρματος, καὶ ἐκεῖθεν εἰς ἐκ τῶν μπροστινῶν ἢ τῶν κεντρικῶν νὰ εὐρὴ κατάλληλον εὐκαιρίαν νὰ ρίψῃ αὐτὴν μέσα εἰς τὸ στεφάνι τοῦ καλάθου (εἰς τὸ τέρμα).

Ἡ σφαῖρα ρίπτεται κατὰ διαφόρους τρόπους: πρῶτος τρόπος εἶναι ἐκεῖνος, ὁ καὶ εὐχρηστότερος εἰς τοὺς ἀρχαίους, κατὰ τὸν ὅποιον δηλαδὴ ὁ παίκτης κρατεῖ τὴν σφαῖραν καὶ διὰ τῶν δύο χειρῶν του εἰς τὸ ὕψος τῶν γονάτων του, τὰ ὁποῖα τηρεῖ ἐλαφρῶς κεκαμμένα, καὶ ἐκεῖθεν τεντώνει τὸ σῶμά του καὶ ὑψώνων τοὺς βραχίονάς του ρίπτει ταυτοχρόνως τὴν σφαῖραν.

Δεύτερος τρόπος εἶναι ἐκεῖνος, κατὰ τὸν ὅποιον ὁ παίκτης κρα-

τεῖ τὴν σφαῖραν διὰ τῶν δύο χειρῶν του πρὸ τοῦ στήθους του μετὰ τὰ γόνατα ἐλαφρῶς κεκαμμένα. Καθὼς δὲ τεντώνει τὸ σῶμά του, κινεῖ συγχρόνως τοὺς βραχίονάς του πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ κάτω καὶ ρίπτει τὴν σφαῖραν πρὸς τὸν κάλαθον. Ὁ τρόπος οὗτος θεωρεῖται ὡς ἀποτελεσματικώτερος τρόπος βολῆς πρὸς τὸ τέρμα.

Τρίτος τρόπος πασσαρίσματος ἢ βολῆς τῆς σφαίρας εἰς τὸ στεφάνι τοῦ καλάθου (τέρμα) εἶναι νὰ κρατῇ ὁ παίκτης τὴν σφαῖραν διὰ τῶν δύο χειρῶν του ἐπάνω καὶ ὀπίσω ἀπὸ τὴν κεφαλὴν του, μετὰ τὸ σῶμα ἐλαφρῶς κεκαμμένον πρὸς τὰ ὀπίσω. Μετὰ τὸ τέντωμα δὲ τοῦ σώματος φέρει ταυτοχρόνως τοὺς βραχίονας πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ρίπτει τὴν σφαῖραν.

Ποικιλίαι τινὲς τῶν τριῶν τούτων κυριωτέρων τρόπων βολῆς τῆς σφαίρας δύναται νὰ παρουσιασθοῦν π. χ. ὅταν ὁ παίκτης ρίπτῃ τὴν σφαῖραν μόνον διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς του ἀντὶ καὶ τῶν δύο, ὅταν κρατῇ τὴν σφαῖραν ὑψηλὰ διὰ τῆς μιᾶς του χειρὸς, ἐνῷ ὀφείλει νὰ τὴν κρατῇ καὶ διὰ τῶν δύο χειρῶν του. Τοιαῦται βολαὶ διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς συνήθως δὲν παρουσιάζουν ἐπιτυχίας.

Οἱ πάσες καὶ τὸ ρίψιμον τῆς σφαίρας πρέπει νὰ γίνωνται ταχέως. Ὁ παίκτης δὲν πρέπει νὰ χρονοτριβῇ διὰ νὰ συλλάβῃ τὴν σφαῖραν καὶ νὰ τὴν ρίψῃ, διότι ὁ ἀντίπαλός του εὐρίσκει τότε καιρὸν νὰ τρέξῃ πλησίον του καὶ νὰ τοῦ φέρῃ ἐμπόδια εἰς τὸ ρίψιμον. Ἐξάσκησις εἰς τοὺς διαφόρους τρόπους τοῦ πασσαρίσματος καὶ τῆς βολῆς καθιστᾷ τὸν παίκτην ἱκανὸν νὰ τοὺς ἐκτελῇ εὐχερῶς καὶ μετ' ἀκριβείας.

Συνήθως ἡ πάσσα δὲν δύναται νὰ γίνῃ πολὺ ταχέως. Μετὰ τριῶν ταχύτητα ἀποφεύγει τις τὴν ἀποτυχίαν.

Τὸ ρίψιμον ἀπὸ τὰ κάτω πρὸς τὰ ἐπάνω εἶναι καλύτερον διὰ τὰς μικρὰς ἀποστάσεις.

Τὸ ρίψιμον ἀπὸ τὰ ἐπάνω καὶ μετὰ τὰς χεῖρας ἀνυψωμένας εἶναι καλύτερον διὰ τὰς μεγαλυτέρας ἀποστάσεις.

Τρόποι παιξίματος τῆς σφαίρας δὲν εἶναι μόνον οἱ πάσες καὶ τὸ ρίψιμον. Ὁ παίκτης δύναται κάλλιστα νὰ κυλίσῃ τὴν σφαῖραν ἢ νὰ τὴν κτυπήσῃ, ὅταν αὐτὴ εἶναι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, διὰ τῆς μιᾶς ἢ καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν.

ΓΚΕΑΙ (Dribbling).— Παίκτης κρατῶν τὴν σφαῖραν δὲν δύναται νὰ προχωρήσῃ περισσότερον τῶν δύο βημάτων, εἰς τὸ τρίτον

βήμα οφείλει να ρίψη ή να πασάρη ταύτην. Ἐπιτρέπεται ὁμως εἰς αὐτὸν νὰ προχωρή καὶ περισσότερον τῶν τριῶν βημάτων, εἰς τὴν ἑξῆς μόνον περιπτώσιν :

Ρίπτει ἐλαφρῶς τὴν σφαῖραν εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ αὕτη ἀναπηδᾷ (κάνει ΓΚΕΛΙ). Ἀκολούθως ἐξακολουθεῖ νὰ κτυπᾷ αὐτὴν μόνον διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς του καὶ νὰ κάνη ΓΚΕΛΙ, παίζων δὲ τὴν σφαῖραν κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἄνευ διακοπῆς προχωρεῖ μὲ αὐτὴν. Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ τρόπου τούτου τοῦ παιζήματος καὶ ὅταν πρόκειται νὰ πασάρη ἀμέσως τὴν σφαῖραν, ἢ νὰ σκοπεύσῃ τὸ τέρμα, ὁ παίκτης δύναται νὰ μεταχειρισθῇ καὶ τὰς δύο του χεῖρας. Ἐὰν τύχῃ νὰ κάμῃ χρήσιν καὶ τῶν δύο χειρῶν του ταυτοχρόνως, τότε πρέπει νὰ ρίψῃ τὴν σφαῖραν ἀμέσως εἰς ἓνα σύντροφόν του, ἢ νὰ τὴν ρίψῃ εἰς τὸ τέρμα, ἄλλως εἶναι λάθος (foul).

Ὁ παίκτης δύναται νὰ τριγυρίζῃ εἰς τὸ ἴδιόν μέρος ἐπὶ τόπου, ἐνῶ κρατεῖ τὴν σφαῖραν, χωρὶς νὰ προχωρή.

Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τρέχῃ μὲ τὴν σφαῖραν, νὰ τὴν λακτίζῃ, νὰ τὴν κτυπᾷ μὲ τὴν πυγμὴν του, ἢ νὰ τὴν κρατῇ μὲ ὅποιονδήποτε ἄλλο μέρος τοῦ σώματός του ἐκτὸς τῶν χειρῶν του, ἀκόμη καὶ ἂν ἀφίγη τὴν σφαῖραν νὰ ἐγγίξῃ ἐπάνω του, διὰ νὰ τὴν κρατῇ μὲ περισσότερο εὐκολίαν.

Δὲν ἐπιτρέπεται δύο παῖκται τῆς ἰδίας ομάδος νὰ ἐγγίζουσι τὴν σφαῖραν τὴν αὐτὴν στιγμὴν, καθ' ἣν εἰς παίκτης τῆς ἀντιπάλου ομάδος τὴν ἐγγίξει.

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς παίκτας νὰ κτυποῦν, νὰ σπρώχνουν, νὰ τραβοῦν ἢ νὰ κρατοῦν τὸν ἀντίπαλόν των, νὰ τὸν τραβοῦν ἀπὸ τὸ φόρεμα ἢ μὲ ὅιονδήποτε ἄλλον τρόπον διὰ νὰ τοῦ φέρουν ἐμπόδια μὲ τὰς χεῖρας. Ἀπαγορεύεται ἐπίσης νὰ σπρώχνουν μὲ τὸν ὤμον, νὰ κτυποῦν τὸν ἀντίπαλον τὴν στιγμὴν καθ' ἣν πρόκειται νὰ πασάρῃ τὴν σφαῖραν ἢ νὰ περιβάλλουν τὸ σῶμά του μὲ τὴν μίαν ἢ τὰς δύο των χεῖρας· τὸ τοιοῦτον καλεῖται «πιάσιμο» (holding). Ἐπιτρέπεται μόνον νὰ ἀρπάσῃ τις τὴν σφαῖραν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ κρατούντος αὐτὴν, ὥστε νὰ τὴν ρίψῃ.

Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ φέρῃ ἐμπόδιον εἰς παίκτην, ὁ ὁποῖος δὲν κρατεῖ τὴν σφαῖραν. Τὸ τοιοῦτον καλεῖται «φραγμός» (blocking).

ΤΟ ΡΙΨΙΜΟΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΡΜΑΤΟΣ.— Ὁ παίκτης πρέπει νὰ ἀσκηθῇ νὰ ρίπτῃ τὴν σφαῖραν ἀμέσως ἐντὸς τοῦ καλάθου

καὶ οὐχὶ νὰ κτυπᾷ αὕτη πρῶτον τὸ σανίδωμα καὶ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν πηδᾷ (κάνει γκέλι) πρὸς τὰ ὀπίσω νὰ πίπτῃ ἐντὸς τοῦ καλάθου. Τὸ τοιοῦτον εἶναι δυσκολώτερον. Ὁ καλύτερος τρόπος ρίψεως εἶναι νὰ ρίπτεται ἡ σφαῖρα ψηλοκρεμαστά, ὥστε νὰ πίπτῃ κατ' εὐθεῖαν ἐντὸς τοῦ καλάθου.

Ὁ παίκτης διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τέρμα, εἶναι προτιμότερον νὰ ρίπτῃ τὴν σφαῖραν ἀπὸ ὑψηλὰ καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὰ κάτω πρὸς τὰ ἄνω. Διότι ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει ὁ ἀντίπαλος εὐκολώτερον τὸν ἐμποδίζει.

Δὲν ἐπιτρέπεται παίκτης νὰ ἐγγίξῃ τὸ δίκτυον τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ σφαῖρα κτυπᾷ τὴν στεφάνην.

Ἐπίσης δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐγγίσῃ τις τὴν σφαῖραν τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν αὕτη εὐρίσκεται εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν.

Ἄν παίκτης ἐπιτύχῃ νὰ ρίψῃ τὴν σφαῖραν ἐντὸς τοῦ τέρματος, ἀλλὰ, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἔρριπτε τὴν σφαῖραν, ἐπάτει ἢ ὀπωσθήποτε ἤγγιξε τὸ ἔδαφος ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια τοῦ πεδίου, ἡ ἐπιτυχία του δὲν ὑπολογίζεται.

Ἄν παίκτης ἐπιτύχῃ νὰ ρίψῃ τὴν σφαῖραν ἐντὸς τοῦ τέρματος μετὰ παράθασιν κανόνος τινὸς τῆς παιδιᾶς ὑπὸ μέλους τῆς ομάδος του καὶ πρὶν σφυρίζῃ ὁ ἐπιθεωρητής, ἡ ἐπιτυχία του δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

ΤΙΜΩΡΙΑΙ: ΕΛΕΓΘΕΡΑΙ ΒΟΛΑΙ. — Ὅταν μία ομάδα παραβαίη τοὺς κανόνας τῆς παιδιᾶς, ὁ Ἐπιθεωρητής ἢ ὁ Διαιτητής σφυρίζει καὶ ἡ παιδιὰ σταματᾷ. Πρὸς τιμωρίαν δὲ τῆς ἐνόχου, ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ἀντίπαλον ομάδα νὰ ρίψῃ μίαν ἐλευθέραν βολὴν ἀπὸ τὴν γραμμὴν ἐλευθέρας βολῆς.

Ἐνῶ ὁ παίκτης ρίπτει ἐλευθέραν βολὴν, οὔτε οἱ σύντροφοι, οὔτε οἱ ἀντίπαλοί του δύναται νὰ πλησιάσουν εἰς τὸν χώρον ἐλευθέρας βολῆς. Ὁ ἐπιθεωρητής τοποθετεῖ τὴν σφαῖραν ἐπάνω εἰς τὴν γραμμὴν ἐλευθέρας βολῆς καὶ ἐντὸς δέκα δευτερολέπτων (10'), ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς τοποθετήσεως τῆς σφαίρας, ὁ παίκτης πρέπει νὰ τὴν ρίψῃ.

Ὁ παίκτης τὸν ὁποῖον ὁ ἀρχηγός του ἐκλέγει διὰ νὰ ρίψῃ τὴν ἐλευθέραν βολὴν, ἴσταται εἰς ἀπόστασιν τριῶν ἕως ἑξ δακτύλων (0,08 μ. ἕως 0,15 μ.) ὀπίσω ἀπὸ τὴν γραμμὴν ἐλευθέρας βολῆς μὲ τὸν ἓνα πόδα 0,30 μ. ἕως 0,60 μ. ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν ἄλλον, καὶ ρίπτει τὴν σφαῖραν πρὸς τὸ τέρμα.

Ἡ ἐπιτυχία δι' ἐλευθέρας βολῆς λογαριάζεται ὡς εἰς πόντος. Ἡ δὲ παιδιὰ μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν ἀρχίζει ἐκ νέου ἀπὸ τοῦ κεντρικοῦ κύκλου.

Ἄν ὅμως ἡ ἐλευθέρα βολὴ ἀποτύχη, δηλαδή ἡ σφαῖρα δὲν πέσῃ ἐντὸς τοῦ καλάθου, τότε ἡ παιδιὰ ἐξακολουθεῖ· δηλ. οἱ παῖκται προσπαθοῦν νὰ ἀρπάσουν τὴν σφαῖραν κ. λ. π. Ἐν τοιαύτῃ ὁμῶς περιπτώσει οἱ παῖκται δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ εἰσέρχωνται ἐντὸς τοῦ χώρου ἐλευθέρας βολῆς, πρὶν ἢ ἡ σφαῖρα κτυπήσῃ τὸν κάλαθον ἢ τὸ σανίδωμα.

Ἐὰν εἰς παίκτης τῆς μιᾶς ομάδος καὶ εἰς τῆς ἐτέρας παραβῶσι τοὺς κανόνας ταυτοχρόνως, τιμωροῦνται καὶ αἱ δύο ομάδες καὶ ἔχουν καὶ αἱ δύο τὸ δικαίωμα νὰ ρίψουν ἀπὸ μίαν ἐλευθέραν βολὴν ἐκάστη. Μετὰ τὸ τέλος δὲ τῆς δευτέρας βολῆς ὁ ἐπιθεωρητὴς πρέπει νὰ θέσῃ τὴν σφαῖραν εἰς ἐνέργειαν, ὅπως καὶ ἐν ἀρχῇ τῆς παιδιᾶς.

Ἐὰν μία ομάδα παραβῇ τοὺς κανόνας δὶς, ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ἄλλην ομάδα νὰ ρίψῃ δύο ἐλευθέρας βολὰς. Ὁ παίκτης, ὁ ὁποῖος ρίπτει τὴν πρώτην βολὴν, δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ρίψῃ παρὰ μόνον μίαν φοράν. Ἐκεῖνος ὅμως, ὁ ὁποῖος ρίπτει τὴν δευτέραν, δύναται, ἂν ἀποτύχη τὴν πρώτην φοράν, νὰ δοκιμάσῃ καὶ ἐκ δευτέρου. Μετὰ τὸ τέλος δὲ τῆς δευτέρας βολῆς ἐν περιπτώσει ἐπιτυχίας ὁ ἐπιθεωρητὴς θέτει εἰς ἐνέργειαν τὴν σφαῖραν ἐκ τοῦ κεντρικοῦ κύκλου, ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς παιδιᾶς.

Οἱ παῖκται δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐνοχλήσουν τὸν ἀντίπαλόν των τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν προσπαθεῖ νὰ ρίψῃ τὴν ἐλευθέραν βολὴν.

Ὁ παίκτης, ὁ ὁποῖος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρας βολῆς, πρέπει νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ ἐπιτύχῃ νὰ ρίψῃ τὴν σφαῖραν εἰς τὸ τέρμα. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ νὰ προχωρήσῃ ἔμπρὸς ἀπὸ τὴν γραμμὴν ἐλευθέρας βολῆς, πρὶν ἢ ἡ σφαῖρα πέσῃ ἐπὶ τοῦ καλάθου ἢ τοῦ σανιδώματος.

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ. — Νὰ εἰσθε πάντοτε μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων σας καὶ τοῦ τέρματός των, ὅταν ἡ ομάδα των κατέχη τὴν σφαῖραν. Νὰ προτιμᾶς πάντοτε νὰ ρίπτῃς τὴν σφαῖραν ὑψηλὰ ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ συντρόφου σου καὶ ὄχι χαμηλὰ.

Νὰ πασσάρῃς τὴν σφαῖραν πάντοτε κατὰ μέτωπον τοῦ συντρόφου σου. Ποτὲ μὴ κάμνης τὴν σφαῖραν νὰ ἀναπηδᾷ ἐπὶ τοῦ ἐδά-

φους κτυπῶν αὐτὴν ἐλαφρῶς μὲ τὴν χεῖρα, ὅταν εὐρίσκεισαι κάτω ἀπὸ τὸ δίκτυον τῶν ἀντιπάλων σου. Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου παίζει τις μὲ τὴν σφαῖραν, ὅταν εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴν ζώνην τοῦ κινδύνου.

ΕΛΙΓΜΟΙ. — Καλῶς διωργανωμένη ὁμάς γυμνάζεται νὰ ἐκτελῇ διαφόρους κινήσεις τὴν ὥραν κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ μέλη τῆς διαβιάζουν τὴν σφαῖραν τὸ ἐν εἰς τὸ ἄλλο καὶ κατορθώνει τοιοῦτοτρόπως νὰ διαβιάζῃ ἕκαστος τὴν σφαῖραν εἰς σύντροφόν του, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς κατάλληλον θέσιν διὰ νὰ σημαδεύσῃ τὸ τέρμα. Μεγάλῃ ἄσκησις καθιστᾷ τὸν παίκτην ἱκανὸν νὰ ἐνοῇ πότε οἱ σύντροφοί του θὰ εὐρίσκωνται εἰς διαφόρους θέσεις καὶ νὰ διαβιάζῃ τὴν σφαῖραν εἰς τὸν παίκτην, τὸν ὁποῖον πρέπει.

Ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παιδιᾶς ὁ κεντρικὸς παίκτης ποιῶν ὠρισμένον σύνθημα δίδει εἰς τοὺς συντρόφους του νὰ ἐνοήσουν εἰς ποῖαν διεύθυνσιν σκοπεύει νὰ ρίψῃ τὴν σφαῖραν. Κίνημα π. χ. τοῦ δεξιῦ βραχίονος, τὸ ὁποῖον νὰ φαίνεται ἐντελῶς ἀθῶον, δύναται νὰ καταστήσῃ γνωστὸν εἰς ἄλλην τὴν ομάδα, ὅτι ὁ κεντρικὸς παίκτης θὰ προσπαθῆσῃ νὰ ρίψῃ τὴν σφαῖραν εἰς τὸν δεξιὸν μπροστινὸν παίκτην. Ἐν τῷ μεταξύ ὁ κεντρικὸς παίκτης τρέχει πρὸς τὸ τέρμα, ὁ δεξιὸς μπροστινός του τοῦ πασσάρει ταχέως τὴν σφαῖραν, καὶ αὐτὸς σημαδεύει τὸ τέρμα. Ἐν περιπτώσει τοιοῦτου ἐλιγμοῦ τῆς ομάδος, ἕκαστος τῶν παικτῶν τῆς ομάδος δύναται νὰ ἐκμάθῃ πολλοὺς τοιοῦτου εἶδους ἐλιγμοὺς καὶ νὰ τοὺς ἐκτελῇ κατὰ τὰ διάφορα στάδια τῆς παιδιᾶς, οὕτως ὥστε συχνάκις νὰ φέρῃ ομάδα ὀλιγώτερον γυμνασμένην εἰς ἀμνηχανίαν.

ΕΞΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ. — Ἡ σφαῖρα εἶναι ἔξω τῶν ὀρίων, ὅταν εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ ἔξω τῶν ὀρίων χώρου, ἢ ὅταν εὐρίσκεται εἰς τὰς χεῖρας παίκτη, τοῦ ὁποῖου ὁ εἰς ἢ καὶ οἱ δύο πόδες πατοῦν τὸν ἔξω τῶν ὀρίων χώρον.

Ἐὰν ἡ σφαῖρα πέσῃ ἔξω τῶν ὀρίων, ἀλλὰ ἀναπηδῶσα ξαναπέσῃ ἐντὸς τοῦ πεδίου, ἡ παιδιὰ ἐξακολουθεῖ.

Ὅταν ἡ σφαῖρα εἶναι ἔξω τῶν ὀρίων, ὁ ἐπιθεωρητὴς σφυρίζει καὶ δίδει τὴν σφαῖραν εἰς τὴν ἀντίπαλον ομάδα ἐκείνης, ἢ ὁποία ἐῤῥίψεν αὐτὴν ἔξω. Εἰς ἐκ τῶν παικτῶν τότε τῆς ομάδος, ἢ ὁποία δικαιούται νὰ πάρῃ τὴν σφαῖραν, προχωρεῖ ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια, ἵσταται ἔξωθεν τῶν ὀρίων εἰς τὸ μέρος ἀκριβῶς τῆς γραμμῆς, ἀπὸ τὸ

ὅποιον ἢ σφαῖρα διήλθε, καὶ χωρὶς νὰ πατῇ ἐπὶ τῆς γραμμῆς τὴν ῥίπτει εἰς τινὰ σύντροφόν του, ἐντὸς 3'' (ἢ κατὰ τινὰς 5'').

Ἄν ὁ ἐπιθεωρητῆς δὲν εἶναι βέβαιος ποῖα ἀπὸ τὰς δύο ομάδας ἔβριψε τὴν σφαῖραν ἔξω, τότε ῥίπτει τὴν σφαῖραν μεταξὺ δύο ἀντιπάλων παικτῶν.

Παραβαίνει τοὺς κανόνας τῆς παιδιᾶς, ὅστις σκοπίμως ἤθελε τρέξει, μὲ τὴν σφαῖραν εἰς τὰς χεῖρας, ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια, ἢ δι' οἴου-δήποτε ἄλλου τρόπου ἤθελε ῥίψει τὴν σφαῖραν ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια.

Παίκτης εἰς τὸν ὅποιον ἐδόθη ἡ σφαῖρα, ὅταν αὕτη ἐξηλθεν ἀπὸ τὰ ὄρια, δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ πεδῖον, πρὶν ἢ πασά-ρη τὴν σφαῖραν εἰς ἕνα τῶν συντρόφων του. Εἶναι βεβαίως συμ-φέρον εἰς τὴν ομάδα του νὰ ῥίψῃ τὴν σφαῖραν εἰς σύντροφόν του, ὁ ὁποῖος νὰ εὐρίσκεται μακρὰν ἀπὸ ἀντιπάλους. Ὁ παίκτης οὗτος ὁ ὁποῖος ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν τὴν ἐκτὸς τῶν ὀρίων σφαῖραν δὲν ἐπι-τρέπεται νὰ τρέξῃ ἐντὸς τοῦ ὀρθογωνίου, ἢ νὰ παίξῃ μὲ τὴν σφαῖ-ραν, πρὶν ἢ ἄλλος παίκτης ἐγγίσῃ αὐτήν.

Οὐδεὶς ἐπιτρέπεται νὰ φέρῃ ἐμπόδια εἰς παίκτην κρατοῦντα τὴν ἐκτὸς τῶν ὀρίων σφαῖραν. Δὲν δικαιούται ἕμως ὁ παίκτης οὗτος νὰ κρατήσῃ τὴν σφαῖραν περισσότερον τῶν τριῶν δευτερολέπτων (ἢ κατ' ἄλλους τῶν πέντε).

ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΙΑΙ

ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΙΞΙΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΣΦΑΙΡΑΣ

(Τεχνικὰ λάθη).

ΠΑΡΑΝΟΜΙΑ

Λάκτισμα ἢ κτύπημα τῆς σφαίρας μὲ τὴν πυγμὴν. Τρέξιμον τοῦ παίκτη μὲ τὴν σφαῖραν εἰς τὰς χεῖρας. Ἐξ-αίρεσις γίνεται μόνον ὅταν τὸ τρέξιμον αὐτὸ ὀφείλεται εἰς φόραν, τὴν ὁποίαν εἵχε πάρει ὁ παίκτης προηγουμένως. Ὁ παίκτης ἔχει δικαίωμα νὰ τριγυρίζῃ εἰς τὸ ἴδιον μέρος, χωρὶς νὰ προχωρῇ.

Χρήσις καὶ τῶν δύο χειρῶν περισ-σότερον ἀπὸ μίαν φοράν, κατὰ τὴν

ΤΙΜΩΡΙΑ

Ἐλευθέρα βολή.

»

ΠΑΡΑΝΟΜΙΑ

ὄραν κατὰ τὴν ὁποίαν κτυπᾷ τις τὴν σφαῖραν ἐλαφρῶς καὶ τὴν κάμνει νὰ ἀναπηδᾷ, νὰ κάμνῃ γκέλι (drib-bling). Ἐκτὸς ἐὰν ἡ σφαῖρα ῥιφθῇ ἀμέσως εἰς ἄλλον παίκτην ἢ εἰς τὸ τέρμα.

ΤΙΜΩΡΙΑ

Ἐλευθέρα βολή.

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΑΙΚΤΩΝ

(Προσωπικαὶ παρανομίαι. Διὰ τέσσαρας τοιαύτας παρανομίας ὁ παίκτης ἀποκλείεται).

Τράβηγμα, κράτημα, ἢ σπρώξιμον ἀντιπάλου.

Ἐλευθέρα βολή. Μετὰ τοιαύτην παρανομίαν ὁ ἐπι-θεωρητῆς δύναται νὰ ἀπο-κλείσῃ τὸν παίκτην.

Παρεμβολὴ ἐμποδίων εἰς παίκτην, ὁ ὁποῖος δὲν κρατεῖ τὴν σφαῖραν (Φραγμὸς = blocking). Χρήσις τῶν χειρῶν ἢ τῶν βραχιόνων ἀπὸ παί-κτην διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἀντίπαλόν του νὰ προχωρήσῃ.

Ἐλευθέρα βολή κλπ. ὡς καὶ προηγουμένως.

Τράβηγμα ἀπὸ τὸ φόρεμα. Ἐπί-θεσις τρίτου παίκτη τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν δύο ἄλλοι κρατοῦν τὴν σφαῖραν.

»

ΒΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΤΕΡΜΑ

(Προσωπικαὶ παρανομίαι. Διὰ τέσσαρας τοιαύτας παρανομίας ὁ παίκτης ἀποκλείεται τῆς παιδιᾶς).

Τράβηγμα, σπρώξιμον ἢ ὁποιο-νήποτε ἄλλο κακὸν φέριμον πρὸς παίκτην, ὁ ὁποῖος βάλλει πρὸς τὸ τέρμα.

Δύο ἐλεύθεραι βολαί.

Ἵπερβολικὴ σκαιοτήτης πρὸς παί-κτην, ὁ ὁποῖος βάλλει πρὸς τὸ τέρμα.

Ἄν ὁ παίκτης κατορθώσῃ νὰ ῥίψῃ τὴν σφαῖραν εἰς τὸν

ΠΑΡΑΝΟΜΙΑ

Ἄγχισμα τοῦ δικτύου ἢ τῆς σφαίρας ὑπὸ ἀντιπάλου, τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ σφαῖρα ἐγγίζει τὸ σιδερένιο στεφάνι τοῦ καλάθου.

Παίκτης εἰς τὸν ὁποῖον ἐπετράπη νὰ ρίψῃ ἐλευθέραν βολήν, παραβαίνει τοὺς κανόνας, ἂν πατήσῃ ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν γραμμὴν ἐλευθέρας βολῆς (ἢ ὁποία εἶναι χαραγμένη 15 πόδας μακρὰν ἀπὸ τὸ τέρμα), πρὶν ἢ σφαῖρα πέσῃ ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τοῦ δικτύου.

Παίκτης εἰς τὸν ὁποῖον ἐπετράπη ἐλευθέρα βολή, παραβαίνει τοὺς κανόνας, ἂν, ἀντὶ νὰ προσπαθήσῃ νὰ ρίψῃ τὴν σφαῖραν ἀπονηρεύτως ἐντὸς τοῦ καλάθου, τὴν ρίψῃ κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ πέσῃ εἰς τὰς χεῖρας ἑνὸς συντρόφου του.

Παραβαίνει τοὺς κανόνας ὁ παίκτης, ὁ ὁποῖος ἵσταται ἐντὸς τοῦ χώρου ἐλευθέρας βολῆς, ἢ πατεῖ, ἐπάνω εἰς τὰς γραμμάς του (ἢ ἐνοχλεῖ τὸν παίκτην), πρὶν ἐγγίσει ἢ σφαῖρα εἰς τὸν κάλαθον.

ΤΙΜΩΡΙΑ

κάλαθον, καὶ ἡ ἐπιτυχία ὑπολογίζεται καὶ εἰς τὴν προσβληθεῖσαν ὁμάδα χαρίζονται δύο ἀκόμη ἐλεύθερα βολαί.

Μία ἐλευθέρα βολή. (Ἡ παρανομία αὕτη θεωρεῖται τεχνική).

Τοιοῦτος τρόπος δὲν ὑπολογίζεται. Ἄν πάλιν ὁ παίκτης δὲν ἐπιτύχῃ, ἢ παιδιὰ παύει διὰ μίαν στιγμὴν. Ὁ ἐπιθεωρητὴς λαμβάνει τὴν σφαῖραν καὶ ρίπτει ἀπὸ τοῦ κεντρικοῦ κύκλου, ὅπως ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παιδιᾶς.

Μία ἐλευθέρα βολή.

Ἄν ἡ ἀντίπαλος ὁμάς προσβάλῃ τὸν παίκτην, ὁ ὁποῖος βάλλει τὴν σφαῖραν εἰς τὸ τέρμα, τότε αὐτὸς δικαιούται νὰ βάλῃ καὶ δευτέραν φοράν, ἂν ἡ πρώτη του βολὴ ἀπέτυχεν. Ἄν ὁ μὴ ἢ πρώτη του βολὴ ἐπέτυχεν, τότε αὕτη ὑπολογίζεται. Ἄν δέ, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τὸν ἐνοχλεῖ, εἶναι μέ-

ΠΑΡΑΝΟΜΙΑ

Παραβαίνει τοὺς κανόνας ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ρίπτει τὴν σφαῖραν ἐντὸς τοῦ δικτύου μετὰ παράθασιν κανόνος καὶ προτοῦ ὁ ἐπιθεωρητὴς λάβῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ σφυρίξῃ.

ΕΠΙΒΡΑΔΥΝΣΙΣ-ΑΡΓΟΠΟΡΙΑ-ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΙΣ
Η ΣΦΑΙΡΑ Ἡ Ο ΠΑΙΚΤΗΣ ΕΞΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ

Παραβαίνει τοὺς κανόνας ὁ παίκτης, ὁ ὁποῖος ἐνῶ κρατεῖ τὴν σφαῖραν ἐξέρχεται σκοπίμως ἀπὸ τὰς γραμμάς τῶν ὀρίων τοῦ ΠΕΔΙΟΥ, μετὸν ἓνα ἢ τοὺς δύο του πόδας.

Παραβαίνει ἐπίσης τοὺς κανόνας ὁ παίκτης, ὁ ὁποῖος κρατεῖ τὴν σφαῖραν περισσότερον ἀπὸ πέντε δευτερόλεπτα (ἢ κατὰ τινὰς τρία μόνον δευτερόλεπτα).

Παραβαίνει τοὺς κανόνας ὁ παίκτης, εἰς τὸν ὁποῖον δίδεται ἡ σφαῖρα, ἢ ὁποία ἐξῆλθε τῶν ὀρίων, ἐὰν οὗτος διαβῇ τὰ ὄρια τοῦ ΠΕΔΙΟΥ καὶ εἰσέλθῃ ἐντὸς αὐτοῦ, πρὶν ρίψῃ τὴν σφαῖραν.

Παρενόχλησις παίκτη, ὁ ὁποῖος ρίπτει τὴν σφαῖραν, ἐνῶ οὗτος ἵσταται ἔξω τῶν ὀρίων, πρὶν ἢ ἡ σφαῖρα διέλθῃ τὰ ὄρια, θεωρεῖται παρανομία.

Διὰ νὰ ρίψῃ τὴν σφαῖραν, ἐνῶ εὐρίσκεται ἔξω τοῦ ΠΕΔΙΟΥ ὁ παίκτης,

ΤΙΜΩΡΙΑ

λος τῆς ὁμάδος του, ἢ ἐπιτυχία του δὲν ὑπολογίζεται καὶ ἡ παιδιὰ συνεχίζεται ἄνευ διακοπῆς.

Ἡ ἐπιτυχία δὲν ὑπολογίζεται.

Ἡ σφαῖρα δίδεται τότε εἰς τὴν ἀντίπαλον ὁμάδα.

Ἡ σφαῖρα δίδεται εἰς παίκτην τῆς ἀντιπάλου ὁμάδος.

»

Ἐλευθέρα βολή.

Ἡ σφαῖρα δίδεται εἰς παίκτην τῆς ἀντιπάλου ὁμάδος.

ΠΑΡΑΝΟΜΙΑ

πρέπει οὗτος νὰ σταθῆ εἰς τὸ μέρος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον διήλθεν ἡ σφαῖρα. Δὲν τοῦ εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ τρέξῃ ἐντὸς τοῦ ΠΕΔΙΟΥ, ἢ νὰ παίξῃ μὲ τὴν σφαῖραν τὴν ὁποῖαν ἐρρίψεν, ἂν πρῶτον ἄλλος τις παίκτης δὲν τὴν ἐγγίση.

Ἐπίμονος ἢ σκόπιμος ἐπιβράδυνσις τῆς παιδιᾶς.

Παραβαίνει τοὺς κανόνας ἢ ὁμάς, ἢ ὁποῖα δὲν παρουσιάζεται ἢ ἀρνεῖται νὰ παίξῃ, ἂν καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Ἐπιθεωρητὴν τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας.

Παραβαίνει τοὺς κανόνας ἢ ὁμάς, ἂν, ἀφοῦ ὁ Ἐπιθεωρητὴς κηρύξῃ τὴν ἔναρξιν τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ ἀγῶνος, ἀργοπορήσῃ περισσότερο τοῦ ἐνὸς λεπτοῦ τῆς ὥρας.

Ἀπαγορεύεται εἰς παίκτην νὰ λαμβάνῃ ὁδηγίας ἀπὸ οἰονδήποτε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παιδιᾶς.

ΤΙΜΩΡΙΑ

Μία ἐλευθέρη βολή.

Ἐλλείπει ἄλλης ἀντιπάλου τὴν παιδιὰν κερδίζει ἢ ἀντίθετος ὁμάς.

Ἡ παιδιὰ ἀρχίζει, ὡς ἐάν καὶ αἱ δύο ομάδες εὑρίσκοντο εἰς τὰς θέσεις των.

Μία ἐλευθέρη βολή.

Ἡ παιδιὰ παίζεται εἰς δύο χρονικὰ διαστήματα διαρκείας 20' λεπτῶν ἕκαστον. Μετὰ τὸ πρῶτον μέρος τῆς παιδιᾶς γίνεται διαλείμμα 10' λεπτῶν. Ὅταν ὅμως οἱ παῖκται εἶναι μικροί, καλὸν εἶναι νὰ γίνεται μία μικρὰ διακοπὴ 2 λεπτῶν, εἰς τὸ μέσον ἐκάστου ἡμίσεος τῆς παιδιᾶς. Τὸ τέρμα ὅμως, ὅταν γίνωνται τοιαῦται διακοπαί, δὲν ἀλλάσσει· οἱ παῖκται μένουσιν εἰς τὰς θέσεις των· οὔτε ἐπιτρέπεται νὰ δώσῃ ὁ εἰς ὁδηγίας εἰς τὸν ἄλλον.

Ἐν τῷ πίνακι, ὁ ὁποῖος παρατίθεται κατωτέρω, σημειοῦνται καθαρῶς ὅλοι οἱ πόντοι. Εἶναι ὁ ἀπλούστερος τρόπος, διὰ νὰ κρατῆ

Ο Μ Α Σ ΜΟΝ. ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ	ΠΡΩΤΟΝ ΗΜΙΣΥ		ΔΕΥΤΕΡ. ΗΜΙΣΥ	
	Ἐπιτυχία	Παρανομ.	Ἐπιτυχία	Παρανομ.
Ἰωσήφ Δημήτριος	+		+	+
Κοτίνης Μιλτιάδης	⊕⊕⊕	ρ ¹	⊕⊕	
Μπασιάκος Εὐάγγελος	+	ρ ¹		ρ ²
Μπερδέκας Ἀργύριος			+	ρ ¹
Χουβαρδᾶς Μιχαήλ		+		
	8		7	

τις τὸν λογαριασμὸν τῶν ἐπιτυχιῶν καὶ ἀποτυχιῶν. Φαντασθῆτε, ὅτι ἡ ὁμάς τοῦ Μονοταξίου Διδασκαλείου Ἀθηνῶν παίζει μὲ τὴν ὁμάδα τοῦ Μαρασιεῖου Διδασκαλείου Ἀθηνῶν. Ἐν τῇ πρώτῃ στήλῃ γράφονται τὰ ὀνόματα τῶν παικτῶν καὶ σημειώνεται ἡ θέσις ἐκάστου. Ἐν τῇ δευτέρῃ στήλῃ σημειώνονται αἱ κανονικαὶ ἐπιτυχίαι ἐκάστου, καθὼς καὶ ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι ὀφείλονται εἰς ἐλευθέρην βολήν. Καὶ αἱ μὲν κανονικαὶ σημειώνονται μὲ ἓνα σταυρὸν ἀπλῶς, ὡς +, αἱ δὲ ὀφειλόμεναι εἰς ἐλευθέρην βολήν σημειώνονται μὲ ἓνα σταυρὸν εἰς τὸν ὁποῖον περιγράφεται περιφέρεια κύκλου ὡς ἐξῆς ⊕.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ. — Ἐπιτυχία κανονικὴ (δηλαδὴ ἐπιτυχία, ἢ ὁποῖα δὲν ὀφείλεται εἰς ἐλευθέρην βολήν) ὑπολογίζεται ὡς 2 πόντοι. Ἐπιτυχία ἢ ὁποῖα ὀφείλεται εἰς ἐλευθέρην βολήν ὑπολογίζεται ὡς 1 πόντος. Ἡ ὁμάς ἢ ὁποῖα ἔχει τοὺς περισσότερους πόντους μετὰ τὸ τέλος τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τῆς παιδιᾶς, κερδίζει τὴν παιδιὰν. Ἄν εἰς τὸ τέλος τῆς παιδιᾶς αἱ δύο ομάδες ἔχουν τοὺς ἰδίους πόντους, ἐξακολουθοῦν τὴν παιδιὰν ἐπὶ 5 ἀκόμη λεπτά· ἂν καὶ πάλιν οἱ πόντοι ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι οἱ ἴδιοι, ἐπαναλαμβάνεται ἡ παιδιὰ ἐπὶ 5 ἕτερα λεπτά, καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς, μέχρις ὅτου ἢ μία ἀπὸ τὰς δύο ομάδας κερδίσῃ.

Ἄν ἡ μία ὁμάς ἐγκαταλείψῃ τὴν παιδιὰν, ἢ ἀντίπαλός της κερδίζει μὲ 2 πόντους, ἐνῶ ἡ ἄλλη ὑπολογίζεται ὡς μὴ ἐπιτυχούσα οὔτε ἓνα πόντον, δηλαδὴ μὲ ἐπιτυχίας μηδὲν (0).

Καί τοῦτο, διότι αἱ μὲν κανονικαί, ὡς προεῖρηται, ὑπολογίζονται μὲ 2 πόντους, αἱ δὲ δι' ἐλευθέρας βολῆς κερδίζόμεναι ἐπιτυχίαι ὑπολογίζονται μὲ 1 πόντον. Ἄρα ἡ ὁμάς τοῦ Μονοταξίου Διδασκαλείου Ἀθηνῶν ἐκέρδισεν 8 πόντους κατὰ τὸ πρῶτον ἡμίσιον τῆς παιδιᾶς. Εἰς δὲ τὸ δευτέρον ἡμίσιον ἐκέρδισεν 7 πόντους.

Εἰς ὅμοιον κατάλογον σημειώνονται αἱ ἐπιτυχίαι τῆς ὁμάδος τοῦ Μαρασλείου Διδασκαλείου Ἀθηνῶν.

Αἱ παρανομίαι τὰς ὁποίας ἔκαμαν οἱ παῖκται κατὰ τὸ πρῶτον μέρος τῆς παιδιᾶς, σημειώνονται ἐν τῇ τρίτῃ στήλῃ μὲ ἓνα σταυρὸν +, ἂν ἡ παρανομία ἦτο τεχνική, καὶ μὲ ρ^1 (ἢ ρ^2 , ρ^3 , ρ^4), ἂν ἡ παρανομία ἦτο προσωπική.

Αἱ προσωπικαὶ παρανομίαι πρέπει νὰ σημειώνονται, διότι διὰ 4 τοιαύτας παρανομίας, ὁ παίκτης ἀποκλείεται τῆς παιδιᾶς.

ΑΓΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΟΜΑΔΩΝ. — Ἡ ὁμάς τοῦ γυμναστηρίου, ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ διεξαχθῇ ὁ ΑΓΩΝ (MATCH) φροντίζει διὰ τὴν σφαῖραν.

ΙΟΥΝΟΝΤΕΣ. — Τὸν ἀγῶνα διευθύνουν, εἰς Ἐπιθεωρητῆς, εἰς Διαιτητῆς, δύο οἱ ὅποιοι ἀριθμοῦν τὰς ἐπιτυχίας ἢ ἀποτυχίας ΑΡΙΘΜΗΤΑΙ καλούμενοι, καὶ δύο οἱ ὅποιοι προσέχουν τὴν ὥραν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παιδιᾶς, ΧΡΟΝΟΜΕΤΡΑΙ καλούμενοι.

Ἐκάστη δὲ ὁμάς ἔχει τὸν ἀρχηγόν της.

Ὁ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ. — Ἡ ξένη ὁμάς ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ τὸν ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΝ, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν ἄλλην ὁμάδα, τὴν ἀνήκουσαν εἰς τὸ γυμναστήριον ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ δοθῇ ὁ ἀγὼν (match) διὰ τὴν ἐκλογὴν, 4 ἡμέρας πρὸ τοῦ ἀγῶνος.

Ὁ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ δύναται, ἂν καὶ αἱ δύο ὁμάδες εἶναι σύμφωνοι, νὰ ὀρίσῃ καὶ συμπληρωτικούς κανόνας, τοὺς ὁποίους καθιστᾷ ἀναγκαιούς ὁ χῶρος τοῦ γυμναστηρίου. Δύναται ἐπίσης, ἂν καὶ οἱ δύο ἀρχηγοὶ εἶναι σύμφωνοι, γὰ ἐπιτρέψῃ μεταβολὴν τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς παιδιᾶς.

Ὁ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ πρέπει νὰ ἐγκρίνῃ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἄλλων συνοδέφου, εἰς τοὺς ὁποίους μαζὺ μὲ αὐτὸν ἀνατίθεται ἡ διεύθυνσις τῶν ἀγῶνων. Ἀποφασίζει διὰ τὰς ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας. Φωνάζει «παρανομία», ὅταν ἴδῃ παίκτην τινὰ νὰ παραβαίνῃ τοὺς κανόνας, καὶ σταματᾷ τὴν παιδιάν. Ἀποφασίζει διὰ τὰς

τιμωρίας καὶ τοποθετεῖ τὴν σφαῖραν εἰς τὴν γραμμὴν ἐλευθέρας βολῆς, ὅταν ἐπιτρέψῃ εἰς ὁμάδα τινὰ νὰ βάλῃ ἐλευθέραν βολὴν (χωρὶς ἐμπόδια).

Ὁ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ ρίπτει τὴν σφαῖραν ἐν ἀρχῇ τῆς παιδιᾶς καὶ μεθ' ἐκάστην παύσιν. Σφυρίζει ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου μέρους τῆς χρονικῆς περιόδου τῆς παιδιᾶς, καθὼς καὶ μεθ' ἐκάστην διακοπὴν. Ὁ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ σφυρίζει ἐπίσης, ὅταν δι' ὅποιανδήποτε αἰτίαν ἡ παιδιὰ πρέπη νὰ σταματήσῃ. Συνήθως ὅμως παραχωρεῖ εἰς τὸν Διαιτητὴν τὴν φροντίδα νὰ σφυρίξῃ, ἐν περιπτώσει παρανομίας.

Ὁ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ φωνάζει εἰς τοὺς συναδέλφους του, πότε πρέπει νὰ παύσουν νὰ μετροῦν τὰ λεπτὰ τῆς ὥρας. Διὰ νὰ τοὺς εἰδοποιήσῃ δέ, σηκώνει συνήθως τὴν δεξιάν του χεῖρα καὶ φωνάζει «σταματήσατε». Οἱ συνάδελφοί του παύουν νὰ μετροῦν τὰ λεπτὰ, μέχρι τῆς στιγμῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ παιδιὰ ἀρχίζει καὶ πάλιν. Μέχρι δηλαδὴ τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐπιθεωρητῆς ρίπτει τὴν σφαῖραν μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων ὁμάδων, ἢ παραδίδει εἰς τινὰ τῶν παικτῶν τὴν σφαῖραν νὰ παίξῃ αὐτήν. Ὁ χρόνος μετρεῖται ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀκριβῶς ὁ παίκτης ρίπτει τὴν σφαῖραν.

ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ. — Ἡ ὁμάς τοῦ γυμναστηρίου ἐν τῷ ὁποίῳ διεξάγεται ὁ ἀγὼν ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ τὸν ΔΙΑΙΤΗΤΗΝ. Τὸ σπουδαιότερον καθήκον τοῦ Διαιτητοῦ εἶναι νὰ σφυρίξῃ, ὅταν διαπράττεται παρανομία. Ἡ παιδιὰ τότε σταματᾷ. Ὁ Διαιτητῆς πληροφρορεῖ τὸν ἐπιθεωρητὴν διὰ τὴν παρανομίαν καὶ τοῦ δεικνύει τὸν ἔνοχον. Ὁ δὲ ἐπιθεωρητῆς ἐπιβάλλει τὴν τιμωρίαν. Ὁ Διαιτητῆς ἐπιβλέπει ἰδίως τοὺς παίκτας, οἱ ὅποιοι ἴστανται πλησίον τῆς σφαίρας, βοηθεῖ τὸν ἐπιθεωρητὴν, ὅταν πρόκειται νὰ ληφθοῦν ἀποφάσεις διὰ σφαῖραν, ἢ ὁποία ἔπεσεν ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια, καὶ ἀπαγορεύει εἰς τοὺς παίκτας νὰ δίδουν ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον ὁ δὲ γίγας. Παρανομίαι, αἱ ὁποιαὶ ὑπόκεινται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Διαιτητοῦ, εἶναι αἱ ἐπόμεναι.

Λάκτισμα ἢ κτύπημα τῆς σφαίρας μὲ τὴν πυγμὴν, τρέξιμον τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ παίκτης κρατεῖ τὴν σφαῖραν, τρέξιμον ἐκούσιον ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια μὲ τὴν σφαῖραν εἰς τὰς χεῖρας, χρήσις καὶ τῶν δύο χειρῶν περισσότερον ἀπὸ μίαν φοράν, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ παίκτης κτυπᾷ ἐλαφρῶς τὴν σφαῖραν καὶ τὴν

κάμνει νὰ ἀναπηδᾷ (πλὴν τῆς ἐπιτρεπομένης περιπτώσεως), τράβηγμα, κράτημα, ἢ σπρώξιμον τοῦ ἀντιπάλου.

Ἐπίσης χρήσις τῶν χειρῶν ἢ τῶν βραχιόνων, διὰ νὰ παρεμβάλῃ τις ἐμπόδια εἰς τὸ παίξιμον τοῦ ἀντιπάλου του, τράβηγμα τοῦ φορέματος τοῦ ἀντιπάλου, κτύπημα, λάκτισμα, ἢ τρικλοποδιά, ἀγκάλιασμα τοῦ ἀντιπάλου μὲ τὴν μίαν, ἢ καὶ τὰς δύο χεῖρας καὶ τέλος παρενόχλησις ἀντιπάλου, ὁ ὁποῖος βάλλει τὴν σφαῖραν εἰς τὸ τέρμα δι' ἐλευθέρας βολῆς.

ΑΡΙΘΜΗΤΑΙ. — Ἡ ὁμάς τοῦ γυμναστηρίου ἐντὸς τοῦ ὁποίου διεξάγεται ὁ ἀγὼν ἐκλέγει ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἀριθμοῦν τὰς ἐπιτυχίας, τὰς ἀποτυχίας καὶ τὰς ἐλευθέρας βολὰς. Ἰδιαίτερος οὗτοι πρέπει νὰ σημειῶνουν τὰς παρανομίας, τὰς ὁποίας διαπράττει ἕκαστος παίκτης, εἴτε τεχνικαί, εἴτε προσωπικαί εἶναι αὐταί. Ἀμέσως δὲ μετὰ τὴν διάπραξιν τετάρτης προσωπικῆς παρανομίας εἰδοποιοῦν τὸν ἐπιθεωρητὴν.

Ἄν οἱ κατάλογοι δύο συναδέλφων εἶναι διαφορετικοί, ὁ ἐπιθεωρητὴς ἀποφασίζει, ποῖος ἀπὸ τοὺς δύο καταλόγους θὰ θεωρηθῇ ἀκριβέστερος.

ΧΡΟΝΟΜΕΤΡΑΙ. — Ἡ ὁμάς τοῦ γυμναστηρίου, ἐν τῷ ὁποίῳ διεξάγεται ὁ ἀγὼν ἐκλέγει ἐκείνους, οἱ ὅποιοι εἶναι ἐπιφορτισμένοι νὰ προσέχουν τὴν ὥραν. Καθῆκον αὐτῶν εἶναι νὰ σημειῶνουν τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀρχίζει ἡ παιδιὰ, καὶ μετὰ τὴν πάροδον τῶν 20' λεπτῶν νὰ σφυρίζουν, διὰ νὰ γνωστοποιοῦν, ὅτι τὸ πρῶτον ἤμισυ τῆς παιδιᾶς ἐτελείωσεν.

Σημείωσις. — Εἰς τὰ 20' λεπτά τῆς ὥρας δὲν περιλαμβάνονται αἱ διάφοροι διακοπαὶ τῆς παιδιᾶς, αἱ ὁποῖαι προέρχονται, εἴτε ἔνεκα ἔριδος εἴτε ἔνεκα ὁποιοῦδήποτε ἄλλου συμβάντος.

Οὐδέποτε ὁ ΧΡΟΝΟΜΕΤΡΗΣ δίδει τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως τῆς παιδιᾶς· τοῦτο δίδεται μόνον ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ. Οὐδέποτε ὁ ΧΡΟΝΟΜΕΤΡΗΣ δίδει τὸ σύνθημα νὰ σταματήσῃ ἡ παιδιὰ διὰ σφάλμα (foul) ἢ δι' ἄλλην τινὰ περίπτωσιν, ὁ ΧΡΟΝΟΜΕΤΡΗΣ σφυρίζει ἀποκλειστικῶς μόνον, ὅταν θέλῃ νὰ δηλώσῃ ὅτι ἐξέπνευσεν ἢ περίοδος τῶν 20' λεπτῶν τῆς ὥρας.

ΑΡΧΗΓΟΙ. — Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς παιδιᾶς, οἱ ΑΡΧΗΓΟΙ τῶν ὁμάδων παρουσιάζονται εἰς τὸν Ἐπιθεωρητὴν καὶ μετὰ τὴν ἐναρξίν τῆς παιδιᾶς, αὐτοὶ μόνον ἔχουν δικαίωμα νὰ ἀναφέρωνται

εἰς τοὺς **ΙΟΥΝΟΝΤΑΣ** διὰ παραβάσεις τῶν κανόνων ἢ διὰ προνόμιόν τι τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ διεκδικήσῃ.

ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ. — Ἡ **ΣΦΑΙΡΑ** εἶναι στρογγύλη, ἔχει περιφέρειαν οὔτε μικροτέραν τῶν 30 δακτύλων (0,76 μ.) οὔτε μεγαλυτέραν τῶν 32 δακτύλων (0,81 μ.)

Ἐὐλόκληρος ἡ σφαῖρα πρέπει νὰ ζυγίζῃ οὔτε ὀλιγώτερον τῶν 20 οὔγγιων ($20 \times 8,845 = 177$ δράμια περίπου) οὔτε περισσώτερον τῶν 23 οὔγγιων ($23 \times 8,845 = 203$ δράμια περίπου).

Τὰ **ΚΑΛΑΘΙΑ** ἢ **ΤΕΡΜΑΤΑ** ἀποτελοῦνται ἀπὸ δίκτυα προσηρμοσμένα εἰς μετάλλια στεφάνια διαμέτρου 18 δακτύλων (0,46 μέτρ. περίπου). Τὰ στεφάνια αὐτὰ προσηλοῦνται (βιδώνονται) εἰς ξυλῖνας σανίδας, αἱ ὁποῖαι ἔχουν μῆκος 6 ποδῶν (1,83 μέτρ. περίπου) καὶ ὕψος 4 ποδῶν (1,22 μ. περίπου). Αἱ σανίδες πρέπει νὰ ἔχουν πάχος $\frac{3}{4}$ τοῦ δακτύλου (0,02 μ. περίπου).

Ὅταν οἱ παίχται εἶναι μεγάλοι τὰ καλάθια πρέπει νὰ ἀπέχουν ἀπὸ τὸ ἔδαφος 10 πόδας (3,05 μ. περίπου).

ΑΜΦΙΒΕΣΙΣ. — Ὑποδήματα δερμάτινα ἐλαφρά μὲ σόλλες ἀπὸ κουτσούκ.

Οἱ νέοι φοροῦν κοντὰ παντελονάκια καὶ πλεκτὰ ὑποκάμισα, χωρὶς μανίκια.

Τὰ κοράσια φοροῦν στολὴν γυμναστικῆς φούστα βράκα.

ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΑΣ: Ἡ τελεία ἐκμάθησις τῆς παιδιᾶς ταύτης προπαρασκευάζεται ὡς ἑξῆς: α) Ἐξασκοῦνται οἱ μαθηταὶ εἰς τὸν τρόπον βολῆς τῆς σφαίρας δι' ἑκατέρας χεῖρός ἐκ τῶν κάτω καὶ ὀπίσω, πρὸς τὰ ἄνω (ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς) καὶ ἔμπρὸς καὶ ψηλοκαρμαστά, ἀπαράλλακτα ὅπως γίνεται ἡ βολὴ τῆς χειροβομβίδος. β) Ἐξασκοῦνται οἱ μαθηταὶ εἰς τὴν βολὴν τῆς σφαίρας διὰ συγχρόνου στροφῆς τοῦ κορμοῦ ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ. Πρὸς τοῦτο τάσσεται ἡ τάξις ἐπὶ δύο ζυγῶν ἀπεχόντων ἀπόστασιν βολῆς σφαίρας, περίπου δηλαδὴ 10 μ. γ) Ἡ ἀμέσως προηγουμένη ἄσκησις ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐν κινήσει. Δηλαδὴ ἐνθ' δύο παίχται ἢ τρεῖς ἐκτελοῦν τροχάδην, ὁ εἰς διαβιβάσει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν ἄλλον καὶ οὗτος εἰς τὸν τρίτον στρέφοντες συγχρόνως τὸν κορμόν των: ὅταν δὲ φθάσουν εἰς ὠρισμένον σημεῖον, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ ὑποτιθέμενον τέρμα, τότε κάμνουν μεταβολὴν καὶ ἐπιστρέφουν εἰς τὴν ἀφετηρίαν καθ' ὅμοιον τρόπον. δ) Ἐξασκοῦνται οἱ μαθηταὶ νὰ

καταστῶσιν ἱκανοί, ὥστε ἀπὸ 6 βημάτων νὰ ρίπτουν ἐντὸς τοῦ καλάθου τὴν σφαῖραν κατ' εὐθείαν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν. ε) Ἐξασκοῦνται οἱ μαθηταὶ νὰ ρίπτουν τὴν σφαῖραν ἐντὸς τοῦ καλάθου ἐκ τῶν πλαγίων. ς) Ἐξασκοῦνται οἱ μαθηταὶ εἰς τὴν ἀκόλουθον ἄσκησιν: Δύο ἐκτελοῦν τροχάδην καὶ πασσάρουν τὴν σφαῖραν ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον συνεχῶς, μόλις δὲ φθάσουν εἰς τὸν καλάθον χωρὶς ἢ σφαῖρα νὰ μείνῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ τελευταίου, ὁ ὁποῖος θὰ δεχθῇ τὴν σφαῖραν, περισσότερον τῶν τριῶν (ἢ πέντε) δευτερολέπτων, ἀμέσως οὗτος προσπαθεῖ νὰ κατορθώσῃ νὰ ρίψῃ τὴν σφαῖραν ἐντὸς τοῦ καλάθου.

ΙΣΤΟΡΙΑ.—Ἐφευρέτης τῆς παιδιᾶς ταύτης εἶναι ὁ Δρ. James Naismith τὸ 1892. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐδίδασκεν εἰς ἓν ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῆς Χριστιανῆς Ἀδελφότητος τῶν Νέων εἰς τὴν Massachusetts. Μαζὺ μὲ ἄλλους ἐμελέτα τὰς διαφόρους παιδιᾶς, καὶ προσεπάθει νὰ ἐφεύρῃ νέας. Κατενόησε τὴν ἀνάγκην ἐφευρέσεως παιδιᾶς, ἢ ὁποία νὰ δύναται νὰ παίζεται εἰς μέρος ἐστεγασμένου.

Κατ' ἀρχὰς ἡ παιδιὰ ἦτο ἀπλή. Μετὰ ταῦτα προσετέθησαν διάφοροι διατάξεις καὶ κανόνες καὶ τοιοῦτοτρόπως ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ καλαθόσφαιρα (Basket ball) ἐτελειοποιήθη.

Σήμερον αὕτη εἶναι μία ἀπὸ τὰς μάλλον διαδεδομένας παιδιᾶς.

Ἐν γυμναστήριον δὲν θεωρεῖται τέλειον, ἐὰν δὲν ἔχῃ τὰ κατὰλληλα ἐξαρτήματα διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς παιδιᾶς ταύτης.

Παρ' ἡμῖν ἡ παιδιὰ αὕτη εἰσήχθη τὸ ἔτος 1919 καὶ ἐδιδάχθη τὸ πρῶτον ἐν τῷ Διδασκαλεῖῳ τῆς Γυμναστικῆς ὑπὸ Α. Ε. Marriott, Διευθυντοῦ τοῦ Ἀθλητικοῦ Τμήματος τῆς Ἀμερικανικῆς Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος τῶν Νέων.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΝ Τῷ ΠΑΡΟΝΤΙ ΒΙΒΛΙῳ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΑ ΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΟΣ ΔΙΑ ΤΑΥΤΑΣ,
ΕΝ ΠΑΣΑΙΣ ΤΑΙΣ ΗΛΙΚΙΑΙΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΑΥΤΟΥ ΒΙΟΥ

Ι

Α' Τάξις Δημοτικῆς (6-7 ἐτῶν).

Ὁ Γάτος καὶ ὁ ποντικός	σελὶς 26	Ἡ Γριούλλα	σελὶς 29
Ὁ Λύκος καὶ τ' ἄρνι	» 26	Ὁ Κυνηγητὸς	» 30
Ἡ Φωλεὰ	» 27	Μαῦρο καὶ ἄσπρο	» 31
Ἄναφέ μου τὸ κεράκι	» 28	Ἄρπαστὸν ἐν κύκλῳ	» 32
Τὰ Μεσάνυχτα	» 29		

Β' Τάξις Δημοτικῆς (7-8 ἐτῶν).

Αἱ αὗται παιδιὰ τῆς προηγουμένης ἡλικίας καὶ αἱ ἀκόλουθοι:

Ὁ Σκύλος καὶ τὸ κουνέλι	σελὶς 32	Ὁ Κύκλος ἔς τὸν ἀέρα	σελὶς 36
Ἡ Τυφλόμυγα	» 34	Οἱ Λάκκοι	» 36
Ὁ Τυφλὸς μὲ τὸ ραβδί	» 34	Οἱ Ἀριθμοὶ ἀλλάσσουν θέσιν	» 38
Ὁ Κωδωνιστῆς καὶ οἱ τυφλοὶ	» 35	Ἡ προσοχὴ κύκλου	» 38

Γ' Τάξις Δημοτικῆς (8-9 ἐτῶν).

Ἡ Φωλεὰ	σελὶς 27	Τὸ Σινικὸν Τεῖχος	σελὶς 39
Ἄρπαστὸν ἐν κύκλῳ	» 32	Ἰάνω μῆλο	» 41
Ὁ Κύκλος ἔστων ἀέρα	» 36	Ὁ Τροχὸς	» 41
Οἱ ἀριθμοὶ ἀλλάσσουν θέσιν	» 38	Τὸ Ἰπποδρόμιον	» 43
Προσοχὴ κύκλου	» 38	Βάσις τὸ κέντρον	» 44
Τὸ Στρατοδικεῖον	» 38	Ἡ Ὀπισθοχώρησις	» 45

Δ' Τάξις Δημοτικῆς (9-10 ἐτῶν).

Αἱ αὗται παιδιὰ τῆς προηγουμένης ἡλικίας καὶ αἱ ἀκόλουθοι:

Ἡ Ὀστρακίνα	σελὶς 46	Σκυταλοδρομία	σελὶς 53
Ἡ Ἀρχαία σχοινοφιλίνδα	» 49	Διελκυστίνδα ἀνὰ δύο ὁ- κλαλὸν	» 56
Ἡ Νεωτέρα σχοινοφιλίνδα	» 50	Ποδοσφαίρισις ἐν κύκλῳ	
Τρέχει ὁ τρίτος	» 51	μετὰ τρίποδος	» 57
Τρέχει ὁ ὀπισθεν τοῦ μεσαίου	» 52	Ποδοσφαίρισις ἐν κύκλῳ	» 58

II

A' Τάξις Ἑλληνικοῦ (10-11 ἐτῶν).

Ἄρπαστόν ἐν κύκλῳ	σελὶς 32	Ἡ προσοχή	σελὶς 58
Ὁ κύκλος ἄστων ἀέρα	» 36	Ἀπλῆ σφαίρισις ἐν κύκλῳ	» 59
Τὸ Στρατοδικεῖον	» 38	Διπλῆ σφαίρισις ἐν κύκλῳ	» 60
Τὸ Σινικὸν τεῖχος	» 39	Ἐφετίνδα (ἢ Φεννίς)	» 60
Ὁ Τροχός	» 41	Σφαίρισις ἐν κύκλῳ Δια-	
Τὸ Ἴπποδρόμιον	» 43	σταδόν	» 61
Ἡ Ὀπισθοχώρησις	» 45	Νὰ ριξῶμε τὰ δίκτυα	» 63
Ἡ Ὀστρακίνδα	» 46	Ταῦρος ἐντὸς κλοιοῦ	» 64
Τρέχει ὁ ὄπισθεν τοῦ μεσαίου	» 52	Ἡ Ἄλυσος	» 64
Σκυταλοδρομία	» 53	Ψήθη (χυτρίνδα)	» 66
Ποδοσφαίρισις ἐν κύκλῳ μετὰ		Τὸ Προσκεφαλάκι	» 67
τρίποδος	» 57	Σκυταλοδρομία ἐφ' ἐνόσ	
Ποδοσφαίρισις ἐν κύκλῳ	» 58	ζυγοῦ	» 68
		Μέλιγγα Σέλιγγα	» 69

B' Τάξις Ἑλληνικοῦ (11-12 ἐτῶν).

Αἱ αὐταὶ παιδιὰ τῆς προηγουμένης ἡλικίας καὶ αἱ ἀκόλουθοι :

Ἄρματοδρομία	σελὶς 70	καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὴν κε-	
Τὰ Σκλαβάκια	» 72	φαλὴν ἐναλλάξ	σελ. 80
Ἄρπαστόν στοιχηδόν	» 75	Διελκυστίνδα ἀνευ σχοινοῦ	» 81
Ἡ Σφαῖρα κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη	» 78	Διελκυστίνδα Ἐτεροπλεῦ-	
Ἡ σφαῖρα κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη		ρωσ ἀνὰ τέσσαρας	» 83
		ᾠθισμός	» 84

Γ' Τάξις Ἑλληνικοῦ (12-13 ἐτῶν).

Αἱ αὐταὶ παιδιὰ τῶν δύο προηγουμένων ἡλικιῶν καὶ αἱ ἀκόλουθοι :

Σκυταλοδρομία κατ' Ἀντιζυγίαν	σ. 85	Ἄκροχειρία	σ. 92
Τὸ Στήσιμο τῶν Κορυνῶν μετὰ		Πόσα ἄστρα ἔχει ὁ οὐρανός	» 92
δρόμου	» 87	Μὲ τὰ τέσσαρα	» 94
Ἄρπαστόν στοιχηδόν μεθ' ἐλι-		Τὰ Βαρελλάκια	» 94
κοδρομήσεως	» 89	Διελκυστίνδα	» 95
Ἐπάνω κάτω	» 91		

III

A' Τάξις Γυμνασίου (13-14 ἐτῶν).

Ἄρπαστόν ἐν κύκλῳ	σελ. 32	Τὸ Σινικὸν τεῖχος	σελ. 39
Ὁ κύκλος ἔς τὸν ἀέρα	» 36	Ἡ ὄπισθοχώρησις	» 45
Τὸ στρατοδικεῖον	» 38	Ἡ Ὀστρακίνδα	» 46

Τρέχει ὁ ὄπισθεν τοῦ μεσαίου	σελ. 52	Διελκυστίνδα ἑτεροπλευρῶς	
Σκυταλοδρομία	» 53	ἀνὰ τέσσαρας	σελ. 83
Ποδοσφαίρισις ἐν κύκλῳ μετὰ		ᾠθισμός	» 84
τρίποδος	» 57	Σκυταλοδρομία κατ' ἀντι-	
Ποδοσφαίρισις ἐν κύκλῳ	» 58	ζυγίαν	» 85
Ἡ προσοχή	» 58	Τὸ στήσιμο τῶν κορυνῶν	
Διπλῆ σφαίρισις ἐν κύκλῳ	» 60	μετὰ δρόμου	» 87
Ἐφετίνδα (ἢ Φεννίς)	» 60	Ἄρπαστόν στοιχηδόν μεθ'	
Σφαίρισις ἐν κύκλῳ διασταδόν	» 61	ἑλικοδρομήσεως	» 89
Ἡ ἄλυσος	» 64	Ἐπάνω κάτω	» 91
Ψήθη (χυτρίνδα)	» 66	Ἄκροχειρία	» 92
Σκυταλοδρομία ἐφ' ἐνόσ ζυγοῦ	» 68	Πόσα ἄστρα ἔχει ὁ οὐρανός	» 92
Ἄρματοδρομία	» 70	Τὰ βαρελλάκια	» 94
Τὰ σκλαβάκια	» 72	Διελκυστίνδα	» 95
Ἄρπαστόν στοιχηδόν	» 75	Διελκυστίνδα μετὰ δρόμου	» 97
Ἡ σφαῖρα κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη	» 78	Ἄρπαστόν κατ' ἀντιζυγίαν	» 99
Ἡ σφαῖρα κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη		ᾠ τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ	
καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφα-		ὀρίζοντος	» 100
λήν ἐναλλάξ	» 80	Οἱ Ἄλεντῆς (α)	» 102
Διελκυστίνδα ἀνευ σχοινοῦ	» 81	Τὰ βαρελλάκια καθ' ὁμάδας	
		εἰς παράταξιν	» 105

B' Τάξις Γυμνασίου (14-15 ἐτῶν).

Αἱ παιδιὰ τῆς προηγουμένης τάξεως καὶ αἱ ἀκόλουθοι :

Τὰ Βαρελλάκια μετ' ἐμποδίων	σ. 106	σμός)	σ. 121
Αἱ Ἄλώπεκες καὶ ὁ κωνηρός	» 108	Ἡ Χωλὴ ἀλώπηξ καὶ τὰ	
Δρόμος κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη	» 110	κοτόπουλλα	» 123
Οἱ Κλέπται καὶ οἱ στρατιῶται	» 111	Σφαίρισις ἵππαστι	» 124
Ἡ πολιορκία τοῦ φρουρίου	» 112	Τὰ Μηλαράκια	» 125
Ἡ Ἄρπαγὴ τῆς Σημαίας	» 114	Σφαίρισις εἰς δύο συγκεν-	
Τὰ Κάστρα (ὁ ἑφεδρισμός)	» 117	τρικοὺς κύκλους	» 127
Ἡ Ζώνη	» 119	Ὁ Δεύτερος καὶ τρίτος ἀντι-	
Ἡ Κουλούρα	» 120	μέτωποι καὶ ὁ πρῶτος εἰς	
Ζύμη Προζύμι (ἀσκωλία-		τὸ μέσον	» 128

Γ' καὶ Δ' Τάξις Γυμνασίου (15-17 ἐτῶν).

Σκυταλοδρομία ὁμάδες κατὰ μα-		Ἡ Καγκουρὸν	σ. 134
θητὴν εἰς παράταξιν	σ. 129	Χειροποδοσφαίρισις	» 136
Ὁ Δρόμος τῶν χωλῶν	» 131	Τὸ Προσπέρασμα	» 140
Ἐπίσκυρος	» 133	Ἄρπαστόν κατ' ἀντιζυγίαν ἀ-	

(α) Ἡ παιδιὰ αὕτη παίζεται ἐν τῇ νήσῳ Καλύμνῳ.

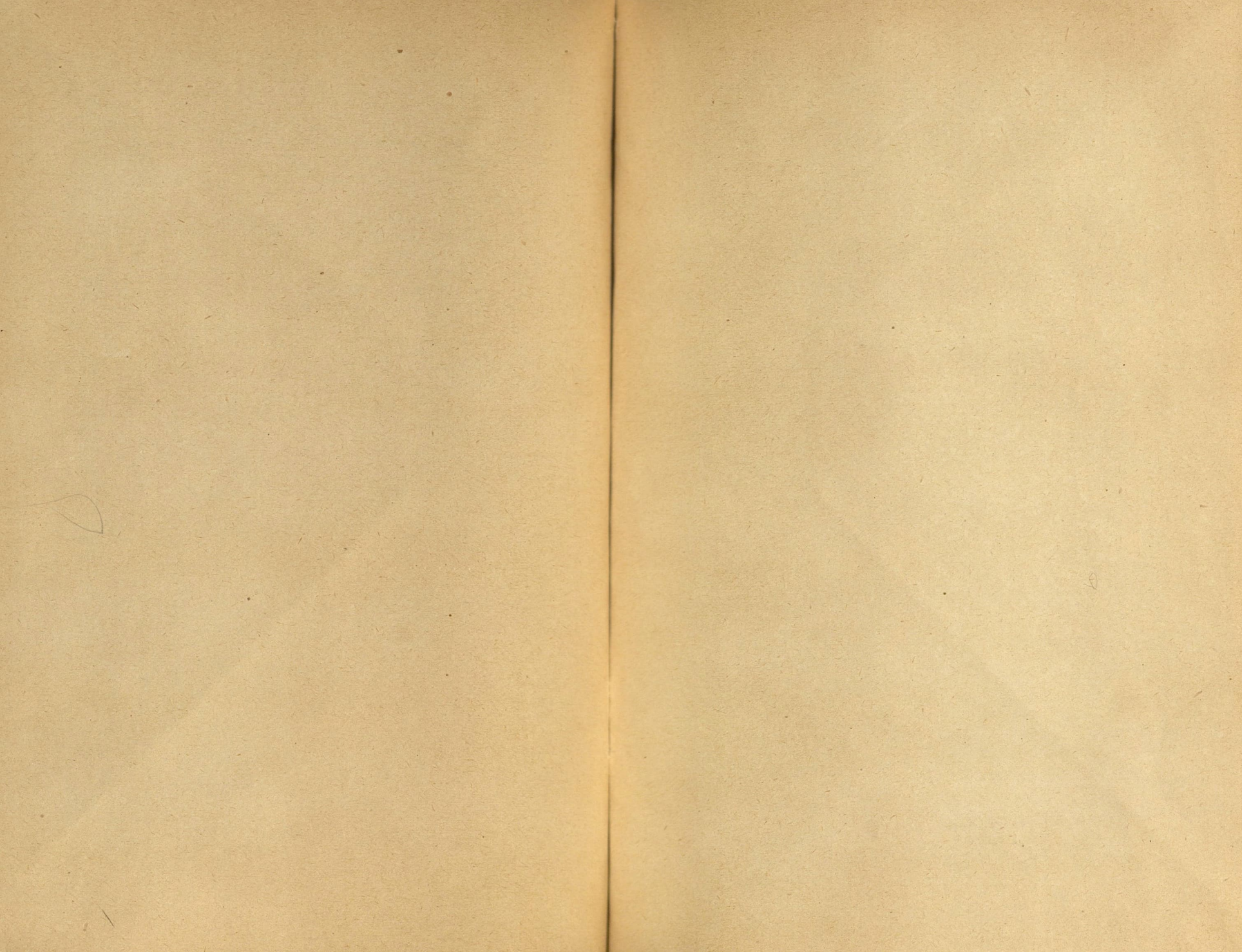
ναμιξ και εναλλαξ	σ. 143	Σφαίρισις εν ορθογωνίω τε-σ.
'Αρπαστόν εις φάλαγγα καθ'		τραπλεύρω » 149
ομάδας	» 144	Διπλή σφαίρισις εν ορθογω-
'Αρπαστόν κατ' αντιζυγίαν με		νίω τετραπλεύρω » 151
καλαθότερμα	» 146	Σφαιρίνδα θ' άφετήρος » 156
'Η 'Αγανιά	» 148	Πετόσφαιρα (volley ball) » 162
		Καλαθόσφαιρα (basket ball) » 176

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΟΝΤΙ ΒΙΒΛΙΩ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

	Σελις
1) 'Αγανιά	148
2) 'Ακροχειρία	92
3) 'Αλεντές	102
4) 'Αλυσος.	64
5) 'Αλώπεκες και ο Κυνηγός	108
6) 'Αναφέ μου τό Κεράκι	28
7) 'Απλή Σφαίρισις εν Κύκλω	59
8) 'Αριθμοί αλλάσσουν θέσιν	38
9) 'Αρματοδρομία.	70
10) 'Αρπαγή τής Σημαίας.	114
11) 'Αρπαστόν εν Κύκλω	32
12) 'Αρπαστόν εις Φάλαγγα καθ' 'Ομάδας	144
13) 'Αρπαστόν κατ' 'Αντιζυγίαν	99
14) 'Αρπαστόν κατ' 'Αντιζυγίαν 'Αναμιξ και 'Εναλλαξ	143
15) 'Αρπαστόν κατ' 'Ατιζυγίαν με Καλαθότερμα	146
16) 'Αρπαστόν Στοιχηδόν	76
17) 'Αρπαστόν Στοιχηδόν μεθ' 'Ελικοδρομήσεως	89
18) 'Αρχαία Σχοινοφιλίνδα	49
'Ασκωλιασμός (ϊδε Ζύμη Προζύμι)	121
19) Βαρελλάκια.	94
20) Βαρελλάκια καθ' 'Ομάδας εις Παράταξιν	105
21) Βαρελλάκια μετ' έμποδίων	106
22) Βάσις τό Κέντρον	44
Βόλλειν Μπώλλ (ϊδε Πετόσφαιρα)	162
23) Γάτος και Ποντικός	26
24) Γρισούλλα	29
25) Δεύτερος και Τρίτος 'Αντιμέτωποι και ο Πρώτος εις τό Μέσον	128
26) Διελκυστίνδα.	95
27) Διελκυστίνδα ανά Δύο 'Οκλαδόν	56
28) Διελκυστίνδα άνευ Σχοινίου	81
29) Διελκυστίνδα 'Ετεροπλεύρωσ ανά Τέσσαρες	83
30) Διελκυστίνδα μετά Δρόμου	97
31) Διπλή Σφαίρισις εν Κύκλω	60
32) Διπλή Σφαίρισις εν 'Ορθογωνίω Τετραπλεύρω	151

	Σελίς
33) Δρόμος κάτω από τὰ Σκέλη	110
34) Δρόμος τῶν Χωλῶν	131
35) Ἐπάνω Κάτω	91
36) Ἐπίσκυρος	133
37) Ἐφετίνδα	60
38) Ζύμη Προζύμι (*Ἀσκωλιασμός)	121
39) Ζώνη	119
40) Ἴπποδρόμιον	43
41) Καγκουρώ	134
42) Καθιστός Κυνηγητός	31
43) Καλαθόσφαιρα (Basket Ball)	176
44) Κάστρα	117
45) Κλέπται και Σρατιῶται	111
46) Κουλούρα	120
47) Κύκλος στὸν Ἄερα	36
48) Κυνηγητός	30
49) Κωδωνιστής και οἱ Τυφλοί	35
50) Λάκκοι	36
51) Λύκος και τ' Ἄρνι	26
52) Μαῦρο κι' Ἄσπρο	31
53) Μέλιγγα Σέλιγγα	69
54) Μεσάνυκτα	29
55) Μὲ τὰ Τέσσαρα	94
56) Μηλαράκια	125
Μπάσκειτ μπῶλλ (Ἴδε Καλαθόσφαιρα)	176
57) Νὰ ρίξουμε τὰ δίκτυα	63
58) Νεωτέρα Σχοινοφιλίνδα	50
59) Ὅπισθοχώρησις	45
60) Ὅστρακίνδα	46
61) Πάνω Μῆλο	41
62) Πετόσφαιρα	162
63) Ποδοσφαίρισις ἐν Κύκλῳ	58
64) Ποδοσφαίρισις ἐν Κύκλῳ μετὰ Τρίποδος	57
65) Πολιορκία τοῦ Φρουρίου	112
66) Πόσα Ἄστρα ἔχει ὁ Οὐρανός	92
67) Προσκεφαλάνι	67
68) Προσοχή	58
69) Προσοχή κύκλου	38
70) Προσπέρασμα	140
71) Σινικόν Τεῖχος	39
72) Σκλαβάκια	72
73) Σκύλος και τὸ κουνέλι	32

	Σελίς
74) Σκυταλοδρομία	53
75) Σκυταλοδρομία ἐφ' ἑνὸς ζυγοῦ	68
76) Σκυταλοδρομία κατ' ἀντιζυγίαν	85
77) Σκυταλοδρομία ὁμάδες κατὰ μαθητὴν εἰς παράταξιν	129
78) Στὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος	100
79) Στήσιμο τῶν κορυφῶν μετὰ δρόμου	87
80) Στρατοδικεῖον	38
81) Σφαῖρα κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη	78
82) Σφαῖρα κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη και ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ἐναλλάξ	80
83) Σφαιρίνδα δι' ἀφετήρος	156
84) Σφαίρισις ἐν κύκλῳ διασταδῶν	61
85) Σφαίρισις ἐν ὀρθογωνίῳ τετραπλεύρῳ	151
86) Σφαίρισις εἰς δύο συγκεντρικοὺς κύκλους	127
87) Σφαίρισις ἵππαστι	124
88) Ταῦρος ἐντὸς κλοιοῦ	64
89) Τρέχει ὁ ὀπισθεν τοῦ μεσαίου	52
90) Τρέχει ὁ τρίτος	51
91) Τροχός	41
92) Τυφλόμυγα	34
93) Τυφλός μετ' τὸ ραβδί	34
Φεννίς (Ἴδε ἐφετίνδα)	60
94) Φωλεά	27
95) Χειροποδοσφαίρισις	136
96) Χωλὴ Ἀλόπηξ και τὰ Κοτόπουλλα	123
Χωροφύλακες (*Ἴδε Σινικόν Τεῖχος)	39
97) Ψῆθη (χυτρίνδα)	66
98) Ὡθισμός	84

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ - Π.Τ.Δ.Ε.
ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΙΚΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ (Δ.Σ.Σ.Μ.Υ.)
ΑΡΧΕΙΟ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ &
ΠΑΙΔ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (Α.-Β.Α.Κ.Η.)
ΑΡΙΘΜ. ΕΙΣΑΓ. 3803
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓ. 19-3-2011
ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘ. DEW. 796.4093A1

